

2023

KONSOLIDUOTOJI

METINĖ

VEIKLOS

ATASKAITA

**Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo
erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA)**

2023 m. konsoliduotoji metinė veiklos ataskaita

2024 m. birželio 20 d. patvirtinta eu-LISA valdančiosios tarybos

Dokumentas Nr. 2024-153 REV 2

Ataskaitos turinys

Paveikslų ir lentelių sąrašas.....	4	7.2. Svarbūs įvykiai.....	85
Santrumpos ir akronimai	5	7.3. Biudžeto ir finansų valdymas	86
Trumpai apie eu-LISA.....	7	7.4. Biudžeto vykdymo įgaliojimų delegavimas ir perdelegavimas darbuotojams	91
eu-LISA patikėtos TVR informacinės sistemos	12	7.5. Žmogiškųjų išteklių valdymas	91
Valdančiosios tarybos analizė ir vertinimas.....	15	7.6. Efektyvumo didinimo strategija	93
Vykdomosios direktorės pratarinė	17	7.7. Audito ir ex post patikrinimų rezultatų vertinimas	95
Santrauka.....	19	7.8. Tolesni veiksmai dėl audito rekomendacijų ir susiję veiksmų planai	96
Ižanga	25	7.9. Su OLAF atliktais tyrimais susiję tolesni veiksmai	98
I DALIS.		7.10. Tolesni veiksmai dėl biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabų	98
2023 m. pasiekimai	27	7.11. Aplinkosaugos vadyba	103
1. Veikiančių sistemų valdymas ir raida.....	30	7.12. Vadovybės atliktas vertinimas.....	103
1.1. Šengeno informacinė sistema (SIS).....	30	7.13. Išorinis vertinimas	103
1.2. Vizų informacinė sistema (VIS).....	33	III DALIS.	
1.3. Europos prieglobsčio daktiloskopinių duomenų bazė (EURODAC).....	35	VKS veiksmingumo vertinimas	105
1.4. Europos nuosprendžių registru informacinės sistemos nuorodų sistema (ECRIS-RI)	37	8.1. Vidaus kontrolės sistemos veiksmingumas.....	105
2. Naujų sistemų ir inovacijų kūrimas	38	8.2. VKS veiksmingumo vertinimo išvados	110
2.1. Nauja pertvarkymo strategija	38	8.3. Už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę atsakingo vadovo pareiškimas	110
2.2. Kuriamos naujos sistemos.....	39	IV DALIS.	
2.3. Sąveikumas.....	46	Vadovybės patikrinimas	112
3. Moksliniai tyrimai ir inovacijos.....	51	9. Elementų, kuriais grindžiamas patikrinimas, apžvalga	112
3.1. Moksliniai tyrimai ir inovacijos	51	9.1. Išvados	113
3.2. Gebėjimų stiprinimas: ataskaitų teikimas ir mokymas	52	9.2. Pastabos	113
4. Infrastruktūra ir tinklai.....	55	V DALIS.	
4.1. Tinklai.....	55	Patikrinimo pareiškimas.....	115
4.2. Duomenų centrai.....	56	PRIEDAI	
4.3. Bendra platforma (BP)	58	I priedas Pagrindinės veiklos statistiniai duomenys	117
5. Tiesioginis parama	61	II priedas Finansų valdymo statistiniai duomenys ...	120
5.1. Saugumas ir veiklos tęstinumas	61	III priedas Organizacinė struktūra	127
5.2. Sistemų veikimas	63	IV priedas Etatų planas ir papildoma informacija apie žmogiškųjų išteklių valdymą	128
5.3. Paslaugų pertvarkymas.....	65	V priedas Žmogiškieji ir finansiniai ištekliai pagal veiklos sritis.....	131
5.4. Parama Komisijai ir valstybėms narėms	67	VI priedas Įnašas, dotacija ir susitarimai dėl paslaugų lygio	133
5.5. Išorės parama ir konsultacijos	67	VII priedas Aplinkosaugos vadyba	134
5.6. Darbuotojų mokymas	67	VIII priedas Metinės ataskaitos	136
5.7. Patariamiosios grupės ir veiklos ryšių valdymas	68	IX priedas Ataskaita dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais	138
6. Bendri reikalai.....	69	X priedas Tvarumo ataskaita	140
6.1. Valdymas	69		
6.2. Veiklos administravimas	77		
II DALIS.			
Valdymas	84		
7.1. Valdančioji taryba.....	84		

Paveikslų ir lentelių sąrašas

Lentelių sąrašas

1 lentelė. 2023 m. nagrinėtų incidentų ir paslaugų užklausų skaičius	64
2 lentelė. Incidentai pagal prioritetus ir sistemas	64
3 lentelė. 2023 m. taisomasis biudžetas (mln. EUR)	87
4 lentelė. 2023 m. panaikinti biudžetiniai įsipareigojimai pagal metus (mln. EUR)	88
5 lentelė. 2023 m. vykdytų viešųjų pirkimų procedūrų procentinė dalis pagal rūšį	91
6 lentelė. 2023 m. vidaus audito temų suvestinė	95
7 lentelė. Audito rekomendacijų įgyvendinimo pažanga	97
8 lentelė. Neįgyvendintos audito rekomendacijos, įskaitant didelius vėlavimus (> 6 mėn. 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis)	97
9 lentelė. Biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabos	99
10 lentelė. Agentūrai kylanti rizika 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis	109
11 lentelė. 2023 m. eu-LISA lyginamoji analizė: darbuotojai	129
12 lentelė. 2023 m. eu-LISA lyginamoji analizė. Rangovai (vietoje dirbantys rangovo darbuotojai)	129
13 lentelė. Kompensacija už viršvalandinį darbą (pagal pareigų grupę)	130
14 lentelė. Žmogiškieji ištekliai pagal veiklos sritį	131
15 lentelė. 2023 m. sistemų veikla grindžiamos išlaidos (visos sistemų išlaidos)	132
16 lentelė. Išmetamųjų šėSD kiekio raida	135

Paveikslų sąrašas

1 pav. Keliautojo kontinuumas	28
2 pav. Sąveikumo architektūra TVR sričiai	47
3 pav. C1 įsipareigojimų asignavimų panaudojimas (mln. EUR)	89
4 pav. 2023 m. įsipareigojimų ir į biudžetą įtrauktų lėšų panaudojimo tendencijos (mln. EUR)	89
5 pav. 3 antraštinės dalies įsipareigojimų asignavimų panaudojimas (mln. EUR)	89
6 pav. C1 mokėjimų asignavimų panaudojimas (mln. EUR)	89
7 pav. 2023 m. išmokėtų ir į biudžetą įtrauktų lėšų panaudojimo tendencijos (mln. EUR)	89
8 pav. Įvykdyti 3 antraštinės dalies mokėjimų asignavimai (mln. EUR)	90
9 pav. Bendro laiko iki išmokėjimo mėnesinis pokytis	90
10 pav. Per 30 dienų atlikti mokėjimai	90
11 pav. Per 60 dienų atlikti mokėjimai	90
12 pav. 2022 m. ir 2023 m. pasirašytos sutartys ir sutarčių pakeitimai.	90
13 pav. VKS trūkumų reikšmingumo vertinimas 2023 m. ir 2024 m.	106
14 pav. Išlaidos pagal sistemas (mln. EUR)	132
15 pav. 2023 m. tiesioginių išlaidų, susijusių su eu-LISA keliuose vietose vykdoma veikla, dalis (mln. EUR) .	132
16 pav. 2023 m. išanalizuotų dokumentų skaičius	138
17 pav. 2023 m. išanalizuotų puslapių skaičius	138

Santrumpos ir akronimai

IT sistemos ir ryšių infrastruktūra

AFIS	automatinė pirštų atspaudų identifikavimo sistema	ECRIS nuorodų sistema	Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos nuorodų sistema
AIS	atvykimo ir išvykimo sistema	ECRIS-TCN	Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės
API	išankstinė informacija apie keleivius	EPP	Europos paieškos portalas
BDANP	biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslauga	ETIAS	Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema
Bendra BDANP	bendra biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslauga	EURODAC	Europos prieglobsčio daktiloskopinių duomenų bazė
Bendra TDS	bendra tapatybės duomenų saugykla	JTG BP	Jungtinių tyrimo grupių bendradarbiavimo platforma
BP	bendra platforma	SERENA	saugios prieiga prie tinklo (prie pagrindinės sistemos aplinkos) paslauga
CASS	centrinė ataskaitų ir statistinių duomenų saugykla	SIRENE	papildomos informacijos prašymas nacionaliniams perspėjimams
DTD	daugybinių tapatybių detektorius	SIS	Šengeno informacinė sistema
„DubliNet“	Dublino elektroninių ryšių tinklas	TESTA-ng	naujos kartos telematikos paslaugų tarp Europos administracijų ryšių tinklas
e. CODEX	Duomenų keitimosi internetu sistema ryšiams palaikyti e. teisingumo srityje	VIS	vizų informacinė sistema
ECRIS	Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema		

Kiti akronimai

AAFK	eu-LISA valdančiosios tarybos audito, atitikties ir finansų komitetas		operacijų valdymo agentūra
Audito Rūmai	Europos Audito Rūmai	Eurojustas	Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra
BCU	atsarginė centrinė stotis (Pongau Sankt Johanas, Austrija)	Europol	Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra
BEPS	Bendra Europos prieglobsčio sistema	FRONTEx	Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra
BPD	bendrasis programavimo dokumentas	ITPV	IT paslaugų valdymas
BVM	Bendrasis vertinimo modelis	JUST GD	Teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas
CEPOL	Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra	Migracijos ir vidaus reikalų GD	Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas
CSIRT	reagavimo į kompiuterių saugumo incidentus tarnyba	NPJR	naudotojo programinės įrangos rinkinys
CU	centrinė stotis	OLAF	Europos kovos su sukčiavimu tarnyba
DNE	deleguotasis nacionalinis ekspertas	PG	patariamoji grupė
EDAPP	Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas	PPP	pradinis perspektyvus produktas
EE	etato ekvivalentas	PVRR	pagrindinis veiklos rezultatų rodiklis
EMAS	aplinkosaugos vadybos ir audito sistema	PVS	pagrindinės veiklos sistemos
ENISA	Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra	SPL	susitarimas dėl paslaugų lygio
ESAT	Europos Sąjungos agentūrų tinklas	ŠVSM	Šengeno vertinimo ir stebėsenos mechanizmas
EUA	Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra	TPGCV	taikomosios programos gyvavimo ciklo valdymas
eu-LISA	Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje	TPGCV	taikomosios programos gyvavimo ciklo valdymas

TPGCV taikomosios programos gyvavimo ciklo valdymas

TŠP trečiosios šalies pilietis

TVR teisingumas ir vidaus reikalai

TVRAT TVR agentūrų tinklas

UIS universali inžinerijos sistema

UVS universali operacijų sistema

VAS vidaus audito struktūra

VAT Europos Komisijos vidaus audito tarnyba

VKS Vidaus kontrolės sistema

Trumpai apie eu-LISA

Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA) yra atsakinga už ES teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) srities didelės apimties IT sistemų rengimą, plėtojimą ir valdymą.¹ 2012 m. įsteigta Agentūra prisideda prie ES vidaus saugumo, migracijos ir prieglobsčio, vizų ir teisingumo politikos įgyvendinimo. Pagrindinis eu-LISA tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas duomenimis grindžiamam sienų valdymui ir veiksmingam keitimuisi informacija tarp TVR institucijų visoje Europoje, siekiant užtikrinti Šengeno erdvės saugą ir saugumą, o kartu ir sklandžią patirtį tarptautiniams keliautojams.

Pagrindinė Agentūros užduotis – užtikrinti efektyvų, saugų ir nenutrūkstamą ES TVR informacinių sistemų veikimą, laikantis teisės aktų ir duomenų apsaugos ir saugumo reikalavimų. Nuolatinis šių IT sistemų prieinamumas yra labai svarbus siekiant užtikrinti ES vidaus saugumą ir palengvinti ES piliečių ir gyventojų judėjimo laisvę. Šiuo metu eu-LISA yra atsakinga už šių TVR informacinių sistemų valdymą:

- **Šengeno informacinės sistemos (SIS)**²,
- **Vizų informacinė sistemos (VIS)**³,
- **Europos prieglobsčio daktiloskopinių duomenų bazės (EURODAC)**⁴
- ir **Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos nuorodų sistemos (ECRIS nuorodų sistemos)**.

Siekdama dar labiau supaprastinti ES sienų valdymą ir sustiprinti Šengeno erdvės vidaus saugumą, eu-LISA kuria kelias naujas didelės apimties IT sistemas ir visuotinę sąveikumo architektūrą:

- **atvykimo ir išvykimo sistemą (AIS)**⁵,
- **Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemą (ETIAS)**⁶,
- **Europos nuosprendžių trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės registrų informacinę sistemą (ECRIS-TCN)**⁷,
- **⁸sąveikumo komponentus**, t. y. bendrą biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslaugą (**bendra BDANP**), Europos paieškos portalą (**EPP**), bendrą tapatybės duomenų saugyklą (**TDS**), daugybinių tapatybių detektorių (**DTD**),
- centrinę ataskaitų ir statistinių duomenų saugyklą (**CASS**).

2023 m. eu-LISA taip pat pradėjo rengtis perimti **sistemos e. CODEX** (ryšių palaikymo e. teisingumo srityje keičiantis duomenimis internetu sistemos)⁹, leidžiančios Europos teisminėms institucijoms saugiai bendradarbiauti sprendžiant tarpvalstybines civilines ir baudžiamąsias bylas, valdymą. Agentūra taip pat pradėjo ruošti kurti ir plėtoti **jungtinių tyrimų grupių bendradarbiavimo platformą** (JTG BP), užtikrinsiančią saugų elektroninį keitimąsi informacija, susijusia su tarpvalstybinių nusikalstamų veikų tyrimais¹⁰.

Be to, eu-LISA pavesta sukurti **ES prašymų išduoti vizą platformą**, skirtą vizų išdavimo procedūrai skaitmeninti.¹¹

¹ Reglamentas (ES) 2018/1726, OL L 295, 2018 11 21.

² Reglamentai (ES) 2018/1860, 2018/1861 ir 2018/1862, OL L 312, 2018 12 7.

³ Reglamentas (EB) Nr. 767/2008, Tarybos sprendimas 2004/512/EB ir Tarybos sprendimas 2008/633/TVR.

⁴ Reglamentai (ES) Nr. 603/2013 ir Nr. 604/2013, Reglamentas (EB) Nr. 1560/2003.

⁵ Reglamentas (ES) 2017/2226, OL L 327, 2017 12 9.

⁶ Reglamentai (ES) 2018/1240 ir 2018/1241, OL L 236, 2018 9 19.

⁷ Reglamentas (ES) 2019/816, OL L 135, 2019 5 22.

⁸ Reglamentai (ES) 2019/817 ir (ES) 2019/818, OL L 135, 2019 2 22.

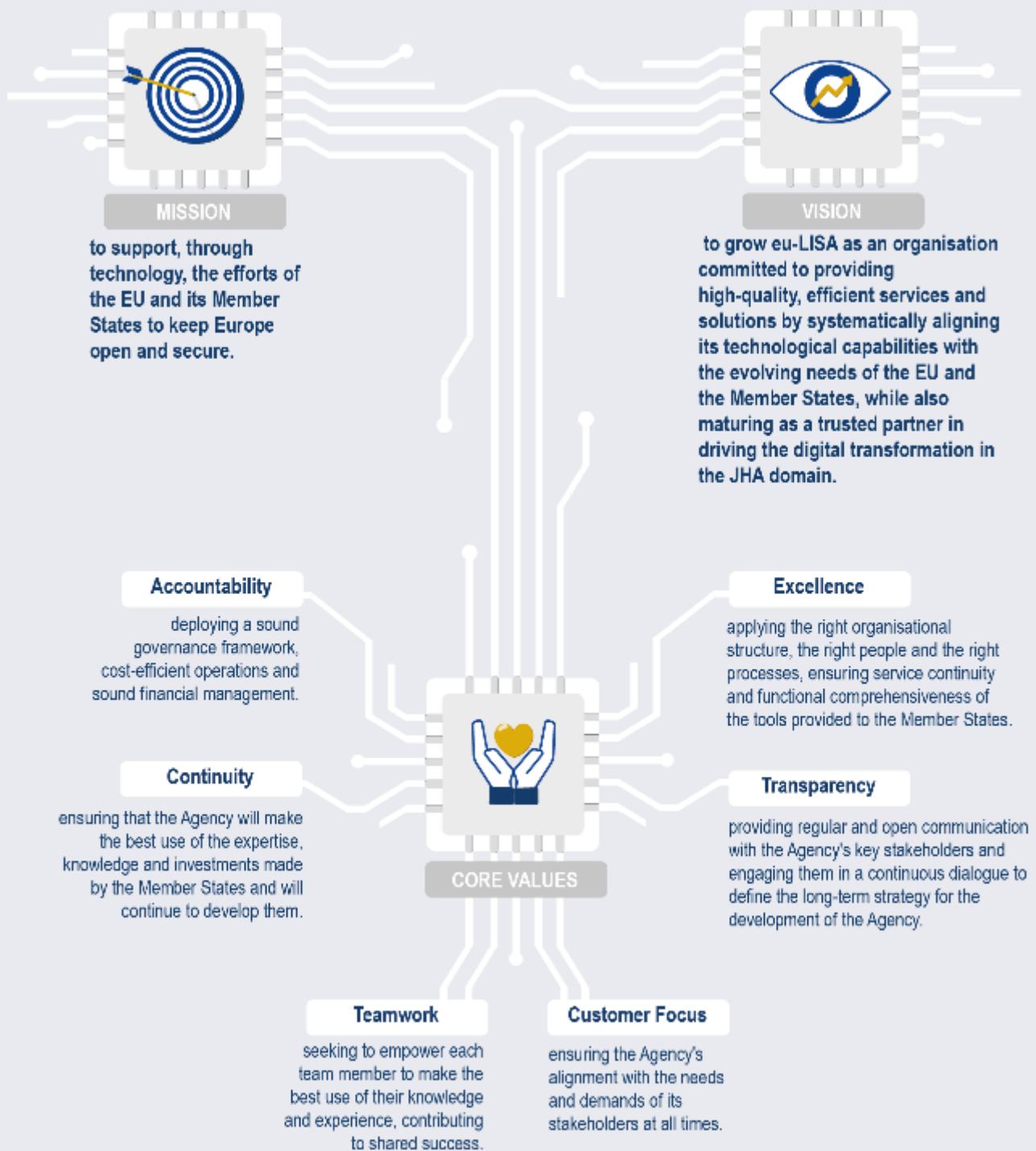
⁹ Reglamentas (ES) 2022/850, OL L 150, 2022 6 1.

¹⁰ Reglamentas (ES) 2023/969, OL L 132, 2023 5 17.

¹¹ Reglamentas (ES) 2023/2667, OL L, 2023 12 7.

Siekdama teikti pažangią ekspertinę pagalbą savo pagrindiniams suinteresuotiesiems subjektams – Komisijai, valstybėms narėms ir kitoms ES agentūroms, eu-LISA aktyviai stebi mokslinių tyrimų ir inovacijų naujoves, kad sužinotų apie naujas technologijas ir galėtų didinti savo veiklos efektyvumą bei skatinti TVR srities skaitmeninę pertvarką. Visiems sistemų galutiniams naudotojams eu-LISA teikia kokybiškas paslaugas, įskaitant visą parą kasdien teikiamą pagalbą ir naudotojų mokymą.¹² Agentūra taip pat išlieka skaidri ir atskaitinga savo suinteresuotiesiems subjektams bei ES piliečiams.

Misija, vizija ir pagrindinės vertybės

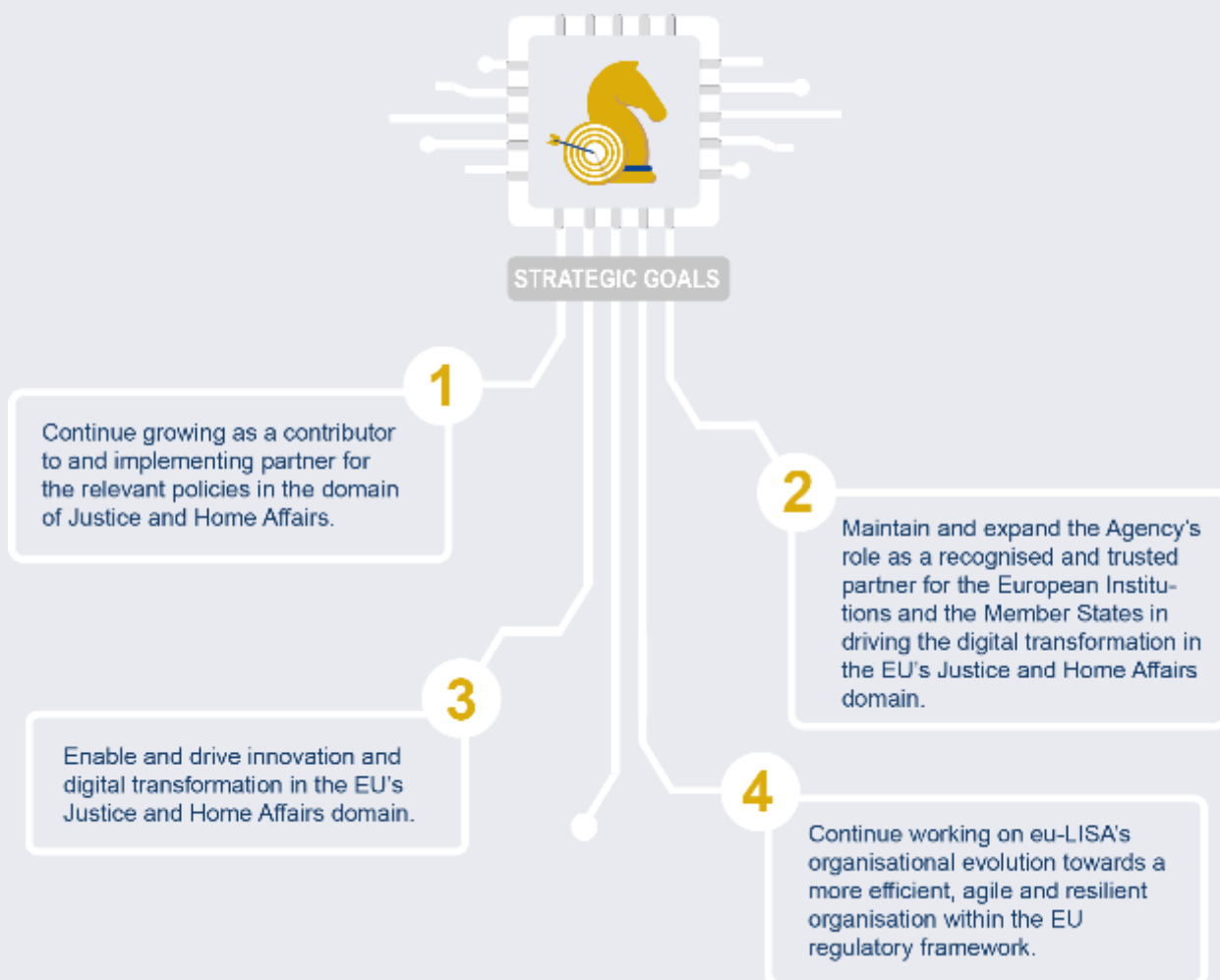
¹² Agentūra turi užtikrinti e. CODEX techninę pagalbą darbo valandomis.

[PALIKTI TUŠČIA]

Ilgalaikė strategija

Agentūros **2021–2027 m. ilgalaikėje strategijoje** išdėstyti strateginiai tikslai padeda vykdyti pagrindinę eu-LISA misiją – teikti pažangiausius technologinius sprendinius ir tęsti TVR srities skaitmenizaciją, taip prisidedant prie jos suinteresuotųjų subjektų pastangų užtikrinti Europos atvirumą ir saugumą.¹³

Agentūros ilgalaikė ir metinė veikla vykdoma siekiant šių keturių strateginių tikslų:

SEAT OF THE AGENCY
Tallinn, Estonia

TECHNICAL SITE
Strasbourg, France

LIAISON OFFICE
Brussels, Belgium

TECHNICAL BACK-UP SITE
St Johan im Pongau, Austria

¹³ Valdančiosios tarybos 2021 m. lapkričio mėn. patvirtinta [2021–2027 m. eu-LISA strategija](#).

[PALIKTI TUŠČIA]

eu-LISA patikėtos TVR informacinės sistemos

Sistemos paskirtis	Veikimo pradžia	Būsena	2023 m. saugomi duomenys	2023 m. operacijos
Prieglobstis, migracija ir sienos				
EURODAC Europos prieglobsčio daktiloskopinių duomenų bazė				
EURODAC yra ES suskaitmenintų pirštų atspaudų duomenų bazė, skirta prieglobsčio prašymams tvarkyti pagal Dublino reglamentą. Sistema padeda nustatyti atsakingą valstybę narę, išsiaiškindama, ar prašytojas jau yra prašęs prieglobsčio kitoje ES šalyje. Siekdama geriau kovoti su neteisėta migracija, eu-LISA iš esmės pertvarkys šią sistemą – įdiegs naujų funkcijų ir perprojektuos jos centrinę sistemą.	2003 m. eu-LISA administruojama nuo 2013 m. birželio mėn.	 veikia	7,4 mln. pirštų atspaudų rinkinių	2,6 mln. duomenų perdavimų
ES vidaus saugumas ir sienos				
SIS Šengeno informacinė sistema				
SIS yra didžiausia keitimosi informacija sistema, skirta išorės sienų valdymui ir Šengeno erdvės vidaus saugumo užtikrinimui. SIS skirta keisti informaciją apie ieškomus ar dingusius asmenis ar daiktus ir siųsti nurodymus kompetentingoms institucijoms, ką daryti juos suradus. Todėl ji yra nepakeičiama kovos su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir terorizmu priemonė.	1995 m. eu-LISA administruojama nuo 2013 m. gegužės mėn.	 veikia	90,5 mln. perspėjimų	14,7 mlrd. atliktų paieškų 355 tūkst. atitikčių
Šengeno erdvė, sienos ir vizos				
VIS Vizų informacinė sistema				
VIS padeda tvarkyti prašymus išduoti vizą ir trumpalaikes vizas, išduodamas trečiųjų šalių piliečiams, keliaujantiems į Šengeno erdvę arba vykstantiems per ją tranzitu. Ji padeda nustatyti, kurie asmenys neatitinka būtinų buvimo Šengeno erdvėje ar atvykimo į ją sąlygų, taip prisidedama prie bendros ES vizų politikos įgyvendinimo ir kovos su sukčiavimu vizų srityje.	2011 m. eu-LISA administruojama nuo 2012 m. gruodžio mėn.	 veikia	51,2 mln. prašymų išduoti vizą	211 mln. operacijų
AIS Atvykimo ir išvykimo sistema				
AIS turėtų supaprastinti sienų kontrolės procedūras – pasų rankinį antspaudavimą pakeis visų į Šengeno erdvę atvykstančių ir iš jos išvykstančių trečiųjų šalių piliečių elektroninė registracija. Pradėjusi veikti AIS leis geriau stebėti leidžiamą buvimą Šengeno erdvėje ir nustatyti buvimo terminą galimai viršijusius asmenis ir taip padės stiprinti neteisėtos migracijos prevenciją ir vidaus saugumą ir kovoti su organizuotu nusikalstamumu bei terorizmu.	2024 m.	 Kuriama	Nėra duomenų	Nėra duomenų
ETIAS Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema				
ETIAS yra internetinė kelionės leidimų išdavimo trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, sistema. Ši prieš kelionę atliekamos patikros sistema sutikrins informaciją, saugomą visose TVR sistemose, taip pat Europolo ir Interpolo duomenų bazėse, kad būtų galima iš anksto nustatyti galimą saugumo, neteisėtos migracijos ar didelės epidemijos riziką, kuri gali būti pagrindas neleisti atvykti į Šengeno erdvę. ETIAS kelionės leidimus tikrina oro, jūrų ir sausumos vežėjai prieš įlaipindami keleivius, o prie Šengeno sienų – sienos apsaugos pareigūnai.	2025 m.	 Kuriama	Nėra duomenų	Nėra duomenų

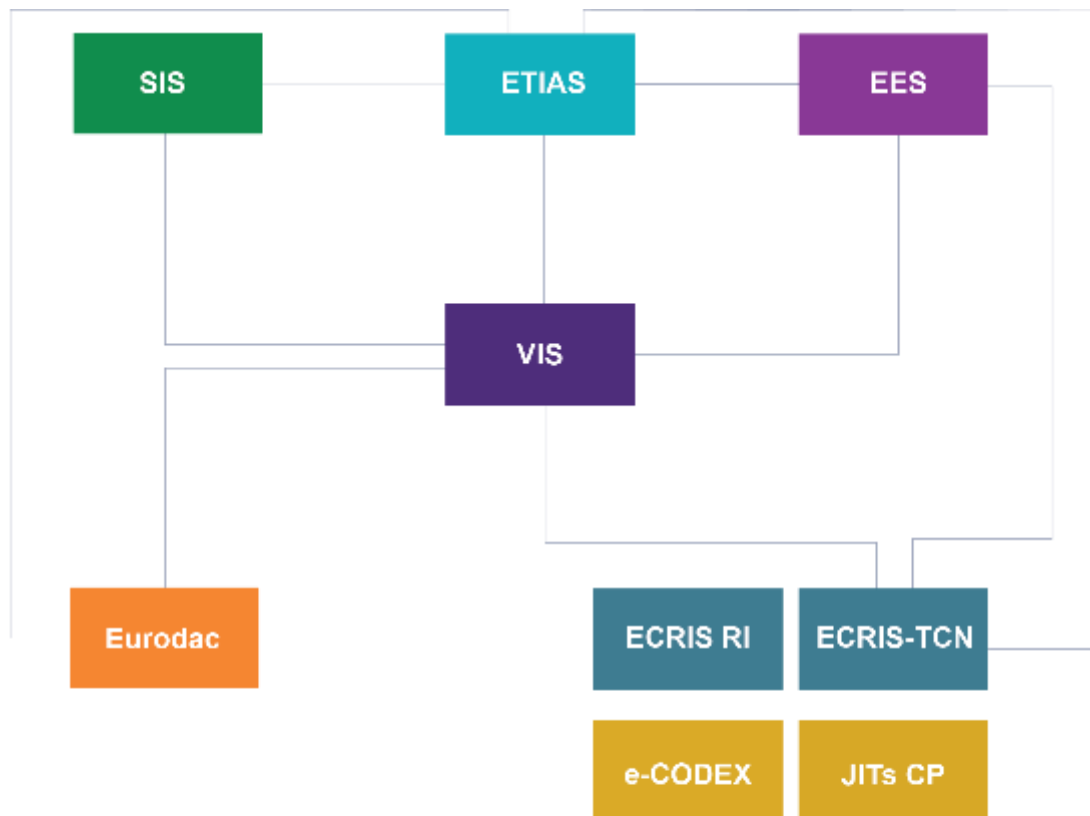
Sistemos paskirtis	Veikimo pradžia	Būsena	2023 m. saugomi duomenys	2023 m. operacijos
Bendradarbiavimas teisingumo srityje				
ECRIS nuorodų sistema Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema – nuorodų sistema				
ECRIS – decentralizuota sistema, skirta padėti valstybėms narėms keisti informaciją apie ES piliečių teistumą. ECRIS nuorodų sistema yra integracinė sąsaja, per kurią galima prisijungti prie valstybių narių nacionalinių nuosprendžių registrų.	2012 m. eu-LISA administruojama nuo 2020 m. balandžio mėn.	 veikia	Nėra duomenų	Nėra duomenų
ECRIS-TCN Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema – trečiųjų šalių piliečiai ir asmenys be pilietybės				
ECRIS-TCN palengvins elektroninį keitimąsi informacija apie trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės teistumą. Ši sistema padeda įgyvendinti teisimo nuosprendžių ir sprendimų tarpusavio pripažinimo principą visoje Europoje.	2025 m.	 Kuriama	Nėra duomenų	Nėra duomenų
e. CODEX Keitimosi e. teisingumo srities duomenimis internetu sistema				
e. CODEX yra ryšių platforma, leidžianti teisminėms institucijoms ir teisės specialistams saugiai perduoti elektroninį turinį tarpvalstybiniuose procesuose ir užtikrinanti veiksmingesnį teisminį procesą piliečiams ir įmonėms visoje Europoje. eu-LISA bus atsakinga už sistemą e. CODEX nuo 2024 m. birželio 3 d. ¹⁴	2013 m. eu-LISA laikina techninė priežiūra nuo 2024 m. kovo mėn. ¹⁵	 veikia	Nėra duomenų	Nėra duomenų
JTG BP Jungtinių tyrimų grupių bendradarbiavimo platforma				
Jungtinių tyrimų grupių bendradarbiavimo platforma palengvins Europos teisminių ir teisėsaugos institucijų, atitinkamų ES agentūrų ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) komunikaciją ir bendradarbiavimą ir pagerins tarpvalstybinių tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo veiksmingumą ir efektyvumą.	2025 m.	 Kuriama	Nėra duomenų	Nėra duomenų
Sąveikumas				
Nauja sąveikumo architektūra				
Sąveikumas – tai tarpusavyje sujungtų sistemų gebėjimas keisti duomenimis ir informacija, atitinkamoms institucijoms suteikiantis lengvesnę prieigą prie išsamios informacijos. Visuotinį TVR srities sistemų sąveikumą užtikrins šie ieškoti informacijos ir ja keisti leisiantys komponentai:	2024–2026 m.	 Kuriama	Nėra duomenų	Nėra duomenų
■ Europos paieškos portalas (EPP), leisiantis prieigą turintiems naudotojams vykdyti pavienes paieškas ir gauti rezultatus iš visų TVR informacinių sistemų; ■ bendra tapatybės duomenų saugykla (TDS) yra bendra AIS, VIS, ETIAS, EURODAC ir ECRIS-TCN registruotų asmenų tapatybės duomenų, kelionės dokumentų duomenų ir biometrinių duomenų talpykla; ■ daugybinių tapatybių detektorius (DTD) sukuria ir saugo įvairiose ES informacinėse sistemose saugomų duomenų sąsajas, kad būtų galima nustatyti daugybines tapatybes, siekiant dvejopo tikslo – palengvinti tapatybės patikrinimą sąžiningiems keliautojams ir kovoti su tapatybės klatojimu; ■ bendra biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslauga(bendra BDANP), skirta visose TVR sistemose saugomų biometrinių duomenų sutikrinimui,				

¹⁴ 2023 m. sausio 13 d. [Komisijos įgyvendinimo sprendimas \(ES\) 2023/117](#) dėl paslaugų lygio reikalavimų, taikomų eu-LISA vykdomai veiklai, susijusiai su sistema e. CODEX.

¹⁵ eu-LISA vykdo laikiną techninę priežiūrą nuo 2024 m. kovo mėn. 2024 m. gegužės mėn. Komisija paskelbė, kad perėmimo procesas sėkmingai užbaigtas ir kad 2024 m. birželio 3 d. eu-LISA oficialiai perima atsakomybę už sistemos e. CODEX valdymą, kaip nurodyta 2024 m. gegužės 14 d. OL L [Komisijos įgyvendinimo sprendime \(ES\) 2024/1272](#).

eu-LISA administruojamų ES TVR informacinių sistemų ryšių apžvalga¹⁶

Toliau pateiktoje diagramoje išdėstytos esamų TVR informacinių sistemų – SIS, VIS, EURODAC ir e. CODEX – ir kuriamų naujų sistemų – AIS, ETIAS, ECRIS-TCN ir Jungtinių tyrimų grupių bendradarbiavimo platformos (JTG BP) keitimosi informacija linijos ir komponentai, kurie užtikrins visų eu-LISA administruojamų TVR sistemų sąveikumą, palengvinsiantį integruotą sienų valdymą ir sustiprinsiantį Šengeno erdvės vidaus saugumą.

¹⁶ * Dalis funkcijų bus prijungtos prie sąveikumo architektūros.

Valdančiosios tarybos analizė ir vertinimas

eu-LISA valdančioji taryba išanalizavo ir įvertino 2023 m. konsoliduotąją metinę Agentūros veiklos ataskaitą.¹⁷

Taryba pabrėžia, koks svarbus eu-LISA vaidmuo užtikrinant veiksmingą Šengeno erdvės veikimą ir sėkmingą ES politikos įgyvendinimą sienų kontrolės, vizų, migracijos ir prieglobsčio, e. teisingumo, skaitmenizacijos ir kibernetinio saugumo srityse.

Valdančioji taryba:

- **teigiamai vertina** eu-LISA pastangas, siekiant 2023–2025 m. bendrajame programavimo dokumente 2023 m. nustatytų tikslų;
- **dėkoja** Agentūrai už nuolatinės pastangas užtikrinti stabilų ir nenutrūkstamą ES informacinių sistemų prieinamumą ir taip prisidėti prie veiksmingo Šengeno erdvės veikimo;
- **sveikina** Agentūrą už tai, kad 2023 m. kovo 7 d. sėkmingai pradėjo veikti atnaujinta SIS, į VIS sklandžiai integruota Kroatija ir į SIS visiškai integruotas Kipras;
- **apgailestauja**, kad atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS), ECRIS-TCN ir sąveikumo komponentai negalėjo pradėti veikti 2023 m.;
- **giria** vykdomąją direktorę, pasiūliusią naują pertvarkymo strategiją (3R) ir radusią išeitį iš aklavietės, kurioje atsidūrė atvykimo ir išvykimo sistema;
- **palankiai vertina** Agentūros parengtas ir Valdančiosios tarybos bei TVR tarybos patvirtintas peržiūrėtas sąveikumo veiksmų gaires;
- **džiaugiasi**, kad 2023 m. Agentūra valstybėms narėms ir Europos Komisijai teikė kokybišką ir savalaikę paramą;
- **supranta**, kad Agentūrai nelengva vienu metu vykdyti daug tarpusavyje susijusių užduočių, ir pastebi, kad 2023 m. Agentūros veiklos apimtis toliau didėjo ir ji darėsi vis sudėtingesnė;
- **džiaugiasi**, kad Agentūra padarė didelę pažangą įgyvendindama likusias audito rekomendacijas ir iki gruodžio 31 d. pasiekė bendrą 87 proc. jų įgyvendinimo lygį;
- **palankiai vertina** pažangą, padarytą įgyvendinant Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno (EDAPP) rekomendacijas;
- **džiaugiasi**, kad 2023 m. pasiektas beveik 100 proc. biudžeto įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų įvykdymo lygis ir pastebimai padidėjo darbo vietų užimtumo lygis;
- **reiškia susirūpinimą** dėl to, kad Audito Rūmai vėl pateikė sąlygines nuomones dėl Agentūros finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo, bet pastebi, kad biudžeto valdymo institucija visgi patvirtino Agentūros 2022 m. biudžeto įvykdymą;
- **ragina** Agentūrą toliau didinti savo vidaus kontrolės sistemos veiksmingumą ir efektyvumą ir baigti įgyvendinti likusias senas audito rekomendacijas;

¹⁷ Žr. eu-LISA steigimo [reglamento \(ES\) 2018/1726 19 straipsnio 1 dalies t punktą](#).

- **atkreipia dėmesį** į tai, kad darbo vietų užimtumo lygis Agentūroje palaipsniui gerėja, nors 2023 m. pabaigoje 57 darbo vietos dar nebuvo užimtose;
- **sveikina** Agentūrą, gavusią Europos kokybės vadybos pažymėjimą „BVM efektyvus taikytojas“, rodantį, kad eu-LISA įsipareigojusi siekti pažangos ir stengtis kuo geriau laikytis Europos standartų ir nuolat tobulėti, ir
- **teigiamai vertina** bendrą eu-LISA valdymą 2023 m.

Valdančioji taryba mano, kad šioje ataskaitoje išdėstyta informacija yra pakankamas patikinimas, kad, nors būta daugybės sunkumų, trukdžiusių laikytis griežtų įgyvendinimo terminų, **eu-LISA savo įgaliojimus vykdė sistemingai ir nuosekliai** ir savo finansinius ir žmogiškuosius išteklius naudojo laikydamasi 2023 m. metinėje eu-LISA 2022 m. darbo programoje, išdėstytoje 2023–2025 m. BPD, nustatytų tikslų.

Valdančioji taryba, atsižvelgdama į šioje ataskaitoje pateiktą informaciją:

- pabrėžia, kad **eu-LISA darbuotojams tenka sunkiai dirbti** vykdant sudėtingus projektus, kurių operatyvinėms ir horizontaliosioms funkcijoms vykdyti būtini tinkami žmogiškieji ištekliai;
- taip pat pabrėžia, kad būtina mažinti eu-LISA **priklausomybę nuo išorės rangovų**;
- **remia Agentūros nuolatinę pastangą** įgyvendinti peržiūrėtas AIS, ETIAS, ECRIS-TCN ir sąveikumo architektūros gaires;
- pripažįsta, kad Agentūros darbas **susijęs** su centrinėmis sistemomis ir valstybių narių nacionaliniu lygmeniu vykdomu darbu, ir ragina eu-LISA toliau glaudžiai bendradarbiauti su suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant Europos Komisiją, kad būtų užtikrintas sėkmingas naujų sistemų diegimas;
- pripažįsta **eu-LISA pajėgumų didinimo programos svarbą** siekiant užtikrinti pakankamą duomenų centro talpą veiksmingam ir tvariam tiek naujų, tiek jau esamų IT sistemų diegimui ir valdymui, kartu toliau užtikrinant nepertraukiamą visų jos kompetencijai priklausančių sistemų prieinamumą ir savalaikę plėtrą.

Valdančioji taryba dėkoja Agentūros vykdomajai direktorei Agnès Diallo, buvusiam vykdomojo direktoriaus pavaduotojui Luca Tagliaretti, eu-LISA vadovybei ir visiems darbuotojams už jų tvirtą ryžtą ir nenuilstamas pastangas šiais iššūkių kupiniais metais.

Zsolt Szolnoki,

Valdančiosios tarybos pirmininkas

Vykdomosios direktorės pratarmė

Daugeliu aspektų 2023 m. eu-LISA buvo lemiami metai.

Kovo mėn. Agentūra sėkmingai pristatė **naują SIS versiją**, kurioje valstybėms narėms pateikta naujų funkcijų ir paieškos galimybių, įskaitant biometrines funkcijas ir informaciją apie grąžinimus. Visi šie patobulinimai padeda toliau stiprinti Šengeno erdvės saugumą.

2023 m. eu-LISA toliau užtikrino **sklandų jos kompetencijai priklausančių TVR informacinių sistemų** (SIS, VIS ir EURODAC) valdymą, rūpindamasi, kad jos valstybėms narėms būtų prieinamos ištisus metus, kasdien, visą parą ir į užklausas reaguotų per nustatytą laiką.

2023 m. prie mūsų sistemų taip pat prijungtos naujos šalys: sausio mėn. prie VIS galutinai prijungta Kroatija, o liepos mėn. Kipras visiškai integruotas į SIS.

Su **AIS, ETIAS ir sąveikumo architektūra** Europos Sąjunga užsibrėžė plataus užmojo tikslą – įgyvendinti vieną pažangiausių sienų valdymo sistemų pasaulyje, kad Šengeno erdvė taptų saugesnė ir būtų sudarytos palankios sąlygos sklandžioms tarptautinėms kelionėms į ES. Kai prieš metus pradėjau dirbti Agentūroje, šių naujų sistemų kūrimas buvo įstrigęs ir jų eksploatavimo pradžia, iš pradžių numatyta 2022 m., ne kartą atidėta.

Ieškodami sprendimų, 2023 m. birželį parengėme naują strategiją, viduje vadinamą **3R** (angl., **Remobilising, Resolving, Renewing**), kuria siekiame persikirstyti visų lygių tiekėjus, išspręsti sudėtingus sistemų klausimus ir atnaujinti mūsų vidaus darbo metodus, pasitelkdami lanksčią metodiką, geriausią pramonės praktiką ir sudarydami tarpdisciplinines komandas. Šio naujo metodo taikymas greitai davė pirmų rezultatų – iki vasaros pavyko rasti išeitį ir pateikti valstybėms narėms pirmą veikiančią sistemos versiją, kad jos galėtų toliau ruošti.

Rudenį eu-LISA pasiūlė naują sąveikumo architektūros kūrimo metodą – iki 2026 m. keturiais etapais laipsniškai įdiegsime naujas sistemas. Šiam metodui, **naujosioms sąveikumo veiksmų gairėms**, pirmiausia vienbalsiai pritarė Valdančioji taryba, o spalio mėn. – TVR taryba. Peržiūrotose sąveikumo veiksmų gairėse naujas sistemas numatoma įdiegti keturiais etapais:

- **AIS**, kartu su vežėjų sąsaja ir bendra biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslauga (**bendra BDANP**), – iki 2024 m. pabaigos,
- **ETIAS** – po šešių mėnesių,
- **ECRIS-TCN** – iki 2025 m. vidurio
- ir galiausiai paskutinius **sąveikumo komponentus** – 2026 m.

Iki 2023 m. pabaigos eu-LISA **sėkmingai žengė į priekį kurdama naujas sistemas**, kaip numatyta peržiūrotose veiksmų gairėse.

Geriausios pramonės praktikos įkvėpta Agentūra atsisakė nekompleksinio požiūrio ir ėmė taikyti **naujus darbo metodus**. Šiuo atžvilgiu svarbiausias pokytis buvo vidinis darbo grupių perorganizavimas į universalias, visų lygmenų instrukcijas gaunančias komandas ir rangovų darbuotojų integravimas į vidaus komandas bendram darbui po vienu stogu. Sėkmingai dirbdama, Agentūra šį pažangų modelį ėmė taikyti visose savo darbo srityse, taip pat sąveikumo architektūros kūrimo.

Vienas svarbiausių Agentūros prioritetų toliau buvo **fizinis ir kibernetinis jos prižiūrimų sistemų ir duomenų saugumas, kurį padėjo užtikrinti integruotojo saugumo modelio taikymas, perėjimas prie nulinio pasitikėjimo politikos** ir rūpinimasis **asmens duomenų apsauga** pagal ES Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą ir prižiūrint Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui.

Agentūra taip pat palaipsniui pradeda naują darbo laikmetį, remdama **teisingumo sistemų skaitmenizaciją** Europoje. 2023 m. daug pastangų skirta ruošimuisi perimti e. CODEX ir ECRIS-TCN kūrimą.

2023 m. vienas pagrindinių eu-LISA prioritetų buvo **užtikrinti kuo geresnę atitiktį ES taisyklėms**. Visų pirma parengtas plataus užmojo veiksmų planas likusioms audito rekomendacijoms įgyvendinti. Agentūrai pavyko įgyvendinti 87 proc. audito rekomendacijų ir taip užtikrinti geresnę veiklos atitiktį taikomiems reikalavimams. Geresnę atitiktį padėjo pasiekti įdiegtos veiksmingesnės valdymo priemonės, glaudus finansų ir darbo grupių bendradarbiavimas, taip pat kas mėnesį vadovybės vykdomos biudžeto peržiūros, siekiant iki metų pabaigos kuo geriau panaudoti biudžeto lėšas, t. y. įvykdyti beveik 100 proc. įsipareigojimų ir mokėjimų. Be to, 2023 m. gerokai pagerėjo darbo vietų užimtumo lygis (94,7 proc.), lyčių pusiausvyra ir veiksmų plano, kuriuo siekiama, kad eu-LISA taptų gera vieta dirbti, įgyvendinimas. Siekiant pastarojo tikslo parengtas darbuotojų įtraukimo pertvarkymo planas ir paskirtas įtraukimo ambasadorius. Už 2023–2024 m. įvairovės, lygybės ir įtraukties veiksmų plane numatytų iniciatyvų įgyvendinimą eu-LISA buvo pagerbta ES agentūrų tinklo teikiamų įvairovės ir įtraukties apdovanojimų ceremonijoje.

Atitikties užtikrinimo priemonių patobulinimai buvo patvirtinti metiniame vidaus kontrolės sistemos vertinime, kuris apibendrinamas šio dokumento 2 dalyje. Vienas svarbesnių Agentūros pasiekimų – už pastangas, dedamas siekiant pažangos, laikantis Europos standartų ir nuolat tobulėjant, suteiktas Europos **kokybės vadybos pažymėjimas „BVM efektyvus taikytojas“**. Galiausiai, biudžeto valdymo institucija patvirtino Agentūros 2022 m. biudžeto įvykdymą.

Šias pastangas atspindi ir pagrindiniai eu-LISA ateinančių metų strategijos elementai, būtent:

- **užtikrinti veiksmingą eu-LISA patikėtų ES TVR informacinių sistemų veikimą ir įgyvendinimą**, palaipsniui pereinant prie naujo darbo metodo, taikant lanksčius metodus ir atnaujintą veiklos modelį;
- **toliau gerinti Agentūros pasiekimus atitikties srityje**, užtikrinant aukštą atitikties lygį, veiksmingumą ir skaidrumą;
- **skatinti darbuotojų dalyvavimą, užtikrinant, kad eu-LISA būtų gera vieta dirbti, pritraukianti ir neprarandanti naujų talentų**, toliau didinant užimtumo lygį ir skatinant skaidrumą, įtraukumą bei etiką;
- **ruoštis ateičiai, tobulinti technologijas ir skatinti inovacijas**, atsižvelgiant į galimą naujų technologijų, pvz., debesijos sprendimų ir dirbtinio intelekto, naudojimą;
- **stiprinti Agentūros valdymą ir ryšius su pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais**, visų pirma ES institucijomis, valstybėmis narėmis, priimančiosiomis šalimis, akademinė bendruomene ir pramone.

Agentūra ne tik valdo ir plėtoja IT sistemas, bet ir atlieka kitas svarbias užduotis ES – suteikia pagrindą Šengeno laisvės, saugumo ir teisingumo erdvei, teikia įvairias paslaugas valstybėms narėms ir specialistams, palengvina teisėsaugos institucijų ir teisingumo sistemos specialistų darbą, kartu teikdama pastebimai geresnes paslaugas ES piliečiams.

Pasitelkdama geriausias technologijas ir skaitmenindama procesus, Agentūra išliks pasiruošusi imtis naujų užduočių ir naujų sistemų ir toliau iš esmės prisidėti prie sėkmingos Europos skaitmeninės pertvarkos. Keisdama ir pertvarkydama savo veiklos procesus, eu-LISA toliau stiprina savo gebėjimą vykdyti šiuos naujus uždavinius ir didžiuojasi galėdama daryti teigiamą įtaką milijonų Europos gyventojų gyvenimui teikdama geresnes paslaugas piliečiams ir specialistams.

Agnès Diallo,

Vykdomoji direktorė

Santrauka

Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA) įsteigta 2011 m. Šengeno erdvės IT sistemų valdymui perimti. Nuo to laiko Agentūra išaugo ir tapo vienu pagrindinių organų, užtikrinančių Europos vidaus saugumą ir vieną pagrindinių ES piliečių teisių – judėjimo laisvę. Ilgainiui eu-LISA tapo vienu pagrindinių ES teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) srities skaitmeninės pertvarkos varikliu.

Šioje ataskaitoje apžvelgiama eu-LISA pažanga vykdamas labai sudėtingas ir svarbias užduotis vis sudėtingesnėje veiklos aplinkoje. 2023 m. eu-LISA išliko patikima ir atsakinga Europos institucijų ir valstybių narių partnere, padedančia įgyvendinti TVR politikos uždavinius ir užtikrinti naudojamų technologijų saugą ir vientisumą.

Be daugybės kitų pasiekimų, svarbiausi 2023 m. eu-LISA laimėjimai yra šie:

parengta pertvarkymo strategija 3R , leisianti įgyvendinti naujas TVR sistemas	naujos sąveikumo veiksmų gairės laipsniškam naujų sistemų diegimui	gautas Europos kokybės vadybos pažymėjimas „ BVM efektyvus taikytojas “
2023 m. kovo 7 d. sėkmingai paleista atnaujinta SIS	prie VIS prijungta Kroatija ir į SIS integruotas Kipras	baigta ruošti sistemos e. CODEX perėmimui
įgyvendinta 87 proc. likusių audito rekomendacijų	įvykdyta 99,9 proc. biudžeto įsipareigojimų ir mokėjimų	pastebimai pagerėjo Agentūros darbo vietų užimtumo lygis

2023 m. pasiekimai

2023 m. eu-LISA toliau padėjo kurti veikiančią ir atsparią Šengeno erdvę Europos piliečių labui. Kadangi visos Agentūros **valdomos TVR sistemos padeda skaitmeninti ES politiką** sienų valdymo, vizų, migracijos ir prieglobsčio srityse ir kovoti su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu, jų nuolatinis vystymasis ir priežiūra yra itin svarbūs ES ir eu-LISA.

Ateinančiais metais Agentūra didins savo indėlį į TVR sritį, įdiegdama kelias naujas šiuo metu kuriamas IT sistemas. Šios naujos sistemos ir visuotinė TVR srities **sąveikumo architektūra** bus diegiamos palaipsniui, keturiais diegimo etapais, kaip nustatyta peržiūretose sąveikumo veiksmų gairėse, kurias 2023 m. spalio mėn. patvirtino TVR taryba. Įdiegus šias sąveikias sistemas, sienų valdymas bus suskaitmenintas ir leis **integruotai ir pažangiai užtikrinti Europos vidaus saugumą** ir suteiks galimybę sklandžiai keliauti į Šengeno erdvę.

Atsižvelgdama į savo naujas pareigas ES teisingumo srityje, eu-LISA toliau stiprino bendradarbiavimą su teisingumo bendruomene, toliau kurdama naujus skaitmeninius sprendimus nuolatiniam teismų sistemų modernizavimui ir skaitmeninimui visoje Europoje. Toliau stengdamasi **skatinti ES TVR srities skaitmeninimą**, Agentūra taip pat daug dėmesio skyrė kibernetiniam saugumui ir kovai su grėsmėmis kibernetinėje srityje, visų pirma ruošdamasi vykdyti įsipareigojimus, nustatytus naujuosiuose ES informacijos saugumo ir kibernetinio saugumo reglamentuose.

Kaip ES agentūra, atsakinga už TVR informacinių sistemų valdymą ir kūrimą, ji ir toliau buvo **svarbi partnerė** savo suinteresuotiesiems subjektams – teikė naujausias technines žinias ir aktyviai bendradarbiavo ir keitėsi informacija su ES institucijomis, agentūromis ir valstybėmis narėmis.

Apskritai Agentūra daug dėmesio skyrė šiems metiniams prioritetams:

➤ **1 prioritetas – užtikrinti stabilų ir nenutrūkstamą eu-LISA valdomų sistemų (SIS, VIS, EURODAC, ECRIS nuorodų sistemos) veikimą ir versijų diegimą bei paslaugų teikimą.**

2023 m. pagrindinis eu-LISA tikslas buvo užtikrinti veiksmingą ir nenutrūkstamą jai patikėtų sistemų veikimą – toliau jas tobulinti ir rengtis jų integravimui su sąveikumo komponentais. Agentūra užtikrino stabilų pagrindinių ES TVR sistemų veikimą:

- **Šengeno informacinės sistemos (SIS)** ir jos automatinės pirštų atspaudų identifikavimo sistemos (AFIS);
- **Vizų informacinės sistemos (VIS)**, jos biometrinių duomenų atitikties nustatymo sistemos ir „VIS Mail“ funkcijos;
- **Europos prieglobsčio daktiloskopinių duomenų bazės (EURODAC)** kartu su „DubliNet“ ir
- **Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos nuorodų sistemos (ECRIS nuorodų sistemos).**

Be to, eu-LISA užtikrino veiksmingą bazinės infrastruktūros, tinklų ir paslaugų operacijų valdymą, taip pat visą parą teikė pagalbos paslaugas sistemos galutiniams naudotojams.

Be kelių trumpalaikių trikčių ir vėlavimų, sistemų veikimas atitiko nustatytuosius paslaugų lygio tikslus – SIS prieinamumo lygis siekė **99,67 proc.**, VIS – **99,97 proc.** Sistemos EURODAC prieinamumas, kurį paveikė keli kritiniai incidentai, tikslinio lygio (99,47 proc.) nesiekė. Nors **sistemų** naudojimo mastas (t. y. SIS paieškų, VIS operacijų, EURODAC duomenų perdavimų) visus metus augo, tik VIS naudojimas nesiekė priešpandeminio lygio.

Bendrų eu-LISA, valstybių narių ir Komisijos pastangų dėka **2023 m. kovo 7 d. pradėjo veikti atnaujinta SIS.** Joje įdiegta naujų funkcijų ir paieškos galimybių ir kompetentingos institucijos gali rasti išsamesnę ir patikimesnę informaciją. Atnaujindama SIS, eu-LISA baigė „AFIS 2 etapo“ projektą – įdiegė **naujų biometrinių funkcijų**, pavyzdžiui, užtikrino galimybę sistemoje saugoti delnų atspaudus ir latentinius atspaudus (atspaudus ant paviršių). Dabartinė eu-LISA valdoma Šengeno architektūra dar labiau sustiprinta **2023 m. liepos mėn. integravus Kiprą** – SIS naudotojų skaičius išaugo iki 34. Agentūra toliau teikė paramą FRONTEX, kuriančiai techninius komponentus, reikalingus pasirengimui prisijungti prie SIS. 2023 m. Agentūra taip pat padėjo į VIS integruoti Kroatiją.

Nuo 2023 m. sausio 1 d. **Kroatija turi visateisę prieigą prie VIS.** Tai jai leido atsisakyti pasienio patikrinimų prie vidaus sienų su kitomis Šengeno šalimis. Tai pirmoji šalis, prisijungusi po 2011 m., kai prie sienų kontrolės atsakiusių šalių prisijungė Lichtenšteinas. Agentūra taip pat tęsė **peržiūrėtos VIS** įgyvendinimą, kuris dėl sudėtingų techninių reikalavimų, darančių įtaką numatytai projekto eigai, užtruko gerokai ilgiau, nei buvo numatyta iš pradžių. 2023 m. spalio mėn. eu-LISA atliko **VIS saugumo ir veiklos tęstinumo pratybas**, kad patikrintų ir toliau didintų sistemos atsparumą.

Siekdama padėti įgyvendinti **Bendrają Europos prieglobsčio sistemą (BEPS)**, Agentūra toliau prižiūrėjo **EURODAC** ir atliko svarbius sistemos naujinimus, ruošdamasi **naujojo migracijos ir prieglobsčio pakto ir naujos redakcijos EURODAC reglamentui priėmimui.** 2023 m. Agentūra užbaigė EURODAC talpos didinimo projektą, kuris leido išplėsti sistemos **atminties talpą** nuo 7 mln. iki 9 mln. įrašų ir padidinti dienos **pralaidumą** nuo 15 tūkst. iki 24 tūkst. operacijų.

Be to, kadangi **ECRIS RI** saugumo analizė atskleidė keletą **saugumo spragų**, Agentūra pradėjo diskusijas su Komisija ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl galimo ECRIS RI perprogramavimo, kad neliktų jokios saugumo rizikos ir būtų užtikrinta ECRIS-TCN veikimo pradžia.

Kalbant apie infrastruktūrą, 2023 m. gegužės mėn. eu-LISA pasiekė svarbų etapą – **buvo paskirta vietiniu internetu registru** ir tapo Europos regiono interneto registro nare. Todėl dabar Agentūra gali skirstyti IP adresus galutiniams naudotojams kaip paslaugų teikėjas arba naudoti juos savo infrastruktūrai. Šiai veiklai vykdyti eu-LISA įsigijo didelius interneto išteklius, kad galėtų prisijungti prie interneto ir teikti viešąsias TVR sistemos paslaugas, pavyzdžiui, AIS / ETIAS tinklo paslaugas.

Be to, siekdama didinti veiklos efektyvumą, eu-LISA įdiegė specialią **duomenų centro infrastruktūros valdymo (DCIV) priemonę**, kad pagerintų infrastruktūros optimizavimą ir energijos valdymą. Atsižvelgdama į būsimus pajėgumų poreikius, eu-LISA toliau optimizavo ir pertvarkė savo duomenų centrus ir toliau rengėsi **būsimo modulinio duomenų centro Strasbūre eksploatacijai.**

Agentūra taip pat užtikrino nenutrūkstamą **bendros infrastruktūros veikimą ir paslaugų teikimą**, savo patalpose įrengdama lokalią konteinerių platformą, kad pasitelkus automatizavimo sprendimus sutrumpintų pristatymo laiką, ir sukūrė nuolatinio procesų integravimo, pristatymo ir diegimo procesų grandinę, kad padidintų efektyvumą ir naujų taikomųjų programų diegimo laiką. Be to, eu-LISA kūrė **visuotinę debesijos platformą**, kurioje būtų galima išbandyti ir patikrinti atitinkamus darbo krūvius aprėpiančių debesijos technologijų naudojimą, ir sukūrė **mobiliųjų programėlių kūrimo procesų grandinę**, kurios reikia naujoms sistemoms skirtoms taikomosioms programoms kurti.

eu-LISA ne tik užtikrino šių IT sistemų operacijų valdymą, bet ir toliau įgyvendino keletą kitų glaudžiai susijusių teisės aktuose nustatytų uždavinių, būtent rengė valstybėms narėms skirtus mokymus apie TVR informacinių sistemų naudojimą, teisės aktuose nustatytas ataskaitas apie jų techninius veiklos rezultatus, metinę statistiką ir paskirtųjų institucijų sąrašus.

➤ **2 prioritetas** – toliau diegti ir plėtoti naujas TVR informacines sistemas (t. y. AIS, ETIAS, ECRIS-TCN) bei sąveikumo architektūrą.

2023 m. gegužės mėn. eu-LISA patvirtino naują darbo metodą, organizacijos viduje vadinamą **pertvarkymo strategija 3R** (angl., *remobilise, resolve and renew*), siekdama rasti išeitį iš padėties, kurioje ilgai buvo įstrigęs atvykimo ir išvykimo sistemos (**AIS**) kūrimas. Ši situacija kėlė pavojų, kad ir kitos naujos sistemos, Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (**ETIAS**), Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema, skirta trečiųjų šalių piliečiams (**ECRIS-TCN**), ir sąveikumo komponentai nebus sukurtos ir pateiktos nustatytu laiku. Per palyginti trumpą laiką naujasis metodas iš esmės **pagerino problemų valdymą ir leido veiksmingiau taikyti taisomuosius veiksmus**, padėdamas valdyti projekto įgyvendinimą, išvengti našumo nuosmukio ir kitų didelių vėlavimų. Tai leido Agentūrai paspartinti AIS kūrimą ir užtikrinti stabilesnes sąlygas valstybėms narėms tęsti savo parengiamuosius darbus.

Siekdama užtikrinti sėkmingą naujų TVR sistemų ir visuotinės sąveikumo architektūros kūrimą, eu-LISA ryžtingai pakeitė savo taikomą sistemų kūrimo metodą – ėmė taikyti **etapų metodą**. Pagal šį naująjį metodą naujos TVR sistemos ir sąveikumo architektūra bus diegiamos keturiais etapais nuo 2024 m. iki 2027 m. Kiekvienas etapas bus skirtas vienos sistemos ir su ja susijusių paslaugų techninei parengčiai užtikrinti.

2024 m. 1 etapas	AIS , kartu su saityno paslaugomis (įskaitant vežėjų sąsają) ir bendra biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslauga (bendra BDANP);
2025 m. 2 etapas	ETIAS , kartu su saityno paslaugomis trečiųjų šalių piliečiams; du sąveikumo komponentai: Europos paieškos portalas (EPP), bendra tapatybės duomenų saugykla (bendra TDS) ir centrinė ataskaitų ir statistinių duomenų saugykla (CASS);
2025 m. 3 etapas	ECRIS-TCN su sąveikumo komponentais;
2026 m. 4 etapas	TVR sąveikumo architektūros (įskaitant paskutinį sąveikumo komponentą – daugybinių tapatybių detektorių DTD) kūrimo ir VIS atnaujinimo užbaigimas.

Kad visi etapai būtų sėkmingai įgyvendinti, Agentūra sudarė specialią darbo grupę, kuri rūpinsis, kad numatyti darbai būtų atlikti pagal projektų valdymo metodiką *Agile*, grindžiamą vienos kartu dirbančios grupės principu. Šis metodas leidžia reguliariai pasiekti apčiuopiamų rezultatų, palaipsniui vystant **pradinius perspektyvius produktus** (PPP) – stabilioje aplinkoje įdiegtą tarpinę galutinio produkto versiją, leidžiančią valstybėms narėms juos išbandyti ir tęsti pasirengimą.

AIS buvo kuriama ir testuojama visus metus. Bendradarbiaudama su rangovu, Agentūra išsprendė technines problemas, kurios neleido valstybėms narėms vykdyti testavimo veiksmų ir ruošti savo nacionalines sistemas. Pradėjus taikyti naują metodą, valstybių narių testavimo aplinkose buvo įdiegtos trys pagrindinės AIS versijos, turinčios gerokai mažiau programinės įrangos defektų, o tai rodo, kad kūrimo ir testavimo kokybė pagerėjo. Be to, sukurtas naujas efektyvus bendras valdymo mechanizmas leido toliau nuosekliai stebėti pažangą ir taikyti taisomuosius veiksmus įgyvendinimui valdyti, todėl pavyko išspręsti daugumą likusių sutartinių klausimų.

Agentūra taip pat toliau vystė **AIS / ETIAS saityno paslaugas**, daugiausia dėmesio skirdama interneto portalui, vežėjo sąsajos programinės įrangos kokybės ir eu-LISA viduje sukurtos mobiliosios programėlės testavimui ir reikalavimams.

2023 m. **ETIAS** įgyvendinimas liko **analizės ir projektavimo etape** dėl priklausomybės nuo AIS bendrųjų komponentų (t. y. saityno paslaugų) ir sąveikumo specifikacijų, neleidusių užbaigti jų integravimo projektą. Tačiau lapkričio mėn. eu-LISA baigė **testuoti aplinkos platformą**. Be to, 2023 m. Agentūra baigė analizuoti technologinius sprendimus **saugių garso ir vaizdo ryšio priemonių**, kurias ETIAS nacionaliniai padaliniai galėtų naudoti prašytojams apklausti tais atvejais, kai nėra galimybės pasinaudoti konsulinėmis paslaugomis, **baltajam sąrašui** sudaryti.

eu-LISA taip pat tęsė **ECRIS-TCN** kūrimą, nors **analizės, projektavimo ir kūrimo veikla** dėl priklausomybės nuo bendrų AIS komponentų vyko lėčiau nei planuota. 2023 m. valstybėms narėms testavimui pateiktos dvi ECRIS-TCN **integruoto modelio** (apimančio centrinę sistemą, sąsajos programinę įrangą, ECRIS nuorodų sistemos dalis ir EPP modelį) versijos.

Siekdama palengvinti keitimąsi informacija tarp naujų ir esamų IT sistemų, eu-LISA sukurs **visuotinę TVR srities sąveikumo architektūrą**. Pradėjusios veikti sąveikios TVR sistemos padės užtikrinti integruotą sienų valdymą ir vidaus saugumą. Kadangi sąveikumo programa priklauso nuo AIS vystymo programos, ji išliko **įgyvendinimo etape**.

Visus metus eu-LISA toliau įgyvendino sąveikumo komponentus – kūrė su sistemų perkėlimu ir naujomis versijomis susijusias BDANP funkcijas, pvz., toliau **perkėlė duomenis** iš TVR sistemų į BDANP, kad ji galėtų nustatyti įvairių sričių duomenis, ir plėtė teisingumo sričiai skirtą bendrą tapatybės duomenų saugyklą (TDS) ir daugybinių tapatybių detektorius (DTD). Birželio mėn. Agentūra pateikė **su naujausia programine įranga suderintą BDANP versiją** ir naują integravimo lygmens versiją. Lapkričio mėn. eu-LISA baigė kurti ETIAS poreikius atitinkančias **EPP, bendros TDS ir CASS PPP versijas** ir atliko gamyklinius jų tinkamumo patikrinimus.

Bendradarbiaudama su Švedija, eu-LISA užbaigė prašymams išduoti vizą skirtą **BDANP NPJR VIS bandomąjį projektą**, kurio metu buvo apskaičiuojamas kiekvieno bandymo nuskaityti duomenis (pirštų atspaudus ir veido atvaizdus) kokybės balas, siekiant nustatyti, ar sutartos kokybės ribinės neverčia duomenų nuskaityti kelis kartus, ir įvertinti kokybės patikrų poveikį bendrai duomenų rinkimo trukmei. Pirštų atspaudų kokybės verčių analizė parodė, kad BDANP NPJR naudojamas bendras kokybės nustatymo metodas pagerintų dabartinį duomenų ėmimo procesą prašymų išduoti vizą nagrinėjimo vietose, nes jis sutelktas tik į VIS duomenis, kuriuos reikia paimti pakartotinai. Bandomasis projektas taip pat patvirtino bendrą veido atvaizdų duomenų rinkinių kokybę ir leido sutrumpinti veido atvaizdų ėmimo laiką.

➤ 3 prioritetas – teikti paramą ir dalykines žinias Komisijai ir valstybėms narėms.

eu-LISA visada pasirengusi padėti valstybėms narėms, Komisijai ir ES agentūroms, sprendžiančioms su jos kompetencijos sričiai priklausančių TVR informacinių sistemų plėtojimu ir raida susijusius klausimus, ir patariamosioms grupėms ir programų valdyboms. Be to, eu-LISA dalijasi savo techninėmis ekspertinėmis žiniomis reguliariai rengdama TVR sistemų veikimo ir techninio naudojimo mokymus, pritaikytus prie valstybių narių ir kitų suinteresuotųjų subjektų poreikių ir nustatytų žinių spragų. eu-LISA teikiamos sistemų techninio veikimo ataskaitos ir statistiniai duomenys naudojami Komisijos rengiamame **Šengeno barometre+**, kuriuo siekiama ES lygmeniu gerinti informuotumą apie padėtį ir prognozavimo pajėgumus.

Siekdama užtikrinti nuolatinę TVR informacinių sistemų raidą, eu-LISA toliau stebi ir vykdo tyrimus (taip pat koncepcijos pagrindimo projektus) ir skatina standartizavimo ir komunikacijos koordinavimo veiksmus pramonės ir akademinėje bendruomenėje, siekdama skatinti inovacijas ir skaitmenizaciją. Visų pirma Agentūra toliau plėtojo savo gebėjimus ir kompetenciją dirbtinio intelekto (DI) srityje ir užbaigė **DI pagrįsto IT infrastruktūros ir tinklų predikcinės analizės sprendimo koncepcijos pagrindimo projektą**, skirtą infrastruktūros prieinamumui gerinti ir prastovoms mažinti.

2023 m. eu-LISA toliau aktyviai prisidėjo prie **ES vidaus saugumo inovacijų centro** veiklos – į Europolą nusiųstas darbuotojas, padedantis centro sekretoriui, ir sudarytas TVR srities atitinkamų projektų, žinių ir pajėgumų trūkumų sąrašas.

Be to, eu-LISA toliau plėtojo savo biometrijos portfelį investuodama į taikomuosius tyrimus ir tikslinius sprendimus, kad pagerintų bendrą įvairių biometrijos aspektų kokybę ir galėtų pasiūlyti greitą bei kokybišką paramą savo suinteresuotiesiems subjektams. Toliau siekdama standartizuoti visose TVR sistemose saugomų duomenų kokybę, Agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisijos jungtiniu tyrimų centru (JTC), **inicijavo naujo tarptautinio pirštų atspaudų (latentinių pirštų atspaudų) standarto** kūrimą. eu-LISA toliau siekė tapti tarptautiniu mastu pripažinta biometrinių ir tapatybės duomenų valdymo srities eksperte. Siekdama skatinti standartizavimą tarptautiniu lygmeniu ir gerinti savo teikiamas paslaugas, eu-LISA **pateikė naujų pirštų atspaudų kokybės rodiklių pasiūlymą**. Tai didelė pažanga ne tik siekiant gerinti visų TVR sistemų sąveikumą, bet ir užkertant kelią susaistymui ir užtikrinant geresnį pagal įvairias preliminarąsias sutartis ir įvairių tiekėjų tiekiamų biometrinių produktų perkeliamumą.

Balandžio mėn. Barselonoje vykusiam 11-ajame tarptautiniame seminare biometrijos ir teismo ekspertizės klausimais (IWBF) eu-LISA pristatė savo **pirmąjį mokslinių tyrimų dokumentą apie didelį pirštų atspaudų duomenų kokybės tyrimą**.

Agentūra taip pat toliau rengė **pramonės apskritojo stalo** diskusijas, kuriose skatino keistis nuomonėmis konkrečiais tiksliniais klausimais, pristatė novatoriškas pramonės technologijas, produktus ir paslaugas bei sprendė valstybių narių poreikių ir pajėgumų trūkumų klausimus. 2023 m. Agentūra surengė dvi pramonės apskritojo stalo diskusijas apie **kibernetinį atsparumą** ir **teisingumo sistemų skaitmenizaciją**.

➤ 4 prioritetas – didinti Agentūros indėlį į ES teisingumo sritį.

2023 m. Agentūra toliau plėtė savo vaidmenį skatindama ES teisingumo srities skaitmeninę pertvarką. 2023 m. vienas pagrindinių eu-LISA tikslų buvo **perimti sistemos e. CODEX** (skirtos ryšiams palaikyti e. teisingumo srityje keičiantis duomenimis internetu) operacijų valdymą. 2023 m. gruodžio 8 d. eu-LISA ir už sistemos e. CODEX valdymą atsakingas konsorciumas Komisijai pateikė bendrą prašymą paskelbti, kad perdavimo ir (arba) perėmimo procesas sėkmingai užbaigtas. 2024 m. gegužės 7 d. Komisija oficialiai paskelbė, kad užbaigus perdavimo ir (arba) perėmimo procesą 2024 m. birželio 3 d. eu-LISA oficialiai perims sistemos e-CODEX operacijų valdymą.

Kitas svarbus Agentūros projektas teisingumo srityje – **jungtinių tyrimo grupių bendradarbiavimo platforma**, kuri turėtų padidinti tarpvalstybinių tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo veiksmingumą. Įsigaliojus JTG bendradarbiavimo platformos reglamentui, 2023 m. birželio mėn. Agentūra pradėjo ruošti – įsteigė projektų įgyvendinimo valdymo organus ir pradėjo platformos kūrimo projektą. Visus metus eu-LISA toliau stiprino bendradarbiavimą su ES teisingumo bendruomene ir užmezgė glaudesnes partnerystes.

➤ 5 prioritetas – tęsti antrąjį Agentūros techninės stoties Strasbūre plėtros etapą (pajėgumų didinimo programa).

2021 m. sujungus kelis tarpusavyje susijusius **pajėgumų didinimo programoje** numatytus infrastruktūros projektus, eu-LISA toliau vykdė antrąjį savo stoties Strasbūre patalpų ploto plėtros etapą. Tačiau dėl lėšų trūkumo statybų projektas buvo nukeltas į kitą daugiametės finansinės programos laikotarpį.

Kol bus baigtas antrasis patalpų plėtimo etapas, neatidėliotiniams veiklos poreikiams tenkinti į pajėgumų didinimo programą įtraukti dar du projektai: konteinerinio **modulinio duomenų centro** įrengimas (lankstus ir pritaikomas sprendimas, nereikalaujantis jokių statybos darbų) ir **maitinimo ir aušinimo sistemų modernizavimas** trumpalaikiams ir ilgalaikiams Strasbūro stoties maitinimo ir aušinimo poreikiams tenkinti.

2023 m. Agentūra atliko konteinerinio **modulinio duomenų centro** tiekėjų tyrimą, kad rengdamasi planavimo etapui išsiaiškintų, kokių galimybių esama rinkoje ir kas yra galimi pardavėjai. Šiuo metu projektas yra planuojamas, siekiant sudaryti galutinį projekto planą ir išsiaiškinti saugumo reikalavimus bei inžinerinius ir elektros linijų įrengimo darbus.

Kalbant apie **energijos ir aušinimo sistemų modernizavimą**, birželio mėn. pateikta preliminarini aušinimo pajėgumų optimizavimo galimybių studija ir Agentūra pasirinko du scenarijus: pirmasis leidžia efektyviau naudoti dabartinę aušinimo infrastruktūrą trumpuoju laikotarpiu, o antrasis yra vidutinės trukmės geoterminis sprendimas, leisiantis sumažinti anglies pėdsaką. Įgyvendinus šiuos du scenarijus padidės bendras elektros energijos vartojimo efektyvumas, kaip numatyta ES gairėse dėl duomenų centrų energijos vartojimo efektyvumo didinimo.

➤ 6 prioritetas – pasiruošti Agentūros reguliariam vertinimui pagal eu-LISA steigimo reglamento 39 straipsnį.

Pagal eu-LISA steigimo reglamento 39 straipsnį Komisija, įvertinusi eu-LISA veiklos rezultatus, susijusius su jos tikslais, įgaliojimais, darbo vietomis ir užduotimis, nustato rekomendacijas dėl galimų Agentūros įgaliojimų pakeitimų.

2023 m. Agentūra toliau vykdė 2022 m. Komisijos prašymu pradėtą nepriklausomą lyginamąją analizę, kad pasirengtų eu-LISA būsimam išorės vertinimui. Išorės rangovas įvertino bendrą Agentūros veiklos efektyvumą, žmogiškųjų išteklių paskirstymo ir panaudojimo tikslingumą ir indėlį siekiant atitinkamų ES politikos tikslų teisingumo ir vidaus reikalų srityje. Kad galėtų pateikti išsamių įžvalgų apie tai, kokia galėtų būti eu-LISA plėtros trajektorija ir raida ateinančiais metais, Agentūra rangovui pavedė papildomų užduočių, siekdama papildyti ataskaitą strateginėmis rekomendacijomis dėl patobulinimų, įgyvendintinų vidutinės trukmės laikotarpiu. Kadangi projekto apimtis buvo išplėsta, galutinė ataskaita buvo parengta 2024 m. sausio mėn.

Valdymo ir vidaus kontrolės vertinimas

Antroje ir trečioje šios ataskaitos dalyse apžvelgiamas Agentūros valdymas 2023 m., taip pat pateikiama vidaus kontrolės sistemos (VKS) vertinimo metinės ataskaitos santrauka, auditų apibendrinimas ir komentaras dėl biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos rekomendacijų įgyvendinimo.

Dinamiškoje, lankstumo reikalaujančioje aplinkoje dirbanti Agentūra kuria sudėtingą didelio masto sistemų paketą ir užtikrina atitiktį ES taisyklėms. Tokiomis aplinkybėmis dirbančiai Agentūrai tenka spręsti papildomus iššūkius ir uždavinius. 2023 m. sausio mėn. eu-LISA valdančioji taryba nusprendė, kad atvykimo ir išvykimo sistemos iki 2023 m. gegužės mėn. sukurti nepavyks. Siekdama išeiti iš aklavietės Agentūra parengė naują strategiją „R“ (angl. *Remobilise, Resolve, Renew*) ir parengė naują sąveikumo veiksmų planą, kuris bus įgyvendinamas palaipsniui keturiais etapais 2024–2026 m.

2023 m. gegužės mėn. eu-LISA išduotas BVM efektyvaus taikytojo pažymėjimas ir šios ataskaitos rengimo metu ji buvo vienintelė ES agentūra, turinti galiojantį Bendrojo vertinimo modelio (BVM) pažymėjimą. Tai yra ne tik jos atlikto darbo įvertinimas, bet ir bendras Agentūros vadovų ir darbuotojų įsipareigojimas toliau siekti kokybės ir meistriškumo. Žvelgiant į ateitį, toliau įgyvendinamas **BVM tobulinimo planas**, kuriame išdėstytos tobulintinos sritys organizacijos plėtrai remti ir valdymo kokybei ir veiklos rezultatam visais lygmenimis gerinti. Be to, 2023 m. Agentūra pasiekė aukštą įsipareigojimų ir mokėjimų biudžeto įvykdymo lygį (beveik 100 proc.) ir gerokai padidino darbo vietų užimtumo lygį.

2023 m. VKS vertinimo ataskaitoje padaryta išvada, kad, **nors tobulintinių aspektų yra, eu-LISA vidaus kontrolės sistema yra veikianti ir veiksminga**. Po auditų, taip pat Europos Audito Rūmų, buvo atkreiptas dėmesys į tobulintinas sritis. 2023 m. Agentūra toliau stengėsi šalinti nustatytus trūkumus ir daug dėmesio skyrė su veiklos programomis ir projektais susijusių sutarčių valdymui. eu-LISA siekė kuo veiksmingiau įgyvendinti likusias audito rekomendacijas, stengdamasi pirmiausia imtis skubiausių ir tų rekomendacijų, kurias jau ilgai nebuvo įgyvendintos. Todėl iki 2023 m. gruodžio 31 d. Agentūra įgyvendino 33 iš 38 (87 proc.) neįgyvendintų audito rekomendacijų. Agentūra yra įsipareigojusi imtis skubių ir ryžtingų veiksmų ir įgyvendinti likusias rekomendacijas ir peržiūrėti jų terminus.

Ižanga

eu-LISA konsoliduotojoje metinėje veiklos ataskaitoje struktūriškai apžvelgiama pažanga, padaryta įgyvendinant Agentūros 2023 m. metinę darbo programą ir siekiant 2023–2025 m. bendrajame programavimo dokumente nustatytų tikslų¹⁸.

Ataskaitoje laikomasi Europos Komisijos visoms ES agentūroms nustatytos struktūros¹⁹ ir eu-LISA finansinių taisyklių 48 straipsnio reikalavimų²⁰.

- **1 skyriuje** išsamiai apžvelgiami pagrindiniai **pasiekimai**, susiję su TVR informacinių sistemų operacijų valdymu, naujų sistemų kūrimu ir kita veikla.
- **2 skyriuje** aprašomi pagrindiniai **eu-LISA valdymo** elementai, tokie kaip biudžetas ir žmogiškieji ištekliai.
- **3 skyriuje** vertinamas **vidaus kontrolės sistemos** (VKS) veiksmingumas ir išvardijami pagrindiniai organizacijos rizikos veiksniai ataskaitiniu laikotarpiu.
- **4 ir 5 skyriuose** pateikiami atitinkami **patikinimo pareiškimai**.
- Šios ataskaitos **prieduose** išsamiau apžvelgiamas išteklių naudojimas ir pateikiama daugiau informacijos apie Agentūros darbą ir operacijas.

TEISINIS PAGRINDAS

Pagal Reglamento (ES) 2018/1726 24 straipsnio 3 dalies g punktą vykdomasis direktorius rengia Agentūros konsoliduotosios metinės veiklos ataskaitos projektą ir, pasikonsultavęs su patariamosiomis grupėmis, pateikia jį vertinti ir tvirtinti Valdančiajai tarybai.

Pagal to paties reglamento 19 straipsnio 1 dalies t punktą Valdančioji taryba įvertina ir patvirtina Agentūros ankstesnių metų konsoliduotąją metinę veiklos ataskaitą, kurioje, visų pirma, pasiekti rezultatai lyginami su metinės darbo programos tikslais.

Valdančioji taryba šią ataskaitą ir jos vertinimą iki liepos iki 1 d. pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams ir paskelbia viešai.

Metinės veiklos ataskaitos struktūra

Agentūros veikla suskirstyta į **portfelius**, atsižvelgiant į eu-LISA veiklos modelį ir įvairių projektų ir veiklos krypčių sąsajas. Šis principas užtikrina geresnį koordinavimą, leidžiantį siekti sinergijos ir masto ekonomijos ir užtikrinti veiksmingesnį išteklių valdymą bei atsekamumą.

Pagal šį principą **portfelis** – tai rinkinys veiklos krypčių, atskirų projektų ir neprojektinių užduočių, kurias vykdant bendrai siekiama eu-LISA strateginių tikslų įgyvendinimo. Kiekvieną portfelį sudaro kelios **veiklos sritys**, kuriose koordinuojamas tarpusavyje susijusių projektų ir neprojektinės veiklos valdymas.

2023 m. Agentūros darbo programoje buvo šie portfeliai:²¹

- eksploatuojamų sistemų operacijų valdymas ir evoliucija,
- naujų sistemų kūrimas ir inovacijų diegimas,
- inovacijos, tyrimai ir plėtra,
- infrastruktūra ir tinklai,
- tiesioginė parama operacijoms ir
- organizacinė veikla.

¹⁸ 2023–2025 m. bendrasis programavimo dokumentas.

¹⁹ Komisijos komunikatas dėl [bendrojo programavimo dokumento ir konsoliduotosios metinės veiklos ataskaitos gairių](#), C(2020)2297 final.

²⁰ [eu-LISA finansinės taisyklės](#), Valdančiosios tarybos sprendimas Nr. 2019-198, įsigaliojusios 2019 m. rugsėjo 1 d.

²¹ Portfelio skaičius nėra fiksuotas ir ilgainiui gali būti keičiamas, atsižvelgiant į Agentūrai patikimas užduotis.

I

PASIEKIMAI

eu-LISA pasiekimai valdant ir plėtojant TVR informacines sistemas, kuriant naujas IT sistemas, vykdamt mokslinių tyrimų ir inovacijų bei kitą svarbią veiklą

2023 m. pasiekimai

2023 m. eu-LISA toliau padėjo kurti veikiančią ir atsparią Šengeno erdvę Europos piliečių labui. Kaip Agentūra, atsakinga už ES teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) informacinių sistemų, leidžiančių užtikrinti integruotą sienų valdymą ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą, operacijų valdymą, eu-LISA padeda užtikrinti ES vidaus saugumą ir judėjimo laisvę, kuri yra svarbi milijonams žmonių, keliaujančių į Europą iš viso pasaulio.

eu-LISA įgaliojimai ir pagrindinė veikla padeda įgyvendinti **2019–2024 m. Europos Komisijos politines gaires**.²² Vadovaujantis **Komisijos strategija dėl visapusiškai veikiančios ir atsparios Šengeno erdvės**²³ ir peržiūrėtu Šengeno vertinimo ir stebėsenos mechanizmu (**ŠVSM**),²⁴ sudaryta Agentūros darbo programa padeda stiprinti ir gerinti Šengeno erdvės atsparumą ir vientisumą. eu-LISA valdomos TVR sistemos padeda greitai, veiksmingai ir patikimai keisti informaciją, kuri yra **labai svarbi siekiant išlaikyti ir stiprinti ES laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę**. Tuo tikslu veikianti Šengeno informacinė sistema (SIS) padeda vykdyti sienų kontrolę ir leidžia teisėsaugos institucijoms bendradarbiauti, o Vizų informacinė sistema (VIS) palengvina vizų išdavimą ir patikras.

Vadovaudamasi 2020–2025 m. **ES saugumo sąjungos strategija**²⁵, Agentūra daug dėmesio skiria veiklai, kuria prisidedama prie **stiprios Europos saugumo ekosistemos** kūrimo, be kita ko, stengiasi padėti policijai bendradarbiauti ir keisti informaciją, užtikrinti išorės sienų tvirtumą ir prisidėti prie saugumo tyrimų ir inovacijų. Esamą Šengeno architektūrą, kurią valdo ir prižiūri eu-LISA, dar labiau sustiprino **2023 m. kovo mėn. veikti pradėjusi atnaujinta SIS**. **2023 m. liepos mėn. prijungus Kiprą**, SIS naudotojų skaičius padidėjo iki 34. Be to, 2023 m. Agentūra padėjo prie VIS prijungti Kroatiją. Agentūra taip pat rėmė 2022–2025 m. EMPACT įgyvendinimą, dalyvaudama trijuose veiksmų planuose šiomis temomis: neteisėto migrantų gabenimo, šaunamųjų ginklų ir kibernetinių išpuolių²⁶.

Rengdamasi būsimam **naujo migracijos ir prieglobsčio pakto**²⁷, visų pirma **naujos redakcijos EURODAC reglamento**²⁸, priėmimui, eu-LISA toliau iš esmės tobulino sistemą EURODAC, kad būtų galima taikyti Dublino reglamentą²⁹ – vieną pagrindinių bendros Europos prieglobsčio sistemos (**BEPS**) įgyvendinimo priemonių.³⁰

Kadangi visos Agentūros **valdomos TVR sistemos padeda skaitmeninti ES politiką** sienų valdymo, vizų, migracijos ir prieglobsčio srityse ir kovoti su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu, jų nuolatinis vystymasis ir priežiūra yra itin svarbūs ES ir eu-LISA.

Ateinančiais metais Agentūra didins savo indėlį į TVR sritį, įdiegdama kelias naujas šiuo metu kuriamas IT sistemas: atvykimo ir išvykimo sistemą (**AIS**), Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemą (**ETIAS**) ir Europos nuosprendžių trečiųjų šalių piliečiams registruojamą informacinę sistemą (**ECRIS-TCN**). Šios naujos sistemos ir visuotinė TVR srities **sąveikumo architektūra** bus **diegiamos palaipsniui – keturiais diegimo etapais**, kaip nustatyta peržiūrėtame sąveikumo veiksmų plane, kurį TVR taryba patvirtino 2023 m. spalio mėn.³¹ Kartu šios sąveikiosios sistemos skaitmeninimo būdu pakeis sienų valdymą, leisdamas taikyti **integruotą pažangų metodą** Europos vidaus saugumui užtikrinti, taip pat užtikrins sklandžią patirtį keliautojams, vykstantiems į Šengeno erdvę (žr. 1 pav. Keliautojo kontinuumas).

²² Kitos kadencijos Europos Komisijos (2019–2024 m.) politinės gairės, 2019 m. lapkričio mėn.

²³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Sklandžiai veikiančios ir atsparios Šengeno erdvės strategija“, COM (2021) 277 final.

²⁴ Tarybos reglamentas (ES) 2022/922 dėl Šengeno vertinimo ir stebėsenos mechanizmo sukūrimo ir veikimo.

²⁵ Komisijos komunikatas dėl ES saugumo sąjungos strategijos, COM (2020) 605 final.

²⁶ Daugiau informacijos rasite Komisijos puslapyje EMPACT (Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis tarpdisciplininė platforma).

²⁷ Komisijos komunikatas dėl naujo Migracijos ir prieglobsčio pakto, COM (2020) 609 final.

²⁸ Reglamentas (ES) 2024/1358 dėl sistemos EURODAC, skirtos biometriniais duomenimis palyginti, sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti reglamentus (ES) 2024/1351 ir (ES) 2024/1350 ir Tarybos direktyvą 2001/55/EB ir nustatyti neteisėtai esančių trečiųjų valstybių piliečius ir asmenis be pilietybės, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis, OL L, 2024/1358, 2024 m. gegužės 22 d.

²⁹ Reglamentas (ES) Nr. 604/2013, OL L 180, 2013 6 29, p. 31–59.

³⁰ Daugiau informacijos rasite specialioje Migracijos ir vidaus reikalų GD interneto svetainės skiltyje, skirtoje Bendrai Europos prieglobsčio sistemai (BEPS).

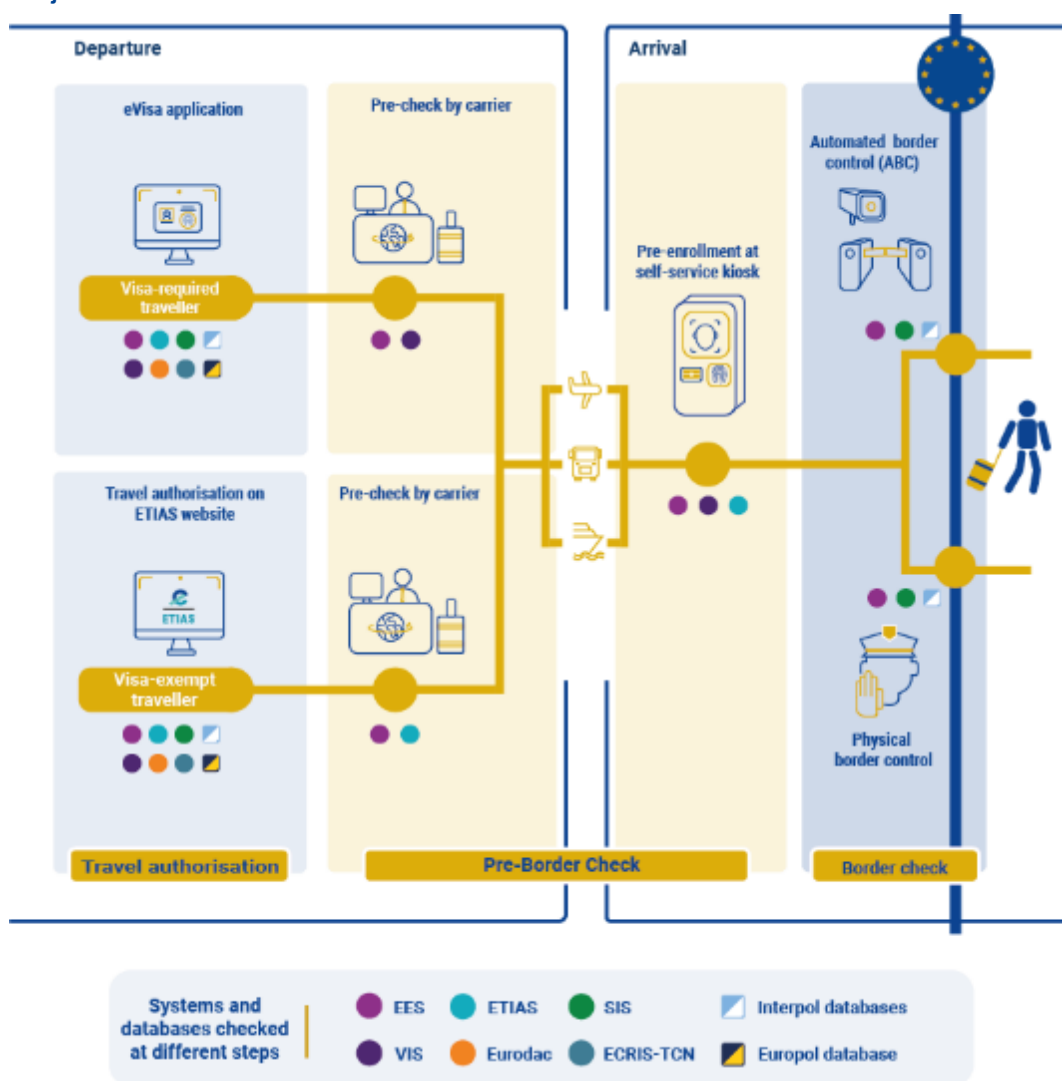
³¹ Daugiau apie tai žr. Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos 2023 m. spalio 19–20 d. posėdžio pagrindinius rezultatus.

Be to, Agentūra toliau didino savo indėlį į ES teisingumo sritį. 2023 m. gruodžio 8 d. eu-LISA ir konsorciumas, atsakingas už sistemos e. CODEX valdymą, pateikė Komisijai bendrą prašymą paskelbti, kad perdavimo ir perėmimo procesas sėkmingai užbaigtas.³² Nuo 2024 m. birželio 3 d. eu-LISA bus atsakinga už sistemos e. CODEX valdymą ir toliau kurs **jungtinių tyrimo grupių bendradarbiavimo platformą**, kuri padidins tarpvalstybinių tyrimų ir baudžiamojo persekiojimo veiksmingumą. 2023 m. eu-LISA toliau stiprino bendradarbiavimą su ES teisingumo bendruomene ir užmezgė glaudesnes partnerystes.

Toliau **skatindama ES TVR srities skaitmenizaciją**, Agentūra taip pat daug dėmesio skyrė kibernetiniam saugumui ir kovai su grėsmėmis kibernetinėje erdvėje, visų pirma tinkamai pasirengdama vykdyti įsipareigojimus, kylančius iš naujų ES informacijos saugumo ir kibernetinio saugumo reglamentų³³.

Kaip ES agentūra, atsakinga už šių TVR informacinių sistemų valdymą ir plėtojimą, eu-LISA yra **svarbi ES institucijų, agentūrų ir valstybių narių partnerė** – ji dalijasi naujausiomis žiniomis aktyviai keisdama informaciją ir bendradarbiaudama.

1 pav. Keliautojo kontinuumas³⁴

³² 2024 m. birželio 3 d. eu-LISA oficialiai perims atsakomybę už sistemą e. CODEX pagal 2024 m. gegužės 7 d. [Komisijos įgyvendinimo sprendimą \(ES\) 2024/1272](#) dėl sistemos e. CODEX perdavimo ir perėmimo proceso užbaigimo.

³³ Pasiūlymas dėl Reglamento dėl **informacijos saugumo** Sąjungos institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose, COM(2022) 119 final, ir Pasiūlymas dėl Reglamento, kuriuo nustatomos priemonės **aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui** Sąjungos institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose užtikrinti, COM(2022) 122 final.

³⁴ Šiame infografike pateikiama trumpą vizitą į Šengeno erdvę planuojančio trečiosios šalies piliečio kelionės schema ir apžvelgiama, kaip naujosios sistemos prisidės prie integruoto ES išorės sienų valdymo.

[PALIKTI TUŠČIA]

1. Veikiančių sistemų valdymas ir raida

Toliau apžvelgiama eu-LISA veikla, susijusi su sienų valdymo, migracijos ir prieglobsčio, vidaus saugumo, teisėsaugos ir teismo bendradarbiavimo sričių TVR informacinių sistemų valdymu ir raida. Pagrindinis Agentūros prioritetas – užtikrinti veiksmingą ir efektyvų visų jai patikėtų sistemų – Šengeno informacinės sistemos (SIS), Vizų informacinės sistemos (VIS), Europos prieglobsčio daktiloskopinių duomenų bazės (EURODAC) ir Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos (ECRIS) nuorodų sistemos – valdymą, laikantis atitinkamų reglamentų ir paslaugų lygio susitarimų, kartu užtikrinant nepertraukiamą sistemų prieinamumą.

1.1. Šengeno informacinė sistema (SIS)

SIS yra didžiausia ir plačiausiai naudojama Europos vidaus saugumo ir sienų valdymo IT sistema. Ją daugiausia naudoja paskirtosios nacionalinės valdžios institucijos keisdamosi informacija apie ieškomus ar dingusius asmenis ar daiktus, pavyzdžiui, tapatybės dokumentus ar transporto priemones. Nuo 2018 m. SIS įdiegta biometrinės paieškos funkcija – **automatinė pirštų atspaudų identifikavimo sistema (AFIS)**, leidžianti nustatyti asmens tapatybę pagal delno ir pirštų atspaudus. Todėl SIS yra vienas iš kertinių Šengeno struktūros elementų, palengvinantis ES išorės sienų valdymą ir teisėsaugos ir teisminių institucijų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose visoje Sąjungoje.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- **2023 m. kovo 7 d.** eu-LISA pasiekė svarbų tikslą – **pradėjo veikti atnaujinta SIS**. Tai buvo didžiausias sistemos atnaujinimas nuo 2014 m., kurį atlikus ES TVR bendruomenei pateikta daugybė naujų funkcijų ir paieškos galimybių asmenims ir objektams identifikuoti.
- **Liepos 25 d.** eu-LISA **prie SIS galutinai prijungus Kiprą** SIS naudotojų skaičius išaugo iki 34.

SIS valdymas

2023 m. pagrindinis tikslas buvo užtikrinti veiksmingą ir nenutrūkstamą **SIS centrinės sistemos** ir jos biometrinės funkcijos AFIS veikimą, kad laikantis atitinkamų taisyklių ir susitarimų dėl paslaugų lygio galutiniams sistemos naudotojams būtų užtikrintas nepertraukiamas prieinamumas ir tęstinumas. Agentūra padėjo valstybėms narėms valdyti nacionalines sistemas ir vykdė reikiamus sistemų atnaujinimo darbus.

SIS ir AFIS veikimas ir toliau atitiko nustatytuosius paslaugų lygio tikslus: **jų prieinamumas buvo 99,67 proc.**, o **reagavimo laikas – 99,99 proc.**, išskyrus tris kritinius incidentus SIS centrinėje sistemoje, dėl kurių sistema neveikė 13 valandų ir 46 minutes.

Sistemos naudojimas³⁵

Palyginti su 2022 m., 2023 m. sistemos naudojimo mastas ir **bendras SIS perspėjimų skaičius išaugo**, o tai rodo, kad sistema yra naudinga policijos bendradarbiavimui visoje Šengeno erdvėje. Dauguma valstybių narių naudojo beveik visomis naujomis atnaujintos SIS perspėjimų kategorijomis: dauguma valstybių narių įvedė perspėjimų dėl grąžinimo ir keletą perspėjimų dėl nenustatytų ieškomų asmenų. Aktyviai naudotasi ir kitomis naujomis funkcijomis, pavyzdžiui, buvo keičiama perspėjimo prašymo priežastis ir prašomi atlikti veiksmai. Beveik visos valstybės narės taip pat naudojo AFIS paieškos funkciją (pirštų atspaudams). Pastaruosius kelerius metus stebėtas automatinio paieškų (automatinio automobilio registracijos numerio identifikavimo ir panašių sistemų) naudojimo augimas tęsėsi ir 2023 m.

³⁵ Palyginti su ankstesniais metais, padėtis buvo sudėtinga, nes 2023 m. kovą sistema buvo atnaujinta – joje atlikta pakeitimų, pavyzdžiui, įvestos naujos perspėjimų kategorijos, pakeistos arba išplėtos duomenų kategorijos, išplėtos prieglobsčio teisės ir pareigos teikti ataskaitas.

SAUGOMI DUOMENYS

90,5 mln.
saugomų perspėjimų

- **5 proc. daugiau** nei 2022 m.
- 98 proc. – perspėjimai dėl daiktų, 1,5 proc. – perspėjimai dėl asmenų

OPERACIJOS

14,7 mlrd.
atliktų paieškų

- **16 proc. daugiau** nei 2022 m.
- dienos vidurkis – per 40 mln.
- 4 mln. AFIS paieškų (apie 11 tūkst. per dieną)

357 013 atitikčių
bendras atitikčių skaičius

- **36 proc. daugiau** nei 2022 m.
- dienos vidurkis – per 970 atitikčių

SIS naujinimas ir tobulinimas

SIS naujos redakcijos reglamentuose nustatytos naujos perspėjimų kategorijos ir funkcijos, skirtos policijos ir teisminiam bendradarbiavimui, patikrinimams kertant sieną ir grąžinimams.³⁶ Bendrų eu-LISA, valstybių narių ir Komisijos dėka **2023 m. kovo 7 d. pradėjo veikti atnaujinta SIS**, kurioje įdiegtos naujos funkcijos ir paieškos galimybės žmonėms ir daiktams identifikuoti.³⁷ eu-LISA į sistemą taip pat įdiegė **naujų biometrinių funkcijų**, pavyzdžiui, suteikė galimybę saugoti ir ieškoti delnų atspaudų ir latentinių atspaudų (atspaudų ant paviršių). Be to, Agentūra atnaujino nacionalinių SIS biurų ir SIRENE biurų sąrašus³⁸ ir kompetentingų institucijų, galinčių ieškoti duomenų tiesiogiai SIS, sąrašą³⁹.

2023 m. liepos mėn. eu-LISA užbaigė **visišką Kipro integraciją į SIS**.⁴⁰ Agentūra toliau teikė paramą FRONTEX, kuriančiai techninius komponentus, reikalingus pasirengimui prisijungti prie SIS.

Sąveikumo parengtumas

2023 m. eu-LISA daug dėmesio skyrė sąsajų, būtinų SIS sąveikumo parengčiai užtikrinti, įgyvendinimui, ypač SIS ir **Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS)** sujungimui per Europos **paieškos portalą (EPP)**, kad būtų galima atlikti biometrines ir raidines skaitmenines paieškas ir kryžmines patikras visose TVR informacinėse sistemose. 2023 m. Agentūra kūrė sujungimo modulį ir atnaujino pagrindinę SIS, kad užtikrintų sąveikumą su ETIAS ir jungtis su kitomis sistemomis ir komponentais.

Kalbant apie kitus **sąveikumo komponentus** (EPP, DTD) ir CASS, eu-LISA pradėjo analizuoti sujungimo su SIS reikalavimus ir aukšto lygio modelį ir pradėjo ruošti **SIS AFIS funkcijų** perkėlimui į bendrą biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslaugą (bendra BDANP).

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
SIS centrinės sistemos prieinamumas	≥ 99,99 %	Iš dalies pasiektas: 99,67 % <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos</i>
SIS centrinės sistemos atsako trukmė	≥ 99,50 %	Tikslas pasiektas: 99,99 % <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos</i>

³⁶ Išsamesnę apžvalgą rasite [EUR-Lex puslapyje](#), kuriame pateikiama naujos redakcijos SIS reglamentų santrauka.

³⁷ Europos Komisijos pranešimas spaudai „Saugumo sąjunga: Pradeda veikti atnaujintoji SIS“, 2023 m. kovo 7 d.

³⁸ Daugiau informacijos apie SIRENE biurus rasite specialiaame Komisijos tinklalapyje apie [bendradarbiavimą SIRENE](#).

³⁹ Kompetentingų institucijų sąrašai paskelbti [ES oficialiajame leidinyje](#), 66 tome, C 85, 2023 m. kovo 7 d.

⁴⁰ Daugiau informacijos rasite eu-LISA pranešime spaudai „[Kipras visiškai integruotas į SIS](#)“, 2023 m. liepos 25 d.

Pažanga pagal užduotis ir projektus⁴¹

Projektinė / neprojektinė užduotis Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai	
SIS valdymas	
SIS techninė priežiūra įprasta veikla	Įvykdyta ■ taisomoji, pritaikomoji, tobulinamoji ir prevencinė techninė priežiūra; ■ reguliarius duomenų nuoseklumo patikrinimai, patobulintas transliacijų tvarkymas ir momentinių ataskaitų skaidymas.
SIS AFIS techninė priežiūra įprasta veikla	Įvykdyta ■ taisomoji, pritaikomoji, tobulinamoji ir prevencinė techninė priežiūra.
SIS paslaugos valstybės narėms įprasta veikla	Įvykdyta ■ naujos versijos išleidimas kovo 7 d., įskaitant duomenų bazę ir paieškos sistemų atnaujinimą; ■ visiška Kipro integracija liepos 25 d.; ■ pasirengimas FRONTEX integracijai; ■ testavimas ir parama Europolui; ■ nuolatinė parama testavimo ir kvalifikavimo kampanijoms, daugiausia dėmesio skiriant naujosios SIS ir AFIS 2 etapo funkcijų parengtumo ir atitikties patikrinimams; ■ naujos testavimo priemonės valstybės narėms.
SIS atnaujinimas ir plėtojimas	
Išplėstas SIS pajėgumas projektas: BPD terminas: 2023 m.	Įvykdyta ■ atnaujinta paieškos sistema, atnaujinta duomenų bazė, perkelta į naują serverį.
SIS: nauja paieškos sistema ir „Oracle“ atnaujinimas projektas: BPD terminas: 2023 m.	Vykdoma – vėluojama ■ paieškos sistema atnaujinta; ■ pagrindinės SIS duomenų bazės atnaujinimas vykdomas.
SIS informacinis perspėjimas ⁴² projektas: BPD terminas: 2024 m.	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2025 m. ■ remiantis stabiliais įgyvendinimo aktais pradėtas viešųjų pirkimų etapas.
SIS AFIS perkėlimas į bendrą BDANP projektas: BPD terminas: 2025 m.	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2026 m. ■ AFIS perkėlimo sutartiniai parengimo darbai baigti.
SIS sąveikumo parengtumas	
Centrinės SIS sujungimas su visais sąveikumo komponentais (išskyrus bendrą BDANP) projektas: BPD terminas: 2023 m.	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2026 m. ■ atidėta dėl priklausomybės nuo kitų SIS projektų ir Sąveikumo programos; ■ analizės ir projektavimo etapas pradėtas.
Pagrindinis SIS bendros jungties modulis (sąsaja, leidžianti prisijungti prie kitų sistemų ir sąveikumas su ETIAS) projektas: BPD terminas: 2023 m.	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2025 m. ■ analizė ir projektavimas baigti, veiklos poreikiai ir aukšto lygio projektavimas patvirtinti; ■ tolesnis įgyvendinimas, testavimo specifikacijų ir priemonių rengimas; ■ pradėtas programavimo etapas ir aparatinės įrangos įrengimas; ■ parengė išsamius reikalavimus daugybinėms tapatybėms aptikti skirtų duomenų atitikčiai;⁴³ ■ tęsiamas darbas – duomenų apsaugos poveikio vertinimas, saugumo ir sąsajos kontrolė ir išsamių techninių specifikacijų dokumentai (SKD / DTS), kuriuose išsamiai aprašomi su duomenų atitiktimi susiję aspektai.

⁴¹Pagal eu-LISA 2023–2025 m. bendrąjį programavimo dokumentą.

⁴²Reglamentas (ES) 2022/1190 dėl Sąjungos interesams naudingų informacinių perspėjimų dėl trečiųjų šalių piliečių įvedimo į SIS.

⁴³ 2022 m. liepos 2022 m. Komisijos deleguotasis reglamentas (EA) 2023/332 dėl atvejų, kuriais tapatybės duomenys laikomi tokiais pačiais ar panašiais, nustatymo, kad būtų galima aptikti daugybinės tapatybės, OL L 47, 2023 2 15, p. 6–16.

1.2. Vizų informacinė sistema (VIS)

VIS, vienas pagrindinių Šengeno architektūros elementų, jungia ES išorės sienos perėjimo punktus su ES nepriklausančiose šalyse esančiais valstybių narių konsulatais ir padeda vizas išduodančioms institucijoms taryti į Šengeno erdvę keliaujančių arba per ją tranzitu vykstančių trečiųjų šalių piliečių trumpalaikes vizas. Sistemoje įdiegta **biometrinių duomenų atitikties nustatymo sistema**, leidžianti patikrinti asmens tapatybę pasienyje. VIS taip pat padeda kovoti su vizų klastojimu, nes nustato asmenis, kurie galimai neatitinka arba nebeatitinka atvykimo, buvimo ar gyvenimo Šengeno erdvėje sąlygų.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- 2023 m. sausio 1 d. **Kroatija oficialiai prisijungė prie Šengeno erdvės ir tapo 27-ąja šiai erdvei priklausančia šalimi**. Tai pirmoji prisijungusi šalis nuo 2011 m., kai prie vidaus sienų kontrolės atsisakiusių šalių prisijungė Lichtenšteinas.

VIS valdymas

2023 m. pagrindinis tikslas buvo užtikrinti veiksmingą ir nenutrūkstamą VIS centrinės sistemos, jos biometrinių duomenų atitikties nustatymo sistemos ir „VIS Mail“ funkcijos veikimą, kad laikantis atitinkamų taisyklių ir paslaugų lygio susitarimų galutiniams sistemos naudotojams būtų užtikrintas nenutrūkstamas prieinamumas ir tęstinumas. Agentūra padėjo valstybėms narėms valdyti jų atitinkamas nacionalines sistemas ir vykdė reikiamų sistemų atnaujinimus ir patobulinimus. Be to, atsižvelgiant į stebėsenos rezultatus ir valstybių narių atsiliepimus, gerokai pagerinta VIS duomenų kokybė.

VIS centrinės sistemos veiklos rezultatai atitiko nustatytus tikslus – **prieinamumas siekė 99,97 proc.**, o **atsako trukmė – 99,98 proc.**, išskyrus du atvejus, kai sistema nebuvo prieinama iš viso 2 valandas ir 25 minutes.

Spalio 5 d. Agentūra atliko **VIS saugumo ir veiklos testinimo pratybas**, kad patikrintų ir pagerintų sistemos atsparumą. Pratybose daugiausia dėmesio skirta bendradarbiavimui ir reagavimui į nenumatytus įvykius ir trikdančius incidentus, pvz., sistemos gedimo, didelių įsilaužimų, hibridinių atakų testavimo scenarijams.

Sistemos naudojimas

2023 m. VIS naudojimas – **prašymų išduoti vizą ir pasienio operacijų** skaičius – toliau augo, tačiau dar buvo mažesnis nei prieš pandemiją. Tuo pat metu pirštų atspaudų skenavimo operacijų buvo mažiau nei numatyta, o pirštų atspaudų naudojimas atliekant pirmos eilės patikrinimus taip pat gerokai atsiliko nuo lūkesčių.

SAUGOMI DUOMENYS

51,3 mln.
saugomų
prašymų išduoti
vizą

- **-9,7 proc. mažiau** nei 2022 m.
- 51,2 mln. saugomų veido atvaizdų
- 46,8 mln. saugomų pirštų atspaudų rinkinių

OPERACIJOS

211 mln.
operacijų

- **39 proc. daugiau** nei 2022 m.
- **8,6 mln.** valstybių narių **išduotų vizų**
- **pasienio operacijos:** 1,6 mln. per mėnesį (2022 m. – 1,2 mln.)
- 21,6 mln. raidinių skaitmeninių paieškų
- 7 mln. biometrinių duomenų paieškų
- 6 mln. biometrinių duomenų sutikrinimų

VIS naujinimas ir tobulinimas

2021 m. liepos mėn. priėmus pataisytą VIS reglamentą, reikėjo iš esmės atnaujinti centrinę sistemą ir pertvarkyti veiklos procesus, kad būtų galima integruoti **ilgalaikes vizas ir leidimus gyventi**.⁴⁴ 2023 m. eu-LISA toliau įgyvendino **atnaujintos VIS projektą** – rinko reikalavimus, rengė naudojimo scenarijus ir sąsajos kontrolės dokumentą. Agentūra taip pat teikė techninę pagalbą Komisijai, rengiančiai **antrinės teisės aktus** dėl naujų funkcijų techninio įgyvendinimo.⁴⁵ Šis procesas trunka gerokai ilgiau, nei iš pradžių numatyta, dėl techninių reikalavimų sudėtingumo, turėjusio įtakos planuojamos projekto veiklos įgyvendinimui.

⁴⁴ 2021 m. liepos 7 d. [Reglamentas \(ES\) 2021/1134](#), kuriuo **reformuojama Vizų informacinė sistema**, OL L 248, 2021 7 13, p. 11.

⁴⁵ Įgyvendinimo ir deleguotieji aktai dėl naujų funkcijų techninio įgyvendinimo, dėl priemonių, būtinų VIS centrinei sistemai plėtoti, ir dėl vadovo, kuriame pateikiamos užklausų, patikrinimų ir vertinimų procedūros ir taisyklės.

Svarbus etapas pasiektas 2023 m. sausio 1 d. – **Kroatija įgijo visateisę prieigą prie VIS** ir tapo 27-ąja šalimi, oficialiai prisijungusia prie Šengeno erdvės. Tai buvo pirmasis plėtros etapas per daugiau nei dešimtmetį.⁴⁶ Agentūra pradėjo techninius parengiamuosius darbus, kad Bulgarijai ir Rumunijai galėtų būti suteikta visateisė prieiga prie VIS.

Sąveikumo parengtumas

eu-LISA tęsė 2022 m. pradėtą **VIS sąveikumo** projektą, kuriuo siekiama užtikrinti patikrinimų kertant sieną veiksmingumą, kaip numatyta peržiūrėtame VIS reglamente. Tam reikės sukurti jungtį su sąveikumo komponentais ir **tiesioginio ryšio kanalą su atvykimo / išvykimo sistema** (AIS), kuri yra būtina, kad iš VIS būtų galima automatiškai gauti su vizomis susijusius duomenis (pvz., vizų galiojimo ir tapatybės patikrinimo duomenis), o prašymus tvarkančios vizų institucijos galėtų naudotis AIS. Nors su AIS kūrimo programa susiję vėlavimai turėjo įtakos įgyvendinimui, eu-LISA konfigūravo įvairias aplinkas sklandžiam **visapusiškam testavimui**⁴⁷ užtikrinti.

Kad būtų galima vienu metu atlikti užklausas VIS ir **Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemoje** (ETIAS), tarp VIS ir **Europos paieškos portalo** (EPP) turi būti sukurta sąveikioji jungtis, kaip numatyta 2021 m. liepos mėn. priimtuose ETIAS susijusiuose pakeitimuose.⁴⁸ Agentūra rengė naują sutarčių struktūrą, kad galėtų tęsti ir plėsti VIS sąveikumo projektą.

2023 m. Agentūra pradėjo ruošti VIS **biometrinių duomenų paieškos funkcijos perkėlimui į bendrą biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslaugą (bendrą BDANP)**. Be to, eu-LISA pradėjo kurti bendrą VIS ir **centrinės ataskaitų bei statistinių duomenų saugyklos** (CASS) sąsają.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
VIS centrinės sistemos prieinamumas	≥ 99,99	Iš dalies pasiektas: 99,97 % <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos</i>
VIS centrinės sistemos atsako trukmė	100 %	Iš dalies pasiektas: 99,98 % <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
VIS techninė priežiūra	
VIS techninė priežiūra įprasta veikla	Įvykdyta ■ taisomoji, pritaikomoji, tobulinamoji ir prevencinė techninė priežiūra; ■ VIS perkėlimo į universalią inžinerijos ir veiklos sistemą užbaigimas.
VIS atnaujinimas ir plėtojimas	
VIS: Kroatijos integracija projektas: BPD terminas: 2023 m.	Įvykdyta ■ Kroatijai suteikta visiška prieiga prie VIS.
VIS atnaujinimas (įskaitant dvigubo veikimo konfigūraciją) projektas: BPD terminas: 2025 m.	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2026 m. ■ tęsiamas reikalavimų surašymas ir rengiamas aukšto lygio modelis, ■ bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis kuriama testavimo aplinka, ■ padedama baigti rengti antrinės teisės aktus.
VIS sąveikumo parengtumas	
Sąveikumo komponentų integravimas į VIS projektas: BPD terminas: 2024 m.	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2026 m. ■ tęsiamas reikalavimų surašymas ir rengiamas aukšto lygio modelis, ■ veikla sujungta su VIS atnaujinimo darbu.

⁴⁶ Tarybos sprendimas (ES) 2022/2451 dėl visų Šengeno *acquis* nuostatų taikymo Kroatijos Respublikoje.

⁴⁷ 2024 m. vasario mėn. Agentūra pasiekė itin svarbų tikslą – sėkmingai pradėjo valstybių narių atitikties testavimą.

⁴⁸ Reglamentas (ES) 2021/1152 dėl prieigos prie kitų ES informacinių sistemų ETIAS tikslais.

1.3. Europos prieglobsčio daktiloskopinių duomenų bazė (EURODAC)

EURODAC padeda taikyti **Dublinko reglamentą**,⁴⁹ – vieną iš priemonių **Bendrai Europos prieglobsčio sistemai (BEPS)** įgyvendinti.⁵⁰ EURODAC padeda valstybėms narėms nustatyti šalį, atsakingą už prieglobsčio prašymą nagrinėjimą – ji sulygina naujų prašytojų pirštų atspaudus su duomenų bazėje saugomais pirštų atspaudais. EURODAC taip pat naudojama neteisėtai sieną kertančių ir neteisėtai Šengeno erdvėje esančių asmenų tapatybei nustatyti. Taikant griežtas sąlygas kaip krašutinė priemonė siekiant užkirsti kelią terorizmui ar sunkiems nusikaltimams, juos išaiškinti ar tirti, prieiga prie EURODAC suteikiama nacionalinėms teisėsaugos institucijoms ir Europolui.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- Birželio mėn. eu-LISA užbaigė EURODAC pajėgumo didinimo projektą – sistemos **maksimali talpa** padidinta nuo 7 iki 9 mln. įrašų, o **dienos pralaidumas** – nuo 15 tūkst. iki 24 tūkst. operacijų.

EURODAC valdymas

2023 m. pagrindinis eu-LISA tikslas buvo galutiniams naudotojams užtikrinti veiksmingą ir nenutrūkstamą EURODAC centrinės sistemos ir „DubliNet“⁵¹ veikimą, laikantis atitinkamų taisyklių ir susitarimų dėl paslaugų lygio. Agentūra padėjo valstybėms narėms valdyti nacionalines sistemas ir vykdė reikiamus sistemų atnaujinimo darbus.

EURODAC veikimo rodikliai išliko šiek tiek žemesni už numatytus paslaugų lygio tikslus: **prieinamumas siekė 99,47 proc., o atsako trukmė – 99,99 proc.** „DubliNet“ veikė be prastovų pagal nustatytus paslaugų lygio tikslus. EURODAC prieinamumui įtakos turėjo keli kritiniai incidentai – sistema neveikė iš viso maždaug 35 valandas, įskaitant planuotą neprieinamumą įgyvendinant projektą.

Sistemos naudojimas

2023 m. EURODAC duomenų bazėje **saugomų įrašų** kiekis toliau augo, o duomenų (perduodamų per EURODAC) srautas dėl vykstančių migracijos srautų buvo palyginti didelis.

SAUGOMI DUOMENYS⁵²

7,4 mln.
saugomų
pirštų atspaudų
rinkinių

- **13 proc. daugiau** nei 2022 m.
- **prieglobsčio prašytojai (1 kategorija)**

7 mln. saugomų pirštų atspaudų,
11 proc. daugiau nei 2022 m.

- **neteisėti atvykimai (2 kategorija):**

428 tūkst. saugomų pirštų atspaudų,
57 proc. daugiau nei 2022 m.

OPERACIJOS

1,7 mln.
perduotų duomenų

- **20 proc. daugiau** nei 2022 m.

- **srauto padidėjimas pagal kategorijas:** 1 kategorija – 8 proc., 2 kategorija – 57 proc., 3 kategorija – 33 proc., 4 kategorija – 7 proc.

EURODAC naujinimas ir tobulinimas

Ruošdamasi naujojo **Migracijos ir prieglobsčio pakto**⁵³, apimančio **naujos redakcijos EURODAC reglamentą**⁵⁴, priėmimui, eu-LISA toliau vykdė itin svarbius EURODAC sistemos naujinimus, padėsiančius taikyti Dublinko reglamentą. Agentūra siekė įgyvendinti du dar 2022 m. pradėtus EURODAC naujinimo projektus – vieną talpai didinti ir kitą mažiems patobulinimams diegti.

⁴⁹ Reglamentas (ES) Nr. 604/2013, OL L 180, 2013 6 29, p. 31–59.

⁵⁰ Daugiau informacijos galima rasti Migracijos ir vidaus reikalų GD interneto tinklalapyje apie [Bendrą Europos prieglobsčio sistemą](#).

⁵¹ „DubliNet“ yra saugus elektroninis prieglobsčio prašymus nagrinėjančių nacionalinių valdžios institucijų keitimosi duomenimis tinklas.

⁵² Sistemoje EURODAC yra penkios pagrindinės **pirštų atspaudų duomenų rinkinių** kategorijos: 1 kategorija – prieglobsčio prašytojai, 2 kategorija – neteisėti atvykimai, 3 kategorija – neteisėtai Šengeno erdvėje esantys asmenys, 4 kategorija – nacionalinių teisėsaugos institucijų lyginamosios paieškos, 5 kategorija – Europolo lyginamosios paieškos.

⁵³ Naujasis teisės aktų rinkinys gerokai išplės EURODAC taikymo sritį, o esama duomenų bazė taps universalia prieglobsčio ir migracijos duomenų baze. Daugiau informacijos rasite Vidaus reikalų GD puslapyje, skirtame naujam [Migracijos ir prieglobsčio paktui](#).

⁵⁴ Reglamentas (ES) 2024/1358 dėl sistemos EURODAC, skirtos biometriniais duomenimis palyginti, sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti reglamentus (ES) 2024/1351 ir (ES) 2024/1350 ir Tarybos direktyvą 2001/55/EB ir nustatyti neteisėtai esančius trečiųjų valstybių piliečius

- Atsižvelgiant į sparčiai augantį saugotinių įrašų kiekį buvo vykdomas EURODAC **talpos didinimo** projektas, kurio tikslas – padidinti maksimalią sistemos atminties talpą nuo 7 mln. iki 9 mln. įrašų, o dienos **pralaidumą** – nuo 15 tūkst. iki 24 tūkst. operacijų.⁵⁵ 2023 m. eu-LISA atnaujino sistemos techninę įrangą ir perkėlė esamas bylas į bendrąją platformą. Sistemoje saugomų įrašų kiekiui priartėjus prie maksimalios 7 mln. įrašų ribos, po vėlavimų, susijusių su užsitęsusiomis diskusijomis dėl geriausio techninio sprendimo, birželio mėn. pradėjo veikti naujos talpos sistema.
- **EURODAC minimalaus atnaujinimo projektas**, kurio tikslas – atnaujinti biometrinių duomenų atitikties nustatymo sistemą, duomenų bazės valdymo sistemą, centrinės stoties ir atsarginės centrinės stoties sinchronizavimo mechanizmą ir pakeisti aparatinės įrangos komponentus, kurių tiekėjo aptarnavimo terminas baigiasi; lapkričio mėn. baigtas sprendimo testavimas ikigamybinėje aplinkoje.

Sąveikumo parengtumas

Iš dalies pakeistame pasiūlyme dėl naujos redakcijos EURODAC reglamento numatyta sistemą EURODAC sujungti su sąveikumo komponentais, kad tapatybės duomenų būtų galima ieškoti ir juos sutikrinti visose eu-LISA valdomose ES informacinėse sistemose. EURODAC sujungimas su sąveikumo komponentais priklausys nuo to, kada bus priimtas naujos redakcijos EURODAC reglamentas.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
EURODAC centrinės sistemos prieinamumas	≥ 99,99 %	Tikslas nepasiektas: 99,47 % , Tikslas nepasiektas dėl incidentų, kurie turėjo įtakos prieinamumui, įskaitant planuotą neprieinamumą dėl projektų įgyvendinimo. <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos</i>
EURODAC centrinės sistemos atsako trukmė	≥ 99,45 %	Tikslas pasiektas: 99,99 % <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos</i>

ir asmenis be pilietybės, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis, OL L, 2024 m. gegužės 22 d.

⁵⁵ eu-LISA apskaičiavo, kad nauja 9 mln. įrašų talpa gali būti pasiekta 2028–2029 m.

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
EURODAC veikimo techninė priežiūra	
Sistemų EURODAC ir „DubliNet“ techninė priežiūra įprasta veikla	Įvykdyta ■ taisomoji, pritaikomoji, tobulinamoji ir prevencinė techninė priežiūra; ■ Atnaujinti EURODAC ir „DubliNet“ sertifikatai, kad būtų užtikrinta kuo geresnė atitiktis saugumo standartams, geriausiai praktikai ir EDAPP audito rekomendacijoms; ■ Sistema EURODAC perkelta į universalią inžinerijos ir veiklos sistemą, baigta perimti 2024 m. vasario mėn..
EURODAC atnaujinimas ir plėtojimas	
Naujos sistemos EURODAC įgyvendinimas (įskaitant sujungimą su sąveikumo komponentais) projektas: BPD terminas: 2025 m.	Atidėta ■ įgyvendinimas priklauso nuo peržiūrėto EURODAC TAFP reglamento priėmimo. Vykdoma – nauja pristatymo data – 2024 m. ■ Sistemos EURODAC minimalaus naujinimo projekto įgyvendinimas atidėtas, nes jis priklauso nuo talpos didinimo projekto; sukurta ir perkonfigūruota ikigamybinė aplinka, bendras sistemų sprendimas testuotas ikigamybinėje aplinkoje. Įvykdyta ■ EURODAC talpos didinimo projektas: veikimo pradžia (birželio mėn.), užbaigta lapkričio mėn.

1.4. Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos nuorodų sistema (ECRIS-RI)

Pagal ES teisę nacionaliniai teismai, skirdami bausmes baudžiamosiose bylose, privalo atsižvelgti į ankstesnius nuosprendžius, todėl siekiant palengvinti Europos teisminių institucijų keitimąsi informacija buvo sukurta **Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema (ECRIS)**. ECRIS nuorodų sistema – tai integracinė sąsaja, leidžianti prisijungti prie valstybių narių nacionalinių nuosprendžių registrų ir keistis informacija.⁵⁶

ECRIS nuorodų sistemos valdymas

2023 m. Agentūra galutiniams naudotojams užtikrino veiksmingą ir nenutrūkstamą ECRIS nuorodų sistemos veikimą pagal atitinkamus reglamentus ir paslaugų lygio susitarimus ir įgyvendino reikiamus atnaujinimus.

ECRIS nuorodų sistemos veikimo rezultatai atitiko numatytus paslaugų lygio tikslus, o į visas pagalbos užklausas atsakyta per nustatytą laiką. eu-LISA iš valstybių narių surinko atnaujintą informaciją apie ECRIS nuorodų sistemos aplinką, kad galėtų teikti labiau naudotojų poreikius atitinkančias paslaugas.

ECRIS nuorodų sistemos naujinimas ir tobulinimas

2022 m. atlikta ECRIS nuorodų sistemos saugumo analizė atskleidė keletą saugumo spragų.⁵⁷ eu-LISA valstybėms narėms pateikė saugumo rekomendacijas ir pradėjo diskusijas su Komisija ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais dėl galimo ECRIS nuorodų sistemos perrašymo, siekiant sumažinti likusią saugumo riziką nedarant poveikio ECRIS-TCN veikimo pradžiai.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
Susitarimo dėl paslaugų lygio (SPL) laikymasis	100 proc. SPL nustatytų PVRR atitiktis	Tikslas pasiektas: <i>Šaltinis: mėnesinės paslaugų ataskaitos</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

⁵⁶ Dauguma ES šalių šiuo metu yra prisijungusios prie ECRIS per ECRIS nuorodų sistemą, kurią prižiūri eu-LISA, o keturios valstybės narės tam naudoja savo nacionalinius įgyvendinimo sprendimus.

⁵⁷ Atsižvelgdama į Komisijos nuomonę ir eu-LISA valdančiosios tarybos sprendimą, Komisija pasidalijo ECRIS nuorodų sistemos pažeidžiamumo ataskaita su Jungtinės Karalystės valdžios institucijomis, kad padėtų joms parengti ECRIS mainams naudojamos programinės įrangos saugumo analizę.

ECRIS nuorodų sistemos techninė priežiūra

ECRIS nuorodų sistemos
techninė priežiūra

įprasta veikla

Įvykdyta

- taisomoji techninė priežiūra,
- tęsiamas ECRIS nuorodų sistemos techninės priežiūros perkėlimas į universalią operacinę sistemą,
- vyko diskusijos apie tobulinimus ir naujinimus su suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant Komisiją.

2. Naujų sistemų ir inovacijų kūrimas

Šiame skirsnyje apžvelgiama eu-LISA veikla, susijusi su naujų sistemų kūrimu ir visuotine sąveikumo architektūra ES TVR srityje.

Naujųjų sistemų – atvykimo ir išvykimo sistemos (**AIS**) bei Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (**ETIAS**) – kūrimas buvo vienas pagrindinių Agentūros prioritetų nuo jų atitinkamų steigimo reglamentų priėmimo 2017 m. ir 2018 m. Šios naujos sistemos leis pažangiau valdyti ES išorės sienas, nes visiems įgaliojams darbuotojams, pvz., sienos apsaugos pareigūnams, teisėsaugos, vizų ir imigracijos reikalų institucijoms, užtikrins saugią ir sklandžią prieigą prie keliautojų informacijos.

Be to, Agentūra vykdo naujas pareigas ES teisingumo srityje – ji padeda kurti naujus skaitmeninius sprendimus teismų sistemų modernizavimui ir skaitmeninimui visoje Europoje skatinti. Kurdamas Europos nuosprendžių registrų informacinę sistemą, skirtą trečiųjų šalių piliečiams ir asmenims be pilietybės (**ECRIS-TCN**), ir perėmusi **e. CODEX sistemos** – elektroninės ryšių platformos, palengvinančios tarpvalstybinių teismo procesų vykdymą, valdymą, Agentūra aktyviau prisideda prie teisingumo skaitmeninimo, kurio tikslas – pagerinti Europos teisminių institucijų bendradarbiavimą ir suteikti ES piliečiams ir įmonėms geresnes galimybes pasinaudoti savo teise kreiptis į teismą. 2023 m. birželio mėn. įsigaliojus **Jungtinių tyrimų grupių bendradarbiavimo platformų** reglamentui, Agentūra pradėjo parengiamąjį darbą – įsteigė valdymo organus ir inicijavo platformos projektavimo projektą.

Be to, siekiant palengvinti keitimąsi informacija tarp naujų ir esamų IT sistemų, eu-LISA taip pat pavesta sukurti visuotinę TVR srities **sąveikumo architektūrą**. Pradėjusios veikti sąveikiosios TVR sistemos užtikrins integruotą sienų valdymą ir vidaus saugumą ir tai bus svarbus indėlis įgyvendinant ES saugumo sąjungos strategiją.

1.

2.1. Nauja pertvarkymo strategija

2023 m. gegužės mėn. eu-LISA ėmė taikyti naują darbo metodą, viduje vadinamą pertvarkymo strategija 3R (angl., *remobilise, resolve and renew*), siekdama rasti išeitį iš ilgainiui susiklosčiusios padėties, kurioje įstrigo kuriama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS). Buvo siekiama paspartinti sistemos kūrimą sudarant stabilesnes sąlygas valstybėms narėms tęsti parengiamąjį darbą. Ši strategija grindžiama šiais trimis ramsčiais:

Iš naujo sutelkti paslaugų teikėjus: atnaujinti dialogą ir bendradarbiauti su paslaugų teikėjais visais lygmenimis, įskaitant kasdienį bendravimą ir pažangos stebėseną taikant griežtą valdymą, didinti įgyvendinimui skiriamus išteklius ir gerinti jų kokybę.

Ieškoti operatyvių sprendimų: pragmatiškai spręsti sudėtingus sistemų klausimus ir sunkiausius techninius uždavinius ir valstybėms narėms kuo greičiau pasiūlyti naujų funkcijų, kad jos galėtų užbaigti pasirengimą.

Atnaujinti darbo metodus: taikyti pažangius pramonės metodus, užtikrinti glaudesnę darbo grupių bendradarbiavimą, taikant paslankesnę metodiką, kad darbas būtų vykdomas greičiau, skatinant darbuotojų ir rangovų bendradarbiavimą vietoje.

Per palyginti trumpą laiką naujasis metodas gerokai **pagerino klausimų valdymą ir bendravimą** su konsorciumu, kuriam pavesta kurti naujas sistemas. Agentūra taip pat sukūrė efektyvų bendrą valdymo mechanizmą, kuriame dalyvauja eu-LISA ir konsorciumo ekspertai, kad pagerintų techninių ir sutartinių aspektų pažangos stebėseną. Tai leido veiksmingiau taikyti taisomuosius veiksmus siekiant valdyti įgyvendinimą ir išvengti našumo nuosmukio ir kitų didelių vėlavimų.

Siekdama paspartinti pertvarkymą ir sutelkti bendras pastangas palaipsniui siekiant apčiuopiamų rezultatų, Agentūra apibrėžė **pradinio perspektyvaus produkto (PPP)** elementus – tarpinę galutinio produkto versiją,

įdiegtą stabilioje aplinkoje, leidžiančią valstybėms narėms vykdyti testavimo kampanijas ir testų pasirengimą.⁵⁸ Agentūra stengėsi užtikrinti, kad kiekviena versija būtų kuo panašesnė į galutinę – nuolat gerino kokybę ir stabilumą, taip sudarydama geresnes sąlygas valstybėms narėms pasirengti pradėti veikti.

Siekdama pasirengti būsimiems iššūkiams, eu-LISA pakeitė savo TVR sąveikumo architektūros įgyvendinimo metodą – pradėjo taikyti nuo 2024 m. iki 2027 m. tęstiną **etapų metodą**. TVR sistemų sąveikumas įgyvendinamas keturiais etapais, kurių kiekvienas yra skirtas vienos didelės sistemos techniniam parengtumui užtikrinti ir naujų paslaugų naudotojams sukūrimui:

- **1 ETAPAS. AIS**, kartu su **bendromis saityno paslaugomis** (įskaitant vežėjo sąsają) ir bendra biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslauga (**bendra BDANP**);
- **2 ETAPAS. ETIAS**, kartu su trečiųjų šalių piliečių saityno paslaugomis; du sąveikumo komponentai – Europos paieškos portalas (**EPP**) ir bendra tapatybės duomenų saugykla (**TDS**) ir centrinė ataskaitų ir statistinių duomenų saugykla (**CASS**);
- **3 ETAPAS. ECRIS-TCN** su sąveikumo komponentais;
- **4 ETAPAS: TVR sąveikumo architektūros** (įskaitant galutinį sąveikumo komponentą – daugybinių tapatybių detektorius, **DTD**) ir **VIS atnaujinimo** užbaigimas.

2023 m. spalio 19 d. Teisingumo ir vidaus reikalų taryba patvirtino pasiūlytą naują TVR informacinių sistemų diegimo ir sąveikumo užtikrinimo grafiką – **naujas sąveikumo veiksmų gaires**.⁵⁹

Siekdama įgyvendinti šias ambicingas veiksmų gaires Agentūra sudarė **specialią darbo grupę pertvarkymo strategijai 3R įgyvendinti**, tad pagal projektų valdymo metodiką *Agile* šį darbą atliks po vienu stogu dirbanti komanda. Dėl situacijos sudėtingumo darbo grupės modelis vėliau buvo išplėstas sudarant dvi darbo grupes: vieną – AIS įgyvendinti ir kitą – tolesniems etapams, t. y. ETIAS, sąveikumo komponentų, ECRIS-TCN ir jungčių su SIS ir VIS kūrimui koordinuoti.

Specialios darbo grupės darbas jau davė apčiuopiamų rezultatų – išspręstos AIS kūrimą trikdančios problemos, dėl kurių buvo vėluojama kurti visas kitas naujas sistemas ir sąveikumo architektūrą. Naujasis metodas pasiteisino – tai rodo per palyginti trumpą laiką padaryta didelė pažanga.

2.2. Kuriamos naujos sistemos

2023 m. Agentūra siekė, kad naujos sistemos būtų kuriamos kuo greičiau. Glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir Komisija, Agentūra rengė poveikio mažinimo priemones ir ieškojo būdų išvengti naujų didelių vėlavimų. Nustačius **naują pertvarkymo strategiją 3R**, Agentūra pradėjo taikyti laipsniško įgyvendinimo metodą, dirbdama pagal patikimesnį grafiką ir lankstesnius darbo metodus, stabilizuodama naujų sistemų, visų pirma AIS, įgyvendinimą ir suteikdama pridėtinę vertę galutiniams naudotojams, kad jie galėtų paspartinti savo rengimąsi.

2.2.1. Atvykimo ir išvykimo sistema (AIS)

AIS yra viena iš dviejų IT sistemų, kuri modernizuos ES išorės sienų valdymą, – dabartinę rankinio pasų antspaudavimo praktiką pakeis visų į Šengeno erdvę atvykstančių ir iš jos išvykstančių **trečiųjų šalių piliečių (TŠP)**, taip pat duomenų apie atsisakymą leisti atvykti, **elektroninė registracija**. AIS leis stebėti **leidžiamus trumpalaikius buvimus** (ne ilgesnius kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį), automatiškai apskaičiuodama leidžiamo buvimo trukmę ir generuodama perspėjimus apie užsibuvusius asmenis. Ši sistema padės užkirsti kelią neteisėtai imigracijai ir sustiprinti vidaus saugumą padėdama kovoti su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu. Kai ji pradės veikti, automatizuoti patikrinimai kertant sieną padės valstybėms narėms valdyti didėjančius keliautojų srautus ir nustatyti optimalų sienos apsaugos pareigūnų skaičių sienos perėjimo punktuose.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- eu-LISA ėmėsi ryžtingų veiksmų, kad išeitų iš ilgalaikės AIS kūrimo aklavietės, pristatydama

⁵⁸**Pradinis perspektyvus produktas (PPP)** yra tarpinis produktas, suteikiantis vis didesnę vertę valstybėms narėms ir leidžiantis geriau pasirengti eksploatacijai. Palaipsniui teikiamos naujos versijos duoda daugiau naudos valstybėms narėms.

⁵⁹Daugiau apie tai žr. [Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos 2023 m. spalio 19–20 d. posėdžio pagrindinius rezultatus](#).

pertvarkymo strategiją 3R ir naują **laipsniško naujų sistemų diegimo** metodą.

- 2023 m. spalio 19 d. **TVR taryba patvirtino** eu-LISA pasiūlytą **patikslintą grafiką**.
- Kaip planuota, valstybės narėms pateiktos naujos trijų sistemų versijos, kad jos galėtų toliau rengtis nacionaliniu lygmeniu.

Igyvendinimas

2023 m. AIS buvo toliau tobulinama ir testuojama, siekiant išspręsti klausimus, susijusius su sudėtingomis sistemos funkcijomis, komponentų tarpusavio priklausomybe ir rangovo vėlavimais. Visus metus Agentūra stengėsi rasti išeitį iš aklavietės, patvirtino naują strateginį požiūrį ir pasiūlė patikslintą įgyvendinimo grafiką. Kaip **strategijos sėkmės** įrodymą, Agentūra pateikė pirmuosius teigiamus rezultatus, palaipsniui teikdama visus sistemos elementus (pradinis perspektyvus produktas, PPP):

- **stabili aplinka:** bendradarbiaudama su rangovu Agentūra išsprendė technines problemas, kurios neleido valstybės narėms toliau testuoti ir rengti nacionalines sistemas;
- **naujos versijos su mažiau defektų:** taikant naująjį metodą, į valstybių narių testavimo aplinkas buvo įdiegtos trys pagrindinės versijos, kuriose buvo gerokai mažiau programinės įrangos defektų, o tai rodo, kad pateikti produktai kokybiškesni ir geriau paruošti ištestuoti;⁶⁰
- **geresnė sistemos stebėsena:** sukurtas efektyvus bendras valdymo mechanizmas nuolat stebėjo pažangą, vykdė taisomuosius veiksmus įgyvendinimui nukreipti ir išsprendė daugumą neišspręstų sutartinių klausimų.

Sąveikumo parengtumas

Siekiant padidinti ir supaprastinti patikrinimų kertant sieną veiksmingumą, reikia užtikrinti sąveikumą su VIS (kad būtų galima automatiškai gauti su vizomis susijusius duomenis) ir Europos paieškos portalu (EPP), kad vienu metu būtų galima teikti užklausas AIS ir ETIAS. 2023 m. buvo toliau kuriama sąsaja su sąveikumo komponentais ir vykdomas testavimas. Naudodama tikras sistemas, Agentūra testavo visas atnaujintas **VIS centrinės sistemos, AIS ir bendros BDANP** funkcijas ir valstybių narių veiksmų funkcijas ir procesus. Agentūra taip pat tęsė VIS-bendros BDANP duomenų perkėlimą, kad 2024 m. galėtų atlikti visapusišką testavimą.

AIS / ETIAS saityno paslaugos

AIS ir ETIAS įdiegta bendra saityno paslauga iš trečiųjų šalių atvykstančių keliautojų patikrinimų prie Šengeno sienų integruotam ir veiksmingam valdymui užtikrinti. Bendros saityno paslaugos apims kelis viešus modulius, įskaitant specialias **internetines sąsajas ir mobiliąsias programėles, skirtas keleiviams ir keleivių vežėjams**. Tai leis patikrinti kelionės leidimo galiojimą prieš įlaipinimą.

Kaip ir AIS atveju, eu-LISA taikė laipsnišką kūrimo metodą ir pirmasis PPP – interneto portalas ir dideliems vežėjams (pvz., oro transporto bendrovėms) skirta sąsaja – turėtų būti pateiktas kartu su AIS 2024 m. Viešoji interneto svetainė ir vežėjo mobilioji programėlė trečiųjų šalių piliečiams bus sukurta kartu su ETIAS 2025 m. Agentūra toliau kūrė interneto portalą⁶¹ ir daug dėmesio skyrė **vežėjo sąsajos programinės įrangos**⁶² ir **mobiliuosios programėlės** – pirmosios eu-LISA sukurtos vidaus taikomosios programos – kokybės ir reikalavimų testavimui.

2023 m. buvo tęsiama **vežėjų registracija** – užsiregistravo 79 naujos bendrovės ir šiuo metu sistemoje iš viso užregistruoti 1 056 keleivių vežėjai (894 oro, 52 jūros, 110 sausumos), t. y. apie 40 proc. ES vežėjų. Kadangi registracijų skaičius neatitinka lūkesčių, Agentūra, bendradarbiaudama su Komisija ir keleivių vežimo vežėjų asociacijomis, toliau didino informuotumą apie išankstinės registracijos svarbą, nes vėliau prisijungiančios įmonės gali susidurti su terminų ir sutarčių įgyvendinimo sunkumais.

⁶⁰ 2024 m. sausio mėn. pabaigoje Agentūra pasiekė dar vieną svarbų etapą – valstybės narėms ir Europolui atitikties patikrinimams pateikta visą AIS versiją be procesų stabdančių defektų.

⁶¹ Vežėjo interneto portalas pateiktas 2024 m. balandžio 11 d.

⁶² Centrinės sistemos aplinka, skirta registruotų vežėjų tarpstestavimui, pateikta 2024 m. sausio 17 d. ir keli paslaugų teikėjai savo testavimo kampanijas užbaigė iki 2024 m. vasario 9 d.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
Projekto sąnaudos	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Vykdoma pagal planą <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>
Projekto tvarkaraštis	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Tikslas nepasiektas: <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>
Projekto aprėptis	Nuokrypio nėra	Tikslas pasiektas: <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai

AIS ir saityno paslaugų techninė priežiūra

AIS pagrindinė techninė priežiūra

įprasta veikla

Atidėta

- nepradėta dėl vėluojančios AIS veikimo pradžios.

Saityno paslaugų techninė priežiūra

įprasta veikla

Atidėta

- nepradėta dėl vėluojančios AIS veikimo pradžios.

AIS ir saityno paslaugų įgyvendinimas

AIS pagrindinės sistemos galutinio sistemos tinkamumo patvirtinimas

projektas: BPD terminas: 2023 m.

Vykdomas – nauja pristatymo data – 2025 m. vidurys

- **liepos mėn. įjungta pirmoji PPP versija** suteikė valstybėms narėms testavimo aplinką, rugpjūčio ir spalio mėn. pateiktos naujos versijos suteikė kokybiškesnę testavimo aplinką;
- atnaujinta **techninė aplinka ir pagrindinė infrastruktūra** (centrinė sistema ir VNS), siekiant užtikrinti, kad sistema veiktų atnaujintoje platformoje;
- **atnaujintas SKD**, įskaitant sistemos sprendimo būdo testavimo pataisas;
- **pagalba Komisijai** iš dalies keičiant AIS kūrimui įtakos turinčius antrinės teisės aktus, kad jie apimtų kitų reglamentų, pvz., peržiūrėto VIS reglamento, reikalavimus;
- gruodžio mėn. **pradėti sistemos parengtumo testavimo bandymai**;
- **pasirengimas perėjimui prie eksploataavimo**: techniniai susitikimai su valstybėmis narėmis, sklandžiam perėjimui užtikrinti sudaryta eu-LISA ir valstybių narių atstovų AIS ir VIS darbo grupė, parengsianti operatoriaus vadovą, planuosianti bandymus ir nustatysianti ryšių kanalus su valstybėmis narėmis.

Saityno paslaugų įgyvendinimo užbaigimas

projektas: BPD terminas: 2023 m.

Vykdoma – nauja pateikimo data: interneto portalas ir vežėjo sąsaja su AIS – 2024 m., vieša interneto svetainė ir vežėjo mobilioji programėlė TŠP su ETIAS – 2025 m.

- **centrinės sistemos kūrimas**, įskaitant viešą svetainę ir interneto portalą; baigtas sistemų jungties programinės įrangos gamykinis tinkamumo patikrinimas, šiuo metu testuojama mobilioji programėlė;
- sukurta vežėjo testavimo aplinkos ir veikimo testavimo **infrastruktūra**;
- reguliarūs koordinavimo susitikimai su FRONTEX ir Komisija; susitikimai su vežėjų darbo grupe (atskiri susitikimai su oro, sausumos ir jūrų vežėjais);⁶³
- sutarčių rengimas dėl internetinės vežėjų registracijos sprendimo kūrimo, pagalbinių priemonių ir paslaugų vežėjams, perėjimo prie eksploatacijos ir paramos vežėjams testavimo metu;
- baigtos rengti standartinės vežėjų aptarnavimo procedūros.

EES sąveikumo parengtumas

AIS pritaikymas sąveikumo komponentams

projektas: BPD terminas: 2023 m.

Vykdoma – nauja pateikimo data: ETIAS skirta AIS – 2025 m. viduryje, sąveikumo komponentai – 2026 m.

- **AIS ir VIS sąveikumas** atnaujintos VIS centrinės sistemos, AIS ir bendros BDANP bendro sprendimo testavimas naudojant tikras sistemas; tolesni valstybių narių testavimai (preliminari atitiktis, galutinis testavimas); užbaigtas centrinio lygmens ikigamybinės aplinkos konfigūravimas, pradėtas gamybinės aplinkos konfigūravimas; VIS-bendros BDANP duomenų perkėlimo galutinis bandymas;
- **AIS ir ETIAS sąveikumas**: sutartinės diskusijos ir ruošimasis pritaikyti AIS prie ETIAS, siekiant užbaigti programinės įrangos keitimo projektą;
- tolesnis rengimasis pritaikyti prie sąveikumo komponentų;
- **atnaujinti duomenų apsaugos poveikio vertinimai**, atsižvelgiant į EDAPP rekomendacijas dėl bendros BDANP tikslumo testavimo naudojant tikrus biometrinius (pirštų atspaudų ir veido atvaizdo) duomenis;
- visų AIS, VIS, ECRIS-TCN ir SIS operacijų **poveikio latentinių ir delno atspaudų kokybei vertinimas**;
- kuriama **autonominė pranešimo funkcija** pradiniam AIS veikimo laikotarpiui prieš galutinę jos integraciją į CASS.

⁶³ Daugiau informacijos rasite specialiame eu-LISA svetainės puslapyje: [Vežėjų darbo grupė](#).

2.2.2. Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS)

Kartu su trečiųjų šalių piliečiams skirta internetine išankstinio kelionės leidimo sistema ETIAS bus taikoma **nauja atvykimo į Šengeno erdvę sąlyga – reikalavimas gauti kelionės leidimą** trumpalaikiam atvykimui. ETIAS ne tik supaprastins trečiųjų šalių piliečių atvykimo procedūras, bet ir prisidės prie ES vidaus saugumo, nes leis **nustatyti galimus saugumo, migracijos ir visuomenės sveikatos pavojus**. Prieš įlaipinimą ETIAS kelionių leidimus tikrins oro, jūrų ir sausumos vežėjai, o vėliau – ir sienos apsaugos pareigūnai, kurie priims galutinį sprendimą dėl leidimo atvykti arba atsisakymo leisti atvykti į ES išorės sienos perėjimo punktuose. Be to, siekiant užkirsti kelią terorizmui ar sunkiems nusikaltimams ir padėti juos išaiškinti ir ištirti, galimybė naudotis ETIAS duomenų baze bus suteikta ir nacionalinėms teisėsaugos institucijoms bei Europolui.

Sistema papildys **atvykimo ir išvykimo sistemą (AIS)** ir abiejose sistemose buvo **bendros saityno paslaugos** su internetinėmis sąsajomis vežėjams ir keliautojams.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- Baigti analizuoti technologiniai sprendimai saugių garso ir vaizdo ryšio priemonių, kuriuos ETIAS nacionaliniai padaliniai galėtų naudoti prašytojams apklausti tais atvejais, kai konsulinės paslaugos neprieinamos, baltajam sąrašui sudaryti.
- Lapkričio mėn. Agentūra baigė rengti **testavimo aplinkos platformą**.

Įgyvendinimas

2023 m. eu-LISA toliau vykdė ETIAS kūrimo **analizę ir projektavimą**. Dėl išorinės priklausomybės, susijusios su AIS bendraisiais komponentais (pvz., saityno paslaugomis), ir sąveikumo specifikacijų, trukdančių užbaigti jų integravimą į ETIAS projektą ir atsižvelgdama į sąveikumo veiksmų gaires, kuriose numatyta, kad ETIAS techninis parengimas turi būti baigtas iki 2025 m. vidurio, Agentūra nusprendė taikyti laipsnišką įgyvendinimo metodą ir peržiūrėjo įgyvendinimo grafiką.

Kad po analizės ir projektavimo kiti etapai nevėluotų, eu-LISA taikys **iteracinį metodą** – ETIAS įgyvendinimo darbai bus vykdomi projektuojant, dėmesį sutelkiant į stabilius elementus. Agentūra baigė rengti **ETIAS programinės įrangos maketo** ekranus, su Komisija ir FRONTEX išsprendė likusius darbo klausimus ir parengė bazinius reikalavimus naudotojų sąsajai. **Tarpinė versija** valstybėms narėms pateikta 2023 m. gegužės mėn.

Agentūra taip pat tęsė pasirengimą atitikties testavimui. Balandžio mėn. eu-LISA gavo **testavimo aplinkos tinklo ir techninę įrangą**, įskaitant bandomąją aplinką **sistemos sprendimo testavimui**. 2023 m. lapkričio mėn. baigta kurti testavimo aplinkos platforma. Gruodžio mėn. Agentūra pradėjo ruošti kitam taikomosios programos diegimo etapui.

Kalbant apie **saityno paslaugas**, pažymėtina, kad eu-LISA taiko horizontalųjį metodą veiksmingam įgyvendinimui užtikrinti. Komponentai įgyvendinami kuriant AIS saityno paslaugą ir bus naudojami ETIAS, nes yra skirti ir AIS, ir ETIAS reikmėms (žr. 2.2.1).

Be to, Agentūra taip pat baigė analizuoti technologinius sprendimus **saugių garso ir vaizdo ryšio priemonių**, kurias ETIAS nacionaliniai padaliniai galėtų naudoti prašytojams apklausti tais atvejais, kai nėra galimybės pasinaudoti konsulinėmis paslaugomis, **baltajam sąrašui** sudaryti. 2023 m. vasario mėn. po tiesioginių pristatymų valstybėms narėms pateikta galutinė ataskaita (įskaitant rekomenduojamas priemones). Agentūra taip pat tęsė **ETIAS stebėjimo sąrašo įgyvendinimą**, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis dėl tapatybės nustatymo reikalavimų.

Sąveikumo parengtumas

Siekdama įgyvendinti informacijos sutikrinimo visose TVR sistemose funkciją, be šiuo metu vykstančių diskusijų dėl sutarčių, kuriomis siekiama **pritaikyti AIS prie ETIAS, kad būtų galima teikti sinchronines užklausas**, Agentūra pradėjo rengti naują sutartinę sistemą **VIS ir ETIAS sąveikumui** įgyvendinti. Be to, eu-LISA pradėjo **ETIAS sujungimo su SIS** analizės ir projektavimo etapą, kad įdiegtų ETIAS užklausas ir sudarytų sąlygas dalytis automatiniais pranešimais per Europos paieškos portalą (EPP). Agentūra tęsė diskusijas su Komisija dėl SIS, būtent dėl duomenų siuntimo, saugojimo ir tapatių ID.

Be to, Agentūra toliau jungė ETIAS su sąveikumo komponentais (EPP, TDS ir DTD) ir gruodžio mėn. iš rangovo gavo pirmąją ETIAS versiją.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
Projekto sąnaudos	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Vykdoma pagal planą <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>
Projekto tvarkaraštis	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Tikslas nepasiektas: <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>
Projekto aprėptis	Nuokrypio nėra	Tikslas pasiektas: <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
ETIAS įgyvendinimas	
ETIAS įgyvendinimo užbaigimas projektas: BPD pateikimo data: 2023	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2025 m. vidurys (įskaitant sąveikumo komponentus EPP, TDS ir CASS) ■ testavimo aplinkos infrastruktūros įrengimo pradžia; ■ tarpinė ETIAS programinės įrangos maketo versija; ■ tarpinės versijos: baigtas gamyklinis tinkamumo patikrinimas; ■ versijos toliau tobulinamos; ■ atnaujinti ETIAS reikalavimai (įskaitant naudojimo atvejus), pateiktos atnaujintos SKD versijos (įskaitant TDS kanoninių duomenų modelio ir ETIAS stebėjimo sąrašo duomenų įrašų atnaujinimą); ■ išspręsti keli likę darbo klausimai ir įvertinti papildomi prašymai, kurių iš pradžių planuojant ETIAS nebuvo; ■ 2023 m. sausio mėn. eu-LISA valstybėms narėms, FRONTEX ir Europolui pateikė atnaujintą ETIAS duomenų apsaugos poveikio vertinimą (DPAV), kuriame atsižvelgta į EDAPP pastabas, ir toliau sprendė neišspręstus klausimus; ■ pateiktas pokalbiams rengti rekomenduojamų garso ir (arba) vaizdo priemonių sąrašas; ■ pagalba Komisijai, iš dalies keičiančiai antrinių teisės aktų reikalavimus ir specifikacijas pagal ETIAS susijusius pakeitimus⁶⁴ ir atsižvelgiant į galimą peržiūrėto VIS įgyvendinimo akto poveikį naujam vizų nagrinėjimo procesui.
ETIAS naujausių technologijų stebėseną įprasta veikla BPD pateikimo data – 2026 m.	Kita ■ atidėta; bus įgyvendinta pradėjus veikti ETIAS, baigiant ETIAS įgyvendinimą.

2.2.3. Europos nuosprendžių registru informacinė sistema, skirta trečiųjų šalių piliečiams (ECRIS-TCN).

ECRIS-TCN yra centralizuota sistema „yra atitiktis / nėra atitiktis“, papildanti Europos nuosprendžių registru informacinę sistemą (ECRIS) informacija apie ES nuteistus trečiųjų šalių piliečius. Šios dvi sistemos – ECRIS ir ECRIS-TCN – padės teisėjams, prokurorams ir atitinkamoms valdžios institucijoms gauti išsamią informaciją apie trečiųjų šalių piliečių teistumą, nesvarbu, kokioje valstybėje narėje asmuo buvo teistas. ECRIS-TCN padės įgyvendinti nuosprendžių ir teisminių institucijų sprendimų tarpusavio pripažinimo principą bendroje laisvės, teisingumo ir saugumo erdvėje.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- Dvi ECRIS-TCN **integruoto modelio** (apimančio centrinę sistemą, sąsajos programinę įrangą, ECRIS nuorodų sistemos dalis ir EPP modelį) versijos pateiktos valstybėms narėms testuoti.

Įgyvendinimas

2023 m. eu-LISA tęsė ECRIS-TCN įgyvendinimą, nors **analizės, projektavimo ir plėtojimo procesai vyko** lėčiau nei planuota dėl priklausomybės nuo AIS bendrų komponentų. Agentūra nustatė naują **ECRIS-TCN veikimo pradžios terminą**, planuodama iki 2025 m. pirmojo ketvirčio užbaigti techninį darbą, t. y. parengti sistemą valstybių narių duomenims įkelti. Naujas grafikas atspindi laiką ir pastangas, kurių reikia priklausomybei nuo AIS iš dalies sumažinti (t. y. naujam architektūros modeliui sukurti siekiant kuo labiau sumažinti priklausomybę nuo išorės sistemų) ir laisvai susietai ECRIS nuorodų sistemos ir ECRIS-TCN architektūrai (kuri yra būtina siekiant išvengti ECRIS nuorodų sistemos saugumo trūkumų plitimo į ECRIS-

⁶⁴ Reglamentas (ES) 2021/1152 dėl priegios prie kitų ES informacinių sistemų ETIAS naudojimo tikslais sąlygų nustatymo (OL L 249, 2021 7 14, p. 15–37).

TCN) sukurti.

2023 m. eu-LISA užbaigė **funkcinių ir kitų reikalavimų atnaujinimą ir vertinimą** ir pradėjo naujinti aukšto lygio modelį. Tuo pat metu Agentūra toliau nuosekliai kūrė ECRIS-TCN **integruotą modelį** (jungiantį centrinę sistemą, sąsajos programinę įrangą, ECRIS nuorodų sistemos ir EPP modelio dalis) ir pateikė dvi versijas valstybėms narėms testuoti.

Gegužės mėn. pradėjus **ruoštis testavimui**, metų pabaigoje Agentūra, taikydama iteracinį metodą, pradėjo kurti atitikties testavimo infrastruktūrą (t. y. projektą talpai nustatyti, kad būtų galima sukurti aplinkas ir nustatyti testavimo aplinkos debesijos konfigūraciją).

Kad kuo mažiau **ECRIS nuorodų sistemos taikomojoje programoje nustatytų trukumų** išplistų į ECRIS-TCN, 2022 m. atliekant saugumo analizę, eu-LISA pasiūlė techninį sprendimą (t. y. laisvai susietą architektūrą), kuris yra itin svarbus atsižvelgiant į galimą ECRIS nuorodų sistemos ir ECRIS-TCN integraciją (žr. 1.4).

Sąveikumo parengtumas

Kuriant visuotinę TVR srities sąveikumo architektūrą, ECRIS-TCN bus prijungta prie sąveikumo komponentų, sudarant sąlygas kitoms sistemoms, visų pirma ETIAS ir VIS, ieškoti informacijos apie trečiųjų šalių piliečius siekiant išsiaiškinti, ar jie nėra bausti už terorizmą ar kitas sunkias nusikalstamas veikas. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir Komisija Agentūra ieškojo sprendimo, kaip įgyvendinti už sunkius nusikaltimus ar terorizmą nuteistų trečiųjų šalių piliečių įrašų žymėjimo funkciją, kuri turi būti sukurta iki sistemų veikimo pradžios, nes ir ETIAS, ir VIS teiks informacijos apie trečiųjų šalių piliečius užklaudas bendrai tapatybės duomenų saugykiai (TDS).

Agentūra taip pat toliau darė pažangą integruodama atitinkamus sąveikumo komponentus, t. y. bendrą BDANP, EPP, TDS ir CASS. Siekdama sušvelninti su AIS sujungtų išorinių komponentų neprieinamumo poveikį, Agentūra kūrė **alternatyvios architektūros modelį**.

Agentūra turės reguliariai tikrinti ECRIS-TCN saugomų **biometrinių duomenų tikslumą**, t. y. vertinti klaidingai teigiamų / neigiamų identifikavimo rezultatų lygį. Siekdama integruoti naudotojų programinės įrangos rinkinio (NPIR) funkciją pirštų atspaudų kokybei tikrinti, eu-LISA pasiūlė inicijuoti ECRIS-TCN naudotojų programinės įrangos rinkinio (NPIR) bandomąjį projektą, panašų į įgyvendintą AIS ir VIS, siekiant užtikrinti, kad valstybės narės turėtų visas būtinas funkcijas, t. y. testavimo, pirštų atspaudų kokybės ribinių verčių patvirtinimo, funkcijų optimizavimo. Tačiau iki šiol nė viena valstybė narė nepareiškė noro dalyvauti šiame bandomajame projekte.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
Projekto sąnaudos	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Iš dalies pasiektas <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>
Projekto tvarkaraštis	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Tikslas nepasiektas: <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>
Projekto aprėptis	Nuokrypio nėra	Iš dalies pasiektas: <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
ECRIS-TCN techninė priežiūra	
ECRIS-TCN techninė priežiūra įprasta veikla	Atidėta ■ nepradėta daugiausia dėl vėlavimų, susijusių su AIS ir sąveikumu.
ECRIS-TCN įgyvendinimas	
ECRIS-TCN įgyvendinimo užbaigimas projektas: BPD pateikimo data: 2023	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2025 m. (įskaitant sąveikumo komponentus ir CASS) ■ pakeista techninė apimtis siekiant pašalinti nustatytus trūkumus ir sumažinti priklausomybę nuo AIS (žr. pirmiau); ■ rugpjūčio mėn. pasirašyta nauja sutartis dėl naujos ECRIS naudotojo sąsajos kūrimo, siekiant sumažinti ECRIS nuorodų sistemos trūkumų plitimą į ECRIS-TCN; ■ išleistos dvi ECRIS-TCN integruoto modelio versijos (birželio ir rugsėjo mėn.), kurias išbandė valstybės narės, įskaitant pagalbinius dokumentus, skirtus palengvinti valstybių narių projektavimo darbą, pasiruošimas galutiniam modelio išleidimui; ■ atsižvelgiant į pokyčius, susijusius su TDS-DTD nauju kanoniniu duomenų modeliu, EPP ir integruotu modeliu atnaujintas SKD; atnaujinta programinės įrangos architektūra; ■ atnaujintas aukšto lygio modelis, parengti galutiniai saugumo sprendimai; ■ pasiruošimas testavimui : sudarytas testavimo ir kokybės valdymo planas, parengta testavimo platforma, užbaigta automatizavimo galimybių studija;

2.2.4. e. CODEX (ryšių palaikymas e. teisingumo srityje keičiantis duomenimis internetu)

Sistema e. CODEX – tai skaitmeninė infrastruktūra saugiam ir sąveikiam ryšiui palaikyti ir keistis duomenimis tarp Europos teisminių institucijų. Tai viena pagrindinių technologinių priemonių bendradarbiavimui tarpvalstybinėse civilinėse ir baudžiamosiose bylose modernizuoti⁶⁵.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- 2023 m. gruodžio 8 d. eu-LISA ir e. CODEX konsorciumas Komisijai pateikė **bendrą prašymą paskelbti, kad perdavimo ir perėmimo procesas sėkmingai užbaigtas**.⁶⁶

Perėmimo procesas

2023 m. vienas pagrindinių Agentūros tikslų buvo **perimti e. CODEX sistemos** valdymą. Oficialus perdavimo / perėmimo procesas pradėtas 2022 m. gruodžio mėn. eu-LISA pateikus bendro perdavimo dokumento projektą. 2023 m. sausio 24 d. Diuseldorfe (Vokietija) įvyko pirmasis eu-LISA ir konsorciumo „Me. CODEX III“ (e. CODEX techninės priežiūros) susitikimas, kurį surengė Šiaurės Reino-Vestfalijos teisingumo ministerija.

Gladžiai bendradarbiaudama su konsorciumu, Agentūra 2023 m. baigė rengti **bendrą perdavimo dokumentą** (viso perduodamo turto ir daiktų sąrašą) ir bendradarbiavo rengdama susitikimus **techniniams komponentams** ir žinioms perduoti. Be to, Agentūra patikslino e. CODEX naudojamą technologijų paketą ir **prieglobos internete aplinkos** technines specifikacijas. 2023 m. lapkričio 30 d. visi komponentai, įskaitant ITPV užklausų priemonę, konfigūracijos valdymo priemonę, jungtį ir tinklų sietuva, buvo perduoti. 2023 m. gruodžio 8 d., po sėkmingo testavimo su „Me-CODEX III“ konsorciumu, baigta rengti ikigamybinė aplinka.

2023 m. gruodžio 8 d. eu-LISA ir konsorciumas pateikė Komisijai **bendrą prašymą paskelbti, kad perdavimo-perėmimo procesas sėkmingai užbaigtas**. 2024 m. gegužės 7 d. Komisija oficialiai paskelbė, kad perdavimo-perėmimo procesas užbaigtas, ir 2024 m. birželio 3 d. eu-LISA perėmė atsakomybę už sistemą e. CODEX⁶⁷.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
Susitarimų dėl paslaugų lygio atitiktis	100 %	Kita: perėmimas nebaigtas <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

⁶⁵ Daugiau informacijos rasite [e. CODEX tinklalapyje](#) eu-LISA viešojo interneto svetainėje.

⁶⁶ 2024 m. gegužės mėn. Komisijai oficialiai paskelbus apie proceso užbaigimą, 2024 m. birželio 3 d. eu-LISA oficialiai perėmė atsakomybę už sistemą e. CODEX.

⁶⁷ 2024 m. gegužės 7 d. [Komisijos įgyvendinimo sprendimas \(ES\) 2024/1272](#) dėl pranešimo apie sistemos e. CODEX perdavimo ir perėmimo proceso užbaigimą, OL L, 2024/1272, 2024 5 14.

e. CODEX perėmimo procesas

Sistemos e. CODEX perdavimas ir vėlesnė techninė priežiūra

įprasta veikla BPD pateikimo data:
2023

Įvykdyta

- **perdavimo-perėmimo procesas užbaigtas**, įskaitant bendro perdavimo dokumento, perėmimo veiksmų gairių su Komisija ir „Me-CODEX“ konsorciūmo parengimą;
- su „Me-CODEX“ konsorciūmu surengti **žinių perdavimo kursai** apie įmonės ir infrastruktūros architektūrą, sistemos saugumą, tinklų sietuvą, jungtį, konfigūracijos valdymo priemonę ir centrinę testavimo platformą, verslo bendradarbiavimo projektą;
- buvo tęsiamas **skaitmeninių procedūrų standartų** (SPS) kūrimo ir valdymo procesas,
- 2023 m. birželio 30 d. Komisijai **pateikta perėmimo ataskaita**, kurioje išsamiai aprašoma perėmimo veikla;⁶⁸
- **apibrėžta e. CODEX prieglobos aplinka**;
- pateikti sistemos kūrimo išteklių ir aptarnavimo tvarka, įskaitant personalo atranką,
- parengtas e. CODEX naudotojams skirtas **operatoriaus vadovas**;
- **įsteigti e. CODEX valdymo organai**: 2023 m. sausio 17 d. įvyko pirmasis patariamasis grupės posėdis, o 2023 m. sausio 18 d. – programos valdybos.

2.3. Sąveikumas

Veiksmingas Europos vidaus saugumo ir išorės sienų valdymas priklauso nuo IT sistemų gebėjimo keistis duomenimis ir informacija. Siekiant palengvinti nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimą visoje Europoje, eu-LISA pavesta sukurti sąveikumo architektūrą jos valdomoms ES informacinėms sistemoms: SIS, VIS, EURODAC, AIS, ETIAS ir ECRIS-TCN. Pradėjusi veikti ši sąveikumo architektūra leis operatyviau ir veiksmingiau teikti paslaugas TVR bendruomenei ir stiprins ES vidaus saugumą.⁶⁹

Sąveikumo architektūrą sudarys šie komponentai:

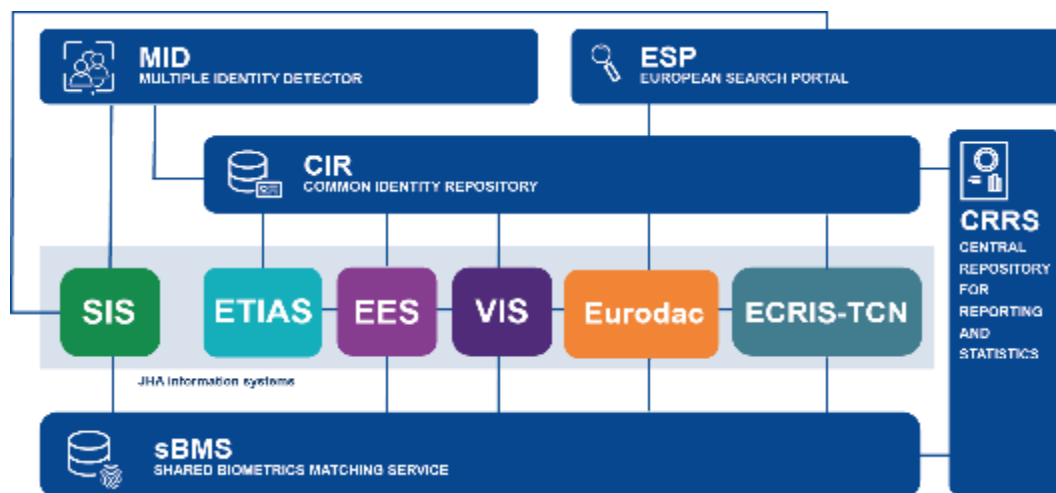
- **Europos paieškos portalas (EPP)**, leisiantis prieigą turintiems naudotojams vykdyti pavienes paieškas ir gauti rezultatus iš visų TVR informacinių sistemų;
- **bendra tapatybės duomenų saugykla** (TDS) yra bendra AIS, VIS, ETIAS, EURODAC ir ECRIS-TCN registruotų asmenų tapatybės duomenų, kelionės dokumentų duomenų ir biometrinių duomenų talpykla;
- **daugybinių tapatybių detektorius** (DTD) sukuria ir saugo įvairiose ES informacinėse sistemose saugomų duomenų sąsajas, kad būtų galima nustatyti daugybinės tapatybes, siekiant dvejopo tikslo – palengvinti tapatybės patikrinimą sąžiningiems keliautojams ir kovoti su tapatybės klaidojimu;
- **bendra biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslauga** (bendra BDANP), skirta visose TVR sistemose saugomų biometrinių duomenų sutikrinimui,

eu-LISA taip pat kuria **centrinę ataskaitų ir statistinių duomenų saugyklą (CASS)**, kurioje bus kaupiami visų TVR sistemų tarpusisteminiai statistiniai duomenys ir analitinės ataskaitos politikos, veiklos ir duomenų kokybės tikslais.

⁶⁸ Gavus bendrą ir Komisijos prašymą, 2024 m. sausio mėn. išsiųsta atnaujinta versija.

⁶⁹ 2023 m. spalio 19 d. TVR taryba patvirtino siūlomą naują TVR informacinių sistemų diegimo ir sąveikumo užtikrinimo grafiką – **naujas sąveikumo veiksmų gaires**. Daugiau apie tai žr. [Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos 2023 m. spalio 19–20 d. posėdžio pagrindinius rezultatus](#).

2 pav. Sąveikumo architektūra TVR sričiai

2.3.1. Bendra biometrinių duomenų atitikties nustatymo paslauga (BDANP)

Bendros BDANP sistemoje saugomi biometrinių duomenų šablonai, sukurti iš bendroje tapatybės duomenų saugykloje (TDS) ir SIS saugomų duomenų, leis teikti biometrinių duomenų užklausas TVR informacinėms sistemoms ir bus viena didžiausių biometrinių duomenų sistemų pasaulyje. Taigi tai yra vienas iš ES vidaus saugumo ir sienų valdymo sistemos kertinių elementų.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- Birželio mėn. pristatyta **su naujausia programinės įrangos versija** ir nauja integravimo lygmens versija suderinta bendros BDANP versija.

Įgyvendinimas

2023 m. Agentūra toliau tobulino bendrą BDANP. Sausio mėn. pabaigoje, po to, kai kilo atitikties testavimo platformos stabilumo problemų, bendra BDANP buvo įdiegta visose **atitikties testavimo ir bandymo aplinkose** ir tapo prieinama visoms valstybėms narėms. Agentūra toliau diegė programinės įrangos sprendimus į ikigamybinę ir gamybinę platformas, kad 2024 m. galėtų tęsti testavimus (įskaitant VIS duomenų perkėlimo testavimą), kurie buvo atidėti dėl testavimo aplinkos neprieinamumo, kurį lėmė priklausomybė nuo AIS bendrų komponentų.

Birželio mėn. Agentūra pristatė **su naujausia programinės įrangos versija ir nauja integravimo lygmens versija sudertą bendros BDANP versiją**. Ši versija įtraukta į AIS pradinio perspektyvaus produkto srautą. Tačiau iki AIS veikimo pradžios dabartinė bendros BDANP versija bus atnaujinta.

eu-LISA taip pat kūrė bendros BDANP funkcijas, susijusias su sistemos perkėlimu ir atnaujinimu, toliau **perkėlė duomenis** iš TVR sistemų, kad sudarytų galimybę rasti įvairių sričių duomenis, ir plėtė TDS ir DTD teisingumo srities reikmėms. Be to, eu-LISA rengėsi **VIS duomenų perkėlimui į bendros BDANP sistemą** ir toliau kūrė VIS duomenų perkėlimo priemones. 2023 m. Agentūra pradėjo išsitiesinį testavimą, o gamybos perkėlimo procesą planuoja pradėti 2024 m.

Kadangi **sistemos BDANP tikslumui testuoti** reikalingi tikri biometriniai duomenys, eu-LISA konsultavosi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu (EDAPP) dėl tikrų VIS duomenų naudojimo. EDAPP pateikta nuomonė leidžia eu-LISA naudoti VIS pirštų atspaudų ir veido atvaizdų pogrupio duomenis.

Bendradarbiaudama su Švedija, Agentūra užbaigė **bendros BDANP NPJR VIS bandomąjį projektą**, kurio metu buvo apskaičiuojamas kiekvieno bandymo nuskaityti duomenis (pirštų atspaudus ir veido atvaizdus) kokybės balas, siekiant nustatyti, ar sutartos kokybės ribinės vertės leidžia sklandžiai nuskaityti duomenis prie valstybės sienos ir neverčia to daryti kelis kartus, ir įvertinti kokybės patikrų poveikį duomenų ėmimo procesui. Atlikus analizę paaiškėjo, kad bendros BDANP naudotojo programinės įrangos rinkiniui (NPJR) taikyta kokybės strategija pagerintų vizų prašymų priėmimo procesą, nes būtų susitelkiama tik į tuos VIS duomenis, kuriuos reikia nuskaityti pakartotinai. Bandomasis projektas taip pat patvirtino bendrą veido atvaizdo duomenų rinkinių kokybę ir trumpesnį veido atvaizdo fiksavimo laiką.

Biometrinių duomenų sistemų portfelio kūrimas

2023 m. eu-LISA toliau kūrė biometrinių duomenų sistemų portfelį stebėdama tyrimus ir investuodama į

inovacijas ir tikslinius sprendimus, kad pagerintų įvairių biometrinių priemonių aspektų kokybę ir galėtų teikti greitą ir kokybišką paramą savo suinteresuotiesiems subjektams. Siekdama standartizuoti visų TVR sistemų duomenų kokybę, eu-LISA, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisijos Jungtinių tyrimų centru, **inicijavo naujo tarptautinio pirštų atspaudų** (latentinių pirštų atspaudų) kokybės standarto rengimą. Tai pirmasis tokio pobūdžio standartas leisiantis pagerinti TVR sistemų sąveikumą.

Darbas su biometriniais duomenimis yra viena pagrindinių Agentūros veiklos sričių ir eu-LISA sieks tapti tarptautiniu mastu pripažinta biometrinių duomenų ir tapatybės valdymo srities eksperte. To siekdama Agentūra aktyviai prisidėjo prie ISO biometrinių duomenų pakomitečio darbo,⁷⁰ ir stebėjo atitinkamų standartų kūrimą visame pasaulyje. Vykdydama šį vaidmenį, eu-LISA **pateikė pasiūlymą dėl naujo pirštų atspaudų kokybės rodiklio**, kuriuo siekiama skatinti standartizaciją tarptautiniu lygmeniu ir pagerinti eu-LISA teikiamas paslaugas. Šis pasiūlymas, svarbus ir SIS bei Priumo kontekste, sulaukė didelio palaikymo ir atvėrė kelią naujam ISO standartui. Tai svarbus pasiekimas ne tik siekiant pagerinti visų eu-LISA valdomų TVR sistemų sąveikumą, bet ir užkirsti kelią susaistymui su tiekėju ir užtikrinti geresnį pagal įvairias preliminarąsias sutartis ir įvairių tiekėjų tiekiamų biometrinių produktų perkeliamumą.

Be to, bendradarbiaudama su Vokietijos federaliniu informacijos saugumo biuru (BSI), Agentūra pasiūlė veido atvaizdo kokybės standartą – šio standarto ir jo atvirosios bibliotekos (t. y. atvirosios veido atvaizdo kokybės, angl., *Open-Source Face Image Quality OFIQ*) patvirtinimas bus svarbus etapas biometrijos bendruomenei, nes jis leis naudoti nemokamą veiksmingą atvirąjį algoritmą veido atvaizdo kokybei apskaičiuoti.

Aktyviai prisidėdama prie ISO pastangų biometrijos srityje, eu-LISA birželio mėn. pabaigoje Taline surengė pakomitečio darbo grupių posėdžius. Darbo grupės padarė didelę pažangą rengdamos keletą Agentūrai labai svarbių tarptautinių standartų, pavyzdžiui, bendrų terminų, kokybės vertinimo, biometrinio veiksmingumo testavimo ir biometrinio tapatybės nustatymo sistemų.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
Projekto sąnaudos	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Vykdoma pagal planą <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>
Projekto tvarkaraštis	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Tikslas nepasiektas: <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>
Projekto aprėptis	Nuokrypio nėra	Tikslas pasiektas: <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Bendros BDANP veikimo techninė priežiūra	
Bendros BDANP techninė priežiūra <i>įprasta veikla</i>	Atidėta ■ nepradėta dėl vėluojančios AIS veikimo pradžios.
Biometriniai duomenys kaip paslauga (BaaS) <i>įprasta veikla</i>	Įvykdyta ■ pagerinta paslaugos kokybė, pagalba suinteresuotiesiems subjektams ir tarptautinė reputacija; ■ surengti mokymai Europos agentūroms partnerėms, pvz., CEPOL.
Biometrinių duomenų portfelio plėtojimas ir patobulinimai <i>įprasta veikla</i>	Įvykdyta ■ dalyvauta Europolo vasario mėn. surengtoje tikslinėje diskusijoje „ <i>Biometrinių duomenų naudojimas teisėsaugos srityje</i> “ ir Biometrinių duomenų simpoziume spalio mėn; ■ tipinių pirštų atspaudų ir veido atvaizdo sintetinių duomenų rinkinių (įskaitant duomenų porų modeliavimą) generavimo tyrimas, siekiant sumažinti priklausomybę nuo tikrų biometrinių duomenų; ■ bendradarbiauta su JAV nacionaliniu standartų ir technologijų institutu (NIST); ■ bendradarbiaujant su NIST ir Europos biometrinių duomenų asociacija surengtas seminaras apie veido atvaizdų kokybę (lapkričio mėn.); ■ būsimosios <i>inter-CBS</i> ir <i>intra-CBS</i> tikslumo matavimo priemonės aukšto lygio modelis.

⁷⁰ ISO/IEC JTC 1/SC 37 yra Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) standartizacijos pakomitetas, kuriam pavesta standartizuoti bendrąsias biometrinės technologijas, padedančias užtikrinti IT sistemų ir taikomųjų programų sąveikumą ir galimybę keistis duomenimis.

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Tolesni veiksmai ir pagalba ISO SC37 darbo grupei įprasta veikla	Įvykdyta ■ surengtas ISO biometrinių duomenų standartizavimo susitikimas; ■ pagalba rengiant naujus standartus: latentinių pirštų atspaudų kokybės (ISO/IEC 29794-12), pirštų atspaudų kokybės vertinimo (ISO/IEC 29794 – pirštų atspaudų, veido atvaizdų ir naujas papildymas – pirštų atspaudų) ir veido atvaizdų kokybės vertinimo (ISO/IEC 29794-5), pateikimo (ISO/IEC 30107) ir suliejimo (ISO/IEC 20059), biometrinio veiksmingumo testavimo ir ataskaitų teikimo (ISO/IEC 19795, įskaitant skirtumus tarp demografinių grupių, siekiant užkirsti kelią šališkumui, kuris yra būtinas užtikrinti teisingumą) ir biometrinio tapatybės nustatymo sistemas (ISO/IEC 9868; pasyvaus duomenų rinkimo objektai); ■ sąveikumo ir teisėsaugos srities biometrinių operacijų tikslumo testavimo analizė ir sprendimai.
Bendros BDANP įgyvendinimas	
AIS BDANP / bendros BDANP įgyvendinimo užbaigimas projektas: BPD pateikimo data: 2023	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2024 m. ■ išspręstos atitikties testavimo platformos stabilumo problemos; ■ užbaigtas aparatinės įrangos komponentų įrengimas; ■ buvo tęsiamas ikigamybinės ir gamybinės platformų programinės įrangos sprendimų diegimas ir rengiamos priemonės ir procedūros; atnaujinti poveikio duomenų apsaugai vertinimai (PDAV); ■ pagalba Komisijai rengiančiai įgyvendinimo aktus ir sąveikumo vadovą.
Atnaujintos VIS biometrinių funkcijų diegimas į bendrą BDANP projektas: BPD pateikimo data: 2025	Vykdoma ■ buvo toliau ruošiama nauja versija ir duomenų perkėlimas; ■ išspręstos atitikties testavimo platformos stabilumo problemos; ■ užbaigtas aparatinės įrangos komponentų įrengimas; ■ buvo tęsiamas ikigamybinės ir gamybinės platformų programinės įrangos sprendimų diegimas; ■ priemonių ir procedūrų rengimas, pradėtas perkėlimo priemonių rinkinio atnaujinimas.
ECRIS-TCN kūrimas bendroje BDANP projektas: BPD pateikimo data: 2024	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2025 m. ■ testavimas, kol bus sukurta ECRIS-TCN ir bendra TDS.
SIS ir bendros BDANP funkcijų integravimas ir biometrinių duomenų perkėlimas sąveikumo tikslais projektas: BPD pateikimo data: 2024	Vykdoma ■ toliau įgyvendinta, baigti rengti reikalavimai ir projektavimas, ■ ruošiasi išleisti kitą versiją.
EURODAC ir bendros BDANP funkcijų integravimas ir duomenų perkėlimas projektas: BPD pateikimo data: 2025	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2026 m. ■ veikla nepradėta, kol bus priimtas naujos redakcijos EURODAC reglamentas.
Europolo pirštų atspaudų duomenų bazės kopijavimas į bendrą BDANP (1 etapas) projektas: BPD pateikimo data: 2024	Kita ■ po keleto techninių ir dalykinių diskusijų su Europolu projektas buvo pripažintas nereikalingu ir grąžintas Europolui.
DTD poveikis bendrai BDANP projektas: BPD pateikimo data: 2024	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2026 m. ■ toliau analizuotas DTD poveikis bendros BDANP paslaugų lygio susitarimui; ■ biometrinių tapatybės nustatymo operacijų tikslumo strategija DTD kontekste.

2.3.2. EPP, bendros TDS, DTD ir CASS sąveikumo komponentai

Be bendros BDANP, ES TVR sąveikumo architektūrą sudaro **Europos paieškos portalas (EPP)**, **bendra tapatybės duomenų saugykla (TDS)**, **daugybinių tapatybių detektorius (DTD)** ir **centrinė ataskaitų ir statistinių duomenų saugykla (CASS)**.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- Lapkričio mėn. eu-LISA baigė kurti ETIAS poreikius atitinkančias **EPP, bendros TDS ir CASS PPP versijas** ir atliko gamyklinius jų tinkamumo patikrinimus.

Igyvendinimas

2023 m. eu-LISA toliau kūrė EPP, TDS, DTD sąveikumo komponentus ir CASS. Kadangi įgyvendinimui įtakos turėjo AIS vėlavimas, patikslintame grafike Agentūra numatė, kad sąveikumo architektūra bus baigta kurti 2026 m., kaip numatyta sąveikumo veiksmų gairėse, o paskutinius atnaujinimus ir patobulinimus planuojama atlikti 2027 m.

2023 m. kovo mėn. pasirašyta pirmoji sutartis dėl **rengimosi testavimui**. Tuo pat metu pradėta kurti testavimo aplinka, skirta EPP, TDS ir CASS vidaus testavimui. Lapkričio mėn. eu-LISA baigė kurti EPP, TDS ir CASS versijas, visiškai atitinkančias ETIAS poreikius, ir atliko gamyklinius jų tinkamumo patikrinimus. Agentūra taip pat padarė pažangą įgyvendindama DTD ir rengėsi pateikti pirmąją PPP versiją 2024 m. pabaigoje. Iki 2023 m. pabaigos eu-LISA pasirašė sutartis dėl sąveikumo testavimo, numatyto vykdyti antruoju etapu, (funkcinių ir nefunkcinių sąveikumo komponentų sisteminių sprendimų testavimas) ir pagalbos testuojant ETIAS (bendrų sisteminių sprendimų testavimas).

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
Projekto sąnaudos	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Vykdoma pagal planą <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>
Projekto tvarkaraštis	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Tikslas nepasiektas: <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>
Projekto aprėptis	Nuokrypio nėra	Tikslas pasiektas: <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės projekto ataskaitos</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai

Sąveikumo komponentų įgyvendinimas

Sąveikumo įgyvendinimas (EPP, bendros TDS, DTD ir CASS galutinio sistemos tinkamumo patvirtinimo palaikymas)

projektas: BPD pateikimo data: 2023

Vykdoma – nauja pateikimo data: EPP, TDS ir CASS – 2025 m., DTD – 2027 m.

- **aukšto lygio modelio techninė priežiūra**, reikalavimų saugykla ir saugumo rezultatai, daugiausia dėmesio skiriant svarbiausiems elementams, t. y. programinės įrangos architektūros dokumentui, išsamioms projekto specifikacijoms;
- atnaujinti **sąveikumo sąsajos kontrolės dokumentai (SKD)**, įskaitant naujausius įgyvendinimo aktų pakeitimus dėl duomenų susiejimo ir EPP profilių;
- pradėti rinkti reikalavimai ir vertintas centrinės DTD priemonės, skirtos **geltonoms sąsajoms** tvarkyti, poveikis;
- atlikti pirmųjų didžiųjų sistemų (EPP, TDS, CASS) gamykliniai tinkamumo patikrinimai;
- buvo toliau kuriama EPP, TDS, DTD ir CASS sąveika su SIS, VIS, AIS, ETIAS ir ECRIS-TCN rengiantis 4 etapui;
- **pagalba Komisijai**, rengiančiai įgyvendinimo ir (arba) deleguotuosius aktus ir sąveikumo vadovą.

3. Moksliniai tyrimai ir inovacijos

Šiame skirsnyje apžvelgiama eu-LISA veikla mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, siekiant toliau didinti pajėgumus, susijusius su nuolatinio IT sistemų plėtojimu ir raida.

3.1. Moksliniai tyrimai ir inovacijos

Agentūra aktyviai stebi naujausius tyrimus ir technologines naujoves, siekdama toliau tobulinti savo kompetenciją ir jos kompetencijai priklausančių TVR informacinių sistemų veiksmingumą, kartu didindama profesinę kompetenciją, kad suinteresuotiesiems subjektams toliau galėtų teikti pridėtinę vertę.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- Balandžio mėn. 11-ajame biometrijos ir teismo ekspertizės tarptautiniame seminare (IWBF) Barselonoje eu-LISA pristatė savo **pirmąjį mokslinių tyrimų dokumentą** apie **pirštų atspaudų duomenų kokybės didelės apimties tyrimą**.
- Agentūra sėkmingai surengė dvi apskritojo stalo diskusijas su pramonės atstovais, kurių viena buvo skirta **kibernetiniam atsparumui**, o kita – **teisingumo srities skaitmeninimui**.

Mokslinių tyrimų ir technologijų stebėsena

Agentūra toliau stebėjo mokslinius tyrimus ir technologines naujoves ir skatino standartizaciją, kad užtikrintų nuolatinę TVR informacinių sistemų raidą. Ji taip pat koordinavo komunikaciją su pramonės ir akademinės bendruomenės atstovais skaitmenizacijos ir inovacijų srityje.

2023 m. eu-LISA pradėjo rengti naują **mokslinių tyrimų strategiją**, siekdama užtikrinti jos strateginius tikslus atitinkantį struktūriškesnį požiūrį. Kartu su 2024–2027 m. veiksmų gairėmis konsultuojantis su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais parengta strategija bus tvirtinama 2024 m. Be to, Agentūra parengė tyrimų ir technologijų stebėsenos **ataskaitą apie tapatybės valdymą kelionių ir migracijos kontekste**, kuri bus paskelbta 2024 m.

2023 m. eu-LISA toliau stebėjo, kaip įgyvendinamos **Duomenų kokybės tikslais vykdomo standartizavimo veiksmų gairės** ir Tarybos Keitimosi informacija TVR srityje darbo grupei (IXIM) pateikė 4-ąją ir 5-ąją pažangos ataskaitas. Agentūra ypač aktyviai dirbo **biometrinių duomenų standartizavimo srityje**, prisidedama prie ISO biometrinių duomenų pakomitečio darbo. Balandžio mėn. 11-ajame tarptautiniame seminare biometrijos ir teismo ekspertizės klausimais (IWBF) Barselonoje eu-LISA pristatė savo pirmąją **didelės apimties pirštų atspaudų duomenų kokybės mokslinio tyrimo ataskaitą**⁷¹.

Agentūra taip pat toliau prisidėjo prie **ES bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos** įgyvendinimo, padėdama Komisijai ir Mokslinių tyrimų vykdomajai įstaigai įgyvendinti bendrąją programą „Europos horizontas“, vertindama projektų pasiūlymus dėl biometrinių duomenų, naudojamų patikrinimams kertant sieną.⁷² Be to, eu-LISA bendradarbiavo vykdant Komisijos finansuojamus mokslinių tyrimų ir inovacijų projektus, Europos saugumo mokslinių tyrimų ir inovacijų bendrija (CERIS) ir platesne akademinė ir profesinė bendruomene, rengdama pranešimus konferencijose ir renginiuose, pvz., 2023 m. vykusiam saugumo mokslinių tyrimų renginyje (SRE)⁷³.

eu-LISA toliau aktyviai prisidėjo prie **ES vidaus saugumo inovacijų centro**⁷⁴ veiklos, nusiųsdama darbuotoją į Europole įsikūrusį centro sekretoriatą. Agentūra dalyvavo keliuose centro projektuose: prisidėjo prie pirmosios centro ataskaitos dėl duomenų šifravimo ir sutiko pirmininkauti centro biometrinių duomenų grupei.

Siekdama skatinti keitimąsi nuomonėmis ir pristatyti naujas technologijas, produktus ir paslaugas, Agentūra toliau vykdė informavimo veiklą ir organizavo **kas dvejus metus vykstančias pramonės apskritojo stalo diskusijas**, kuriose platesnei bendruomenei suteikiama galimybė aptarti iššūkius, pajėgumų trūkumus ir galimus praktinius sprendimus:

⁷¹ J. Galbally, et al. (2023) „Pirštų atspaudų kokybė pagal pirštų rūšis. Tikrų duomenų didelės apimties tyrimas“, 11-asis tarptautinis seminaras biometrijos ir teismo ekspertizės klausimais (IWBF), 2023 m. balandžio mėn., 1–6 psl.

⁷² Kvietimas teikti paraiškas „Beyond the state-of-the-art “biometrics on the move” for border checks“ (HORIZON-CL3-2023-BM-01-03).

⁷³ SRE 2023: „Visuomeniniai pokyčiai, skaitmenizacija ir klimato kaita. Nauja saugumo tyrimų paradigma?“, 2023 m. spalio mėn.

⁷⁴ Daugiau informacijos rasite ES vidaus saugumo inovacijų centro svetainėje.

- pirmajame 2023 m. apskritojo stalo susitikime daugiausia dėmesio skirta IT sistemų **kibernetinio atsparumo didinimui**. Į birželio mėn. Stokholme (Švedija) vykusį renginį atvyko apie 100 dalyvių, o internetu prisijungė daugiau kaip 160 dalyvių iš daugiau kaip 30 pasaulio šalių.⁷⁵
- antrasis pramonės apskritojo stalo susitikimas, surengtas lapkričio mėnesį Madride bendradarbiaujant su ES Tarybai pirmininkaujančia Ispanija. Tai buvo **pirmasis teisingumo sričiai skirtas eu-LISA renginys**, kuriame daug kalbėta apie **teisingumo srities skaitmenizaciją** ir valstybių narių teisminių institucijų iššūkių praktinius sprendimus. Į renginį atvyko daugiau nei 110 dalyvių, o internetu prisijungė beveik 200 dalyvių iš daugiau kaip 30 pasaulio šalių.⁷⁶

Be to, Agentūra padėjo Europos biometrijos asociacijai (EAB) surengti metinę mokslinių tyrimų projektų konferenciją vidaus saugumo srityje naudojamų tapatybės valdymo ir biometrinių technologijų klausimams aptarti,⁷⁷ kurioje pagrindinį pranešimą skaitė vykdomoji direktorė Agnès Diallo.

Agentūra taip pat toliau plėtojo savo pajėgumus **dirbtinio intelekto** srityje. Siekdama pagerinti infrastruktūros prieinamumą ir sumažinti prastovų laiką, eu-LISA baigė įgyvendinti dirbtiniu intelektu grindžiamą IT infrastruktūros ir tinklų gedimų nustatymo ir šalinimo predikcinės analizės sprendimo koncepcijos pagrindimo projektą.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Koncepcijos pagrindimo projektų įgyvendinimas	iki 2023 m. vidurio pradėtas bent vienas koncepcijos pagrindimo projektas, antras planuojamas	Vykdoma pagal planą Šaltinis: DI darbo grupė

3.2. Gebėjimų stiprinimas: ataskaitų teikimas ir mokymas

EU-LISA reguliariai rengia mokymus apie ES TVR informacinių sistemų veikimą ir naudojimą, juos pritaikydama prie konkrečių galutinių naudotojų poreikių ir nustatytų žinių spragų. Be to, Agentūra skelbia TVR sistemų veikimo techninių rezultatų ataskaitas ir suvestinius statistinius duomenis apie jų naudojimą.

Statistika ir ataskaitų teikimas

Agentūrai pavesta rengti ir skelbti veiklos rezultatų ataskaitas ir suvestinius statistinius duomenis apie jos kompetencijai priklausančių TVR informacinių sistemų naudojimą ir techninį veikimą. Ši informacija taip pat naudojama Komisijos rengiamame **Šengeno barometre+** siekiant gerinti informuotumą apie padėtį ir prognozavimo pajėgumus ES lygmeniu.

2023 m. eu-LISA paskelbė **metines statistines ataskaitas** apie SIS⁷⁸ ir EURODAC⁷⁹ ir **metines veikimo ataskaitas** apie EURODAC⁸⁰ ir SIS II.⁸¹ Kovo mėn. Agentūra paskelbė naują **paskirtųjų institucijų**, turinčių prieigą prie SIS (įskaitant SIRENE biurus), sąrašą⁸². Jis buvo atnaujintas du kartus (rugpjūčio ir lapkričio mėn.). eu-LISA interneto svetainėje gegužės mėn. paskelbtas atnaujintas EURODAC institucijų sąrašas.⁸³

Vykdydama ataskaitų teikimo prievoles, kylančias iš naujos redakcijos SIS reglamentų, liepos ir spalio mėn. eu-LISA atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams pateikė iš valstybių narių surinktus **ketvirčio statistinius duomenis**.

Mokymai valstybėms narėms

Agentūra valstybėms narėms toliau teikė tikslinius pagal nustatytus galutinių naudotojų poreikius ir žinių spragas pritaikytus mokymus apie TVR sistemų techninį veikimą, kurie buvo įvertinti labai gerai. 2023 m. eu-LISA **surengė 41 mokymo renginį** (gyvai ir internetu), įskaitant 17 neplanuotų renginių, kurie iš pradžių nebuvo planuoti, tačiau surengti atsižvelgiant į valstybių narių išsakytus naujus poreikius.

⁷⁵ „Žvilgsnis į ateitį. ES IT sistemų kibernetinio atsparumo kylančioms grėsmėms užtikrinimas“, 2023 m. birželio mėn., Stokholmas, Švedija.

⁷⁶ „Teisingumo sistemos skaitmeninimas. Iššūkius paversti galimybėmis“, 2023 m. lapkritis, Madridas, Ispanija.

⁷⁷ eu-LISA pranešimas spaudai „eu-LISA padeda rengti 2023 m. EAB mokslinių tyrimų projektų konferenciją“, 2023 m. rugsėjo mėn.

⁷⁸ 2022 m. SIS II metiniai statistiniai duomenys ir informacijos suvestinė, 2023 m. vasario mėn.

⁷⁹ 2022 m. EURODAC metiniai statistiniai duomenys ir informacijos suvestinė, 2023 m. gegužės mėn.

⁸⁰ 2022 m. EURODAC metinė ataskaita ir informacijos suvestinė, 2023 m. rugpjūčio mėn.

⁸¹ 2021–2022 m. SIS II techninio veikimo ataskaitair informacijos suvestinė, 2023 m. gruodžio mėn.

⁸² Kompetentingų institucijų sąrašai paskelbti *ES oficialiajame leidinyje*, 66 tomas, C 85, 2023 m. kovo 7 d.

⁸³ 2023 m. EURODAC paskirtųjų institucijų sąrašas, 2023 m. gegužės mėn.

Iš viso 2023 m. eu-LISA mokymo organizuotuose renginiuose dalyvavo daugiau kaip **4 110 žmonių** – tai didžiausias skaičius iki šiol. Sukūrus daugiau kaip 780 naujų paskyrų naudotis Agentūros internetine mokymosi valdymo sistema, į internetinius mokymo renginius užsiregistravo beveik 3 000 žmonių. Siekdama padėti pradėti naudoti **atnaujintą SIS**, eu-LISA, vietos SIRENE biurų padedama, surengė tiesioginio mokymo renginius – birželio mėn. Sofijoje (apie SIRENE skirtą naują SIS) ir lapkričio mėn. Vilniuje (apie SIRENE skirtą naują SIS AFIS). Agentūra įgyvendino naują metodą (naudodama modeliavimo užduotį su priimančiosios šalies parama). Atsižvelgdama į puikius rezultatus ir gautus dalyvių atsiliepimus, Agentūra planuoja ir toliau taikyti šį naują metodą.

Nors mokymo užsiėmimai apie kelias sistemas padeda siekti būsimo sistemų sąveikumo, buvo siekiama baigti rengti visų eu-LISA valdomų ar plėtojamų sistemų pagrindų mokymo internetinių kursų rinkinį „Pagrindai“⁸⁴. Šiuose kursuose gali dalyvauti visi naujokai, norintys įgyti tam tikros sistemos pagrindus. 2023 m. eu-LISA atnaujino atnaujintos SIS ir SIRENE pagrindų kursus.

2023 m. Agentūra reguliariai atnaujino **metinį mokymo planą**, prireikus įtraukdama naujus mokymo užsiėmimus, taip pat peržiūrėdama mokymo grafiką pagal pakeistus naujų sistemų pateikimo terminus. Įvyko trys susitikimai su **nacionaliniais mokymo koordinatoriais**: kovo mėn. internetu buvo pristatytas 2023 m. mokymo planas, o birželio mėn. buvo pristatyta laikotarpio vidurio ataskaita ir metinė mokymo poreikių analizė. Spalio mėn. Taline (Estija) vykusiamе ir internetu transliuotame metiniame susitikime aptarta 2023 m. veikla ir 2024 m. mokymo plano projektas. Be to, Prancūzijos ir Suomijos nacionaliniai koordinatoriai pasidalijo savo mokymo praktika, paaiškindami, kaip jie savo nacionalinėse programose atsižvelgia į eu-LISA veiklą ir išteklius.

eu-LISA svarbus etapas buvo **pertvarkyta mokymosi valdymo sistema**. Birželio mėn. pabaigoje pristatyta nauja, lengviau prieinama naudotojams patogi internetinė mokymosi platforma. Naujoje platformoje pateikiami valstybėms narėms specialiai sukurti internetiniai mokymo ištekliai ir suteikiama nuolatinė prieiga prie žinių ir mokymo medžiagos. Tai esminis mokymo strategijos elementas, nes šiandien 96 proc. eu-LISA mokymų dalyvių renka internetinius kursus.

Agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su CEPOL ir FRONTEX, surengė bendrus mokymo kursus ir dalijosi patirtimi 28 abipusiai svarbiais klausimais, visų pirma apie AIS ir ETIAS.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Mokymų vertinimas	vidutinis vertinimas – aukštesnis nei 4 (skalė nuo 1 iki 6)	Tikslas pasiektas: 5,34 <i>Šaltinis: mokymo renginių vertinimai</i>

Šengeno vertinimai

Veiksmingas Šengeno erdvės veikimas priklauso nuo sudėtingos reglamentavimo ir politikos sistemos ir valdymo. Siekdama užtikrinti tinkamą Šengeno *acquis* įgyvendinimą, eu-LISA kaip stebėtoja teikia savo ekspertines žinias atliekant **Šengeno vertinimus**, kuriuose daug dėmesio skiriama SIS/SIRENE bendradarbiavimui ir bendrai vizų politikai (įskaitant VIS). Vėliau eu-LISA ekspertai padeda rengti vertinimo ataskaitas.

2023 m. eu-LISA dalyvavo penkiuose šalyse vykdytuose SIS / SIRENE Šengeno vertinimuose Lietuvoje (gegužės mėn.), Suomijoje (birželio mėn.), Latvijoje ir Kipre (spalio mėn.) ir Estijoje (lapkričio mėn.). Prieš kiekvieną iš šių vertinimų, paprastai likus savaitei iki vizito, eu-LISA surengė specialų internetinį seminarą vertinimo grupei. Agentūra taip pat dalyvavo spalio mėn. CEPOL surengtuose mokymuose Čekijoje.

Kalbant apie bendros vizų politikos (įskaitant VIS) vertinimus, 2023 m. eu-LISA padėjo atlikti keturis vertinimus vietoje esančiose konsulinėse įstaigose: Ispanijos (vasario mėn. Ekvadore ir Santo Dominge), Suomijos (birželio mėn. Jungtiniuose Arabų Emyratuose), Lietuvos (birželio mėn. Kazachstane ir Armėnijoje) ir Kroatijos (gruodžio mėn. Turkijoje ir Pietų Afrikoje). Be to, spalio mėn. Turkijoje Agentūra Komisijai padėjo surengti kasmetinius mokymus vizų politikos klausimais.

eu-LISA prisidėjo prie Šengeno teminio vertinimo, skirto įvežamų narkotikų kontrabandos mastui nustatyti – padėjo parengti klausimyną, išanalizavo valstybių narių pateiktus duomenis ir prisidėjo prie patikrinimų vietoje Belgijos, Prancūzijos ir Vokietijos uostuose (spalio mėn.).

⁸⁴ EU-LISA vaizdo įrašas: „Supažindinimas su pagrindiniais kursais“.

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai

Mokslinių tyrimų ir technologijų stebėseną

Mokslinių tyrimų ir technologijų stebėseną

įprasta veikla

Įvykdyta

- akademinės bendruomenės ir pramonės atstovų naujų ir vystomų technologijų stebėseną;
- balandžio mėn. vykusioje konferencijoje IWB2023 pristatytas pirmas mokslinis straipsnis;
- dvi sektoriaus apskritojo stalo diskusijos: apie kibernetinį atsparumą (birželio mėn.) ir teisingumo sistemos skaitmeninimą (lapkričio mėn.);
- parengta metinė tapatybės valdymo mokslinių tyrimų ir technologijų stebėsenos ataskaita;
- parengta mokslinių tyrimų strategija (konsultacijos su Vidaus reikalų GD, Europolu, EMCDDA, FRONTEX, FRA);
- indėlis į su ES vidaus saugumo inovacijų centru vykdomus projektus, pvz., AP4AI;⁸⁵
- ES TVR srities duomenų erdvė: naujų naudojimo atvejų kūrimas ir mokymas.

Dirbtinio intelekto pajėgumų plėtojimas, įskaitant kompetencijos centro steigimą

įprasta veikla

Įvykdyta

- pagalba įgyvendinant DI naudojimo veiklai koncepcijos pagrindimo projektą.

ES bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos dalių įgyvendinimo rėmimas

įprasta veikla

Įvykdyta

- pagalba Migracijos ir vidaus reikalų GD, rengiant saugumo mokslinių tyrimų renginį 2023 m. spalio mėn.;
- rugsėjo mėn. bendradarbiaujant su Europos biometrijos asociacijos surengta 2023 m. mokslinių tyrimų projektų konferencija,
- pagalba Vidaus reikalų GD rengiant kelis Europos saugumo mokslinių tyrimų ir inovacijų bendrijos (CERIS) renginius;⁸⁶
- dalyvavimas vertinant vidaus saugumo srities pasiūlymus.

Mokslinių tyrimų išvadų įtraukimas į taikomųjų programų gyvavimo ciklą

įprasta veikla

Įvykdyta

- prisidėjo prie eu-LISA Biometrinių duomenų darbo grupės posėdžių;
- prisidėjo prie ES vidaus saugumo inovacijų centro veiklos: pagalba kaupiant informaciją apie atitinkamus projektus, žinių ir gebėjimų spragas TVR srityje;
- Duomenų kokybės tikslais vykdomo standartizavimo veiksmų gairės: 4-oji ir 5-oji pažangos ataskaitos;
- glaudus bendradarbiavimas su Komisijos jungtiniu tyrimų centru (JRC) vykdamas veido kokybės rodiklių rengimo projektą.

Mokymai valstybėms narėms

Mokymai valstybėms narėms

įprasta veikla

Įvykdyta

- iš viso surengtas 41 mokymo renginys (gyvai ir internetu),
- atsižvelgiant į išsakytus poreikius atnaujintas metinis mokymo planas ir surengtas metinis susitikimas su nacionalinių mokymo koordinatorių tinklu (spalio mėn.),
- pateikta atnaujinta eu-LISA mokymosi ir mokymo platforma,
- bendradarbiaujant su CEPOL ir FRONTEX surengti bendri mokymo kursai apie TVR sistemų naudojimą ir dalintasi patirtimi bendros svarbos klausimais, 28 kartus pateikta medžiagos mokymo reikmėms, ypač apie AIS ir ETIAS.

Statistika ir ataskaitų teikimas

Ataskaitų rengimas ir bendri statistiniai duomenys apie TVR informacines sistemas

įprasta veikla

Įvykdyta

- paskelbtos teisės aktais nustatytos statistinės ir techninės EURODAC ir SIS II veikimo ataskaitos,
- sudaryti ir paskelbti SIS ir EURODAC paskirtųjų institucijų sąrašai,
- parengta dalijimosi statistiniais duomenimis vidaus tvarka, kuri bus pateikta Valdandčiai tarybai,
- rinkti duomenys 2022–2023 m. VIS techninio veikimo ataskaitai,
- nuolatinė pagalba Komisijai, įgyvendinančiai migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo mechanizmo tinklo iniciatyvas.

⁸⁵ Atskaitomybės už dirbtinio intelekto naudojimą principų (AP4AI) projektas yra vienas iš 5 ES vidaus saugumo inovacijų centro bandomųjų projektų, kurio tikslas yra sukurti pasaulinę dirbtinio intelekto naudojimo policijos, saugumo ir teisingumo srityse atskaitomybės sistemą. Daugiau informacijos rasite [oficialioje projekto AP4AI svetainėje](#).

⁸⁶ Daugiau informacijos rasite [CERIS interneto svetainėje](#).

Šengeno vertinimai

Indėlis įgyvendinant Šengeno vertinimo mechanizmą

įprasta veikla

Įvykdyta

- į Komisijos užklausas dėl Šengeno vertinimų atsakyta per nustatytus terminus;
- dalyvauta penkiose Šengeno SIS / SIRENE vertinimo pratybose Lietuvoje (gegužės mėn.), Suomijoje (birželio mėn.), Islandijoje (rugpjūčio mėn.), Kipre ir Latvijoje (spalio mėn.);
- dalyvauta bendros vizų politikos (įskaitant VIS) vertinimuose, vykdytuose trečiuosiose šalyse: Ispanijos (vasario mėn.), Suomijos ir Lietuvos (birželio mėn.) ir Kroatijos (gruodžio mėn.);
- dalyvauta Šengeno teminiame vertinime, skirtame įvežamų narkotikų kontrabandos mastui nustatyti, spalio mėn. surengti trys vizitai į šalis (Belgiją, Vokietiją ir Prancūziją);
- dalyvauta mokymuose apie: SIS / SIRENE Čekijoje (spalio mėn.) ir bendrą vizų politiką (įskaitant VIS) Turkijoje (spalio mėn.).

4. Infrastruktūra ir tinklai

Tolesniame skirsnyje apžvelgiama eu-LISA veikla, susijusi su patikimos visų sistemų prieglobos infrastruktūros ir saugaus ryšio bei duomenų perdavimo užtikrinimu. Agentūra turi užtikrinti visų TVR sistemų aukšto lygio saugumą ir nepertraukiamą prieinamumą galutiniams naudotojams dvejose techninėse stotyse – Strasbūre (Prancūzijoje) ir Pongau Sankt Johane (Austrijoje), taip pat teikti technines paslaugas, reikalingas sistemoms eksploatuoti, ir užtikrinti pagalbą galutiniams naudotojams visą parą.

4.1. Tinklai

Ryšių infrastruktūra užtikrina **saugų ir patikimą duomenų perdavimą** tarp TVR sistemų ir jų galutinių naudotojų – valstybių narių ir atitinkamų ES agentūrų. Be to, ryšių infrastruktūroje taip pat yra tiesioginė jungtis tarp Agentūros pagrindinės techninės stoties Strasbūre (CU) ir atsarginės centrinės stoties (BCU) Pongau Sankt Johane (Austrijoje).

Ryšių infrastruktūroje naudojamas naujos kartos telematikos paslaugų tarp Europos administracijų tinklas **TESTA-ng**, kuris yra nuo viešojo interneto atskirtas pagrindinis tinklas.⁸⁷ TESTA-ng tinkle TVR sistemoms eu-LISA naudoja tris sritis: SIS, skirtą SIS ir „SIRENE Mail“,⁸⁸ VIS, skirtą VIS (įskaitant „VIS Mail“⁸⁹), AIS ir ETIAS ir „EuroDomain“, skirtą EURODAC, „DubliNet“ ir ECRIS-TCN.⁹⁰ Galutiniai naudotojai prie kiekvienos srities jungiasi atskirai (iš fiziškai atskirtų naudotojo patalpų), paprastai per du atskirus visiškai parengtus prieigos taškus (angl., *turnkey access points*, TAP).

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- 2023 m. gegužės mėn. eu-LISA **paskirta vykdyti vietinio interneto registro** (LIR) funkcijas ir ji tapo Europos regiono interneto registro nare.

Ryšių infrastruktūros valdymas

Pagrindinis 2023 m. tikslas buvo eksploatuoti ryšių infrastruktūrą laikantis atitinkamų reglamentų ir susitarimų dėl paslaugų lygio ir užtikrinti, kad SIS ir VIS ryšių infrastruktūros prieinamumas siektų **99,99 proc.**

Siekdama užtikrinti SIS ir „SIRENE Mail“ esančių duomenų saugumą, be duomenų šifravimo, kurį užtikrina TESTA-ng paslaugų teikėjas, eu-LISA SIS ir VIS sričiai taikė antrąjį šifravimo lygmenį ir užtikrino **100 proc.** jų prieinamumą.

⁸⁷ **TESTA-ng tinklo** sutartį administruoja Europos Komisija, o tinklą eksploatuoja privatus paslaugų teikėjas. 2018 m. Komisija pradėjo rengtis TESTA plėtojimo preliminarieji sutarčiai, pagal kurią 2023 m. turėjo būti sukurtos ir įdiegtos naujos ryšių infrastruktūros paslaugos. Tačiau balandžio mėn. Komisija informavo Agentūrą apie procedūros nutraukimą vykdant Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojo nurodymą susilaikyti nuo sutarties pasirašymo, pastebėjus, kad padėtis daro didelį neigiamą poveikį TESTA programai. Tęsimos diskusijos su Komisija, siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą, kol bus sukurta nauja TESTA infrastruktūra.

⁸⁸ „SIRENE Mail“ yra ryšių mechanizmas, kuriuo naudojasi nacionaliniai SIRENE biurai papildomai informacijai, susijusiai su SIS perspėjimais, perduoti.

⁸⁹ „VIS Mail“ yra keitimosi informacija mechanizmas, kuriuo naudojasi nacionalinės vizų institucijos konsultuodamosi dėl prašymų išduoti Šengeno vizą.

⁹⁰ Agentūra naudos sąveikumo komponentus visose trijose srityse.

Kiprui prisijungus prie SIS ir Kroatijai suteikus visateisę prieigą prie VIS, Agentūra **šioms naujoms narėms suteikė ir prieigą prie „SIRENE Mail“ ir „VIS Mail“**.

2023 m. eu-LISA toliau padėjo valstybėms narėms koordinuodama ir administruodama esamų TAP perkėlimą į naujas duomenų centrų vietas, taip pat įrengdama naujus ir nutraukdama senų TAP eksploatavimą. Be to, kad galėtų prižiūrėti ir plėtoti TESTA-ng infrastruktūrą ir užtikrinti sistemos veikimo tęstinumą, ji užtikrino tinklo paslaugų valdymą ir tinklo komponentams reikalingus įcentrinis pakeitimus. Visų pirma Agentūra **sustiprino TESTA-ng tinklo atsparumą** gerindama prisijungimo linijas savo techninėse stotyse ir kai kuriose valstybėse narėse.

Ryšių infrastruktūros naujinimas ir tobulinimas

2023 m. gegužės mėn. eu-LISA pasiekė svarbų tikslą – jai patikėtos **vietos interneto registro** funkcijos ir ji tapo Europos regiono interneto registro nare. Dabar, kaip paslaugos teikėja, Agentūra gali skirstyti IP adresus galutiniams naudotojams arba naudoti juos savo infrastruktūroje. Tam eu-LISA įsigijo reikiamus interneto išteklius (pvz., autonominės sistemos numerį, IPv6 ir IPv4 adresų blokus), kad galėtų prisijungti prie interneto ir teikti viešąsias TVR paslaugas, pvz., AIS / ETIAS saityno paslaugas.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Plačiojo tinklo (WAN) prieinamumas (SIS ir VIS) ⁹¹	≥ 99,99 %	Tikslas pasiektas: 99,99 % <i>Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir ketvirčio TESTA veiklos rezultatų ataskaitos</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Ryšių infrastruktūros valdymas	
Ryšių infrastruktūros valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ ryšių infrastruktūros eksploatavimas, užklausų ir incidentų valdymas; ■ ryšių infrastruktūros pakeitimų valdymas, įskaitant naujus TAP, TAP perkėlimus, TAP talpos didinimą ir linijų įvairovę; ■ SIS ir VIS antrojo šifravimo lygmens sprendimų įgyvendinimas, įskaitant VIS antrojo šifravimo lygmens sprendimo atnaujinimą; ■ Kroatijai suteikta prieiga prie „VIS Mail“, Kiprui – prie „SIRENE Mail“, ruošiamasi prijungti FRONTEX; ■ naujų sistemų komponentų ir sąveikumo komponentų projektavimas; ■ sutarčių ir biudžetų, susijusių su TESTA tinklo teikėjo vykdomais AIS (įskaitant saityno paslaugas), bendros BDANP ir VIS-AIS sąveikumo tinklo plėtojimo darbais, priežiūra ir valdymas; ■ AIS pagrindinės sistemos, VIS ir bendros BDANP infrastruktūros, įskaitant NUI ir interneto zoną, konfigūracijos ir diegimas; ■ AIS prijungimas prie VIS ryšių infrastruktūros siekiant pradėti testavimą su valstybėmis narėmis.
Centralizuotos infrastruktūros, kurioje įdiegtos „VIS Mail“ ir „SIRENE mail“, taisomoji techninė priežiūra ir stebėseną įprasta veikla	Įvykdyta ■ TVR sistemų infrastruktūros stebėjimas 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę, ■ nedidelį pritaikomosios techninės priežiūros darbai, ■ licencijų atnaujinimas, aparatinės įrangos ir komercinės serijinės programinės įrangos techninė priežiūra.
Ryšių infrastruktūros naujinimas ir tobulinimas	
Tinklo pajėgumo planavimas ir veikimo tobulinimas projektas: BPD pateikimo data: 2024	Vykdoma ■ baigtas rengti aukšto lygio modelis ir išteklių (komponentų, instrukcijų, reikalavimų) sąrašas, ■ išsiųsta prašymas pateikti pasiūlymą.

4.2. Duomenų centrai

Agentūros duomenų centrai – centrinė stotis (CU) Strasbūre (Prancūzija) ir atsarginė centrinė stotis (BCU) Pongau Sankt Johane (Austrija) – tai fizinė infrastruktūra, kurioje įrengtos visos eu-LISA patikėtos IT sistemos ir kitos sistemų kūrimui ir testavimui reikalingos operacinės ir neoperacinės sistemos. Jie yra pagrindinis eu-LISA turtas ir ypač svarbūs jos įgaliojimų vykdymui.

⁹¹ Už „EuroDomain“ veiklos rezultatų rodiklį atsakingas Komisijos Skaitmeninių paslaugų (DIGIT) generalinis direktoratas.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- siekdama didinti infrastruktūros optimizavimo ir energijos išteklių valdymo veiksmingumą, eu-LISA ėmė naudoti specialią **duomenų centro infrastruktūros valdymo (DCIV) priemonę**.

Duomenų centro valdymas

2023 m. pagrindinis tikslas buvo užtikrinti didelį duomenų centro prieinamą pagal susitarimą dėl paslaugų lygio. Agentūra ėmėsi visų būtinų priemonių siekdama užtikrinti, kad abi stotys veiktų be nutūkimo ir sistemos veiktų veiksmingai ir būtų **prieinamos visą parą 7 dienas per savaitę**.⁹² Prieigą prie duomenų centro eu-LISA abiejose vietose valdė visiems suinteresuotiesiems subjektams skaidriu būdu taikydama specialią saityno paslaugą.

2023 m. eu-LISA rūpinosi, kad kritiniai ištekliai, įrenginiai ir įranga tinkamai veiktų ir pagerino bendrą jų pritaikomumą ir išplečiamumą. Visų pirma ji pradėjo atjungti senąsias sistemas, kad sumažintų priklausomybę nuo fizinės prieigos prie duomenų centrų ir palengvintų nuotolinę prieigą. Tuo tikslu palaipsniui leista užtikrinti visų sistemų ir techninės infrastruktūros operacinės aplinkos paslaugų palaikymo sąveiką ir procesų valdymą.

Operacijoms ir projektams vykdyti Agentūra toliau kūrė ir įgyvendino duomenų centro paslaugų metodą, kuriuo siekiama centralizuoti TVR sistemų naudojamos pagrindinės IT infrastruktūros valdymą, stebėseną ir pajėgumų planavimą. Siekdama didinti sistemų efektyvumą, eu-LISA įdiegė specialią **duomenų centrų infrastruktūros valdymo (DCIV) priemonę**, kuri apima kelis modulius, pavyzdžiui, infrastruktūros optimizavimo ir energijos valdymo.

Duomenų centro naujinimas ir tobulinimas

Siekdama užtikrinti papildomus arba laikinus rezervinius pajėgumus ateities pajėgumų poreikiams tenkinti, eu-LISA toliau optimizavo ir pertvarkė savo duomenų centrus – įrengė struktūruotą kabelių sistemą ir pakeitė stelažų išdėstymą, kad užtikrintų sklandesnį aušinimą. Siekdama kuo geriau panaudotų patalpas Strasbūre duomenų centre, Agentūra įvertino visą elektros instaliacijos sistemą. eu-LISA taip pat toliau ruošė savo **būsimą modulinį duomenų centrą** Strasbūre, kurio paskirtis – suteikti papildomų rezervinių pajėgumų, reikalingų būsimam pagrindinio duomenų centro struktūros atnaujinimui. Modulinis duomenų centras suteiks 50 proc. didesnę pajėgumą naujoms TVR sistemoms įrengti.

Agentūra taip pat įdiegė ir patobulino elektros energijos naudojimo stebėseną, leisdama nuskaityti kiekvieno įrengto stelažo suvartojamos energijos kiekį ir apkrovą. Agentūra dar labiau patikslino visą duomenų centro internetinės **aplinkos kontrolės sistemos**, apimančios belaidžių temperatūros, drėgnio ir slėgio jutiklių tinklą, konfigūraciją. Glaudžiai bendradarbiaujant su Austrijos valdžios institucijomis, pritaikius hidrotechniką ir siurblius bei atlikus kitus patobulinimus, maksimaliai padidinta atsarginės centrinės stoties Pongau Sankt Johane aušinimo sistemos galia.

Be to, laikydamasi atitinkamų dvišalių susitarimų, eu-LISA toliau teikė FRONTEX ir ES prieglobsčio agentūros (EUAA) atsarginių sistemų prieglobos paslaugas ir atitinkamai 35 ir 20 kartų suteikė pagalbą.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Atsarginės centrinės stoties (BCU) prieinamumas.	BCU veikia visą parą kasdien.	Iš dalies pasiektas: <i>Šaltinis: stebėsenos priemonė SM9</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Duomenų centro valdymas	
Atsarginės centrinės stoties (BCU) veiklos ir einamosios išlaidos įprasta veikla	Įvykdyta ■ vykdyta nuolatinė BCU techninė priežiūra. ■ prieigos kontrolė naudojant specialias saityno paslaugas, įskaitant stebėseną po įgyvendinimo ir registraciją; ■ pagalba Austrijos valdžios institucijoms, siekiančioms laiku įgyvendinti techninį ir (arba) organizacinį sprendimą didelių pajėgumų poreikiui patenkinti.
Fizinės tinklo infrastruktūros konsolidavimas įprasta veikla	Įvykdyta ■ pagerinta bendra paslaugų kokybė ir veiklos rezultatai;

⁹² Paslaugos jau veikia. Laipsniškas naujų sistemų diegimas reikalauja vis didesnio pajėgumo. Atsižvelgiant į būtiną įgyvendinimo laiką, šiuo metu vis dar taikomos laikinosios priemonės, kurių imtasi pagal valdymo sprendimus.

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
	- atnaujinta ir patobulinta ypatingos svarbos fizinė infrastruktūra, kartu užtikrinant nepertraukiamą jos prieinamumą, ypač gamybos aplinkoje; - senos instaliacijos pakeistos gerai dokumentuota struktūruota kabelių sistema, nustatyta ir pašalinta daug senų kabelių ir vienfazių galios pertraukiklių, kad atsirastų vietos naujiems projektams, kuriems keliama didesni galios reikalavimai; - nauja DCIV priemonė: duomenų integravimas, įskaitant 3 025 objektus, įvestus 2023 m.
Duomenų centro naujinimas ir plėtojimas	
Centrinės stoties ir atsarginės centrinės stoties operacijos, naujinimas ir patobulinimai įprasta veikla	įvykdyta - pagalba suinteresuotiesiems subjektams prognozuojant ir planuojant visą veiklą; - techninė peržiūra po įgyvendinimo kaip paslauga, užtikrinanti standartų laikymąsi; - pagalba įgyvendinant standartų, teisinių ir reguliavimo pareigų vykdymo projektus; - bendradarbiauta su turto valdymu siekiant nustatyti paslaugų sąnaudas; 2023 m. spalio mėn. baigta rengti BCP infrastruktūra.

4.3. Bendra platforma (BP)⁹³

Bendra platforma yra pritaikomo dydžio, lanksti, standartizuota infrastruktūros platforma, kurioje teikiamos pagrindinės techninės paslaugos, kurių reikia visoms eu-LISA valdomoms IT sistemoms eksploatuoti.⁹⁴ Platformoje įdiegtos naujausios technologijos leidžia efektyviai naudoti išteklius – jos efektyvina programavimo ir veiklos užduotis („DevOps“ diegimo procesų grandine) ir užtikrina aukštą infrastruktūros valdymo automatizavimo lygį (infrastruktūra kaip kodas).

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- Agentūra užtikrino nepertraukiamą **bendros platformos (BP)** veikimą ir paslaugų teikimą.
- Agentūra įdiegė jos patalpose veikiančią konteinerių platformą, kad automatizavus sistemas ir įdiegus išsines integravimo, įgyvendinimo ir diegimo procesų grandinę (CI / CD) sutrumpėtų įgyvendinimo procesas ir padidėtų naujų taikomųjų programų diegimo veiksmingumas.
- Agentūra įdiegė **visuotinę debesijos platformą** atitinkamiems darbo krūviams pritaikytoms debesijos technologijoms testuoti ir tikrinti.

Infrastruktūros valdymas

2023 m. pagrindinis tikslas buvo užtikrinti nenutrūkstamą Agentūros tinklo ir infrastruktūros veikimą, vykdant taisomąją techninę priežiūrą (įskaitant grynosios aparatinės įrangos techninę priežiūrą ir komercinės programinės įrangos licencijų atnaujinimą) ir valdant prieigą prie TVR sistemų per saugų valdymo tinklą. 2023 m. eu-LISA sėkmingai **prižiūrėjo bendrą platformą (BP)**, aptarnaujančią visas pagrindines sistemas, – bendroji platforma buvo visada prieinama ir visos problemos buvo sprendžiamos laikantis atitinkamuose susitarimuose dėl paslaugų lygio nustatytų tikslų. Be to, eu-LISA teikė **pritaikomąją techninę priežiūrą ciklinėse versijose**, nuolat atnaujino visas sistemas ir tiksliai vertino visus būtinus pakeitimus.

Siekdama patenkinti tolesnio augimo ir efektyvesnio pagrindinių talpintinių sistemų kūrimo, teikimo ir eksploatavimo poreikius, eu-LISA pradėjo įgyvendinti „**lšmaniosios prieglobos**“ **iniciatyvą**, apimančią naujas didelės apimties IT sistemų prieglobos koncepcijas ir technologijas ir paremtą išplečiamumo, tvarumo, stabilumo, saugumo ir nepriklausomumo principais. Siekiant reikšmingai sutrumpinti įgyvendinimo laiką automatizuojant ir **sukuriant išsines integravimo, įgyvendinimo ir diegimo procesų (CI / CD) grandinę** kuriama **vietoje veikianti konteinerių platforma**, leisianti padidinti diegimo proceso veiksmingumą ir sutrumpinti laiką, kurio reikia naujoms taikomosioms programoms diegti. Agentūra ją naudos ETIAS, sąveikumo komponentų ir būsimų sistemų kūrimui ir diegimui.

Be to, eu-LISA kūrė **visuotinę debesijos platformą (VDP)** atitinkamiems darbo krūviams pritaikytoms debesijos technologijoms testuoti ir tikrinti. Be to, Agentūra suprojektavo **mobiliųjų programėlių kūrimo procesų grandinę**, būtiną naujų sistemų taikomosioms programoms kurti.

Agentūra taip pat toliau įgyvendino AIS vienodas nacionalines sąsajas valstybėse narėse ir AIS, ETIAS ir e.

⁹³ Anksčiau vadinta **bendra infrastruktūra (BI)**.

⁹⁴ Šiuo metu bendroje platformoje administruojamos kelios mažesnės sistemos (pvz., „SIRENE Mail“ ir „VIS Mail“) ir visos naujos sistemos (pvz., VIS, AIS, bendra, BDANP). Ateityje joje bus vykdoma visų sistemų ir visų kitų Agentūros valdomų platformų priegloba.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Reagavimo į incidentus laikas	Gamybos aplinkos (CU / BCU): kritinis / didelis: <10 min.; vidutinis / mažas <30 min. Kitos aplinkos (CU / BCU): kritinis / didelis < 15 min.; vidutinis / mažas < 60 min.	Vykdoma pagal planą Šaltinis: SM9
Problemos išsprendimo laikas	Gamybos aplinkos: kritinis < 4 val., didelis < 8 val., vidutinis < 6 dienos, mažas < 30 dienų Kitos aplinkos: kritinis < 4 val., didelis < 8 val., vidutinis < 8 darbo dienos, mažas < 1 mėnuo	Vykdoma pagal planą Šaltinis: SM9
Sistemos (paslaugų) prieinamumas	Ikigamybinės aplinkos: 99,50 % Gamybinė aplinka: 99,99 %	Tikslas pasiektas Šaltinis: SM9

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Operacijų valdymas	
Bendros centralizuotos infrastruktūros komponentų, kuriuose įrengtos pagrindinės sistemos, taisomoji techninė priežiūra ir stebėseną įprasta veikla	Įvykdyta ■ sistemų infrastruktūros stebėseną ir smulkūs techninės priežiūros darbai visą parą 7 dienas per savaitę; ■ perkelta pas naują techninio aptarnavimo rangovą; ■ atnaujintos licencijos, aparatinės ir komercinės serijinės programinės įrangos techninė priežiūra.
Centralizuotos infrastruktūros, kurioje įrengta e. CODEX, taisomoji techninė priežiūra ir stebėseną įprasta veikla	Vykdoma ■ įdiegta bandomoji aplinka, ■ ruošiamasi diegti gamybinę sistemą.
Centralizuotos infrastruktūros, kurioje įrengta ECRIS, taisomoji techninė priežiūra ir stebėseną įprasta veikla	Vykdoma ■ projektuojama infrastruktūra, ■ nustatyta infrastruktūros platforma.
Centralizuotos infrastruktūros, kurioje įrengta AIS, taisomoji techninė priežiūra ir stebėseną įprasta veikla	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2024 m. ■ nustatyta infrastruktūros platforma, ■ tęstas ikigamybinės ir testavimo aplinkos diegimas.
Centralizuotos infrastruktūros, kurioje įrengta EURODAC, taisomoji techninė priežiūra ir stebėseną įprasta veikla	Įvykdyta ■ infrastruktūra stebima visą parą 7 dienas per savaitę, ■ nedideli pritaikomieji techninės priežiūros darbai ir serverio atnaujinimas.
Centralizuotos infrastruktūros, kurioje įrengta bendra BDANP, taisomoji techninė priežiūra ir stebėseną įprasta veikla	Vykdoma – nauja pateikimo data – 2024 m. ■ apibrėžtas infrastruktūros platformos projektas, ■ diegiamos ikigamybinė ir gamybinė aplinkos.
Centralizuotos infrastruktūros, kurioje įrengta VIS, taisomoji techninė priežiūra ir stebėseną įprasta veikla	Įvykdyta ■ infrastruktūra stebima visą parą 7 dienas per savaitę, vykdomi nedideli pritaikomieji techninės priežiūros darbai, ■ perkelta pas naują techninės priežiūros rangovą, ■ atnaujintos licencijos, vykdyta aparatinės ir komercinės serijinės programinės įrangos techninė priežiūra.
Centralizuotos infrastruktūros, kurioje įrengtos pagrindinės sistemos, tobulinimas, naujinimas ir taisomoji techninė priežiūra įprasta veikla	Įvykdyta ■ infrastruktūra stebima visą parą 7 dienas per savaitę, vykdomi nedideli pritaikomieji techninės priežiūros darbai, ■ atnaujintos licencijos, vykdyta aparatinės ir komercinės serijinės programinės įrangos techninė priežiūra.
Konfigūracijos valdymo sistemos infrastruktūros valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ tvarkyta ir atnaujinta valdymo duomenų bazės konfigūracija ir įtraukti naujų pagrindinių sistemų aprašai, ■ pateiktos ataskaitos ir statistiniai duomenys apie konfigūracijos valdymą, ■ įgyvendintos kelios likusios audito rekomendacijos.

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Prieigos prie operacinių platformų infrastruktūros valdymas (galutinio naudotojo darbo vietos paslaugos) įprasta veikla	įvykdyta ■ atnaujinta galutinio naudotojo darbo vietų infrastruktūra, ■ pateikta galutinio naudotojo darbo vietos įranga ir susijusios paslaugos, ■ įdiegtas SERENA (saugios nuotolinės prieigos) VPN sprendimas.
Pagrindinių sistemų techninės priežiūros „Oracle“ licencijų atnaujinimas įprasta veikla	įvykdyta ■ atnaujinta duomenų bazės techninės priežiūros licencija, ■ SIS perkelta į naują duomenų bazės technologiją, tęsiamas jos atnaujinimas, ■ pateikta bendra ETIAS, ECRIS-TCN ir sąveikumo konteinerių platforma.

5. Tiesioginis parama

Tolesniame skirsnyje apžvelgiama parama, teikiama TVR sistemų valdymui užtikrinti. Ši veikla apima saugumo ir veiklos tęstinumo užtikrinimą ir esminių IT paslaugų, pavyzdžiui, ryšių valdymo ir paslaugų perdavimo, teikimą. Vykdam šią veiklą teikiami patikimi ir ekonomiškai efektyvūs sprendimai ir paslaugos valstybėms narėms ir kitiems ES TVR informacinių sistemų naudotojams.

5.1. Saugumas ir veiklos tęstinumas

Agentūra nuolat stebi ir valdo saugumo riziką ir užtikrina, kad nustatytos eu-LISA patikėtų IT sistemų saugumo kontrolės priemonės būtų veiksmingos, tinkamai įgyvendinamos ir valdomos, įskaitant nuolatinį kibernetinio saugumo priemonių tobulinimą.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- 2023 m. spalio mėn. sėkmingai įvykdytos **nutrūkusio VIS veikimo atstatymo pratybos**.
- Agentūra įsteigė **reagavimo į kompiuterių saugumo incidentus tarnybą (CSIRT)**.

2023 m. buvo siekiama užtikrinti, kad visose informacinėse sistemose, įskaitant internetines sistemas, būtų taikomas rizikos vertinimo grindžiamas **pakopinės apsaugos** metodas – saugumo priemonių lygiai atsparumui incidentams ir kibernetiniams išpuoliams užtikrinti.

Kibernetinėms grėsmėms laiku nustatyti ir priemonėms joms atremti taikyti eu-LISA naudoja ir prižiūri saugumo stebėsenos platformą, kibernetinio saugumo incidentų planą, reagavimo instrukcijas ir visą parą veikiančias budėjimo pajėgas. IT sistemoms kylančioms kibernetinėms grėsmėms nustatyti ir į jas reaguoti Agentūra kartu su CERT-EU (ES institucijų, įstaigų ir agentūrų kompiuterinių incidentų tyrimo tarnyba) naudoja saugumo informacijos ir įvykių valdymo sistemą (SIEM). Atsižvelgiant į tai, kad kai kurių šalių subjektai intensyviai kibernetinio karo veiksmus, šioje srityje daugiausiai dėmesio buvo skiriama Agentūros gynybinės parengties stiprinimui. Pasitelkdama CERT-EU pagalbą ir gaires, eu-LISA toliau didino savo kibernetinį saugumą, stiprindama savo kibernetinės gynybos pajėgumus ir gebėjimą greitai nustatyti kibernetinius išpuolius ir į juos reaguoti.

2023 m. eu-LISA taip pat daug dėmesio skyrė jos valdomų didelės apimties IT sistemų ir ryšių tinklų **saugumo sistemos ir procedūrų** stiprinimui ir atnaujinimui. Valdydama didelės apimties IT sistemas ir siekdama užtikrinti **efektyvesnę apsaugą**, Agentūra nuolat stebėjo ir valdė saugumo rizikos veiksnius, taip pat testavo ir stiprino saugumo kontrolės priemones. Atsižvelgdama į tebesitęsiančią Rusijos agresiją prieš Ukrainą, ji nuolat stebėjo kylančias saugumo grėsmes, ypač hibridines grėsmes. Geopolitinė padėtis buvo atidžiai stebima atsižvelgiant ir į geografinį eu-LISA vykdomos veiklos mastą – keturiose ES valstybėse narėse (Estijoje, Prancūzijoje, Austrijoje ir Belgijoje), kuriose grėsmės lygis (daugiausia fizinių ir kibernetinių pavojų) labai nevienodas. Kartu Agentūra toliau gerino savo veiklos tęstinumo valdymo sistemą ir organizacinį atsparumą, kad galėtų tinkamai reaguoti į bet kokius sistemų veikimą trikdančius incidentus ir užtikrinti paslaugų tęstinumą. Daug dirbta rengiant 2023 m. spalio mėn. vykdytas VIS veikimo atstatymo pratybas (tikslus ir scenarijų). Pratybose dalyvavo daugiau kaip 120 žmonių (70 iš jų – kaip dalyviai) iš ENISA, 6 valstybių narių ir TESTA-ng paslaugų teikėjo (plačiau apie tai skaitykite skyriuje apie vizų informacinę sistemą).

Kuriant **naujas IT sistemas**, būtina užtikrinti pritaikytą ir standartizuotą jų apsaugą. 2023 m. buvo ruošiami saugumo reikalavimai, taikomi kuriamai TVR informacinių sistemų **visuotinei saugumo architektūrai**. eu-LISA taip pat rengė TVR IT sistemoms skirtas **organizacijos saugumo struktūros modelio** gaires. Be to, eu-LISA testavo AIS, VIS ir bendros BDANP saugumą ir į savo „DevSecOps“ (vystymo, saugumo ir operacijų) procesus integravo visas būtinas saugumo testavimo priemones ir pajėgumus.

2023 m. Agentūra toliau **įgyvendino su saugumu susijusias rekomendacijas**, pateiktas po kelių auditų ir vertinimų (pvz., 2020 m. VAT atlikto IT saugumo audito, EDAPP atlikto EURODAC patikrinimo), taip pat rekomendacijas, pateiktas po ankstesnių saugumo ir veiklos tęstinumo pratybų, vykdytų kartu su valstybėmis narėmis.

eu-LISA patvirtino keletą standartų ir gairių savo **informacijos saugumo valdymo** sistemai tobulinti. Valdydama saugumo riziką, Agentūra baigė rengti EURODAC, AIS ir bendros BDANP rizikos vertinimus, saugumo planus ir veiklos tęstinumo planus. Šiuos planus peržiūrėjo ne tik vidaus ekspertai, bet ir saugumo pareigūnų tinklui priklausantys Komisijos, valstybių narių ir FRONTEX saugumo ekspertai. Be to, eu-LISA teikė ekspertines žinias ir specialią techninę pagalbą ES prieglobsčio agentūrai (EUAA), kuri rengėsi 2023 m. rugsėjo mėn. vykusioms TVRAT krizių valdymo pratyboms. Tai buvo pirmas kartas, kai visos TVR agentūros dalyvavo bendrose kibernetinio saugumo pratybose.

Agentūra toliau keitėsi žiniomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais su kitomis ES agentūromis ir institucijomis su veiklos tęstinumu susijusiais klausimais, ypač susijusiais su Rusijos agresijos karu prieš Ukrainą. Kad neatsilikėtų nuo saugumo aktualijų, eu-LISA dalyvauja tarpinstitucinių saugumo mokymų ir informuotumo didinimo grupės iniciatyvose ir bendradarbiauja su saugumo pareigūnų tinklu. Gegužės mėn. Agentūra surengė 17-ąją saugumo pareigūnų tinklo susitikimą Italijoje, kuriame daugiausia kalbėtasi apie ES grėsmes, naujausius kibernetinio saugumo iššūkius ir reglamentavimo naujoves, o spalio mėn. – 18-ąją susitikimą Taline, skirtą kibernetinio saugumo atsparumo klausimams, ypač dirbtinio intelekto tendencijoms ir grėsmėms aptarti. Be to, laikantis eu-LISA ryšių ir informacinių sistemų apsaugos taisyklių, kas du mėnesius buvo rengiami Agentūros IT saugumo darbo grupės posėdžiai su saugumu susijusioms aktualijoms aptarti.

Remdamasi Komisijos sprendimais dėl bendradarbiavimo procedūros siekiant užtikrinti TVR sistemų sąveikumą, Agentūra įsteigė **reagavimo į kompiuterių saugumo incidentus tarnybą** (CSIRT).⁹⁵ Siekdama toliau stiprinti savo gebėjimą valdyti saugumo incidentus, eu-LISA taip pat aktyviai konsultavosi su Sąveikumo patariamąja grupe ir pirmininkavo TIS 2 bendradarbiavimo grupei, rengiančiai bendradarbiavimo saugumo incidentų klausimais procedūrą ir įgyvendinimo gaires. eu-LISA aktyviai prisidėjo prie **dvių teisės aktų pasiūlymų**, kuriuos Komisija pateikė 2022 m. kovo mėn. siekdama pagerinti **informacijos saugumą**⁹⁶ ir **kibernetinį saugumą**⁹⁷ ES institucijose, įstaigose, biuruose ir agentūrose.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Igyvendintų teisės aktuose nustatytų saugumo tikslų %	100 %	Tikslas pasiektas <i>Šaltinis: Saugumo garantijų suvestinė, įgyvendinimo ataskaitos</i>
Atliktų sistemų saugumo rizikos vertinimų (struktūros, kūrimo, gamybos) %	100 %	Tikslas pasiektas <i>Šaltinis: Saugumo garantijų suvestinė</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Saugumas ir veiklos tęstinumas	
Valdomos IT saugumo paslaugos įprasta veikla	Įvykdyta ■ užklausų, veiksmų, problemų, įvykių, perspėjimų, incidentų ir susijusių tolesnių veiksmų valdymas; ■ pažeidžiamumo ir infrastruktūros saugumo padėties stebėseną; ■ pažeidžiamumo vertinimai.
Veiklos tęstinumas įprasta veikla	Įvykdyta ■ TVR sistemų saugumo architektūros modelis, ■ įsteigta reagavimo į kompiuterių saugumo incidentus tarnyba (CSIRT), ■ prisidėta prie saugumo pareigūnų tinklo, TVR saugumo pareigūnų tinklo ir IT saugumo darbo grupės darbo ir ENISA kibernetinio saugumo bandomojo projekto; ■ Ekspertų pagalba 2023 m. TVR saugumo pareigūnų tinklu pirmininkavusiai EUAA, 2023 m. rugsėjo mėn. rengusiai krizės valdymo pratybas.

⁹⁵ 2021 m. rugsėjo 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimai [C(2021)6663 ir C(2021)6664], kuriais pagal Reglamento (ES) 2019/817 43 straipsnio 5 dalį ir Reglamento (ES) 2019/818 43 straipsnio 5 dalį nustatomos bendradarbiavimo dėl saugumo incidentų, kurie daro arba gali daryti poveikį sąveikumo komponentų veikimui arba duomenų prieinamumui, vientisumui ir konfidencialumui, procedūros specifikacijos.

⁹⁶ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl **informacijos saugumo** Sąjungos institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose COM/2022/119 final.

⁹⁷ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos priemonės **aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui** Sąjungos institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose užtikrinti, COM/2022/122 final.

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Informacijos saugumo, užtikrinimo ir kibernetinio saugumo operacijų paslaugos įprasta veikla	Įvykdyta Informacijos saugumas ir užtikrinimas: ■ atitinkamų Vidaus audito tarnybos ir EDAPP rekomendacijų įgyvendinimas, ■ saugumo architektūros saugumo reikalavimų apibrėžimas, ■ naujoms TVR sistemoms taikomų saugumo reikalavimų testavimas, ■ planinių rizikos vertinimų atlikimas, ■ eu-LISA saugumo sistemos tobulinimas. Saugumo operacijos ir reagavimas: ■ visų eu-LISA valdomų TVR sistemų saugumo užtikrinimas; ■ saugumo stebėsenos, incidentų valdymo, saugaus konfigūravimo ir tikslinimo, nuolatinio pažeidžiamumo ir pataisų valdymo procesų / mechanizmų rengimas, ■ išorės auditų ir patikrinimų išvadų ir rekomendacijų įgyvendinimas. Kibernetinis saugumas: ■ kibernetinio saugumo valdymas siekiant atremti kibernetines grėsmes, ■ kibernetinio saugumo tobulinimas pagal CERT-EU gaires, tarptautinius standartus ir gerąją patirtį, ■ reagavimo į kompiuterių saugumo incidentus tarnyba (CSIRT), ■ ruošimasis CIRT kibernetinio saugumo stebėsenos, reagavimo į saugumo incidentus ir bendradarbiavimo pajėgumų akreditacijai pagal <i>TF-Introducer</i> procesą, ■ reguliarios mėlynosios komandos / raudonosios komandos kibernetinio saugumo ir reagavimo į incidentus pratybos, ■ naujas saugumo metodas, pagrįstas „DevSecOps“, debesų technologijoms apsaugoti, ■ saugumo informacijos ir incidentų valdymas.
Bendros VIS ir AIS veikimo atstatymo pratybos projektas: BPD pateikimo data: 2024	Įvykdyta ■ 2023 m. spalio mėn. VIS pratybos (tik VIS, nes AIS dar neveikė).

5.2. Sistemų veikimas

Nuolatinį eu-LISA kompetencijai priklausančių TVR sistemų prieinamumą užtikrina kasdien visą parą veikiantis eu-LISA paslaugų centras, aptarnaujantis visus sistemos galutinius naudotojus. Paslaugų centras tvarko užklausas (standartinės procedūros) ir koordinuoja incidentų (paslaugų teikimo sutrikimų) bei problemų šalinimo veiksmus (tiria jų priežastis). Operacijų veiksmingumui užtikrinti Agentūra taip pat naudoja **IT paslaugų valdymo priemones**.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- Paslaugų kokybės vertinimo rezultatai, nustatyti apklausus klientus, visada buvo teigiami, o bendras pasitenkinimo balas 2023 m. buvo **97,3 proc.**
- Agentūra ištisus metus visą parą užtikrino visapusišką visų gamybos sistemų aptarnavimą, užtikrindama stabilumą ir nepertraukiamą veikimą visus metus.

Aptarnavimas

2023 m. pagrindinis tikslas buvo užtikrinti **nuolatinį ir kokybišką galutinių sistemos naudotojų pirmojo ir antrojo lygmens aptarnavimą**. Ataskaitiniu laikotarpiu eu-LISA paslaugų centras atsakė į 1 404 paslaugų užklausas ir reagavo į 2 336 incidentus, susijusius su visomis veikiančiomis TVR sistemomis. Sistemų galutiniai naudotojai iš viso pateikė 1 019 užklausų, o dar 2 681 užklausa buvo pateikta viduje, atliekant įprastinę sistemų stebėseną arba vietoje dirbančių rangovų darbus.

1 lentelė. 2023 m. nagrinėtų incidentų ir paslaugų užklausų skaičius

	SIS	VIS	EURODAC	Iš viso
Incidentai⁹⁸	1230	403	703	2336
pateikta valstybių narių	184	83	308	575
pateikta viduje	1 046	320	395	1721
Paslaugų užklausos	864	206	334	1 404
pateikta valstybių narių	172	75	197	444
pateikta viduje	692	131	137	960

2 lentelė. Incidentai pagal prioritetus ir sistemas

Prioritetas ⁹⁹	SIS	VIS	EURODAC	Iš viso
mažas	149	120	91	360
vidutinis	902	255	552	1 709
didelis	170	28	53	251
kritinis	9	0	7	16
Iš viso	1230	403	703	2336

Ataskaitiniu laikotarpiu SIS iš vienos vietos į kitą stoį buvo perjungta keturis kartus, VIS – tris kartus, o EURODAC – du kartus. Nepaisant kelių kritinių incidentų, patikimi procesai ir veiksmingas Agentūros techninių komandų ir kitų operatyvinių grupių, taip pat išorės rangovų bendradarbiavimas TVR bendruomenei leido užtikrinti gerą sistemų prieinamumo lygį. Techninės komandos taip pat dalyvavo rengiant sudėtingas naujas versijas (pvz., atnaujintą SIS) ir pradėjo mokymus apie naujas sistemas (pvz., AIS, bendrą BDANP).

Aptarnavimo priemonės

Kitas 2023 m. tikslas buvo užtikrinti **veiksmingą eu-LISA valdomų TVR sistemų stebėseną**. To siekdama Agentūra toliau kūrė būtinas priemones, pirmo ir antro lygio aptarnavimui spartinti ir kokybei gerinti, t. y. IT paslaugų valdymo (ITPV) priemonę, e. operatoriaus vadovą (eOPM) ir įvykių valdymo sistemą.

ITPV priemonė dar labiau patobulinta įgyvendinus naujus galutinių naudotojų reikalavimus ir naujus darbo srautus, laikantis universalaus veiklos modelio. Ruošdamasi dabartinės priemonės (SM9) eksploataavimo pabaigai, Agentūra pradėjo įgyvendinti naują **įvykių valdymo sistemą**, suteikiančią visuotinį supaprastintą eu-LISA IT aplinkos vaizdą, naudojant dirbtinį intelektą ir mašinų mokymosi algoritmus visapusiškai padėties stebėsenai.

Kalbant apie **eOPM priemonę**, eu-LISA baigė tyrimą, kad pakeistų savadarbę ir nebepalaikomą priemonę, kurią šiuo metu naudoja eu-LISA paslaugų centras bendravimui su SIS valstybėmis narėmis. Naująjį sprendimą galima lengvai pritaikyti visoms šiuo metu ir ateityje Agentūros naudojamoms TVR sistemoms.

Perėmusi **SIS statistikos priemonės**, rengiančios ir formatuojančios sistemos viešąsias ataskaitas, techninę priežiūrą, Agentūra parengė naują versiją, atitinkančią atnaujintos SIS ir Kipro prijungimo prie SIS reikalavimus.

Agentūra baigė įgyvendinti **bendrą integruotą stebėsenos sprendimą**. Todėl paslaugų centras turi naują mobiliąją stebėjimo sieną ir papildomas darbo vietas, pasirengusias vykdyti su naujomis sistemomis ir sąveikumu susijusią veiklą. Agentūra baigė bendro integruotą stebėsenos sprendimo diegimo atsarginėje centrinėje stotyje vertinimą ir pradėjo diegti lengvosios stebėsenos sprendimą. Agentūra taip pat planuoja naudoti SERENA VDI infrastruktūrą bendro integruoto stebėsenos sprendimo darbo vietų fiziniam plotui sumažinti ir administravimo procesams ir naudotojų patirčiai pagerinti.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
eu-LISA paslaugų centro veikla	≥ 75 %	Tikslas pasiektas: 100 % Šaltinis: Paslaugų centro veiklos rezultatų ataskaitos
Klientų pasitenkinimas Valstybių narių, kurios yra patenkintos arba labai patenkintos suteiktomis paslaugomis %	≥ 80 %	Tikslas pasiektas: 97,33 % SIS 97 %, VIS 96 %, EURODAC 99 % Šaltinis: metinis vartotojų pasitenkinimo tyrimas

⁹⁸ Incidentas – pavienis neplanuotas įvykis, dėl kurio sutrinka sistemos veikimas; problema – pagrindinė vieno ar kelių incidentų priežastis.

⁹⁹ Incidento prioritetas nustatomas atsižvelgiant į tai, kokią poveikį jis daro paveiktai paslaugai ir kaip skubiai jį reikia pašalinti.

Požanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai	
Aptarnavimas	
Sistemų valdymo pirmo lygio aptarnavimas visą parą 7 dienas per savaitę (eu-LISA paslaugų centras) įprasta veikla	Įvykdyta - visą parą 7 dienas per savaitę teikiama pirmo lygio pagalba TVR sistemų galutiniams naudotojams, įskaitant patikimą bendravimą su klientais ir suinteresuotaisiais subjektais; - aktyvus dalyvavimas rengiant AIS (taip pat saityno paslaugas) operatoriaus vadovą ir standartinę veiklos procedūrą; - visų mūsų sistemų operatorių vadovų suderinimas, siekiant standartizuoti procesus, šalinti neaiškumus ir užtikrinti aukštos kokybės paramą, įskaitant naujų sistemų standartų nustatymą; - pagalba rengiant techninius mokymus su valstybėmis narėmis.
Visą parą 7 dienas per savaitę teikiama antro lygio pagalba valdant TVR sistemas įprasta veikla	Įvykdyta - visą parą 7 dienas per savaitę teikiamas TVR sistemų techninis aptarnavimas, - dalyvavimas diegiant versijas, aktyvūs tolesni veiksmai šalinant incidentus ir problemas, susijusias su gamybine aplinka, - pagalba peržiūrint naujas sistemas (bendra BDANP, AIS, ETIAS, ECRIS, e. CODEX), - pagalba diegiant atnaujintą SIS, prijungiant Kiprą prie SIS ir Kroatiją prie VIS, - senujų sistemų perkėlimas į bendros infrastruktūros platformą, - ITPV kokybės peržiūra.
„Exadata“ ir „Zero Data Loss Recovery Appliance“ įprasta veikla	Įvykdyta - aparatinės įrangos perkėlimas iš X6 į X8: darbas negamybinėje aplinkoje baigtas, gamyba kitais metais, - siekama, kad programinė įranga pasiektų naujausią tos platformos versiją, - pradėtas SIS AFIS duomenų bazės perkėlimas į „Exadata“, - pradėtas EURODAC duomenų bazės perkėlimas į „Exadata“, kurį numatoma baigti per ateinančius mėnesius.
Aptarnavimo priemonės	
Įprasta veikla įprasta veikla	Įvykdyta valdomi ištekliai, vykdomas techninis priemonių administravimas, pagalba galutiniams naudotojams, mokymas.
eOPM keitimas projektas: BPD pateikimo data: 2024	Vykdoma - remiantis tyrimo rezultatais siekiama įsigyti ir įdiegti naują sprendimą („Atlassian“ – „Jira“), - dabartinio SIS darbo srauto perkėlimas.
Įvykių valdymas (pagrindinės sistemos įsigijimas, diegimas ir techninė priežiūra) projektas: BPD pateikimo data: 2023	Vykdoma – vėluojama Įvykių valdymo sistema pradėta kurti 2023 m. pabaigoje. Vėluojama dėl užsitęsusio projekto vadovo įdarbinimo proceso. 2023 m. liepos mėn.: užbaigtas įvykių valdymo tyrimas, pradėtas įgyvendinimas, - įvykių valdymo sistemos įsigijimas ir diegimas, - pagalba vykdant nuoseklų esamų TVR sistemų integravimą.
Ataskaitų teikimas, galutinių naudotojų mokymas įprasta veikla	Atidėta šis darbas priklauso nuo CASS veikimo pradžios (atidėta).
SM9 perkėlimas į SMAX – koncepcijos pagrindimas įprasta veikla	Įvykdyta tyrimas sprendimui, pakeisiančiam ITPV priemonę, atrinkti.
SM9 perkėlimas į SMAX – įgyvendinimas įprasta veikla	Atidėta iki 2024 m. - naujos ITPV priemonės įsigijimas ir diegimas, - esamų ITPV procesų perkėlimas į naują produktą.
Taisomosios, pritaikomosios ir plėtojamosios techninės priežiūros rangovų aptarnavimas įprasta veikla	Įvykdyta pagalba SM9 administratoriams, vykdančioms taisomąją, pritaikomąją ir plėtojamąją techninę priežiūrą.

5.3. Paslaugų pertvarkymas

Nuolat plėtojant ES TVR sistemas, viena pagrindinių eu-LISA užduočių yra kokybės kontrolė, užtikrinama vykdant operacijų pokyčių valdymą, testavimą, taikomųjų programų gyvavimo ciklo valdymą, išleidimo ir diegimo valdymą.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- eu-LISA pradėjo diegti **reikalavimų analizės priemonių rinkinį**, kad automatizuodama daug darbo reikalaujančias užduotis padidintų reikalavimų analizės ir testavimo atvejų patvirtinimo veiksmingumą ir tikslumą.
- Agentūra įdiegė VIS4EES (AIS skirtą VIS) ikigamybinę aplinką, naudodama eu-LISA vidaus automatizavimo procesą, grindžiamą „DevSecOps“ (kūrimo ir diegimo) procesų grandinėmis ir taip sumažino savo priklausomybę nuo rangovų bei pagerino operacijų stabilumą.

2023 m. pagrindiniai tikslai buvo toliau aptarnauti ir prižiūrėti visas TVR sistemas, jų ryšių infrastruktūrą bei centralizuotą infrastruktūrą, kurioje jos patalpintos, ir taikomųjų programų gyvavimo ciklo valdymo platformą. Šis darbas apėmė sistemos atnaujinimus ir būtinų naujų versijų rengimą, taip pat nuolatinę paramą valstybėms narėms. Agentūra konsolidavo vidaus priemones bei procesus ir sprendė problemas, susijusias su lanksčiojo metodo taikymu išleidimo, pakeitimų ir testavimo ir kvalifikavimo valdymui. Vykdydama sistemos kūrimo ciklo projektą eu-LISA baigė rinkti reikalavimus ir koncepcijos pagrįstumo įrodymus, kurių reikia **reikalavimų analizės priemonių rinkiniui**, ir pradėjo įgyvendinimą. Ši priemonė pagerins reikalavimų sekimą ir testavimo atvejų patvirtinimą.

Sparčiai augant projektų ir naujų technologijų kiekiui, stengdamasi mažinti savo priklausomybę nuo rangovų, eu-LISA pakeitė savo darbo metodiką ir įgyvendino **pirmą didelio masto projektą be rangovo pagalbos** – į ikigamybinę aplinką įdiegė VIS4EES (AIS skirta VIS) pasitelkdama eu-LISA vidaus automatizavimo procesą, grindžiamą „DevSecOps“ (kūrimo ir diegimo) procesų grandine.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
iki numatyto termino užbaigtų testavimo kampanijų proc. dalis	> 90 %	Pagal planą: senos sistemos: 10 % ; naujos sistemos: nėra <i>Šaltinis: testavimo planai ir testavimo suvestinės ataskaitos</i>
Pagal tvarkaraštį įvykdyti reikalavimai	>95 %	Pagal planą: naujos sistemos – 100 % , senos sistemos – nėra (reikalavimai nėra iki galo apibrėžti) <i>Šaltinis: vidaus ataskaitos.</i>
per metus sėkmingai įgyvendintų (t. y. nenutrauktų ir neatšauktų) pakeitimų proc. dalis	> 75 %	Tikslas pasiektas <i>Šaltinis: vidaus ataskaitos.</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Paslaugų pertvarkymas	
Taikomųjų programų valdymo paslaugos įprasta veikla	Įvykdyta ■ techninės konsultacijos ir dokumentų peržiūros, siekiant užtikrinti projekto kokybę; ■ eu-LISA IT technologijų katalogo reguliarius atnaujinimus.
Pokyčių valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ operacinių sistemų pakeitimai: kvalifikacija, įgyvendinimas, peržiūra po įgyvendinimo; ■ nuolatinis rengimasis naujoms sistemoms: AIS, ETIAS, bendrai BDANP; ■ eu-LISA vadovybei pristatytas lankstesnis požiūris į kuriamas sistemas; ■ informuotumo apie pakeitimų valdymą didinimas (organizacijos viduje ir su rangovais).
Naujų versijų išleidimo ir diegimo valdymas ir perdavimas eksploatuoti įprasta veikla	Įvykdyta ■ naujų versijų (t. y. naujausių funkcijų ir pataisų) diegimas pagal operacinių sistemų, pvz., VIS ir EURODAC, versijų išleidimo planus; ■ atnaujintos SIS versijos paleidimas 2023 m. kovo mėn.; ■ lankstesnio ir automatiškesnio išleidimo valdymo metodo įgyvendinimas; ■ AIS / VIS / bendros BDANP perdavimo eksploatuoti planai ir veikla (vidaus / išorės suinteresuotieji subjektai).
Taikomųjų programų gyvavimo ciklo valdymo platformos ir susijusių priemonių techninė priežiūra (kūrimo procesų grandinė, testavimo priemonės) įprasta veikla	Įvykdyta ■ kūrimo procesų grandinė. AIS, bendra BDANP ir VIS-AIS įtrauktos į kūrimo procesų grandinę (kaip nuolatinio integravimo priemonių grandinės dalis programų valdymo platformoje); ■ diegimo procesų grandinė: sėkmingas AIS, bendros BDANP ir VIS-AIS diegimas į ikigamybinę aplinką centrinėje stotyje, naudojant į AIS projektą integruotą ištisinio diegimo priemonių rinkinį; ■ testavimo priemonės: teikta techninė pagalba, siekiant užtikrinti jų prieinamumą; ■ rengimasis integruoti ETIAS, ECRIS-TCN ir sąveikumo komponentus į kūrimo ir diegimo procesų grandinę.

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Testavimo valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ testavimo valdymas: VIS, SIS, EURODAC, AIS, bendra BDANP, ETIAS, ECRIS-TCN, sąveikumas; ■ testavimo tvarkos ir procedūrų suderinimas su veiklos realijomis, reguliarius koordinavimo posėdžiai, įskaitant kelis testavimo ekspertų grupės (TEG) susitikimus AIS-VIS ir ETIAS testavimui aptarti, ■ testavimo priemonių, įskaitant debesijos priemones, palaikymas ir tobulinimas, siekiant supaprastinti ataskaitų teikimą ir su testavimu susijusių defektų ir problemų tvarkymą, dėl ko padidės priemonių naudojimas ir ataskaitų centralizavimas, plečiant valstybių narių testavimo paramos priemones SIS ir EURODAC.

5.4. Parama Komisijai ir valstybėms narėms

Kaip nustatyta eu-LISA steigimo reglamente, Agentūra visada pasiruošusi padėti valstybėms narėms, Komisijai ir kitoms atitinkamoms ES agentūroms rengti, plėtoti ir įgyvendinti jai patikėtas TVR informacines sistemas.

Per ataskaitinį laikotarpį Agentūra, vykdydama savo įgaliojimus, toliau valdė ir plėtojo ES didelės apimties IT sistemas ir vykdė atitinkamuose reglamentuose nustatytas užduotis bei paslaugas.

5.5. Išorės parama ir konsultacijos

Siekdama užtikrinti nenutrūkstamą sistemų veikimą ir veiksmingą valdymą, Agentūra perka išorės paramos ar konsultavimo paslaugas srityse, reikalaujančiose specializuotų žinių ar patirties.

2023 m. pagrindinis tikslas buvo užtikrinti nuolatinį užsakomųjų inžinerijos ir eksploatavimo paslaugų prieinamumą IT sistemoms. Šiuo tikslu Agentūra daug dėmesio skyrė patvirtinto viešųjų pirkimų plano ir procedūrų, pagal kurias dabartinių rangovų pareigos ir žinios perduodamos jų perėmėjams taikant perdavimo-perėmimo mechanizmą, apibrėžimui ir valdymui.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
Projekto sąnaudos	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Vykdoma pagal planą Šaltinis: projektų ataskaitos
Projekto tvarkaraštis	Bendras nuokrypis ≤ 5 proc.	Vykdoma pagal planą Šaltinis: projektų ataskaitos
Projekto aprėptis	Nuokrypio nėra	Vykdoma pagal planą Šaltinis: projektų ataskaitos

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Inžinerijos ir užsakomųjų paslaugų pertvarkymas pagal universalios inžinerijos ir operacijų sistemas projektas: BPD pateikimo data: 2026	Įvykdyta ■ viešųjų pirkimų strategija ir paslaugų modelis, pritaikytas pirmas TVR sistemų rinkinys (SIS, VIS, EURODAC, ECRIS nuorodų sistemos) paslaugų perkėlimo veiklos srityje; ■ atsižvelgiant į universalios inžinerijos ir operacijų sistemomis pagrįstą universalų paslaugų pirkimo modelį apibrėžtas veiklos modelis; ■ esamų sistemų paslaugų pertvarkymas pagal universalios inžinerijos ir operacijų sistemas. Vykdoma ■ pritaikyti kuriamų sistemų pertvarkymo prie naujojo etapų metodo veiksmų gaires.

5.6. Darbuotojų mokymas

Siekdama išlaikyti kuo geresnį savo darbuotojų profesinių žinių lygį, eu-LISA reguliariai rengia įvairius techninio mokymo kursus apie savo kuruojamas TVR informacines sistemas. Siekdama toliau gerinti darbuotojų darbo rezultatus ir paslaugų kokybę, Agentūra reguliariai analizuoja mokymo poreikius, stebėdama mokymo veiklą ir teikdama ataskaitas apie rezultatus.

2023 m. pagrindinis tikslas buvo palaikyti pagrindinę eu-LISA veiklą, ugdant būtinas profesines kompetencijas personalui rengiamuose vidaus mokymuose. Per pirmąjį pusmetį apibrėžtas **metinis mokymo planas** ir darbuotojams surengti atitinkami mokymo kursai.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Pasitenkinimo lygis (mokymais ir (arba) įgūdžių tobulinimo galimybėmis)	> 85 %	Žemesnis nei planuota (82 %) atsakymų skaičius per mažas, kad galima daryti išvadas Šaltinis: „iLearn“

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Kompetencijų plėtojimas įprasta veikla	Įvykdyta - metinio mokymo plano rengimas, mokymosi katalogas paskelbtas „iLearn“, - darbuotojų informavimo renginiai (įskaitant pritaikytus atskiriems padaliniais ir (arba) sektoriams), - pagrindų mokymo kursai: „Prince2“, „Lean IT“, ITIL, „DevOps“.

5.7. Patariamiosios grupės ir veiklos ryšių valdymas

eu-LISA remia ir koordinuoja tiek vidaus, tiek išorės suinteresuotųjų subjektų darbą, siekdama koordinuoti diskusijas apie veiklos poreikius ir reikalavimus ir suprasti suinteresuotųjų subjektų poreikius. Tai apima įvairių eu-LISA valdymo organų, būtent patariamųjų grupių, programų valdybų ir įvairių kitų darbo grupių susitikimų organizavimą ir pirmininkavimą jiems.

Ryšių valdymas

Už eu-LISA ryšių valdymą atsakingi darbuotojai palaiko ryšius su jos suinteresuotaisiais subjektais, t. y. valstybėmis narėmis, kitomis ES agentūromis ir pramonės atstovais. Vykdam šią veiklą užtikrinamas visų eu-LISA prižiūrimų TVR sistemų valdymas, teikiama parama ir gairės dėl poreikių valdymo suinteresuotiesiems subjektams ir koordinuojamas reikalavimų vertinimas Agentūros viduje.¹⁰⁰

Programos valdybos, patariamiosios grupės ir darbo grupės

Ataskaitiniu laikotarpiu eu-LISA toliau teikė kokybišką administracinę ir logistinę paramą savo patariamosioms grupėms, programų valdyboms ir įvairioms darbo grupėms. 2023 m. įsteigti dviejų naujų sistemų – e. CODEX ir JTG bendradarbiavimo platformos – valdymo organai.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Posėdžiai surengti pagal planą (pagal metinį kalendorių)	rengti prašomus posėdžius	Tikslas pasiektas: visi posėdžiai (106) surengti, kaip prašyta Šaltinis: 2023 m. posėdžių kalendorius
Suinteresuotųjų subjektų pasitenkinimo lygis (pasitenkinimo tyrimas)	>70 % (pasitenkinimas suteikta organizacine ir sekretoriato pagalba)	Tikslas pasiektas: 99,3 % Šaltinis: suinteresuotųjų subjektų apklausa

¹⁰⁰ Agentūra parengė **paklausos valdymo iniciatyvą**, kad galėtų geriau įvertinti visų suinteresuotųjų subjektų prašymų mastą, kontroliuoti etapų metodo taikymo sritį ir užtikrinti jo įgyvendinimą ir Komisijos ar valstybių narių prašymu pateikti bet kokiems naujiems teisės aktų pasiūlymams ar iniciatyvoms įgyvendinti reikalingų išteklių sąmatas.

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Ryšių valdymas	
Ryšių, reikalavimų ir paklausos valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ pirmininkauta 37 patariamosioms grupėms, įskaitant įvairias darbo ir ekspertų grupes ir pogrupius; ■ suinteresuotųjų subjektų veikla ir ataskaitų teikimas buvo koordinuojami visais valdymo lygmenimis (patariamųjų grupių, programų valdybų, eu-LISA valdančiosios tarybos) ir ES institucijų lygmeniu (63 ataskaitos); ■ buvo teikiama visapusiška veiklos analizė, reikalinga sprendimams priimti; ■ išorės suinteresuotųjų subjektų poreikių ir (arba) reikalavimų tenkinimas, užtikrinantis didesnę efektyvumą ir kokybę bei leidžiantis sutrumpinti pateikimo laiką, įskaitant paklausos valdymo iniciatyvos darbo grupę; ■ užmegzti ir palaikyti veiksmingi ir produktyvūs ryšiai, struktūriškai valdant bendradarbiavimą ir kontroliuojant bendravimą su suinteresuotaisiais subjektais, kad eu-LISA suprastų lūkesčius ir teiktų reikiamas paslaugas, o suinteresuotieji subjektai suprastų bendruosius suvaržymus, pvz., susijusius su pakeitimų įgyvendinamumu, planavimu, pateikimo terminais, reikiamais ištekliais (žmogiškaisiais ir (arba) finansiniais); ■ nuolatinis paslaugų ir (arba) procesų tobulinimas valdant daugybę užklausų.
Patariamųjų grupės	
Administracinė pagalba patariamosioms grupėms įprasta veikla	Įvykdyta ■ 106 posėdžiai: 59 patariamųjų grupių posėdžiai, įskaitant neeilinį bendrą AIS-ETIAS ir VIS patariamųjų grupių posėdį AIS-VIS4EES veiksmų gairėms aptarti, ir neeilinį e. CODEX patariamųjų grupės posėdį naudojimo atvejų kūrimo procesui aptarti; ■ 47 programų valdybų posėdžiai, įskaitant du neeilinius posėdžius: AIS programos valdybos – eiga įvertinti, ir e. CODEX programos valdybos – perėmimo-perėmimo pažangai aptarti; ■ parama Bendradarbiavimo grupei sąveikumo saugumo incidentų klausimais, eu-LISA vežėjų ir biometrinių duomenų darbo grupėms, neformalioms ETIAS testavimo ekspertų grupėms ir jungtinei VIS ir AIS testavimo ekspertų grupei, VIS ir SIS programų valdymo forumams, eu-LISA dirbtinio intelekto darbo grupei; ■ darbo grupių posėdžių (pagal atitinkamų patariamųjų grupių įgaliojimus) ir techninių seminarų bei įvairių <i>ad hoc</i> renginių rengimas suinteresuotųjų subjektų prašymu.
Administracinė pagalba rengiant kitus susitikimus ir misijas įprasta veikla	Įvykdyta ■ veiksminga prašoma administracinė parama rengiant eu-LISA darbuotojų darbines išvykas, pvz., į konferencijas, renginius, suinteresuotųjų subjektų informavimo išvykas, reguliarius ir <i>ad hoc</i> susitikimus.

6. Bendri reikalai

Šiame skirsnyje apžvelgiama administracinė veikla, padedanti užtikrinti veiksmingą ir ekonomiškai efektyvų organizacijos valdymą ir stiprinti eu-LISA gebėjimą tenkinti suinteresuotųjų subjektų reikalavimus, kurių mastas nuolat auga, ir atliepti ES teisingumo ir vidaus reikalų srities politinių prioritetų pokyčius.

6.1. Valdymas

Pagrindinis Agentūros tikslas – užtikrinti veiksmingą ir ekonomiškai efektyvų valdymą. Šiuo tikslu eu-LISA taiko patikimą organizacijos valdymo sistemą, užtikrinančią skaidrų ir atskaitingą vykdymą, grindžiamą duomenimis pagrįstais sprendimais, ir atlieka patobulinimus, remdamasi audito rekomendacijomis. Ši sritis apima strateginį ir veiklos planavimą, veiklos rezultatų stebėseną ir ataskaitų teikimą, duomenų apsaugą, taip pat kasdienį administravimą, bendro pobūdžio pagalbą ir savalaikę komunikaciją apie eu-LISA veiklą.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- Gegužės mėn. eu-LISA išduotas BVM efektyvaus taikytojo pažymėjimas ir rengiant šią ataskaitą ji buvo vienintelė ES agentūra, turinti galiojantį BVM pažymėjimą.
- Agentūra padarė didelę pažangą įgyvendindama likusias audito rekomendacijas ir iki 2023 m. gruodžio 31 d. pasiekė 87 proc. įgyvendinimo lygį.

6.1.1. Valdymas, planavimas, standartai ir IT paslaugų valdymas (ITPV)

Siekdama įgyvendinti savo metinius ir daugiamečius tikslus ir vykdyti suinteresuotųjų subjektų reikalavimus ir lūkesčius Agentūra nuolat peržiūri ir perskirsto savo išteklius ir pajėgumus, tobulina savo paslaugas ir procesus, stiprina savo valdymo sistemą ir priima duomenimis grindžiamus strateginius ir veiklos sprendimus. 2023 m. Agentūra užtikrino nuoseklų ES reglamentavimo nuostatų ir geros valdymo praktikos laikymąsi, stiprino strateginio valdymo gebėjimus ir užtikrino veiklos našumą ir atitiktį, taikydama kokybės valdymo ir veiksmingos vidaus kontrolės priemones. 2023 m. visi privalomi dokumentai buvo pateikti laiku. Agentūra ėmė naudoti **naują planavimo priemonę** „Anaplan“, kuri padeda koordinuoti planavimo pastangas ir leidžia visoje organizacijoje naudoti vieną išteklių paskirstymo duomenų šaltinį.

eu-LISA toliau įgyvendino viešojo sektoriaus organizacijoms skirtą **bendrąjį vertinimo modelį (BVM)**. Atlikus išsamų išorinį vertinimą gegužės mėn. jai išduotas **BVM efektyvaus taikytojo pažymėjimas** ir rengiant šią ataskaitą ji buvo vienintelė **ES agentūra, turinti galiojantį BVM pažymėjimą**. Šis pripažinimas ne tik yra atlikto darbo įvertinimas, bet ir rodo bendrą vadovybės ir darbuotojų įsipareigojimą toliau siekti kokybės ir tobulumo. Toliau įgyvendinamas BVM tobulinimo planas, kuriame išdėstytos tobulintinos sritys organizacijos plėtrai remti ir valdymo kokybei ir veiklos rezultatams visais lygmenimis gerinti. Ketvirčio pažangos ataskaitos bus aptartos eu-LISA kokybės taryboje, kad ji galėtų užtikrinti atsakomybę, tikslinti įsipareigojimus ir prireikus teikti paramą.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Statutinių planavimo dokumentų ir ataskaitų teikimas	laikytis teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir terminų	Tikslas pasiektas: Valdančioji taryba statutinius programavimo dokumentus ir ataskaitas priėmė be didesnių pakeitimų, laikydamasi teisės aktų reikalavimų ir atitinkamų terminų <i>Šaltinis: Valdančiosios tarybos sprendimai</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Valdymas	
Organizacijos valdymas, planavimas, ataskaitų teikimas ir vertinimai įprasta veikla	Įvykdyta ■ metinio / daugiamečio planavimo ir ataskaitų teikimo procesų koordinavimas, statutinių planavimo dokumentų (2024–2026 m. BPD, 2025–2027 m. BPD, 2022 m. CAAR, 2023 m. tarpinė ataskaita) rengimas, įskaitant naujos planavimo priemonės („Anaplan“) įdiegimą išteklių paskirstymui gerinti; ■ su vidaus kontrolės sistema (VKS) susijusi stebėseną ir koordinavimas; ■ visuotinės kokybės vadybos sistemos – Bendrojo vertinimo modelio (BVM) įgyvendinimas, vadovautis BVM tobulinimo planu, BVM efektyvaus taikytojo pažymėjimo gavimas; ■ vidaus kontrolės sistemos (VKS) veiksmingumo vertinimas, įskaitant didelių išteklių ir pastangų skyrimą visiems metinio VKS vertinimo metu nustatytiems trūkumams stebėti ir šalinti; ■ vidaus kontrolės strategijos parengimas siekiant užtikrinti įgaliojimų vykdymą ir tenkinti suinteresuotųjų subjektų poreikius laikantis teisinių reikalavimų, veiksmingos rizikos valdymo sistemos ir veiksmingų vidaus kontrolės priemonių taikymas; ■ išimčių ir reikalavimų nesilaikymo atvejų registro tvarkymas, parama ir gairės dėl ataskaitų teikimo, taisomųjų ir prevencinių veiksmų įgyvendinimas ir dviejų ataskaitų parengimas (įskaitant informaciją apie tolesnius veiksmus); ■ vidaus ir išorės valdymo struktūrų surašymas ir visuotinės Agentūros valdymo dokumentų hierarchinės sistemos nustatymas; ■ lyginamosios analizės projekto tęsimas, siekiant padėti atlikti eu-LISA veiklos (t. y. veiklos modelio ir žmogiškųjų išteklių paskirstymo, įskaitant pagrindinių veiklos rodiklių peržiūrą siekiant geriau įvertinti Agentūros indėlį įgyvendinant atitinkamą sričių ES politiką) išorės vertinimą; ■ eu-LISA padalinių (t. y. departamentų, skyrių ir sektorių) įstatų rengimas.
Operacijų departamento valdymas, veiklos planavimas ir ataskaitų teikimas įprasta veikla	Įvykdyta ■ prisidėta prie metinio ir (arba) daugiamečio planavimo ir ataskaitų teikimo proceso, įskaitant naujos planavimo priemonės („Anaplan“) diegimą ir veiklos procesų suderinimą su naujuoju etapų metodu; ■ buvo koordinuojamas eu-LISA indėlis įgyvendinant naujas Komisijos teisinės iniciatyvas, įskaitant API, DTC, naujos redakcijos EURODAC, Trečiųjų šalių piliečių tikrinimo, „Priūmas II“ ir e. vizų reglamentus), peržiūrėtas vykdomas procesas; ■ peržiūrėta 2021–2027 m. strateginėse veiksmų gairėse nustatyta Operacijų departamento veikla; ■ siekiant padėti parengti eu-LISA išorės vertinimą buvo tęsiamas lyginamosios analizės projektas, analizuojant Operacijų departamento veiklą.

eu-LISA paslaugų ir procesų sistema įprasta veikla	įvykdyta ■ buvo tvarkomas produktų ir paslaugų katalogas (PSCAT) – aktualus visų suinteresuotiesiems subjektams teikiamų produktų ir paslaugų sąrašas; ■ proceso PVRR: reguliari stebėsena, 2022 m. ataskaita patvirtinta liepos mėn., veiksmų plano stebėsena; ■ sustiprintas eu-LISA žinių valdymo procesas; užbaigtas žinių naršymo priemonės projektas – priemonė pradėta naudoti 2023 m. spalio mėn.; ■ bendros infrastruktūros registras: patobulintos funkcijos, įskaitant BVM tobulinimo planą.
Nuolatinis eu-LISA paslaugų ir procesų tobulinimas pagal naujus TVR sistemų reikalavimus projektas: pateikimo data: 2023 m.	įvykdyta ■ 2023 m. rugpjūčio mėn. baigta eu-LISA paslaugų ir procesų modelių peržiūra ir atnaujinimas (2 metų ciklas), įtraukti 69 procesai (techniniai ir administraciniai), įskaitant procesų pagrindinių veiklos rodiklių peržiūrą; ■ atnaujintas eu-LISA produktų ir paslaugų katalogas – įrašyta 20 produktų ir 80 paslaugų; ■ atnaujintą eu-LISA paslaugų ir procesų sistemą 2023 m. spalio mėn. patvirtino valdymo komitetas.
Organizacijos architektūros tęstinumas įprasta veikla	įvykdyta ■ toliau įgyvendinta organizacijos architektūra, siekiant architektūros, projektavimo ir plėtros iniciatyvas optimaliai suderinti su eu-LISA bendraisiais tikslais; ■ parengta architektūros vizija, į kurią įtraukti sąveikumo ir nepertraukiamo prieinamumo tikslai, ir atnaujinta eu-LISA technologijų strategija (numatoma tvirtinti 2024 m. vasario mėn.); ■ nuosekliai atnaujinamas eu-LISA technologijų katalogas; ■ nuolat tikslinamas organizacijos architektūros procesas ir paslaugo (organizacijos architektūros tęstinumo etapas).

6.1.2. Suinteresuotųjų subjektų valdymas ir komunikacija

Siekdama gerinti savo, kaip patikimo savo kompetencijos srities partnerio, įvaizdį ir žinomumą, eu-LISA toliau skatina keitimąsi informacija ir puoselėja glaudžius darbo ryšius su suinteresuotaisiais subjektais ES TVR srityje, visų pirma su valstybėmis narėmis, ES institucijomis ir ES agentūromis (tiek dvišaliu pagrindu, tiek per tinklus), pirmiausia ES teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) srityje. eu-LISA teikia informaciją ir ekspertines žinias, susijusias su atitinkamomis teisėkūros iniciatyvomis, ir ekspertų nuomones techniniais klausimais. Ryšiams ir glaudžiam bendradarbiavimui su suinteresuotaisiais subjektais skatinti eu-LISA atnaujino savo **2023–2027 m. suinteresuotųjų subjektų valdymo strategiją** ir pateikė ją Komisijai konsultacijoms.

Partnerystė su valstybėmis narėmis ir ES institucijomis

Agentūra toliau puoselėjo glaudžius ir konstruktyvius partnerystės ryšius su ES institucijomis ir valstybėmis narėmis. Ryšiai, įskaitant mandagumo ir pažintinius vizitus, su pagrindiniais Agentūros suinteresuotaisiais subjektais suintensyvėjo po to, kai 2023 m. kovo viduryje pareigas pradėjo eiti eu-LISA **naujoji vykdomoji direktorė** Agnès Diallo.

Agentūra toliau glaudžiai bendradarbiavo su **Europos Komisija**, rengiančia antrinės teisės aktus ir teisėkūros iniciatyvas, kurios paveiks Agentūros įgaliojimus ir būsimą veiklą. Glaudus Agentūros bendradarbiavimas su Komisija taip pat buvo akivaizdus dvišaliuose susitikimuose su Migracijos ir vidaus reikalų (HOME) generaliniu direktoratu ir Teisingumo ir vartotojų reikalų (JUST) generaliniu direktoratu.

Kalbant apie **Europos Sąjungos Tarybą**, Agentūra toliau prisidėjo prie strateginių diskusijų, vykusių atitinkamose darbo grupėse, ir TVR tarybos posėdžiuose. Per susitikimus buvo glaudžiai bendradarbiaujama su ES Tarybai rotacijos tvarka pirmininkaujančiomis valstybėmis narėmis. Agentūra taip pat toliau atidžiai sekė įvairių **Europos Parlamento komitetų** darbą. Birželio 28 d. eu-LISA vykdomoji direktorė dalyvavo Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komiteto posėdyje, kad aptartų naujos ES TVR srities sąveikumo architektūros įgyvendinimą.

Partnerystės su kitomis ES agentūromis

2023 m. eu-LISA tęsė bendradarbiavimą su kitomis **ES agentūromis** tiek dvišaliu pagrindu, tiek per tinklus, pavyzdžiui, **TVR agentūrų tinklą** (TVRAT) ir **ES agentūrų tinklą** (ESAT).

Kartu su CEPOL ir EUAA **pirmininkaudama TVR agentūrų tinklui** eu-LISA nustatė tinklo prioritetus ir rengė bendras iniciatyvas. Be to, eu-LISA aktyviai rėmė 2023 m. TVRAT prioritetus ir savo srities žiniomis prisidėjo prie agentūrų bendrai surengtose kibernetinio saugumo pratybose. Svarbu pažymėti, kad TVRAT bendruomenė ir toliau aktyviai prisidėjo prie pagalbos ES valstybėms narėms Rusijos agresijos karo prieš

Ukrainą kontekste ir padėjo rengti bendrą dokumentą dėl ES solidarumo su Ukraina.¹⁰¹

eu-LISA dalyvavo visuose reguliariuose aukšto lygio **ESAT** susitikimuose ir įvairių darbo grupių darbe, kad pasidalintų savo žiniomis ir aptartų galimą bendradarbiavimą siekiant didinti ES agentūrų veiksmingumą ir sinergiją. Be to, eu-LISA nuolat prisidėjo prie kitų ES agentūrų prašymų pateikti informaciją ir pasidalinti geriausia patirtimi, kuriuos koordinavo ESAT bendrų paslaugų biuras.

Kalbant apie **dvišalį agentūrų bendradarbiavimą**, eu-LISA toliau dalijosi savo patirtimi su **ES prieglobsčio agentūra** (EUAA) ir rėmė EUAA vadovaujamo Dublino tinklo darbą, visų pirma atnaujindama „DubliNet“ saugumo sertifikatus ir teikdama paramą kitais techniniais klausimais.

Taip pat buvo tęsiamas glaudus bendradarbiavimas su **FRONTEx** ir **Europolu** siekiant įgyvendinti naujas TVR sistemas: AIS, ETIAS ir sąveikumo komponentus. Bendradarbiaujant su Europolu taip pat buvo sprendžiami SIS ir Europos kovos su nusikalstamumu grėsmėmis daugiadalykės platformos (**EMPACT**) klausimai.

Kalbant apie bendradarbiavimą su kitomis TVR agentūromis, eu-LISA toliau bendradarbiavo su **Eurojustu**, daugiausia sprendama ECRIS-TCN, e. CODEX ir rengimosi jungtinių tyrimo grupių (JTG) bendradarbiavimo platformai klausimus. Bendradarbiaudama su ES teisėsaugos mokymo agentūra (**CEPOL**), eu-LISA prisidėjo prie jos mokymo kursų apie SIRENE ir dirbtinį intelektą. ES kibernetinio saugumo agentūra (**ENISA**) toliau padėjo rengti eu-LISA saugumo pratybas (birželio mėn. atnaujintas susitarimas dėl paslaugų lygio).

Tęsdamos savo gerąją praktiką, ES pagrindinių teisių agentūra (**FRA**) ir eu-LISA tęsė konsultacijas dėl atitinkamų ataskaitų. Kibernetinio saugumo, atsparumo ir veiklos tęstinumo klausimais eu-LISA taip pat bendradarbiauja su Europos lyčių lygybės institutu (**EIGE**).

Išorės ir vidaus komunikacija

Kad padidintų savo bendrą matomumą ir visuomenės informuotumą apie savo veiklą, vykdydama išorės komunikaciją Agentūra siekė teikti skaidrią, objektyvią, patikimą ir aiškią informaciją. Naudodamasi internetiniais ir neinternetiniais žiniasklaidos formatais ir informacijos platformomis, eu-LISA skleidė informaciją apie savo vaidmenį ir laimėjimus valdant ir **propaguojant IT kaip vieną pagrindinių veiksmų, padedančių įgyvendinti ES TVR politiką**. Siekiant pritraukti naujų talentų ir didinti visuomenės informuotumą apie tai, kaip Agentūra tarnauja ES piliečių interesams, buvo dedama daugiau pastangų savo kaip darbdavio vardui garsinti. 2023 m. eu-LISA prisidėjo prie bendrų TVR srities komunikacijos kampanijų akcentuodama bendras pozicijas ir plėsdama savo informavimo veiklą.

Vasario mėnesį Talino miestas ir Estijos konferencijų biuras įvertino eu-LISA pastangas didinti matomumą – įteikė **konferencijų prizą** už 2022 m. rengtus renginius Agentūros dešimtmečio jubiliejui paminėti.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
eu-LISA išorės komunikacijos rezultatai	interneto svetainė: išlaikyti esamą padėtį socialiniai tinklai: +200 sekėjų kiekvienoje platformoje per metus Informaciniai renginiai: - pasitenkinimas > 90 % - dalyvavimas renginiuose: > 95 %	Iš dalies pasiektas: „LinkedIn“: +4 013 „Twitter“: + 404 „Facebook“: + 403 „YouTube“: +89 „YouTube“ atsilieka, nes skelbiamas turinio formatas pritaikytas „Twitter“ / „LinkedIn“ / „Facebook“. <i>Šaltinis: tinklo analitika</i> Kita: 2023 m. metinė konferencija nebuvo rengiama Kita: 2023 m. metinė konferencija nebuvo rengiama
eu-LISA vidaus komunikacijos rezultatai	darbuotojų dalyvavimo apklausoje lygis: > 51 % bendras pasitenkinimas vidaus komunikacijos kanalais ir veiksmais: > 70 %	Tikslas pasiektas: 58 % <i>Šaltinis: metinis pasitenkinimo tyrimas</i> Tikslas pasiektas: 89 % <i>Šaltinis: metinis pasitenkinimo tyrimas</i>
Metinių vidaus ir išorės komunikacijos veiksmų planų įgyvendinimas	laikantis galutinių ir tarpinių tikslų ir galutinių terminų	Tikslas pasiektas <i>Šaltinis: du kartus per metus rengiama įgyvendinimo ataskaita</i>

¹⁰¹ ES solidarumas su Ukraina. TVR agentūrų indėlis, TVRAT bendras dokumentas, 2023 m. kovo mėn.

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai

Suinteresuotųjų subjektų valdymas

Suinteresuotųjų subjektų valdymas ir politikos koordinavimas

įprasta veikla

Įvykdyta

- Oficialiojo leidinio, institucijų komunikacijos ir tyrimų (įskaitant būsimus ES teisės aktus ir (arba) iniciatyvas, kurios gali turėti poveikį eu-LISA įgaliojimams ir veiklai) stebėseną ir vidaus analizę (politikos, teisės aktų, poveikio analizę) siekiant informuoti eu-LISA vadovybę ir suinteresuotuosius subjektus (ryšių palaikymo biuras Agentūros viduje pateikė 90 atitinkamų strateginių dokumentų);
- atstovavimas eu-LISA Komisijos, Parlamento ir Tarybos komitetų ir ekspertų grupių, taip pat kitų svarbių suinteresuotųjų subjektų susitikimuose, pranešimų apie susitikimus ir tolesnius veiksmus teikimas;
- abipusio intereso klausimų koordinavimas su ES institucijomis, agentūromis, valstybėmis narėmis, akademine bendruomene, ekspertų grupėmis, pramonės atstovais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais;
- darbo ryšių palaikymas su ES Tarybai rotacijos tvarka pirmininkaujančiomis valstybėmis narėmis: Švedija ir Ispanija, įskaitant susitikimus, vizitus ir temines diskusijas programoms, prioritetams ir bendradarbiavimo galimybėms išsiaiškinti;
- koordinavimas ir pagalba rengiant eu-LISA poveikio analizę, pozicijas ar nuomones dėl teisėkūros ar politikos iniciatyvų;
- centrinėje būstinėje Taline, Strasbūre ir Ryšių biure Briuselyje surengti **vadovų ir ekspertų vizitai**, pvz., lankėsi Komisijos Vidaus reikalų GD atstovai, NATO Bendradarbiavimo kibernetinės gynybos kompetencijos centro direktorius, ESBO teisminių ir teisėsaugos institucijų atstovai.

Administracinė pagalba Valdančiajai tarybai

įprasta veikla

Įvykdyta

- teikta administracinė pagalba,
- surengti posėdžiai: 1 Valdančiosios tarybos, 2 AAFK (įskaitant 1 neeilinį).

Institucinių ryšių valdymas ir politikos koordinavimas

įprasta veikla

Įvykdyta

- aktyvus indėlis į TVRAT veiklą, taip pat vykdant vienos iš trijų pirmininkaujančių valstybių funkcijas; ruošimasis būsimam eu-LISA TVRAT pirmininkavimui 2024 m.;
- indėlis į ESAT: aukšto lygio seminarai dėl ESAT ateities valdymo, reguliarūs aukšto lygio susitikimai (2023 m. vasario ir spalio mėn.) ir ESAT darbo grupės;
- peržiūrėtas darbo susitarimas su FRONTEX pateiktas Komisijai konsultacijoms;
- parengtas 2023–2025 m. ESAT bendradarbiavimo planas; šiuo metu rengiamas FRA ir Europolo;
- Komisijai pateikta 2023–2027 m. suinteresuotųjų subjektų valdymo strategija;
- ryšių palaikymas su ES institucijomis ir agentūromis, valstybėmis narėmis, mokslininkais, ekspertų grupėmis, pramone ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais;
- indėlis į ES institucijų ir agentūrų rengiamus dokumentus ir analizę, įskaitant pristatymus atitinkamuose forumuose (įskaitant darbo grupes, komitetus, ekspertų grupes).

Komunikacija

Vidaus komunikacija

įprasta veikla

Įvykdyta

- vykdyta vidaus komunikacija, įskaitant ES masto informavimo kampanijas, 20 informacinių sesijų ir 45 naujienlaiškius;
- surengti darbuotojų susirinkimai ir specialūs vidaus informavimo renginiai;¹⁰²
- informavimas apie ES masto socialines kampanijas (pvz., Europos dieną, skaitmeninės higienos dieną, įvairovės ir įtraukties mėnesį, kibernetinio saugumo mėnesį ir kt.) Agentūros viduje;
- parengti pirmininkavimo TVRAT 2024 m. komunikacijos ir pasiruošimo planai;
- atsakyta į beveik 250 informacijos prašymus ir užklausas, gautas iš išorės.

Išorės komunikacija

įprasta veikla

Įvykdyta

- sustiprinti ryšiai su priimančiąja šalimi ir intensyvią internetinę komunikaciją (internetu svetainėse ir socialiniuose tinkluose);
- svarbiausi renginiai matomumui didinti: pramonės apskritojo stalo diskusijos lapkričio mėn. (sekėjų skaičiui didinti);
- indėlis į Komisijos komunikacijos kampanijas, skirtas AIS ir ETIAS;¹⁰³
- buvo skelbiama informacija organizacijos įvaizdžiui kurti, pvz., naujas vaizdo įrašas „Mes esame eu-LISA“;
- buvo rengiami ir platinami pranešimai apie eu-LISA indėlį renginiuose;
- parengti 2024 m. TVRAT pirmininkavimo komunikacijos prioritetai ir planai;

¹⁰² Internetiniai posėdžiai, kuriuose eu-LISA padaliniai pristato savo komandą ir pareigas kitiems Agentūros darbuotojams.

¹⁰³ Agentūra skleidė Vidaus reikalų GD veiklos socialiniuose tinkluose skelbiamą informaciją, skelbdama jos pranešimus apie ETIAS, pvz., vaizdo įrašų seriją „[Mitai apie ETIAS](#)“, prisidėjo prie ETIAS ketvirtinio naujienlaiškio ir reguliariai reklamavo oficialias AIS ir ETIAS interneto svetaines.

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
	■ kuriama nauja interneto svetainė.
Organizacinė administracinė parama	Įvykdyta
įprasta veikla	■ teikta parama administraciniam valdymui ir įvairių posėdžių koordinavimui užtikrinti.

6.1.3. Atitiktis (įskaitant duomenų apsaugą, vidaus auditą ir apskaitą)

Agentūra yra siekia užtikrinti atitiktį taikomiems apskaitos, vidaus audito ir duomenų apsaugos principams ir patikimą, skaidrų ir atskaitingą valdymą ir taip pat dėtų daugiau pastangų audito rekomendacijoms įgyvendinti.

Duomenų apsauga

Agentūra toliau užtikrino aukščiausio lygio duomenų apsaugą, nuolat stebėdama, kaip laikomasi visų taikomų duomenų apsaugos ir vidaus kontrolės reikalavimų, nustatytų ES duomenų apsaugos teisės aktuose,¹⁰⁴ įskaitant konkrečias nuostatas dėl kiekvienos eu-LISA patikėtos TVR sistemos. Tuo tikslu eu-LISA tvarkė **duomenų tvarkymo registrus**: duomenų tvarkymo operacijų, už kurias ji yra atsakinga, ir duomenų valdytojo vardu vykdomų duomenų tvarkymo operacijų.

Kovo mėn. eu-LISA valdančiajai tarybai pateikta **2022 m. DAP metinė darbo ataskaita**, kurioje apžvelgiama Agentūros duomenų apsaugos ir atitikties užtikrinimo veikla¹⁰⁵.

2023 m. gruodžio mėn. eu-LISA užtikrino sklandų **EDAPP atlikto SIS patikrinimo** koordinavimą, stebėjo neįgyvendintas rekomendacijas ir padėjo jas įgyvendinti. Iki 2023 m. pabaigos visos ankstesnės EDAPP rekomendacijos buvo įgyvendintos, o visos kitos rekomendacijos liko įgyvendintos arba tikimasi, kad jos bus baigtos įgyvendinti per EDAPP nustatytą terminą.

Agentūra ir toliau daug dėmesio skyrė pagrindiniams duomenų apsaugos klausimams, t. y. biometrinių duomenų atitikties nustatymo technologijų naudojimui ir rizikos mažinimo priemonėms, siekdama rasti veiksmingus ir reikalavimus atitinkančius sprendimus privatumui ir asmens duomenų apsaugai užtikrinti. Be to, eu-LISA peržiūrėjo savo poveikio duomenų apsaugai vertinimo metodiką.

Vidaus audito skyrius

Vidaus audito skyrius padedama eu-LISA stiprina savo valdymo sistemą, tobulina vidaus kontrolės sistemą ir užtikrina, kad suinteresuotieji subjektai tinkamai suprastų likutinę riziką.

Remdamasis 2023 m. vidaus audito planu, eu-LISA vidaus audito skyrius peržiūrėjo ABAC prieigos teisių valdymą, pateikė reikiamas ataskaitas apie audito rekomendacijų stebėseną ir tolesnius veiksmus ir koordinavo veiklą, susijusią su Europos Audito Rūmų atlikto 2022 m. metinių finansinių ataskaitų auditu.

Vidaus audito skyrius atsiliko nuo audito plane numatytų ETIAS projekto peržiūros tikslų: sprendimų kūrimas (50 proc. pažanga) ir metinis vidaus audito rizikos vertinimas (10 proc. pažanga). Vėlavimus iš esmės lėmė didelės pastangos, kurių reikėjo Europos audito rūmų atliekamam metinių finansinių ataskaitų auditui koordinuoti, ir papildomos priemonės, kurių ėmėsi vadovybė, siekdama užtikrinti greitą neįgyvendintų audito rekomendacijų įgyvendinimą. Vidaus audito skyriaus vadovas peržiūri audito planą, kad galėtų nustatyti, kaip pasistūmėti į priekį sprendžiant likusius klausimus.

Vasario ir gegužės mėn. Vidaus audito skyriaus vadovas informavo Valdančiosios tarybos audito, atitikties ir finansų komitetą (AAFK) apie audito klausimus. Kovo mėn. Valdančioji taryba patvirtino 2022 m. Vidaus audito skyriaus metinę veiklos ataskaitą, o birželio mėn. susipažino su Vidaus audito skyriaus ataskaita dėl vėluojančių audito rekomendacijų įgyvendinimo.

Apskaita

Agentūra rūpinosi tinkama patikimos apskaitos kontrolės sistemos priežiūra ir tinkamu finansinės padėties pristatymu. Birželio mėn. Valdančioji taryba patvirtino eu-LISA 2022 m. metinės finansinės ataskaitas.

Lyginamoji analizė

Agentūra tęsė 2023 m. pradėtą nepriklausomą lyginamąją analizę, kad pasirengtų būsimam Europos Komisijos vertinimui, numatytam steigimo reglamento 39 straipsnyje. Išorės rangovas įvertino bendrą eu-LISA

¹⁰⁴ [Reglamentas \(ES\) 2018/1725](#) dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms **tvarkant asmens duomenis** ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo.

¹⁰⁵ [2022 m. eu-LISA DPO metinė darbo ataskaita](#), 2023 m. kovo mėn.

veiklos našumą, žmogiškųjų išteklių paskirstymo ir naudojimo tinkamumą, taip pat jos indėlį siekiant TVR politikos tikslų. Siekdama gauti išsamių įžvalgų apie galimą savo plėtros trajektoriją ir tolesnę raidą, eu-LISA patikėjo rangovui pateikti daugiau strateginių rekomendacijų dėl patobulinimų, įgyvendintinų vidutinės trukmės laikotarpiu. Kadangi projekto apimtis buvo išplėsta, galutinė ataskaita parengta 2024 m. sausio mėn.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Apskaita: biudžeto valdymo institucijai ir Audito Rūmams laiku pateikiamos preliminarios, konsoliduotos ir galutinės ataskaitos	preliminarios ataskaitos: kovo 1 d. galutinės ataskaitos: liepos 1 d.	Tikslas pasiektas: preliminarios ataskaitos pateiktos iki kovo 1 d. galutinės ataskaitos – iki birželio 30 d.
Vidaus auditas: neįgyvendintų rekomendacijų skaičius ir nuo termino pabaigos praėjęs laikas	mažiau nei šeši mėnesiai: ≤ 4 nuo šešių mėnesių iki vieno metų: ≤ 2 daugiau kaip vieni metai: ≤ 1	<i>Šaltinis: 2023 m. vidaus audito skyriaus veiklos ataskaita</i> Tikslas pasiektas: 0 Tikslas pasiektas: 2 Tikslas nepasiektas: 3 eu-LISA padarė didelę pažangą siekdama šio tikslo: 2023 m. užfiksuoti didžiausi pasiekimai per pastaruosius metus
Iki nustatyto termino įgyvendintų audito rekomendacijų procentinė dalis	kritinės: 100 % labai svarbios: ≥ 90 % svarbios: ≥ 80 %	Tikslas pasiektas: 100 proc. (3 iš 3) Tikslas nepasiektas: 80 % (16 iš 20) eu-LISA padarė didelę pažangą siekdama šio tikslo: 2023 m. užfiksuoti didžiausi pasiekimai per pastaruosius metus
Procesų, kurių rezultatai atitinka užsibrėžtą tikslą su tam tikra paklaida, procentinė dalis	bent 80 proc. peržiūrėtų veiklos procesų atitinka tikslus su tam tikra paklaida	Tikslas pasiektas: 93 proc. (14 iš 15) Kita: Vidaus audito skyrius negali išmatuoti šio rodiklio.
Procesų, kurių nepriklausoma peržiūra atlikta, procentinė dalis	kasmet peržiūrima bent 30 % Agentūros veiklos procesų	2024 m. bus pradėti taikyti nauji rodikliai ¹⁰⁶ Kita: Žr. pirmiau.
Duomenų apsauga: Patenkintų veiklos vykdytojų prašymų gauti DAP konsultaciją skaičius.	80 % prašymų pateikta ankstyvame projekto etape 60 % prašymų įvykdyta 60 proc. prašymų įvykdyta per sutartą laiką	Tikslas pasiektas: 80 % prašymų pateikta ankstyvame projekto etape, 60 % prašymų įvykdyta, 60 % prašymų įvykdyta laiku.

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Duomenų apsauga įprasta veikla	Įvykdyta ■ stebėtos neįgyvendintos rekomendacijos ir remtas jų įgyvendinimas, įskaitant įgyvendinimo ataskaitų teikimą ir pastabų dėl 2022 m. EDAPP audito ataskaitos projekto patvirtinimą; ■ pagalba vykdant auditą: 2023 m. EDAPP vykdyto SIS audito koordinavimas (2023 m. gruodžio 5–6 d.), įskaitant tarimąsi dėl vykstančių išankstinių konsultacijų su EDAPP dėl AIS, bendros BDANP ir tikslumo matavimų; ■ patenkino EDAPP prašymą pateikti informaciją apie C.SIS ir kritinių trūkumų šalinimą; ■ duomenų apsaugos registrų atnaujinimas: duomenų saugumo pažeidimai, duomenų valdytojai ir tvarkytojai; ■ duomenų saugumo pažeidimų vertinimas, įskaitant būtinas ataskaitas; ■ padėjo užtikrinti SIS veikimo pradžią 2023 m. kovo mėn. (pritaikytoji ir standartizuotoji duomenų apsauga); ■ konsultacijos duomenų valdytojams ir tvarkytojams, įskaitant vidaus duomenų valdytojus, kuriems tenka dirbti su tarptautiniais duomenų perdavimais; ■ peržiūrėta DPAV atlikimo metodika, įskaitant specialius mokymus ir praktinius seminarus; ■ patenkinti 568 prašymai dėl pakeitimų, susijusių su TVR sistemomis ir eu-LISA veikimu ir administravimu; ■ tinklo susitikimai (EDAPP-DPO, TVR DPO), kuriuose aptariamos svarbios sritys, pvz., tarptautiniai duomenų perdavimai, naujausia teismų praktika privatumo ir duomenų apsaugos srityje, įvadas į sistemą „NextCloud“; ■ Priežiūros koordinavimo grupė (EURODAC, VIS, SIS), Koordinuotos priežiūros komitetas (SIS); ■ informavimas apie duomenų apsaugą, įskaitant darbuotojų mokymus, 2023 m. viktoriną apie duomenų apsaugą, 23 naujienų straipsnius, intraneto atnaujinimus.
Apskaita	Įvykdyta

¹⁰⁶ RACER kriterijai: svarbūs, priimtini, patikimi, paprasti ir tvarūs.

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
įprasta veikla	■ taikyta apskaitos kokybės kontrolės sistema, ■ parengtos Agentūros 2023 m. preliminarios ir 2022 m. galutinės metinės finansinės ataskaitos, ■ teiktos vidaus gairės dėl turto valdymo, ■ bendradarbiauta su išorės auditoriais ir Europos audito rūmais.
Vidaus auditas	Įvykdyta
įprasta veikla	■ teikta tiksli informacija apie audito išvadas ir rekomendacijas, įskaitant reguliarią, tikslią ir savalaikę informaciją apie audito rekomendacijų įgyvendinimo eigą; ■ audito rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planų stebėseną; ■ vidaus kontrolės procesų ir veiklos procesų kontrolės vertinimas.
Agentūros vertinimas (Steigimo reglamento 39 straipsnis)	Vykdoma – vėluojama
įprasta veikla	■ lyginamoji analizė: gavus Komisijos pritarimą išplėsta taikymo sritis; ■ nuodugni analizė turi būti užbaigta 2023 m. antrąjį pusmetį.

6.1.4. Programų ir projektų valdymas

Pagal Steigimo reglamentą eu-LISA turi turėti tinkamą projektų valdymo struktūrą ir priemones visiems savo projektams veiksmingai valdyti ir nuolat gerinti savo projektų valdymo gebėjimus. Siekdama užtikrinti tikslų įgyvendinimą ir ekonomiškai efektyvų išteklių valdymą, eu-LISA toliau siekia skleisti geriausią praktiką ir daug dėmesio skiria procesų standartizavimui ir projektų / portfelio valdymo metodikoms.

2023 m. eu-LISA pradėjo vertinti, kaip užtikrinti, kad jos projektų valdymo procesai taptų lankstesni, ir aiškinosi, ar **Scaled Agile Framework (SAFe)** modelis padėtų diegti pertvarkymo strategijoje 3R numatytą darbo tvarką. Perėjimas nuo linijinio (angl. *waterfall*) projektų valdymo ir įgyvendinimo metodų prie naujų lanksčių (angl. *agile*) darbo metodų leido sutelkti dėmesį į bendrus prioritetus, nes suteikė horizontalių ir spartesnių sprendimų galimybę.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Gebėjimų optimizavimo modelio integracijos (GOMI) vertinimo atnaujinimas	Atnaujintas GOMI vertinimas	Kita: GOMI vertinimą pakeitė 1 etapo projektų parengtumo „Agile“ vertinimas.
Projektų užbaigimo ir pažangos vertinimas pagal nustatytus (patikslintus) kokybės, kainos ir laiko parametrus, atsižvelgiant į projekto paklaidas	<10 %	Tikslas pasiektas: 9,83 % 2023 m. užbaigti 4 projektai (įskaitant 3 vidaus projektus)
Įgyvendintų projektų atitikties vertinimas pagal eu-LISA projektų valdymo metodiką projekto gyvavimo ciklo metu	Maži projektai: > 75 % Vidutinio dydžio projektai: > 80 % Dideli projektai: > 85 %	Netaikoma: 2023 m. nebaigtas nė vienas mažas projektas Tikslas nepasiektas: 76 % Tikslas nepasiektas: 75 %

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Gebėjimas valdyti programas ir projektus, apsirūpinimo išteklių strategija ir rizikos valdymas	Įvykdyta
įprasta veikla	■ kas mėnesį programų valdybų rengiamoms ataskaitoms ir kas dvejus metus Europos Parlamentui ir Tarybai teikiamoms pažangos ataskaitoms teikiamos informacijos koordinavimas; ■ kas mėnesį rengiami valdymo komiteto ir EXTRA sutarčių valdymo komiteto posėdžiai, ■ atnaujinta užklausų išorės tiekėjams valdymo priemonė, ■ parengta ir tobulinta PPV metodika, įskaitant metinę tinkamo PPV metodikos taikymo patikrą, ■ pagerintas PPV priemonių („Planview Portfolios“ ir „ProjectPlace“) naudojimas ir šiomis priemonėmis surinktų duomenų kokybė, ■ atsižvelgiant į atnaujintą darbo tvarką, sudarytos įgyvendinimo grupės ir nustatyta projektų valdymo sistema, ■ visus metus buvo stebimas rizikos valdymas ir rezultatai reguliariai teikiami Valdymo komitetui, paskutinį kartą – liepos mėn., ■ ex ante vertinimas: 2025 m. planuojamų projektų galimybių metinis <i>ex ante</i> vertinimas.
Oficialus projektų valdymo praktikos vertinimas, remiantis GOMI modeliu	Kita
projektas: BPD pateikimo data: 2023	■ GOMI vertinimas keičiamas vidaus „Agile“ parengtumo vertinimu.

6.2. Veiklos administravimas

Agentūra tebėra įsipareigojusi augti kaip veiksminga ir lanksti organizacija ir turėti kompetenciją vykdyti savo misiją ir siekti metinių tikslų nuosekliai laikantis ES reguliavimo sistemos. Administracinės funkcijos, leidžiančios kokybiškai dirbti, yra žmogiškųjų ir finansinių išteklių valdymas, teisinės paslaugos ir veiksminga vidaus pagalba suinteresuotiesiems subjektams.

PAGRINDINIAI LAIMĖJIMAI

- Pasiektas puikus biudžeto įsipareigojimų ir mokėjimų panaudojimo lygis – beveik 100 proc.
- Agentūra pastebimai padidino darbo vietų užimtumo rodiklį.

6.2.1. Agentūros saugumas ir veiklos tęstinumas

Atsižvelgdama į kintančius poreikius, Agentūra toliau palaiko ir gerina aukštą fizinio saugumo lygį savo patalpose ir aplink jas. Tai apima **veiklos tęstinumo valdymo** strategijos (VTVS) stebėseną ir tobulinimą. Strategija apima kruopščiai išbandytas priemones, procedūras ir valdymo potvarkius, taikomus reaguojant į saugumo incidentus ar kitus veiklos sutrikimus, juos tiriant ir atkuriant veiklą po jų. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo vykdomi visų veiklos tęstinumą užtikrinančių darbuotojų mokymai, siekiant užtikrinti, kad jie turėtų organizacijos atsparumui užtikrinti būtinas žinias ir kompetenciją, kurių reikia trikdymų incidentų atveju.

2023 m. pagrindiniai tikslai – **užtikrinti eu-LISA svetainių, turto ir personalo saugumą ir veiklos tęstinumą**, taip pat rūpintis visais susijusiais horizontaliaisiais elementais (t. y., kad strategijos ir priemonės atitiktų atitinkamus teisės aktus) ir toliau tobulinti veiklos tęstinumo ir saugumo procesus, remiantis po pratybų, patikrinimų ir auditų pateiktomis rekomendacijomis.

Kalbant apie **apsaugą ir fizinį saugumą**, eu-LISA sustiprino savo patalpų ir visų kasdien visą parą su sistemomis dirbančių darbuotojų saugumą ir saugą. Siekdama užtikrinti tinkamą fizinio saugumo valdymą, gegužės mėn. Agentūra patvirtino atnaujintą fizinės prieigos tvarką, taikomą visiems asmenims ar transporto priemonėms, kuriems reikia patekti į eu-LISA patalpas. Agentūra taip pat surengė specializuotus mokymus savo darbuotojams ir pirmiesiems reaguotojams, kad pagerintų jų pasirengimą ekstremalioms situacijoms.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Ekstremalių situacijų ir veiklos tęstinumo užtikrinimo pratybų skaičius per metus	2 pratybos per metus	Tikslas pasiektas: vienos veiklos tęstinumo užtikrinimo pratybos ir dvi priešgaisrinės saugos pratybos (viena Taline ir viena Strasbūre). <i>Šaltinis: Saugumo garantijų suvestinė</i>
Veiklos tęstinumo kontrolės priemonės įdiegtos visose eu-LISA veiklos srityse	VTVS apima 100 proc. eu-LISA veiklos sričių	Tikslas pasiektas: parengti, patvirtinti ir atnaujinti visų veiklos sričių planai. <i>Šaltinis: Saugumo garantijų suvestinė</i>
Veiklos tęstinumo planai išbandyti ir jų veiksmingumas patvirtintas	bent vienas organizacijos atsparumo patikrinimas	Tikslas pasiektas <i>Šaltinis: Saugumo garantijų suvestinė</i>
Įgyvendintų veiksmų planuose numatytų rekomendacijų procentinė dalis	85 %	Tikslas pasiektas: įgyvendinta > 85 % po ankstesnių pratybų ir patikrinimų pateiktų rekomendacijų <i>Šaltinis: Įgyvendinimo ataskaitos.</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Saugumo ir veiklos tęstinumo rekomendacijų įgyvendinimas įprasta veikla	Įvykdyta ■ pritaikomieji saugumo stebėsenos infrastruktūros patobulinimai, ■ susitelkta į svarbią kibernetinio saugumo valdymo veiklą reaguojant į vis didėjančias grėsmes. Įgyvendintos visos po ankstesnių auditų ir patikrinimų pateiktos rekomendacijos.
Saugumo politika ir veiklos tęstinumo valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ kasmetiniai darbuotojų mokymai, įskaitant saugumo, sveikatos ir saugos mokymus; ■ suinteresuotųjų subjektų informavimo renginiai.
Veiklos tęstinumo valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ eu-LISA veiklos tęstinumo valdymo sistemos (VTVS) priežiūra, įskaitant gerinimo plano įgyvendinimą; ■ veiklos tęstinumo planuose nustatytų kontrolės priemonių veiksmingumo patikrinimas, įskaitant metines veiklos tęstinumo pratybas.

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Apsauga įprasta veikla	Įvykdyta - saugumo sistemų valdymas (įskaitant patikrinimus) ir prevencinių saugumo priemonių taikymas visose eu-LISA patalpose kasdien visą parą, įskaitant laikinų patalpų saugumo kontrolę; - saugumo reikalavimų nustatymas ruošiantis lėsti darbo vietų ir duomenų centrų erdvę taikant modulinius sprendimus; - saugumo situacijos stebėseną ir atitinkamų saugumo priemonių derinimą su nuolat besikeičiančia geopolitine padėtimi; - steigiamo ESJI registro saugumo priemonių įgyvendinimas ir bendras Europos Komisijos, ES Tarybos ir EIVT patikrinimas; - saugumo priemonės ir reikalavimai, atsižvelgiant į papildomas duomenų centro patalpas Strasbūre (MDC1, 2, ASPIRE); - patvirtinta atnaujinta fizinės prieigos tvarka.

6.2.2. Žmogiškųjų išteklių valdymas

Agentūra toliau nuolat tobulino profesinio tobulėjimo galimybes, daug dėmesio skirdama talentų pritraukimui ir įdarbinimui, tiksliniam profesiniam tobulėjimui ir įvairių reikiamus įgūdžius ir patirtį turinčių darbuotojų išlaikymui. Agentūra nuolat didino savo administracinį veiksmingumą ir perėjo prie kompetencijomis grindžiamo skaitmenizuoto žmogiškųjų išteklių valdymo.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Administracijos išteklių ir operatyvinių išteklių procentinė dalis, palyginti su visais žmogiškaisiais ištekliais (darbuotojais ir DNE)	administraciniai: 20 % operatyviniai: 70 %	Iš dalies pasiektas: 16,5 % <i>Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių duomenų bazė, SYSPER ataskaitos</i> Iš dalies pasiektas: 74,1 % <i>Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių duomenų bazė, SYSPER ataskaitos</i>
Nebuvimo darbe lygis	vidutinis vienam darbuotojui tenkantis laikinojo nedarbingumo dėl ligos dienų skaičius: < 15 dienų vienam darbuotojui Ilgose laikinojo nedarbingumo dėl ligos atostogose esančių darbuotojų procentinė dalis: < 10 % laikinojo nedarbingumo dėl ligos atostogose nebuvusių darbuotojų dalis: > 15 %	Tikslas pasiektas: 9,7 dienos <i>Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių duomenų bazė, SYSPER ataskaitos</i> Tikslas pasiektas: 5,3 % <i>Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių duomenų bazė, SYSPER ataskaitos</i> Tikslas pasiektas: 42,7 % <i>Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių duomenų bazė, SYSPER ataskaitos</i>
Metinė darbuotojų kaita (%)	≤ 5 %	Tikslas pasiektas: 4,09 % <i>Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių duomenų bazė, SYSPER ataskaitos</i>
Nepatenkinami darbuotojo vertinimai (%)	1–5 %	Tikslas pasiektas: 1,8 <i>Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių duomenų bazė, SYSPER ataskaitos</i>
Darbuotojų motyvacijos lygis	≥ 6,3	Tikslas pasiektas: 7,4
Metinis darbo vietų užimtumo rodiklis (%)	> 94 %	Tikslas pasiektas: 94,2 % <i>Įskaičiuoti pateikti darbo pasiūlymai; be pateiktų darbo pasiūlymų užimtumo lygis yra 85,7 %</i> <i>Šaltinis: Žmogiškųjų išteklių duomenų bazė, SYSPER ataskaitos</i>

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Žmogiškųjų išteklių administravimas ir planavimas įprasta veikla	Įvykdyta - įprastinių personalo reikalų ir procesų tvarkymas, nuo atrankos ir įdarbinimo iki sutarčių nutraukimo (įskaitant darbuotojo vertinimus, sutarties pratęsimus, išmokų tvarkymą, kasmetines atostogas ir t. t.), - atnaujinti žmogiškųjų išteklių procesai (įskaitant skaitmeninimą, SYSPER pasirenkamuosius modulius, „iLearn“), patobulinti įdarbinimo, personalo planavimo, darbo rezultatų valdymo ir mokymų procesai, - pradėtos reguliarios darbuotojų apklausos ir parengtas tobulintinų sričių veiksmų planas.
Perėjimas prie kompetencijomis grindžiamo žmogiškųjų išteklių valdymo įprasta veikla	Įvykdyta - kompetencijomis grindžiamo žmogiškųjų išteklių valdymo metodo įgyvendinimas; peržiūrėta kompetencijų sistema, siekiant pateikti išsamias gaires, priemones ir procedūras, - įgyvendinti vidaus mokymai, darbuotojų gerovės projektai, - įdiegta naują e. įdarbinimo programa,

- buvo tęsiama **vidaus mobilumo programa** esamų darbuotojų kompetencija išnaudoti ir profesiniam tobulėjimui skatinti.

Talentų valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ įdarbinti nauji darbuotojai, toliau stengtasi pritraukti kuo įvairesnių kandidatų, pavyzdžiui, renginyje „CloudFest 2023“ Vokietijoje, darbdavio įvaizdžio kūrimas ir garsinimas, vykdančios specialias kampanijas ir naudojant socialinės žiniasklaidos kanalus talentų paieškai; ■ atnaujinta stažuotojų programa; ■ didintas informuotumas apie eu-LISA darbuotojams teikiamą reikšmę ir karjeros galimybes, naujų auditorijų pritraukimas; ■ lyderystės ugdymo, veiklos rezultatų valdymo, talentų pritraukimo, darbuotojų santykių, mokymosi ir tobulėjimo galimybių, žmonių analitikos gerinimas, įskaitant naujų atlygio ir pripažinimo iniciatyvų įgyvendinimą, pavyzdžiui, apdovanojimus „Talent Spotlight Award“; ■ organizacijos kultūros ir vertybių puoselėjimo veikla, įskaitant gegužės mėn. patvirtintą ES agentūrų tinklo (ESAT) įvairovės ir įtraukties chartiją ir veiksmų planą;¹⁰⁷ ■ internetinei prieigai prie PVRR ir kitos personalo statistikos įdiegta ir naudojama „MS Power BI“.
---	---

6.2.3. Biudžeto, finansų ir viešųjų pirkimų valdymas

Agentūra yra įsipareigojusi stiprinti ir tobulinti savo vidaus finansinius procesus ir viešųjų pirkimų procedūras, įskaitant nuolatinį ataskaitų teikimo ir analitinių gebėjimų gerinimą, užtikrinsiantį lengvesnį strateginių sprendimų priėmimą ir skaidrų ir ekonomiškai efektyvų išteklių valdymą laikantis atitinkamų reguliavimo priemonių, įsipareigojimų ir bendrųjų valdymo reikalavimų.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Įsigijimų valdymas	> 60 % per nustatytą terminą įgyvendintų viešųjų pirkimų	Tikslas pasiektas: 80 % Šaltinis: viešųjų pirkimų ataskaita
Viešųjų pirkimų proceso efektyvumas	< 25 %	Tikslas pasiektas: 16,7 % Šaltinis: viešųjų pirkimų ataskaita
Panaikintų mokėjimų asignavimų dalis	< 5 %	Iš dalies pasiektas: 5,8 % nors rodiklis vis dar šiek tiek didesnis už tikslą, sumažėjimas buvo reikšmingas Šaltinis: ABAC duomenų saugykla
Biudžeto įsipareigojimų panaudojimo lygis	95–99 %	Tikslas pasiektas: 99,9 % Šaltinis: ABAC duomenų saugykla
Mokėjimų įvykdymo lygis	> 95 %	Tikslas pasiektas: 99,9 % Šaltinis: ABAC duomenų saugykla
Per nustatytą laiką atliktų mokėjimų dalis	90–100 proc.	Tikslas pasiektas: 96,4 % Šaltinis: ABAC duomenų saugykla

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Biudžeto, turto ir finansų valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ tinkamai valdomas biudžeto vykdymas, paslaugų teikimas pagal nustatytus standartus; ■ remiamas strateginių sprendimų priėmimas ir reikiamų finansinių ataskaitų teikimas; ■ nuolat tobulinti analitiniai gebėjimai, pavyzdžiui, biudžeto prognozavimo ir planavimo, užtikrinant kokybišką finansinių operacijų biudžeto vykdymo stebėseną; ■ pagerinti vidaus finansų procesai ir procedūros, t. y. nustatyti pažangaus daugiamečio ir metinio biudžeto sudarymo reikalavimai integruotam planavimui, siekiant pagerinti veikla grindžiamą biudžeto sudarymą.
Viešųjų pirkimų ir įsigijimų valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ laiku įvykdyti viešieji pirkimai ir įsigytos paslaugos, laikantis statutinių įsipareigojimų ir suplanuoto biudžeto sistemos.
Vidaus finansų kontrolė ir audito rekomendacijų stebėseną įprasta veikla	Įvykdyta ■ Agentūros finansines taisykles atitinkantys finansinių operacijų sąrašai ir darbo srutai; ■ kontrolės priemonių ir procedūrų peržiūra, atsižvelgiant į Audito Rūmų išvadas.

¹⁰⁷ ESAT įvairovės ir įtraukties chartija, ESAT įvairovės ir įtraukties darbo grupė, 2023 m. kovo mėn.

6.2.4. Teisinės paslaugos

Agentūros teisės tarnyba užtikrina, kad eu-LISA veiktų laikydamasi taikomos reglamentavimo sistemos. Tai daroma laiku teikiant teisinės konsultacijas, nuomones ir geriausios praktikos rekomendacijas ir prireikus atstovaujant Agentūrai ES ir nacionaliniuose teismuose. 2023 m. eu-LISA pasiekė aukščiausią gero administracinio elgesio lygį, laikėsi visų teisinių reikalavimų ir išliko įsipareigojusi užtikrinti savo veiklos, procesų ir sprendimų priėmimo skaidrumą, įskaitant galimybę visuomenei susipažinti su jos dokumentais.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslas	Būsena
Teisinės konsultacijos, nuomonės ir atstovavimas	teikti teisinės paslaugas per nustatytus terminus	Tikslas pasiektas

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Teisinės paslaugos įprasta veikla	įvykdyta ■ 351 vidaus teisinės konsultacijos prašymas, nepasiekęs ikiteisminio ar bylinėjimosi etapo; ■ 8 ikiteisminės bylos išnagrinėtos per nustatytą terminą (1 byla perduota teismui), teisminės bylos: 2023 m. ES teisme išnagrinėtos 3 bylos (Agentūra – atsakovė), 2 – dar nagrinėjamos, 1 byloje Agentūra yra įstojusi į bylą šalis; ■ pateikti 9 skundai pagal Tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalį, 2 administraciniai tyrimai, 1 tyrimas baigtas 2023 m.; ■ galimybė visuomenei susipažinti su dokumentais: specialus mokymas ir informuotumo didinimo renginys, atsakymas per nustatytą terminą (23 pirminiai prašymai ir 13 konsultacijų). Vienas iš pirminių prašymų pateiktas pakartotinai, vienas pakartotinis prašymas įvykdytas; ■ atidėta: specializuotas mokymas ir informuotumo didinimo renginys apie galimybę visuomenei susipažinti su dokumentais (trūksta darbuotojų).

6.2.5. Ūkio skyrius (infrastruktūros valdymas ir IT paslaugos)

Agentūros ūkio skyrius rūpinasi optimalia ir lanksčia darbo aplinka visose Agentūros darbo vietose, suteikdamas saugią, veiksmingą ir darbui tinkamą infrastruktūrą, visiškai atitinkančią eu-LISA veiklos poreikius ir siekį tapti aplinkos atžvilgiu tvaria organizacija.

Pajėgumo didinimo programa

2018 m. išplėtus eu-LISA įgaliojimus, Agentūrai reikėjo išplėsti savo centro Strasbūre pajėgumą, kad būtų galima patenkinti naujų sistemų operacinius poreikius – visų pirma reikėjo didinti duomenų centro pajėgumą ir darbo patalpų erdvę darbuotojams. 2020 m. vasario mėn. pradėtas **antras Strasbūro stoties plėtimo projektas**, kurį planuojama užbaigti 2028 m. 2021 m. birželio mėn. pradėti dar du projektai: **modulinio duomenų centro (MDC) ir maitinimo ir vėsinimo infrastruktūros atnaujinimo**, kad būtų galima patenkinti skubius veiklos poreikius prieš baigiant antrą plėtimo projektą.

Siekiant užtikrinti veiksmingą projektų valdymą ir įgyvendinimą, šie trys tarpusavyje susiję infrastruktūros projektai įtraukti į visuotinę „**Pajėgumo didinimo programą**“:

- **antras techninės operacijų stoties Strasbūre plėtimo projektas**. Projekto tikslas – dabartinėse patalpose įrengti naujus biurus. Tačiau dėl lėšų trūkumo projektas šiuo metu atidėtas iki kito daugiametės finansinės programos laikotarpio.
- **2 modulinis duomenų centras**. Šio projekto tikslas yra įrengti konteinerinį modulinį duomenų centrą, t. y. lankstų keičiamo dydžio sprendimą, kuriam įgyvendinti statybos darbai nereikalingi. 2023 m. Agentūra atliko tyrimą rinkoje esantiems ištekliais nustatyti ir pasirinko tinkamiausią tiekėją. Šiuo metu projektas planuojamas ir vidaus subjektai ruošia galutinį projektą, saugumo reikalavimus ir reikiamus inžinerinius bei elektros darbus. Pirmąjį modulių komplektą ketinama pristatyti 2024 m. antroje pusėje.

- **elektros energijos tiekimo ir vėsinimo infrastruktūros atnaujinimas** Projekto tikslas – patenkinti trumpalaikius ir ilgalaikius Strasbūro stoties elektros energijos ir vėsinimo poreikius. Birželio mėn. pateikti išankstinės vėsinimo pajėgumų optimizavimo galimybių studijos rezultatai. Pasirinkti du scenarijai: pirmasis leidžia trumpalaikėje perspektyvoje efektyviau naudoti dabartinę vėsinimo infrastruktūrą, o antrasis yra vidutinės trukmės sprendimas, pagrįstas geoterminiu metodu, padėsiančiu sumažinti anglies dioksido pėdsaką. Laikantis **ES priemonių duomenų centrų energijos vartojimo efektyvumui didinti**, įgyvendinus šiuos du scenarijus bus padidintas bendras elektros energijos vartojimo efektyvumas,¹⁰⁸

Bendrosios paslaugos

Bendrosios paslaugos padeda racionalizuoti Agentūros vidaus IT paslaugų ir informacijos valdymą, siekiant užtikrinti organizacijos veiksmingumą ir lankstumą sudarant palankesnes sąlygas siekti veiklos tikslų naudojant turimus išteklius, procesus ir pajėgumus. eu-LISA rūpinasi, kad visų jos stočių ir įrenginių **pastatų infrastruktūra** būtų saugi, veiksminga ir veikianti.

Agentūra stengiasi **sumažinti savo poveikį aplinkai**. 2023 m. eu-LISA pradėjo įgyvendinti 2022 m. patvirtintą aplinkos politiką ir ruošiasi teikti paraišką dėl ES aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (**EMAS**) sertifikato, kurį numatoma gauti 2024 m.

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai

Veiklos rezultatų rodikliai	Tikslinis rezultatas	Veiklos rezultatų rodiklio būseną
Organizacijos IT paslaugų prieinamumas	> 90 proc. (taikomųjų programų veikimo laikas)	Tikslas pasiektas
Agentūros galutinių naudotojų ir darbuotojų pasitenkinimas IT paslaugomis	> 90 %	Tikslas pasiektas
Antras eu-LISA Strasbūro stoties plėtimas	išlaidos: bendras nuokrypis ≤ 10 % tvarkaraštis: bendras nuokrypis ≤ 10 % taikymo sritis: be nukrypimų	Kita: projektas atidėtas dėl lėšų trūkumo.
Aplinkosauginis rodiklis: anglies pėdsakas	3 491 CO ₂ t. ekv. 2022 m. 3 506 CO ₂ t. ekv. 2023 m.	Kita: Atskaitos taškas – 2023 m., nes ankstesni rezultatai nėra patikimi dėl COVID-19 apribojimų. ŠESD kiekis apskaičiuotas naudojant naują priemonę, atsižvelgiant į 3 išmetamųjų teršalų lygius pagal GIME rekomendacijas ir ŠESD protokolą.

Pažanga pagal užduotis ir projektus

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
Pajėgumo didinimo programa	
Strasbūro duomenų centras – galios ir aušinimo galios didinimo projektas projektas: BPD pateikimo data: 2025	Vykdoma ■ įgyvendinti trumpalaikiai veiksmai elektros energijos ir aušinimo sistemai atnaujinti, ■ 2 modulinio duomenų centro (MDC2) projektas planavimo etape; patvirtintas specialių konteinerinių energijos patalpų projektas; ■ svarbiausias pasiekimas: užbaigtas MDC2 išteklių tyrimas ir vėsinimo galios optimizavimo studija ir MDC2 inžinerinių ir elektros darbų įgyvendinamumo tyrimas.
Antras eu-LISA Strasbūro stoties plėtimas projektas: BPD pateikimo data: 2028	Atidėta ■ dėl lėšų trūkumo projektas nukeltas į kitą daugiametės finansinės programos laikotarpį; iki tol eu-LISA planuoja įrengti modulinį duomenų centrą ir atnaujinti pagalbinę galios ir vėsinimo infrastruktūrą.
Pagalbinė veikla	
Horizontalios pagalbinės paslaugos (komandiruotės, infrastruktūra, logistika ir biuro reikmenys) įprasta veikla	Įvykdyta ■ ūkinių paslaugų teikimas operacijoms palaikyti, įskaitant nuolatinį paslaugų tobulinimą atsižvelgiant į užklausų ir atsakymo į jas laiko stebėsenos rezultatus, ■ pastatų infrastruktūros, pagrindinės veiklos sąlygų ir darbuotojų gerovės gerinimas.
Saugos ir sveikatos valdymas įprasta veikla	Įvykdyta ■ darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) valdymo sistemos gairių įgyvendinimas,

¹⁰⁸ Daugiau informacijos rasite specialiame Komisijos puslapyje apie [žaliąją debesiją ir žaliuosius duomenų centrus](#). Išsamesnės informacijos rasite puslapiuose apie [serverių ir duomenų saugyklų ekologinio projektavimo reikalavimus](#), [Europos duomenų centrų energijos vartojimo efektyvumo elgesio kodeksą](#) ir [žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus](#), taikomus duomenų centrams, serverinėms ir debesijos paslaugoms.

Projektinė / neprojektinė užduotis	Pagrindiniai ataskaitinio laikotarpio pasiekimai
	- patvirtinta DSS tvarka saugiai ir sveikai darbo aplinkai skatinti ir palaikyti, - vertinta rizika, nustatyti galimi pavojai ir, jei reikėjo, buvo rengiami mokymai.
Pažangus erdvės valdymas projektas: BPD pateikimo data: 2024	Vykdoma - siekiant padidinti efektyvumą ir sutaupyti lėšų įgyvendinus veikla grindžiamą darbo metodą ir laisvo darbo vietos pasirinkimo tvarką, padidėjo produktyvumas ir biuro patalpų naudojimo efektyvumas; įdiegta nauja programinė įranga veiksmingesniam biuro patalpų, t. y. darbo vietų, posėdžių salių, erdvės suskirstymo, darbo vietų analitiko ir kt., valdymui užtikrinti; - svarbiausi pasiekimai: baigtas tyrimas, kuriuo siekiama ištirti tinkamo veikla grindžiamo darbo modelio galimybes; rekomendacijos bus įgyvendinamos nuo kitų metų.
Aplinkosauginių paslaugų valdymas įprasta veikla	Įvykdyta - įgyvendintos EMAS sertifikavimo gairės, - įgyvendintas ir prižiūrimas energijos taupymo, įskaitant žaliąją elektros energiją, planas, - tiesioginio ir netiesioginio eu-LISA veiklos poveikio aplinkai analizė, - pradėtas projektas su Žaliaja komanda, - pagal ŠESD protokolą apskaičiuotas ŠESD kiekis.
Turinio valdymas projektas: BPD pateikimo data: 2025	Vykdoma - projektas įgyvendinamas: dokumentų valdymo sistema ir nauja moderni interneto svetainė, įskaitant viešą dokumentų registrą, - ruošiamas intraneto ir ektraneto projektas (kuris turi būti pradėtas 2024 m.), - tęsiamas dokumentų valdymo sistemos projekto įgyvendinimas (numatyti baigti iki 2024 m. pabaigos).
Administracinė pagalba vykdomojo direktoriaus biurui įprasta veikla	Įvykdyta administracinė ir vykdomoji pagalba, įskaitant korespondenciją, dienotvarkės tvarkymą, kelionių organizavimą, renginių planavimą ir ataskaitų teikimą.
IRT	
Administravimas, techninė priežiūra ir IRT infrastruktūros ir taikomųjų programų aptarnavimas įprasta veikla	Įvykdyta - vykdyta IRT infrastruktūros ir taikomųjų programų taisomoji, prevencinė, evoliucinė ir pritaikomoji priežiūra, įskaitant naujų priemonių darbuotojams kūrimą; - IRT programinės ir aparatinės įrangos, paslaugų, licencijų (įskaitant savalaikį pratęsimą), pasirašytų ir pakeistų kompiuterių tinklo ir mobiliojo ryšio sutarčių viešieji pirkimai; - galutinių vartotojų aptarnavimas, paleistas naujas pagalbos užklausų portalas ir įgyvendintas naujas IRT paslaugų teikimo metodas, daug dėmesio skiriant paslaugų kokybei stebėti skirtingiems veiklos rodikliams; - įgyvendintas naujas IRT nuotolinės prieigos sprendimas, be kita ko, skirtas mobiliems įrenginiams; - saugios prieigos prie tinklo projektas SERENA: nauja jungtis su tinklo infrastruktūra ir TVR sistemomis paslaugoms ir prieigai prie SERENA per internetą teikti; - tinklų ir saugumo modernizavimo projektas.
Perėjimas prie debesijos ir debesija grindžiama virtualaus darbalaukio infrastruktūra projektas: BPD pateikimo data: 2026	Vykdoma - vykdomas perėjimo prie debesijos projektas, padėsiantis skaitmeninti paslaugas, - debesija paremtas ID IRT sprendimas, komandų bendravimo ir bendradarbiavimo sprendimas, debesija paremtas IRT atsarginių kopijų sprendimas ir alternatyvus debesija paremtas IRT sprendimas komandoms, - svarbiausias pasiekimas: dokumentų valdymo sistemoje įdiegti debesijos komponentai, įskaitant „Azure“ nuomininkus.
Informacinių technologijų infrastruktūros biblioteka (ITIB) projektas: BPD pateikimo data: 2025	Vykdoma - paslaugoms ir turtui valdyti diegiama ITIB praktika, - analizuojamas esamas procesas, siekiant apibrėžti koks jis turėtų būti, toliau sisteminami procesai (iteracinis metodas): sąsajų, kontrolės priemonių ir tikslaus dizaino apibrėžimas; - eu-LISA užklausų portalas: analizė ir procesų apibrėžimas; - naujos ITPV taikomosios programos vertinimas.

VALDYMAS

Valdymas

7.

7.1. Valdančioji taryba

Agentūra tęsė glaudų, konstruktyvų ir skaidrų bendradarbiavimą su eu-LISA valdančiąja taryba. Valdančioji taryba buvo reguliariai informuojama ne tik apie teisės aktuose nustatytas funkcijas, bet ir apie visas nustatytas reikšmingas rizikas ir problemas, įskaitant įgyvendintas rizikos mažinimo priemones, veikiančių sistemų būklę, naujų sistemų kūrimo pažangą, personalo pasikeitimus ir pajėgumo didinimo programą.

2023 m. sausio mėn. Valdančioji taryba padarė išvadą, kad atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžia 2023 m. gegužės mėn. nebėra įmanoma. Svarbiausia, kad Valdančioji taryba ne kartą patvirtino, jog yra tvirtai įsipareigojusi sąveikumo architektūros įgyvendinimą laikyti aukščiausiu prioritetu ir reguliariai gaudavo naujausią informaciją apie pažangą, padarytą tikslinant sąveikumo architektūros įgyvendinimo terminus.

2023 m. siekdama rasti išeitį Agentūra parengė naują **strategiją 3R** (angl., **Remobilise, Resolve, Renew**), leidusią peržiūrėti ir atnaujinti sąveikumo veiksmų gaires, palaipsniui įgyvendintinas keturiais etapais 2024–2027 m. Valdančiosios tarybos nustatytas naujas sąveikumo veiksmų gaires 2023 m. spalio 19 d. patvirtino TVR taryba. Iki šios ataskaitos patvirtinimo dienos eu-LISA sėkmingai įgyvendina sąveikumo architektūrą pagal naujas veiksmų gaires.

Ataskaitiniu laikotarpiu Valdančioji taryba priėmė keletą svarbių Agentūros veiklos tęstinumą užtikrinančių sprendimų, būtent dėl:

- laikinojo vykdomojo direktoriaus paskyrimo;
- naujo apskaitos pareigūno paskyrimo;
- privalomų planavimo dokumentų ir ataskaitų patvirtinimo: 2024–2026 m. bendrojo programavimo dokumento ir 2024 finansinių metų finansinės pajamų ir išlaidų ataskaitos, 2022 m. konsoliduotosios metinės veiklos ataskaitos, 2022 m. VAS metinės ataskaitos ir 2022 m. metinės finansinės ataskaitos, 2023 m. vidaus audito plano pakeitimo ir 2024 m. vidaus audito plano;
- remiantis pertvarkymo strategija 3R (pagal kurią perskirstomi tiekėjai, sprendžiami techniniai sunkumai ir atnaujinami darbo metodai) atnaujintos Agentūros AIS įgyvendinimo strategijos patvirtinimo;
- patikslintų sąveikumo veiksmų gairių terminų patvirtinimo ir
- patikslintų EURODAC saugumo ir veiklos tęstinumo planų patvirtinimo.

Kiti svarbūs Valdančiosios tarybos sprendimai buvo priimti taikant rašytines procedūras, įskaitant 2023 m. tarpinę ataskaitą, pažangos ataskaitas, neautomatinį įsipareigojimų asignavimų perkėlimą iš 2022 finansinių metų į 2023 finansinius metus, EURODAC institucijų sąrašą, 2021 m. EURODAC metinę ataskaitą, 2024 m. eu-LISA komunikacijos ir sklaidos planą, pavyzdinį sprendimą dėl darbo laiko ir mišraus darbo metodo, peržiūrėtas AIS, ETIAS ir sąveikumo programų valdybų darbo tvarkos taisyklės, eu-LISA interesų konflikto taisyklės, peržiūrėtus AAFK įgaliojimus.

Valdančiosios tarybos audito, atitikties ir finansų komitetas (AAFK) stebėjo Agentūros rizikos valdymą ir vidaus kontrolės priemones. Valdančiajai tarybai ir AAFK buvo reguliariai teikiama naujausia informacija apie biudžeto sudarymo procedūros eigą ir derybas dėl finansų valdymo, taip pat apie audito rekomendacijų įgyvendinimo eigą.

Atsižvelgiant į pastabas, pateiktas atlikus vidaus ir išorės auditus, vis dar išlieka likutinė rizika ir nekontroliuojami sunkumai, susiję su žmogiškųjų išteklių samdymu, viešųjų pirkimų ir sutarčių valdymo

kontrole vykdant programas ir projektus, o tai gali daryti poveikį 2023 finansiniais metais atliktų operacijų tvarkingumui.

Šiuo metu Agentūra siekia kuo greičiau išspręsti šias problemas. Valdančioji taryba reguliariai peržiūri neįgyvendintų audito rekomendacijų įgyvendinimo pažangą.

Ataskaitiniu laikotarpiu eu-LISA surengė septynis Valdančiosios tarybos posėdžius, įskaitant vieną neeilinį posėdį, skirtą atnaujintos SIS veikimo pradžiai ir sąveikumo architektūros įgyvendinimo klausimams aptarti. AAFK surengė keturis posėdžius, įskaitant vieną neeilinį posėdį, skirtą įgyvendinimo pažangai, 2023 m. biudžeto prognozėms ir neįgyvendintoms audito rekomendacijoms aptarti. Valdančiosios tarybos techninė horizontalioji ekspertų darbo grupė posėdžiavo vieną kartą, kaip prašyta. Siekdama dar labiau padidinti skaidrumą ir didinti informuotumą apie savo veiklą, Agentūra ir toliau skelbė informacijos santraukas apie eilinius Valdančiosios tarybos posėdžius.

7.2. Svarbūs įvykiai

7.2.1. Nauji reglamentai, darantys poveikį eu-LISA darbui

2023 m. lapkričio mėn. Taryba ir Europos Parlamentas priėmė du peržiūrėtus iš dalies keičiančius reglamentus, sudarysiančius sąlygas **vizų išdavimo procedūros skaitmeninimui**¹⁰⁹, o tai reiškia, kad eu-LISA teks nauja užduotis – sukurti ir valdyti **bendrą prašymų išduoti vizą platformą**.¹¹⁰ Visus metus Komisija kvietė eu-LISA prisidėti prie kelių naujų teisės aktų, kurie turės įtakos Agentūros įgaliojimams ir būsimai veiklai, rengimo.

Be to, eu-LISA toliau didins savo indėlį į ES teisingumo srities skaitmeninimą, kaip numatyta 2023 m. gruodžio mėn. priimtame **Skaitmeninio teisingumo dokumentų rinkinyje**.¹¹¹ Visų pirma eu-LISA pradėjo rengtis **jungtinių tyrimo grupių** bendradarbiavimo platformos kūrimui.¹¹²

7.2.2. Peržiūrėti ir (arba) pakeisti reglamentai

2022 m. Taryba ir Parlamentas nustatė savo įgaliojimus deryboms dėl naujos redakcijos EURODAC reglamento siekiant užbaigti **sistemos EURODAC reformą**.¹¹³ Kai bus priimtas, šis teisės aktas bus paskutinis svarbus elementas, kurį reikės integruoti į TVR sąveikumo sistemą. Šis reglamentas bus EURODAC atnaujinimo, kurį Agentūrai teks įgyvendinti, teisinis pagrindas.

7.2.3. Naujos Komisijos iniciatyvos

Agentūra teikė technines žinias rengiant būsimo policijos bendradarbiavimui skirtą „**Priumas II**“ **maršruto parinktuvo** reglamento teisinę finansinę pažymą¹¹⁴ ir **išankstinės informacijos apie keleivius (API) rinkimo ir perdavimo sistemos maršruto parinktuvo**.¹¹⁵ Be to, Komisijos prašymu Agentūra teikė technines žinias dėl tikrinimo reglamentų¹¹⁶, taip pat dėl kelionės dokumentų skaitmeninimo ir kelionės palengvinimo iniciatyvos

¹⁰⁹ 2023 m. lapkričio 22 d. [Reglamentas \(ES\) 2023/2667](#) dėl ES prašymų išduoti vizą platformos ir 2023 m. lapkričio 22 d. [Reglamentas \(ES\) 2023/2685](#), kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95 dėl vizų išdavimo procedūros skaitmenizavimo.

¹¹⁰ „Komisijos komunikatas dėl ES internetinės prašymų išduoti vizą platformos prototipo kūrimo“, 2022 m. balandžio 27 d.

¹¹¹ [Reglamentas \(ES\) 2023/2844](#) dėl teismo bendradarbiavimo ir teisės kreiptis į teismą tarpvalstybinėse civilinėse, komercinėse ir baudžiamosiose bylose skaitmenizacijos ir [Direktyva \(ES\) 2023/2843](#) dėl teismo bendradarbiavimo skaitmenizacijos.

¹¹² 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos [Reglamentas \(ES\) 2023/969](#), kuriuo sukuriamą bendradarbiavimo platforma **jungtinių tyrimo grupių** veiklai remti ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1726 (OL L 132, 2023 05 17, p. 132).

¹¹³ „EURODAC. Ruošdamiesi būsimo deryboms su Taryba Europos Parlamento nariai atnaujino savo poziciją“, Europos Parlamentas, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas, pranešimas spaudai, 2022 m. gruodžio 13 d.

¹¹⁴ [Reglamentas „Priumas II“](#) buvo priimtas 2024 m. kovo 13 d., žr. [Reglamentas \(ES\) 2024/982](#), OL L, 2024/982, 2024 m. balandžio 5 d.

¹¹⁵ [Pasiūlymas dėl reglamento](#) dėl išankstinės informacijos apie keleivius (API) rinkimo ir perdavimo siekiant sustiprinti ir palengvinti išorės sienų kontrolę; ir [Pasiūlymas dėl reglamento](#) dėl išankstinės informacijos apie keleivius rinkimo ir perdavimo **teroristinių nusikaltimų ir sunkių nusikaltimų** prevencijos, nustatymo, tyrimo ir patraukimo už juos baudžiamojon atsakomybėn, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/818.

¹¹⁶ [Pasiūlymas dėl reglamento](#), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/816, kuriuo, siekiant įvesti trečiųjų šalių piliečių patikrą prie išorės sienų, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/816, kuriuo Europos nuosprendžių registrų informacinei sistemai papildyti sukuriamą centralizuota valstybių narių, turinčių informacijos apie priimtus trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės apkaltinamuosius nuosprendžius, nustatymo sistema (ECRIS-TCN), ir [Reglamentas \(ES\) 2019/818](#) dėl ES informacinių sistemų policijos ir teismo bendradarbiavimo, prieglobsčio ir migracijos srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 ir (ES) 2019/816, COM/2021/96 final.

(skaitmeninių kelionės kredencialų)¹¹⁷.

Agentūra parengė preliminarų vertinimą, kuriame siekė nustatyti galimą būsimos ES DI akto poveikį dabartinėms ir būsimoms eu-LISA patikėtoms IT sistemoms.

7.2.4. Rusijos karas prieš Ukrainą

Nuo Rusijos invazijos į Ukrainą pradžios 2022 m. vasario 24 d. Agentūra aktyviai padėjo valstybėms narėms, užtikrindama nuolatinį ES sienų valdymo sistemų prieinamumą.

eu-LISA toliau padėjo ruošti **ES migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo mechanizmo tinklo** susitikimus.¹¹⁸ Siekdama padėti įgyvendinti Laikinosios apsaugos direktyvą,¹¹⁹ Agentūra teikė technines žinias Komisijai, kuriančiai **Laikinosios apsaugos platformą**, skirtą nuo Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą bėgantiems asmenims registruoti. eu-LISA taip pat prisidėjo prie **Integruoto politinio atsako į krizes (IPCR)**¹²⁰ darbo grupės veiklos, visų pirma teikdama paramą Tarybai klausimais, susijusiems su didelės apimties TVR srities IT sistemomis, ir reguliariai informuodama Komisiją apie TVR sistemų naudojimą ir kibernetinės grėsmės lygius.

eu-LISA taip pat palaikė reguliarius ryšius su kitomis šalyse, turinčiose bendras sienas su Ukraina ir Rusija, veikiančiomis ES agentūromis (t. y. BERIC biuru, EIGE, FRONTEX, CEPOL ir ECHA), ir drauge analizavo grėsmės lygį kibernetinio saugumo ir veiklos tęstinumo požiūriu. Be to, eu-LISA sustiprino galimos rizikos ir grėsmių, kylančių jos kompetencijai priklausančioms didelės apimties IT sistemoms ir jos infrastruktūrai, stebėseną ir aktyviau informuoja atitinkamus subjektus. eu-LISA darbuotojai ėmėsi iniciatyvos rengti labdaros akcijas pabėgėliams paremti.

7.2.5. Vykdomojo direktoriaus pasikeitimas

2022 m. baigėsi Krum Garkov, kuris eu-LISA vykdomojo direktoriaus pareigas ėjo nuo jos įsteigimo, kadencija. 2022 m. spalio 31 d. Valdančioji taryba laikinai eiti vykdomojo direktoriaus pareigas (kol jas perims naujasis vykdomasis direktorius) paskyrė eu-LISA vykdomojo direktoriaus pavaduotoją Luca Tagliaretti. Eidamas šias pareigas L. Tagliaretti taip pat vykdė už eu-LISA vidaus kontrolės įgyvendinimą atsakingo leidimus suteikiančio pareigūno funkcijas. Kad būtų išvengta interesų konflikto, susijusio su anksčiau jam pavestomis rizikos valdymo ir vidaus kontrolės (RVVK) vadovo, atsakingo už vidaus kontrolės sistemos diegimą, funkcijomis, RVVK funkcijas laikinai, kol bus paskirtas naujas vykdomasis direktorius, pavesta vykdyti Vidaus valdymo ir gebėjimų skyriaus vadovui.

2023 m. sausio 12 d. po Komisijos surengtos griežtos atrankos procedūros ir po trijų į trumpąjį sąrašą įrašytų kandidatų klausimų Europos Parlamente Valdančioji taryba penkerių metų kadencijai eu-LISA vykdomąją direktorę paskyrė Agnès Diallo. Agnès Diallo pareigas pradėjo eiti 2023 m. kovo 16 d.

7.3. Biudžeto ir finansų valdymas

7.3.1. Finansų valdymas

Pagal steigimo reglamento 46 straipsnio 3 dalį eu-LISA 2023 finansinių metų biudžetą sudarė įvairių šaltinių lėšos, o pagrindinės pajamos buvo metinė subsidija iš bendrojo ES biudžeto¹²¹. Daliai Agentūros patiriamų išlaidų kompensuoti įnašus į eu-LISA biudžetą taip pat moka Šengeno asocijuotosios šalys.

¹¹⁷ Daugiau informacijos rasite specialiame Komisijos puslapyje: [Kelionės. Kelionės dokumentų skaitmeninimas, kad keliauti būtų paprasčiau](#).

¹¹⁸ [Migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo planas](#), ES migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo mechanizmas, nustatytas 2020 m. rugsėjo 23 d. Komisijos rekomendacijoje (ES) 2020/1366.

¹¹⁹ 2001 m. liepos 20 d. [Tarybos direktyva 2001/55/EB](#) dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą ir 2022 m. kovo 4 d. [Tarybos įgyvendinimo sprendimas \(ES\) 2022/382](#), kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga (OL L 71, 2022 3 4, p. 1–6).

¹²⁰ Daugiau informacijos apie tai, [kaip Taryba koordinuoja ES atsaką į krizes](#), rasite specialiame puslapyje apie [integruotą politinį atsaką į krizes \(IPCR\)](#).

¹²¹ III skirsnis, 11 antraštinė dalis 10 skyrius „Sienų valdymas. Decentralizuotos agentūros“, patvirtintas biudžeto valdymo institucijos – Europos Parlamento ir ES Tarybos. ES įnašas – tai C1 įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai (patvirtinti biudžetinių metų asignavimai); daugiau informacijos pateikiama eu-LISA steigimo reglamento 45 straipsnio 5 dalyje ir 46 straipsnio 3 dalyje.

Svarbiausia, kad eu-LISA baigia rengti savo **vidaus kontrolės strategiją**, kurioje bus pateikta informacija apie Agentūros įgyvendinamų kontrolės priemonių sąnaudas ir naudą, t. y. išsami informacija apie jų veiksmingumą, efektyvumą ir ekonomiškumą. Rengiant dokumentus buvo remiamasi ESAT veiklos rezultatų gerinimo tinklo geriausia praktika ir gairėmis.

7.3.2. Biudžeto vykdymas

Valdančioji taryba patvirtino galutinę 2023 m. pajamų ir išlaidų suvestinę pagal eu-LISA steigimo reglamento 45 straipsnio 7 dalį. Agentūros finansinio planavimo kokybę ir gebėjimą įvykdyti biudžetą įrodo iki 2023 m. pabaigos pasiektas aukštas biudžeto įvykdymo lygis:

- panaudota 99,9 proc. įsipareigojimų asignavimų ir
- 99,9 proc. mokėjimų asignavimų, įskaitant į 2024 m. biudžetą perkeltus administracinių išlaidų asignavimus.

Taisomasis biudžetas Nr. 1

Valdančioji taryba patvirtino vieną biudžeto pakeitimą – 32,80 mln. EUR mokėjimų asignavimų grąžinimą.¹²²

3 lentelė. 2023 m. taisomasis biudžetas (mln. EUR)

Biudžeto antraštinė dalis	Sistema / užduotis	Taisomasis biudžetas Mokėjimų asignavimai
B03 Veiklos išlaidos		
<i>iš kurių:</i>	bendra sistemų infrastruktūra	-20,00
	Sąveikumas	-12,80
Iš viso		-32,80

Įsipareigojimų asignavimų vykdymas

2023 m. Agentūros biudžetą sudarė 262,23 mln. eurų įsipareigojimų asignavimų (C1¹²³), kurie buvo suskirstyti į šias antraštines dalis:

- 11 proc. (27,77 mln. EUR) infrastruktūros ir veiklos išlaidoms (2 antraštinė dalis),
- 16 proc. (41,67 mln. EUR) personalo išlaidoms (1 antraštinė dalis),
- 73 proc. (192,79 mln. EUR) veiklos biudžetui (3 antraštinė dalis).

Dėl 3 antraštinės dalies pažymėtina, kad kadangi pagrindinei veiklai skirtos sutartys yra daugiametės, 2023 m. numatyta nepanaudota 189,74 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų suma buvo automatiškai perkelta naudoti 2024 m. ir vėlesniais metais. Išsamus biudžetas pateiktas II priede.

Iki finansinių metų pabaigos panaudota 100 proc. 1 antraštinės dalies lėšų ir 98,8 proc. 2 antraštinės dalies lėšų.

Veiklos biudžetas – 192,79 mln. EUR – įvykdytas 100 proc.

2023 m. Agentūra panaikino 10,45 mln. EUR įsipareigojimų asignavimų, perkeltų iš ankstesnių metų, t. y. 2,8 proc. visų perkeltų 3 antraštinės dalies (veiklos išlaidos) asignavimų. Toliau pateiktoje lentelėje pagal teisinio įsipareigojimo metus apibendrinami panaikinti įsipareigojimai.

¹²² 2023 m. lapkričio 16 d. eu-LISA Valdančiosios tarybos sprendimas Nr. 2023-333.

¹²³ Metų asignavimai (t. y. pradinis biudžetas + taisomasis biudžetas ± perkėlimai). Šie asignavimai yra „nauji“ asignavimai, įrašyti į biudžetą finansinių metų pradžioje, ir gali būti perkelti arba papildyti asignavimais iš taisomojo biudžeto.

4 lentelė. 2023 m. panaikinti biudžetiniai įsipareigojimai pagal metus (mln. EUR)

Biudžeto skyrius	Biudžeto straipsnis	2017 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	Iš viso
Infrastruktūra	bendra sistemų infrastruktūra			-0,02	-0,28	-0,02	-0,33
	tinklai			-0,00	-0,00		-0,00
Vidaus reikalai	SIS II		-0,39		-1,50	-0,03	-1,92
	VIS / BDANP			-1,86			-1,86
	AIS	-2,92		-1,06	-0,00	-0,14	-4,12
	ETIAS			-0,01	-0,41		-0,41
	EURODAC	-0,05	-0,12		-0,70		-0,87
	Sąveikumas					-0,77	-0,77
Teisingumas	ECRIS				-0,05		-0,05
Aptarnavimas	aptarnavimas					-0,12	-0,12
Iš viso		-2,97	-0,51	-2,95	-2,94	-1,08	-10,45

Aptarnavimo dalyje 0,12 mln. EUR suma yra susijusi su biudžeto įsipareigojimų asignavimų panaikinimu, suėjus sutarties galiojimo pabaigos terminui, kai nereikėjo taikyti sutartyje numatytų nuostatų, t. y. panaikinti įsipareigojimai, susiję su išorės paramos sutartimis (įskaitant papildomas išlaidas viršvalandžiams, patariamųjų grupių posėdžiams ir valstybėms narėms teikiamiems mokymams).

Mokėjimų asignavimų vykdymas

Visas Agentūros patvirtintas mokėjimų asignavimų galutinis biudžetas buvo 294,18 mln. EUR. Iki 2023 m. pabaigos panaudota 99,9 proc. C1 kreditų mokėjimų asignavimų, įskaitant į 2024 m. biudžetą perkeltas administracines išlaidas. 1 antraštinėje dalyje panaudota 97,9 proc. asignavimų, o automatiškai perkelta 2,1 proc. asignavimų. 2 antraštinėje dalyje panaudota 54,4 proc., panaikinta 1,2 proc. ir į 2024 m. automatiškai perkelta 44,4 proc. asignavimų. 3 antraštinėje dalyje panaudota 100 proc. asignavimų. eu-LISA panaudojo 94,2 proc. iš 2022 m. į 2023 m. perkeltų administracinių išlaidų mokėjimų asignavimų.

2023 m. neišmokėti 1 antraštinės dalies (personalo išlaidos)¹²⁴ (0,88 mln. EUR) ir 2 antraštinės dalies (infrastruktūros ir veiklos išlaidos) (12,34 mln. EUR) galiojančių teisinių įsipareigojimų asignavimai kartu su atitinkamais mokėjimų asignavimais perkelti į 2024 m. pagal Finansinių taisyklių 12 straipsnio 6 dalį. Didžioji dalis 3 antraštinės dalies mokėjimų asignavimų panaudota bendrai sistemų infrastruktūrai, ETIAS, AIS ir sąveikumui. Tolesniuose puslapiuose pateikiamas panaudotų veiklos biudžeto mokėjimų kreditų pasiskirstymas.

Veiklos rezultatų rodiklis. Laikas iki išmokėjimo

2023 m. eu-LISA per nustatytą terminą atliko 3 447 mokėjimo operacijas – 19,19 proc. daugiau nei 2022 m.:

- 3 329 operacijas, kurių terminas buvo 30 dienų,
- 58 operacijas, kurių terminas buvo 45 dienos,
- 60 operacijų, kurių terminas buvo 60 dienų.

Vidutinis visų rūšių mokėjimų atlikimo laikas ir toliau buvo gerokai trumpesnis, nei nustatyti terminai: 16,6 dienos 30 dienų termino mokėjimų ir 27,7 dienos 60 dienų termino mokėjimų. Laiku atsiskaitydama su kreditoriais, eu-LISA įrodo, kad geba veiksmingai tvarkyti savo lėšas.

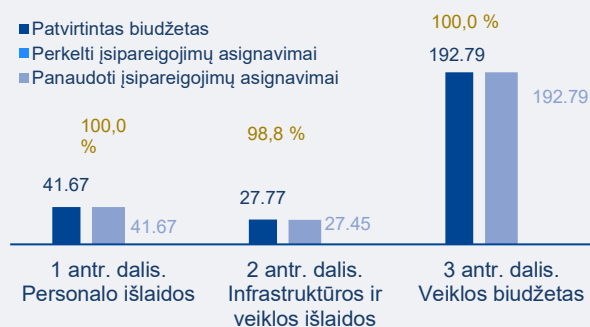
96,4 proc. visų mokėjimo operacijų atlikta per sutartyje nustatytą terminą. 125 mokėjimai atlikti pavėluotai, 10 atvejų kreditoriams teko mokėti palūkanas, kurių suma sudarė 12 920,87 EUR.

¹²⁴ Su darbo užmokesčiu susiję įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimai į kitą laikotarpį neperkeliami.

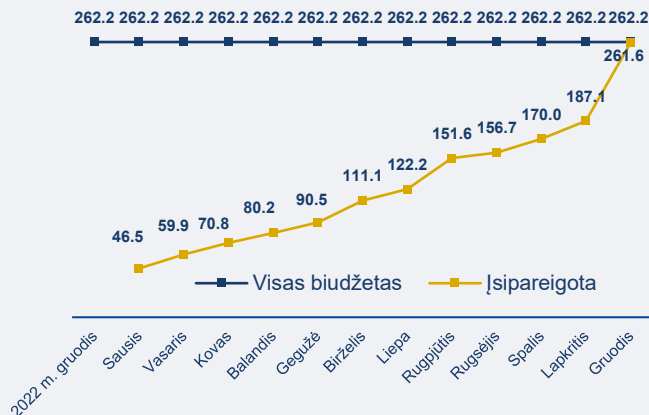
Biudžeto vykdymas 2023 m.

Pagal savo metinės atskaitomybės tvarką Agentūra skelbia savo biudžeto vykdymo ir veiklos rodiklius.

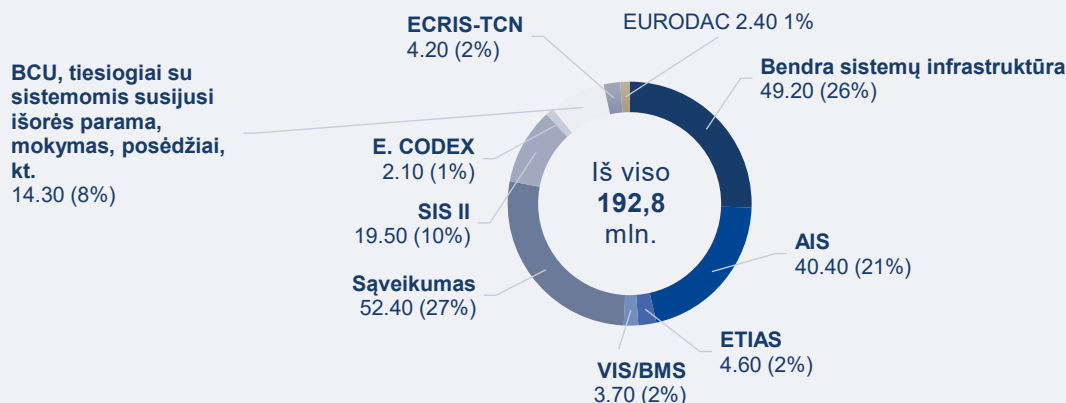
3 pav. C1 įsipareigojimų asignavimų panaudojimas (mln. EUR)

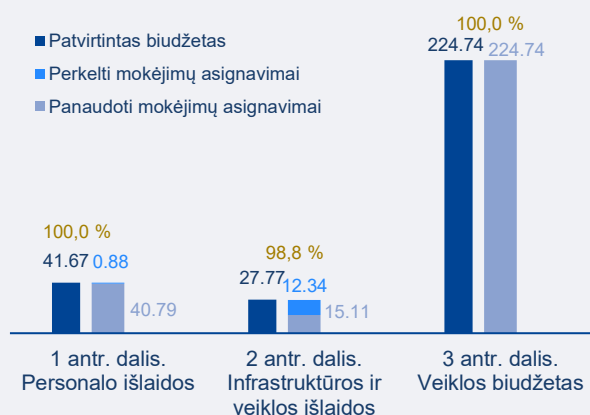
4 pav. 2023 m. įsipareigojimų ir į biudžetą įtrauktų lėšų panaudojimo tendencijos (mln. EUR)

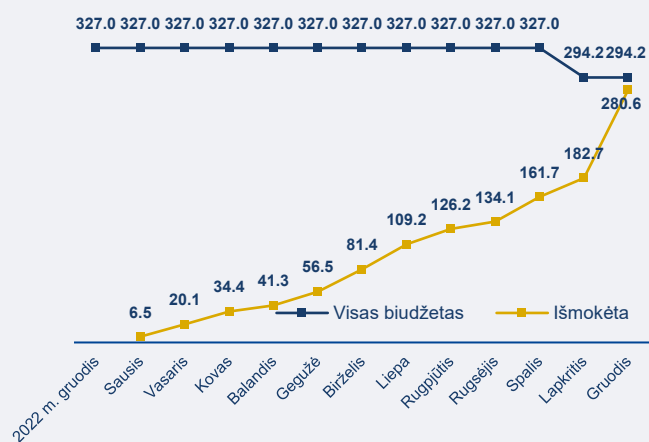
5 pav. 3 antraštinės dalies įsipareigojimų asignavimų panaudojimas (mln. EUR)

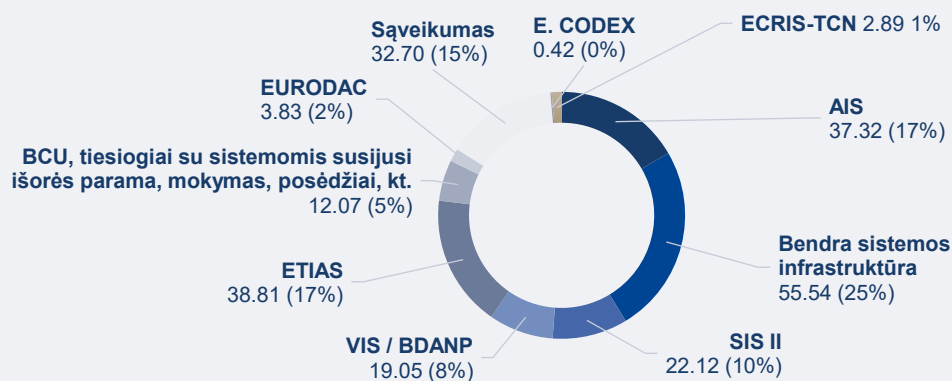
6 pav. C1 mokėjimų asignavimų panaudojimas (mln. EUR)

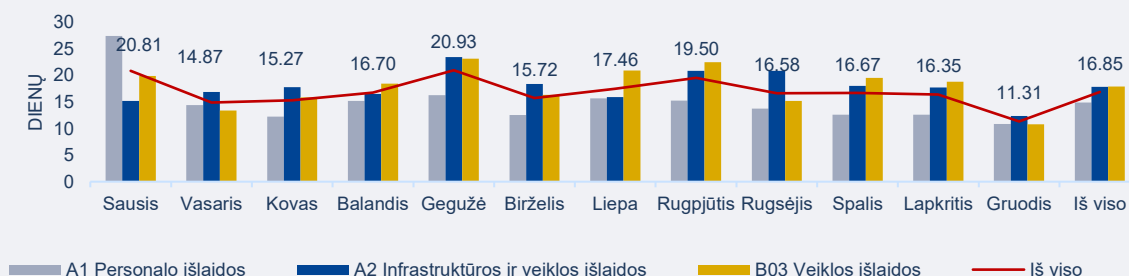
7 pav. 2023 m. išmokėtų ir į biudžetą įtrauktų lėšų panaudojimo tendencijos (mln. EUR)

8 pav. Įvykdyti 3 antraštinės dalies mokėjimų asignavimai (mln. EUR)

9 pav. Bendro laiko iki išmokėjimo mėnesinis pokytis

10 pav. Per 30 dienų atlikti mokėjimai

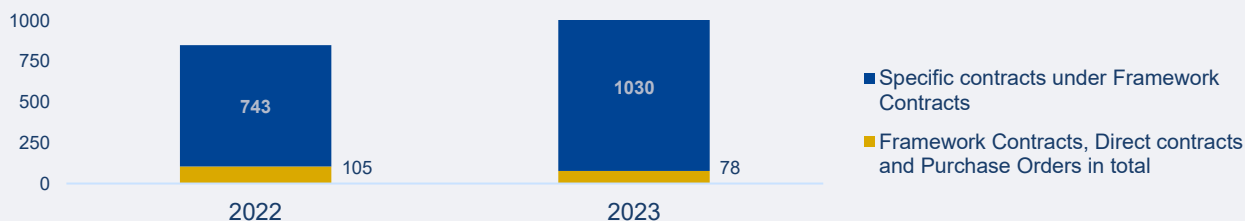
11 pav. Per 60 dienų atlikti mokėjimai

7.3.3. Pirkimo procedūros

Sandorių (t. y. sutarčių) ir bendras **viešųjų pirkimų mastas 2023 m. toliau augo**. Per metus **pasirašytos 1 108 sutartys**, t. y. **31 proc. daugiau** nei 2022 m. – 848. 2023 m. dažniausiai taikyta viešųjų pirkimų procedūra buvo derybos dėl labai mažos vertės sutarčių.

12 pav. 2022 m. ir 2023 m. pasirašytos sutartys ir sutarčių pakeitimai.

Specific contrats under Framework Contracts	Konkrečios sutartys pagal preliminarįsias sutartis
Framework Contracts, Direct contracts and Purchase Orders in total	Preliminariosios sutartys, tiesioginės sutartys ir pirkimo užsakymai

5 lentelė. 2023 m. vykdytų viešųjų pirkimų procedūrų procentinė dalis pagal rūšį

Procedūros rūšis / teisinis pagrindas	Procentinė dalis	Procedūrų skaičius	Skirta suma (eurais)
Derybos dėl vidutinės vertės sutarties	2,94 %	1	140.000,00
Derybos dėl labai mažos vertės sutarties	82,35 %	28	256.684,20
Derybos be išankstinio paskelbimo	5,88 %	2	860.000,00
Atviras konkursas (FR 164 (1)(a))	8,82 %	3	77.553.898,00
Iš viso		34	78.810.582,20

2023 m. Agentūra pasirašė šią sutartį pagal ES finansinio reglamento I priedo 11.1 punkto g papunktį:

Procedūros numeris	Antraštinė dalis	Rangovas	Suma (EUR)	Teisinis pagrindas
LISA-2022-NP-08	eu-LISA ryšių palaikymo biuro patalpų nuoma Briuselyje, Belgijoje	Conseil Central de l'Économie	110 000,00	1 priedas. 11.1 punkto g papunktis. Pastatų sutartys ¹²⁵

7.4. Biudžeto vykdymo įgaliojimų delegavimas ir perdelegavimas darbuotojams

Pagal eu-LISA finansines taisykles, visų pirma 41 ir 46 straipsnius, leidimus suteikiantis pareigūnas biudžeto vykdymo įgaliojimus deleguoja paskirtiesiems leidimus suteikiantiems pareigūnams, daugiausia skyriaus ir (arba) departamento lygmeniu. Paskirtasis leidimus suteikiantis pareigūnas įgaliojimus perdeleguoja pagal įgaliojimų leidimus suteikiančių pareigūnų chartiją, kurioje nustatytos jų užduotys ir pareigos. Šie įgaliojimų delegavimai taikomi pagal biudžetinės atsakomybės matricą, kuri yra nustatyta eu-LISA organizacijoje kaip įgaliojimų ir atsakomybės priskyrimas paskirtiesiems darbuotojams atsižvelgiant į jų atsakomybę organizacijoje už biudžetinių išteklių planavimą, įgyvendinimą ir stebėseną visose finansinėse grandinėse. Įgaliojimams deleguojami visų lėšų šaltinių biudžeto eilutės lygiu. Juos vykdo darbuotojai, formaliai paskirti vykdyti šią funkciją vykdomojo direktoriaus sprendimu, taikant viršutinę finansinę ribą. Deleguotus įgaliojimus reguliariai peržiūri vykdomasis direktorius.

7.5. Žmogiškųjų išteklių valdymas

Žmogiškųjų išteklių politikos rengimas ir patvirtintos įgyvendinimo taisyklės

Siekdama pritaikyti savo teisinę sistemą prie kintančių ES agentūrų veiklos sąlygų ir padidinti darbo sąlygų lankstumą, eu-LISA nustatė naujas darbo laiko ir mišraus darbo modelio taisykles. 2023 m. lapkričio mėn. eu-LISA priėmė sprendimą dėl darbo laiko ir mišraus darbo modelio,¹²⁶ kuriuo pakeisti du ankstesni dokumentai, kuriuose buvo išdėstytos darbo laiko ir nuotolinio darbo gairės.

Naujose taisyklėse nustatyta, jog nuotolinis darbas ir darbas biure yra lygiaverčiai, ir nurodytos galimų darbo biure ir nuotolinio darbo dienų skaičius per savaitę. Be to, apibrėžti nauji principai, padedantys vienodai suprasti darbo sąlygas, darbo tvarką ir konkrečias situacijas. Siekiant palengvinti šių naujų nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliosiančių taisyklių įgyvendinimą vadovams ir darbuotojams surengti informavimo renginiai.

Etatų planas ir darbuotojų skaičius

eu-LISA 2023 m. etatų plane patvirtinti 222 laikinųjų darbuotojų (TA), 166 sutartininkų (CA) ir 11 deleguotųjų nacionalinių ekspertų (DNE) etatai – iš viso 399. Palyginti su 2022 m., bendras etatų skaičius padidėjo 6 etatais, kurie visi buvo TA etatai, patvirtinti 2023 m. ES biudžete kovai su didėjančiomis kibernetinio saugumo grėsmėmis. CA ir DNE etatų skaičius per šį laikotarpį nepakito.

Užimtos buvo 89,2 proc. etatų plane numatytų darbo vietų, įskaitant pateiktus darbo pasiūlymus – 92,3 proc., t. y. šiek tiek daugiau nei 2022 m. (+ 0,2 proc.). Bendras visų rūšių pareigybių užimtumo lygis buvo 85,7 proc.,

¹²⁵ 2018 m. liepos 18 d. Reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių.

¹²⁶ eu-LISA Valdandčiosios tarybos 2023 m. lapkričio 16 d. sprendimas Nr. 2023-333.

o įskaitant pateiktus darbo pasiūlymus – 94,2 proc.

2023 m. pabaigoje Agentūroje dirbo 342 **darbuotojai**: 246,9 etato ekvivalento (EE) (74,1 proc. darbuotojų) operatyvinėje srityje, 31,1 EE (9,3 proc. darbuotojų) – finansinėje ir viešųjų pirkimų srityje ir 55 EE (16,5 proc. darbuotojų) – horizontalioje srityje (bendras koordinavimas ir administracinė parama). 2022 m. pabaigoje Agentūroje dirbo 324 darbuotojai, todėl nuo to laiko jų skaičius išaugo.

2023 m. eu-LISA pavyko įdarbinti daug papildomų darbuotojų. Iš viso pateikta 90 darbo pasiūlymų, palyginti su 85 pasiūlymais 2022 m. Kadangi turėti rezervo sąrašai buvo visiškai išnaudoti, Agentūra pradėjo naujas atrankos procedūras, o tai turėjo įtakos įdarbinimo proceso trukmei. Atsižvelgdama į numatomą darbuotojų skaičiaus didėjimą, Agentūra sėkmingai pabandė sudaryti pirmą didelį pagrindinių IT funkcijų ir pagalbinio personalo talentų rezervą (IV FG lygio).

Keli atrinkti kandidatai buvo vidaus darbuotojai, todėl bendras darbuotojų skaičius dėl to nepasikeitė. Padėti dar labiau apsunkino tai, kad 26 iš 90 kandidatų (28 proc.) atsisakė pasiūlyto darbo, daugiausia dėl to, kad gavo kitą darbo pasiūlymą (27 proc.), nenorėjo persikelti į kitą darbo vietą (23 proc.), dėl asmeninių priežasčių (23 proc.) arba dėl nepatenkintų atlyginimo lūkesčių (15 proc.).

2023 m. Agentūra pradėjo 9 naujas atrankos procedūras (išskyrus stažuotų procedūras) ir gavo iš viso 2 127 kandidatų paraiškas. Iš viso įdarbinti 62 nauji darbuotojai (iki 2023 m. gruodžio 31 d. priimti darbo pasiūlymai), iš kurių 13 darbuotojų pasiūlytos naujos karjeros galimybės eu-LISA. Vidutiniškai per vieną procedūrą gautos 152 kandidatų paraiškos, t. y. daugiau negu 2021 m., kai šis rodiklis buvo 107. Didžiausias kandidatų skaičius pagal uždarą atrankos procedūrą buvo 535, mažiausias – 68.

eu-LISA taip pat pradėjo įgyvendinti vidaus judumo programos projektą, kurio tikslas – išnaudoti esamų darbuotojų kompetenciją ir skatinti Agentūros darbuotojų nuolatinį profesinį tobulėjimą. Paskelbtas kvietimas kandidatuoti į Sistemų operacijų skyriaus Operatyvinių paslaugų priemonių sektoriaus vadovo pareigas, į kurias sėkmingai paskirtas vienas darbuotojas. 2023 m. bandomąjį laikotarpį sėkmingai baigė 32 darbuotojai, o du darbuotojai išėjo iš darbo bandomojo laikotarpio metu. Nė vieno darbuotojo bandomojo laikotarpio vertinimas nebuvo neigiamas. Iki 2023 m. pabaigos bandomojo laikotarpio vertinimai buvo visiškai suskaitmeninti, naudojant eu-LISA e. mokymosi sistemą.

2023 m. pabaigoje eu-LISA visu etatu dirbo 342 darbuotojai: 198 TA, 135 CA ir 9 DNE. Be to, Agentūroje buvo pasiūlyta profesinė praktika dvylikai stažuotojų. Palyginti su 2022 m., darbuotojų pasiskirstymas tarp trijų eu-LISA darbo vietų – centrinės būstinės Taline (Estija), techninės stoties Strasbūre (Prancūzija) ir ryšių palaikymo biuro Briuselyje (Belgija) – iš esmės nepakito. Beveik trečdalis (26 proc.) darbuotojų dirbo eu-LISA būstinėje Taline, 73 proc. – techninėje stotyje Strasbūre ir 1 proc. – ryšių palaikymo biure Briuselyje. Agentūros techninėje stotyje Pongau Sankt Johane (Austrija) visu etatu dirbančių darbuotojų nėra.

Agentūroje dirba 25 tautybių žmonės: 23 ES valstybių narių, Norvegijos ir Jungtinės Karalystės. Palyginti su 2022 m., lyčių lygybė šiek tiek pagerėjo (+2,7 proc.): moterys sudarė 34,2 proc. visų darbuotojų (117), o vyrai – 65,8 proc. (225).

Veiklos rezultatų rodikliai žmogiškųjų išteklių srityje

Nebuvimo darbe lygis buvo vertinamas pagal tris rodiklius:

- vidutinis laikinojo nedarbingumo dėl ligos dienų skaičius vienam darbuotojui buvo 9,7 dienos (tikslas: < 15 dienų vienam darbuotojui);
- ilgalaikio nedarbingumo dėl ligos atostogose esančių darbuotojų procentinė dalis buvo 5,3 proc. (tikslas: < 10 proc.);
- laikinojo nedarbingumo dėl ligos atostogose nebuvusių darbuotojų procentinė dalis buvo 42,7 proc. (tikslas: > 15 proc. visų darbuotojų).

Visi šie skaičiai atitiko tikslą, nors, palyginti su 2022 m., pastebėtas nedidelis nedarbingumo dienų skaičiaus padidėjimas.

Darbuotojų kaita buvo 4,09 proc., t. y. neviršijo 5 proc. tikslo (išskyrus 2023 m. pabaigoje, kai ji šiek tiek viršijo tikslą ir siekė 5,6 proc.). Centrinėje būstinėje Taline darbuotojų kaita buvo 7,45 proc., palyginti su 2,82 proc. techninėje stotyje Strasbūre.

Darbuotojų, kurie laiku pateikė **interesų deklaracijas**, buvo 91 proc. (tikslas: > 80 proc.), šis rodiklis šiek tiek pagerėjo – 2022 m. tokių darbuotojų buvo 90 proc.

Perėjus prie kokybinio darbuotojų vertinimo metodo, 2023 m. talentų išlaikymo rodiklis buvo pakeistas į PVRR „**nepatenkinamo darbuotojų vertinimo procentinė dalis**“. 2023 m. šis Agentūros PVRR buvo 1,8 proc. (tikslas: 1–5 proc.).

2023 m. eu-LISA priėmė **39 naujus darbuotojus**, padėdama jiems persikelti ir prireikus teikdama paramą.

2023 m. 32 darbuotojai sėkmingai baigė **bandomąjį laikotarpį** ir du darbuotojai išėjo iš eu-LISA bandomojo laikotarpio metu. Nė vieno darbuotojo bandomojo laikotarpio vertinimas nebuvo neigiamas.

Agentūra įgyvendino **metinį mokymosi planą** ir surengė daug užsiėmimų darbo grupės ir individualiu lygmeniu:

- 67 mokymus, kurių bendra trukmė – 124 dienos ir kuriuose dalyvavo 1 149 dalyviai,
- 22 išorės mokymo renginius, kuriuose iš viso dalyvavo 107 dalyviai,
- pasiektas 82 proc. bendras pasitenkinimo savo vidaus mokymais lygis,
- gauti 224 individualaus mokymo prašymai,
- 59 darbuotojai lankė kalbos mokymo kursus.

Įgyvendindama įvairias iniciatyvas, 2023 m. eu-LISA toliau gerino savo darbuotojų patirtį ir gerovę. Birželio mėn. surengta **darbuotojų apklausa**, kurios tikslas – įvertinti darbuotojų pasitenkinimą ir nustatyti tobulintinas sritis. Reaguojant į apklausoje nustatytus neigiamai vertinamus veiksnius, sudarytos darbo grupės, kurios įgyvendino tikslinius veiksmus, skirtus šioms problemoms spręsti ir motyvacijai didinti. Visus metus buvo organizuojama įvairi socialinė veikla, siekiant skatinti kolektyvinę sanglaudą ir sudaryti prasmingos darbuotojų socialinės sąveikos galimybių.

Pripažindama psichikos sveikatos svarbą, eu-LISA surengė 5 **psichikos sveikatos ir gerovės** internetinius seminarus, kuriuose dalyvavo 312 dalyvių. Be to, 19 žmonių pasinaudojo 106 individualiomis konsultacijomis, o 142 asmenys prisijungė prie Agentūros siūlomos gerovės programėlės. Be to, į Agentūrą buvo pakviestas treneris, kuris patarė, kaip skatinti biuruose dirbančius darbuotojus judėti. Be to, buvo organizuojamos su **sveikata susijusios iniciatyvos**, pavyzdžiui, dviračių dienos, siekiant propaguoti sveikatingumo kultūrą ir skatinti rinktis sveiką gyvenimo būdą. Visos šios iniciatyvos rodo, kad eu-LISA yra įsipareigojusi teikti pirmenybę holistinei savo darbuotojų gerovei.

Apmokyti ir paskirti nauji **konfidencialūs patarėjai**. Jiems pranešta apie 9 atvejus ir buvo rengiami reguliarūs priežiūros posėdžiai. Personalo skyrius atliko 3 preliminarinius vertinimus ir pradėjo 3 oficialius administracinius tyrimus.

Darbuotojų lyginamoji analizė

Laikydamosi Finansinio pagrindų reglamento reikalavimų ir ES agentūrų administracijų vadovų patvirtintos metodikos, eu-LISA atliko metinę lyginamąją analizę administracinio ir operatyvinio personalo santykiui įvertinti. Apskritai laikoma, kad optimalus pareigybių ir darbuotojų santykis yra toks: apie 70 proc. išteklių turėtų būti skiriama operatyvinei veiklai, 20 proc. – administracinės paramos veiklai ir koordinavimui ir 10 proc. – neutraliai (finansinei) veiklai. 2022 m. lyginamoji analizė parodė, kad eu-LISA darbuotojai pasiskirsto taip: **73,1 proc. atlieka operatyvines funkcijas, 17,5 proc. administracines ir koordinavimo užduotis, o 9,4 proc. atlieka neutralias funkcijas**. Išsamesnė 2023 m. eu-LISA lyginamosios analizės rezultatų apžvalga pateikta IV priede.

7.6. Efektyvumo didinimo strategija

2023 m. eu-LISA toliau dėjo pastangas siekdama **tapti dinamiška ir veiksminga organizacija**, kuri savo suinteresuotiesiems subjektams duoda puikių rezultatų. Siekdama gerinti savo indėlį įgyvendinant ES TVR politiką, Agentūra apsvarstė, kaip **efektyvinti** savo valdymą, išteklių planavimą ir biudžeto valdymą, kad jos darbas taptų dar našesnis, o ištekliai būtų panaudojami dar geriau. Svarbiausia, kad sėkmingai įgyvendinus **lanksčią projektų valdymo metodiką** ir taip radus išeitį iš padėties, kurioje buvo įstrigęs AIS projektas, lankstusis metodas palaipsniui bus taikomas ir visoms kitoms sistemoms kurti.

Siekdama efektyvinti savo veiklą, Agentūra reguliariai peržiūrėjo savo vidaus valdymo ir organizacines struktūras. Siekdama sudaryti palankesnes sąlygas veiksmingesniam komandų bendradarbiavimui, eu-LISA **surašė ir dokumentavo visus savo procesus**, iš viso 69 operatyvinius ir bendro pobūdžio procesus, kurie vėliau buvo peržiūrėti ir atnaujinti siekiant juos dar labiau optimizuoti ir sukurti daugiau sinergijos.

Siekdama kuo geresnių rezultatų ir savo politikos tikslų, eu-LISA **išanalizavo lėšų trūkumus ir žmogiškuosius išteklius**, kuriuos galima panaudoti pavestoms užduotims atlikti. Agentūra taip pat atsižvelgė į šiuos aspektus: galimą ilgalaikį neigiamą finansinį poveikį, kurį gali sukelti spartėjanti infliacija, kurią lemia dėl ekonomikos atsigavimo didėjanti paklausa, nuolatiniai vertės grandinių trikdžiai ir didėjančių energijos kainų spaudimas.

eu-LISA ieškojo galimybių **modernizuoti savo veiklos modelį**, siekiant sumažinti priklausomybę nuo išorės rangovų. Šiuo tikslu daug pastangų įdėta įgyvendinant **lankstų projektų valdymo metodą**, stiprinant tarpsektoriškumą, suburiant skirtingas komandas į laikinas darbo grupes įstrigusiems projektams įgyvendinti. Žvelgdama į ateitį, eu-LISA vertina, kaip sumažinti infrastruktūros išlaidas naudojant **debesijos sprendimus** ir toliau standartizuojant sistemos techninės priežiūros valdymą.

Agentūra nuolat rengė diskusijas ir taikė rizikos mažinimo priemones, kad išspręstų **darbuotojų trūkumo** klausimą. 2022 m. patvirtintoje naujoje apsirūpinimo ištekliais strategijoje nurodyta, kokių pajėgumų reikia patikėtoms užduotims vykdyti, ir kaip geriausia jais apsirūpinti, t. y. kokiems darbuotojams gali būti patikimos konkrečios užduotys, pvz., statutiniai darbuotojai kritinėms užduotims, kurių negalima užsakyti, ir išorės rangovai kitoms užduotims, arba mišraus modelio taikymas. Apsirūpinimo ištekliais strategijoje išdėstytos svarbios žmogiškųjų išteklių planavimo ir papildomų išteklių užduotims, kurių negalima perduoti rangovams, poreikio nustatymo gairės, todėl Agentūra toliau ją pritaiko prie kintančių poreikių.

Agentūra taip pat sudarė naują preliminarąją sutartį dėl **išorės paramos**, kad galėtų perduoti užduotis, kurioms vykdyti neturi pakankamai etatų (kad būtų pasiekti trumpalaikiai tikslai). Be to, eu-LISA visapusiškai stiprino savo gebėjimus, įskaitant darbuotojų reikiamų įgūdžių ir žinių ugdymą, vykdomą įgyvendinant eu-LISA žmogiškųjų išteklių strategiją.

eu-LISA iš esmės pagerino po anksčiau vykdytų ankstesnių atrankų sudarytų **rezervo sąrašų** naudojimą. Pavyzdžiui, sudėjus profilius ir ilgesnius rezervo sąrašus kelioms pareigybėms užimti pagal vieną įdarbinimo procedūrą, Agentūrai pavyko užpildyti daugiau laisvų darbo vietų, skelbiant mažiau pranešimų apie laisvas darbo vietas. Šioje srityje veiksmingumas taip pat pasiektas derinant pastangas su kitomis ES agentūromis – skelbiant bendrus pranešimus apie laisvas darbo vietas ir dalijantis sudarytais atrinktų kandidatų rezervo sąrašais. Remdamasi šia patirtimi, Agentūra aktyviai ieško kitų galimybių ieškoti sinergijų su kitomis ES agentūromis veiksmingumui užtikrinti.

Nuo 2020 m., kai tai daryti privertė COVID-19 pandemija, eu-LISA vis daugiau **mokymų rengia internetu**. 2023 m. 80 proc. naujų mokymų buvo rengiami internetu (palyginti su 36 proc. 2019 m.), o dalyvavimo internetu lygis pasiekė 94 proc. Todėl bendras dalyvių skaičius išaugo šešeriopai – nuo 623 2019 m. iki 4 112 2023 m. Be to, didžiąją dalį internetinės mokymo medžiagos galima naudoti ir po mokymų, todėl mažėja darbo krūvis ir išlaidos ne tik eu-LISA, bet ir dalyviams.

Panašiai, vidaus ir tarpžinybiniais susitikimams (įskaitant susitikimus su Komisija) naudojant **vaizdo konferencijų** priemones taip pat pavyko sutaupyti nemažai biudžeto lėšų.

2023 m. eu-LISA pradėjo taikyti **naują skaitmeninę planavimo priemonę** (ANANPLAN), kuri turėtų pagerinti organizacijos planavimo ir išteklių paskirstymo veiksmingumą. Naujoji priemonė suteikia galimybę sutelkti Agentūros planavimo pastangas naudojant vieną bendrą duomenų rinkinį. Ji buvo naudojama 2023 m. metinei darbo programai rengti (ir biudžeto ir žmogiškiesiems ištekliams paskirstyti) ir padėjo stebėti darbo programos įgyvendinimą, įskaitant „Power BI“ pajėgumų plėtoją.

Visai šiai veiklai remti bus toliau skaitmeninami vidaus darbo srutai ir naudojamos įvairios IT priemonės procesams palengvinti ir racionalizuoti. Siekdama didesnio veiksmingumo Agentūra taip pat pradėjo aiškintis, kam galėtų **pasitelkti dirbtinį intelektą**, ypač generatyvinį DI, ypač kartotinėms ar mažos vertės užduotims optimizuoti, kad darbuotojai galėtų susitelkti į svarbesnius darbus.

7.7. Audito ir ex post patikrinimų rezultatų vertinimas

Šiame skirsnyje pateikiama Europos Komisijos vidaus audito tarnybos (VAT) ir eu-LISA vidaus audito skyriaus (VAS) atliktų auditų santrauka, įskaitant EDAPP atliktus auditus ir Europos Audito Rūmų nuomones dėl finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų patikimumo ir tvarkingumo, taip pat atitinkamos paskelbtos išvados.

7.7.1. Komisijos vidaus audito tarnyba ir eu-LISA vidaus audito skyrius

2022 m. lapkričio mėn. eu-LISA valdančioji taryba patvirtino¹²⁷ 2023 m. vidaus audito planą¹²⁸, kuris buvo iš dalies pakeistas 2023 m. lapkričio mėn.¹²⁹ 2023 m. vidaus audito skyrius ir toliau buvo kontaktinis punktas ryšiams su Europos Komisijos Vidaus audito tarnyba (VAT), Europos Audito Rūmais (EAR) ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF). Šis vaidmuo yra svarbus siekiant užtikrinti, kad įprasta Agentūros veikla būtų kuo mažiau trikdoma ir darbas nebūtų dubliuojamas. 2023 m. vidaus audito plano rezultatai nušviesti išsamioje veiklos ataskaitoje, kuri buvo išanalizuota ir aptarta su vykdomuoju direktoriumi ir AAFK (2024 m. vasario 21 d. vykusiamе posėdyje), o 2024 m. kovo 21 d. su ja susipažino ir Valdančioji taryba.¹³⁰

6 lentelė. 2023 m. vidaus audito temų suvestinė

Auditorius	2023 m. pateikto audito tema (pagal rūšį)	Tema ir rezultatai
VAS	ABAC prieigos teisių valdymo metinė peržiūra (patikrinimas) ¹³¹	(Pakartotinis) patikrinimas dėl ABAC prieigos teisių valdymo. Audito metu daugiausiai dėmesio skirta suteiktų prieigos teisių rizikos įvertinimui / atnaujinimui; periodiniam ABAC prieigos teisių (t. y. darbo srauto, apskaitos ir atskaitomybės) tvirtinimui, atsižvelgiant į naudotojams pagal standartinę procedūrą pavestas pareigas. Po audito pateiktos audito išvados ir dvi audito rekomendacijos ¹³² . Atsižvelgiant į jas, parengtas veiksmų planas.
VAS	Konfigūracijos valdymo proceso auditas (patikrinimas)	(Pakartotinis) patikrinimas dėl projekto įgyvendinimui nustatytų konfigūracijos valdymo proceso (operacijų) vidaus kontrolės priemonių veiksmingumo ir efektyvumo. Atliekant auditą daugiausia dėmesio skirta konfigūracijos saugyklos vientisumui. Atlikus auditą pateikta audito išvada ir keturios audito rekomendacijos ¹³³ . Atsižvelgdama į audito rezultatus, Agentūros vadovybė parengė veiksmų planą.
VAS	eu-LISA kovos su sukčiavimu strategijos įgyvendinimo stebėseną (koordinavimas / patikrinimas)	Siekiant padėti kovoti su sukčiavimu ir kuo labiau sumažinti nusikaltėlių galimybes sukčiauti. 2022–2024 m. eu-LISA kovos su sukčiavimu strategijoje nustatyti trys tikslai: ■ siekti visapusiško kovos su sukčiavimu principų laikymosi, ■ visose eu-LISA veiklos srityse nustatyti ir išlaikyti aukštą etikos lygį, ■ plėtoti ir naudoti duomenų rinkimo ir analizės sistemą. VAS pateikė metinę stebėsenos ataskaitą, kurioje nurodytas 75 proc. Kovos su sukčiavimu strategijos veiksmų plano įgyvendinimo lygis ¹³⁴ .
VAS	VAT, VAS, Audito Rūmų ir OLAF pateiktų audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną (koordinavimas)	Užtikrinti, kad nustatytos problemos būtų išspręstos, o patobulinimai įgyvendinti. 2023 m. VAS pateikė keturias stebėsenos ataskaitas.
VAS VAT	Audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną (patikrinimas)	Nepriklausomai patvirtinti, kad nustatytos problemos išspręstos, o patobulinimai įgyvendinti. VAS ir VAT peržiūrėjo rekomendacijas, pažymėtas kaip įgyvendintas (parengtas peržiūrai), ir patvirtino, kad 12 rekomendacijų įgyvendintos.
VAT	Kelių subjektų atliktas Migracijos ir vidaus reikalų GD ir ES decentralizuotų agentūrų (eu-LISA, EUAA, Europolo, CEPOL ir EMCDDA) veiklos koordinavimo auditas	Galutinė audito ataskaita buvo paskelbta 2023 m. gegužės mėn., ir VAT pripažino, kad eu-LISA veiksmų planas dėl dviejų audito rekomendacijų yra tinkamas. ¹³⁵

¹²⁷ Valdančiosios tarybos dokumentas Nr. 2022-382 Valdančiosios tarybos sprendimai, B.15.d punktas.

¹²⁸ Valdančiosios tarybos dokumentas Nr. 2022-387, 2023 m. vidaus audito planas, Ares(2022)8560364, 2022 m. gruodžio 9 d.

¹²⁹ Valdančiosios tarybos dokumentas Nr. 2023-333 Valdančiosios tarybos sprendimai, B18.c punktas.

¹³⁰ 48 eu-LISA valdančiosios tarybos posėdžio sprendimų B15.a punktas, dok. Nr. 2024-046, 2024 m. kovo 21 d.

¹³¹ ABAC (kaupiamosios apskaitos sistema): Komisijos sukurta biudžeto ir apskaitos operacijų vykdymo ir stebėsenos sistema, įskaitant Finansinio reglamento ir įgyvendinimo taisyklių atitiktį užtikrinančias funkcijas.

¹³² VAS ataskaita, Nr. Ares(2023)5187136, 2023 m. liepos 26 d.

¹³³ VAS ataskaita, Nr. Ares(2024)1056607, 2024 m. vasario 12 d.

¹³⁴ 2023 m. kovos su sukčiavimu strategijos veiksmų plano įgyvendinimo stebėsenos ataskaita, Nr. Ares(2024)1056755, 2024 m. vasario 12 d.

¹³⁵ VAT ataskaita, Nr. Ares(2023)3266879, 2023 m. gegužės 10 d.

7.7.2. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP)

Aukšto duomenų apsaugos lygio užtikrinimas yra vienas pagrindinių Agentūros tikslų. Duomenų apsaugos reikalavimų laikymosi išorės auditai padeda siekti šio tikslo ir yra eu-LISA nuolatinio TVR informacinių sistemų operacijų valdymo tobulinimo plano dalis. 2023 m. eu-LISA toliau stebėjo pažangą, padarytą **įgyvendinant rekomendacijas**, pateiktas EDAPP atlikus SIS, VIS ir EURODAC auditus:

- 2018 m. lapkričio mėn. atliktas SIS ir VIS auditas, kurio galutinę ataskaitą Agentūra gavo 2023 m. balandžio mėn., joje pateiktos 43 rekomendacijos (visas jas Agentūra įgyvendino);
- 2019 m. gruodžio mėn. atlikto EURODAC audito galutinę ataskaitą eu-LISA gavo 2023 m. balandžio mėn., joje pateiktos 29 rekomendacijos (iš kurių Agentūra įvykdė 23).

Rugsėjo mėn. eu-LISA baigė įgyvendinti visas 2017–2019 m. EDAPP atliktų SIS ir VIS auditų rekomendacijas.

Po 2022 m. EDAPP atlikto SIS, VIS ir EURODAC audito birželio 15 d. Valdancioji taryba priėmė galutines pastabas dėl šio patikrinimo ataskaitos projekto, o birželio 26 d. eu-LISA išsiuntė savo pastabas EDAPP, visiškai laikydamosi nustatyto termino. 2023 m. rugsėjo mėn. Agentūra gavo galutinę šio audito ataskaitą su 37 rekomendacijomis. Paskutinis EDAPP SIS auditas vietoje atliktas 2023 m. gruodžio mėn.

Visais atvejais Agentūra parengė atitinkamus veiksmų planus, kuriuose atsižvelgiama į EDAPP pateiktas rekomendacijas, ir EDAPP ketvirčio ataskaitas ir likusių rekomendacijų įgyvendinimo pažangos ataskaitas Valdancijai tarybai ir Audito, atitikties ir finansų komitetui (AAFK).

7.7.3. Europos Audito Rūmai

2023 m. Europos Audito Rūmai užbaigė įprastą 2022 finansinių metų metinių eu-LISA ataskaitų auditą¹³⁶. Audito Rūmai patikrino:

- Agentūros finansines ataskaitas, kurias sudaro 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinės ataskaitos¹³⁷ ir biudžeto vykdymo ataskaitos¹³⁸;
- šiose finansinėse ataskaitose atspindimų operacijų teisėtumą ir tvarkingumą.

Audito Rūmų nuomone, 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų eu-LISA finansinėse ataskaitose eu-LISA finansinė būklė 2022 m. gruodžio 31 d. ir tą dieną pasibaigusių finansinių metų jos operacijų rezultatai, pinigų srautai ir grynojo turto pokyčiai visais reikšmingais aspektais yra pateikti teisingai, kaip to reikalaujama pagal jos Finansinį reglamentą ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtas apskaitos taisykles. Jos grindžiamos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais. Tačiau išskirtoje antraštėje dalyje Audito Rūmai atkreipia dėmesį į 2022 m. metinių finansinių ataskaitų 2.1.5.3 pastabą, kurioje aprašomas atvykimo ir išvykimo sistemos įgyvendinimo vėlavimas ir jo poveikis eu-LISA operacijoms.

Audito Rūmų nuomone, 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais aspektais yra teisėtos ir tvarkingos. Kalbant apie mokėjimus, Audito Rūmai nustatė, kad iš viso 17,8 mln. EUR mokėjimų, t. y. 4,8 proc. 2022 m. numatytų mokėjimų asignavimų, neatitiko reikalavimų, t. y. šis rodiklis viršijo auditui nustatytą reikšmingumo ribą, todėl pateikė sąlyginę nuomonę dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo. Audito Rūmai taip pat pateikė pastabų dėl valdymo, kontrolės sistemų ir biudžeto valdymo, kurios nekėlė abejonių dėl pirmiau pateiktų nuomonių. Atsižvelgdama į šias pastabas, Agentūra parengė veiksmų planą.¹³⁹

7.8. Tolesni veiksmai dėl audito rekomendacijų ir susiję veiksmų planai

Pagal eu-LISA vykdomojo direktoriaus sprendimą¹⁴⁰ už audito rekomendacijų įgyvendinimo pažangos stebėseną atsakingas Agentūros vidaus audito skyrius (VAS). Tuo tikslu VAS renka naujausią informaciją iš asmenų, atsakingų už šias rekomendacijas, ir rengia stebėsenos ataskaitas, kurios teikiamos vykdomajam direktoriui ir Valdancijai tarybai.

¹³⁶ Europos Audito Rūmai (2023 m.) „2022 finansinių metų metinė ataskaita dėl ES agentūrų“, 2023 m. spalio 26 d., p. 237–248.

¹³⁷ Šios ataskaitos – tai balansas ir pelno ir nuostolio ataskaita, pinigų srautų lentelė, grynojo turto pokyčių ataskaita, svarbios apskaitos politikos santrauka ir kiti aiškinamieji dokumentai.

¹³⁸ Ataskaitos, kurių aiškinamosiose pastabose aprašomos visos biudžetinės operacijos.

¹³⁹ Veiksmų planas Nr. Ares(2024)2384688, 2024 m. balandžio 2 d.

¹⁴⁰ 2018 m. lapkričio 30 d. eu-LISA vykdomojo direktoriaus sprendimas dėl audito rekomendacijų ir (arba) išvadų įgyvendinimo pažangos ataskaitų teikimo vykdomajam direktoriui ir VAS vadovui tvarkos patvirtinimo Nr. Ares (2018)6152498

2023 m. įgyvendinta 87 proc. audito rekomendacijų: 33 rekomendacijos buvo įgyvendintos, o 38 – ne.¹⁴¹ Toliau pateiktoje lentelėje apibendrinami eu-LISA audito rekomendacijų įgyvendinimo pažangos 2023 m. gruodžio 31 d. duomenys.

7 lentelė. Audito rekomendacijų įgyvendinimo pažanga

VAT, VAS, EAR ir OLAF rekomendacijos pagal svarbą	Iš viso neįgyvendintų 2023 m.	Įgyvendinama	Įgyvendinta	Vėluojama	Užbaigta	Iš viso neįgyvendintų 2023 m. pabaigoje
kritinės	3	-	3	-	3	-
labai svarbios	20	-	16	4	8	12
svarbios	15	-	14	1	8	7
Iš viso	38	-	33	5	19	19

Sąvokos:

- **įgyvendinama**: įgyvendinama pagal planą arba pagal naują su auditoriumi sutartą terminą / veiksmų planą,
- **įgyvendinta**: patvirtinta rekomendaciją pateikusio subjekto ir parengta auditoriaus patikrinimui,
- **įgyvendinama**: įgyvendinama, bet nespėta iki sutarto termino;
- **užbaigta**: auditorius oficialiai patvirtino, kad problema išspręsta,
- **kritinė**: esminis audituoto proceso trūkumas, darantis neigiamą poveikį visai organizacijai,
- **labai svarbi**: esminis trūkumas, darantis neigiamą poveikį visam procesui (prie šios kategorijos priskiriamos visos EAR rekomendacijos),
- **svarbi**: reikšmingas viso proceso trūkumas arba esminis svarbios audituoto proceso dalies trūkumas.

8 lentelė. Neįgyvendintos audito rekomendacijos, įskaitant didelius vėlavimus (> 6 mėn. 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis)

#	Auditorius / audito pavadinimas / metai	Irašo numeris / pavadinimas	Reitingas	Pradinis terminas	Vėluojama > 6 mėn.	Agentūros veiksmai
1	VAT ataskaita dėl viešųjų pirkimų proceso kontrolės priemonių / 2017 m.	3. Kontrolės priemonės prieš sudarant konkrečias sutartis	svarbi	2018-12-31	5 metai 1 mėnuo	Agentūra patvirtino kontrolės procesą ir šabloną. Nauja procedūra bus įgyvendinta iki 2024 m. birželio mėn. pabaigos.
2	VAT ataskaita dėl darbuotojų įdarbinimo ir struktūrinių paslaugų teikėjų įtraukimo ir eu-LISA organizacinės etikos / 2020 m.	1. Žmoniškųjų išteklių samdymas turi būti grindžiamas dokumentuotu ir atnaujintu vertinimu	labai svarbi	2020-09-30	4 metai 4 mėnesiai	2024 m. kovo mėn. pradėta didelė reorganizacija, kad taikant naujus darbo metodus būtų užtikrintas sėkmingas sąveikumo veiksmų gairių įgyvendinimas. Iki 2024 m. birželio eu-LISA gaus išorės vertinimo rezultatus. Šie du elementai suteiks pagrindą atnaujinti tiekimo strategiją ir išteklių paskirstymo metodą. Todėl Agentūra patobulino rekomenduojamą įgyvendinimo planą ir perkėlė tikslinę datą į 2025 m. kovo mėn.
3	Audito Rūmų ataskaita d eu-LISA 2017 ir 2018 finansinių metų meti finansinių ataskaitų	Šiuo metu eu-LISA valdi tris atskiras, neintegruotas, didelės apimties IT sistemas (SI VIS ir EURODAC): visos jose tvarkomi ES TVR srities duomenys. Tai gal neleisti siekti masto ekonomijos ir užtikrinti sinergiją tarp skirtingų sistemų.	labai svarbi	2019-12-31	4 metai	Bendras SIS/VIS/EURODAC TOF LOT1 viešasis pirkimas užtikrina vienodą požiūrį ir masto ekonomiją valdant visas tris sistemas (vykdant techninę priežiūrą ir aptarnavimą). Agentūra užbaigė visų trijų sistemų infrastruktūros techninės priežiūros perėjimą prie horizontaliųjų viešųjų pirkimų modelio (TOF LOT2).
4	Audito Rūmų ataskaita d eu-LISA 2020 ir 2021 finansinių metų meti finansinių ataskaitų	Pasikartojantys dideli asignavimų perkėlimo į kitą laikotarpį rodikliai prieštarauja biudžeto metinio periodiškumo principui ir rodo struktūrines biudžeto vykdymo problemas.	labai svarbi	2022-12-31	1 metai	Įgyvendinta. eu-LISA sustiprino įsipareigojimų inicijavimo priežiūrą ir kontrolę. Terminas naujiems prašymams dėl biudžetinių įsipareigojimų pateikti – rugsėjo 30 d., užtikrinant, kad sutarties laikotarpiai būtų geriau suderinti su finansiniais metais. Vyresniajai vadovybei pavesta užtikrinti, kad išimčių būtų kuo mažiau, nes jų poveikis perkėlimams yra didelis. Naujų priemonių naudą parodys perkėlimų iš 2024 m. į 2025 m. lygis.
5	Audito Rūmų ataskaita d eu-LISA 2021 ir 2022 finansinių metų meti finansinių ataskaitų	eu-LISA galėjo kuo greičiau pasinaudoti TEF ir TOF sutartimis, o ne iš dalies keisti senąsias sutartis maksimalia pagal Finansinį reglamentą leidžiama suma.	labai svarbi	2023-12-31	-	Bendras SIS/VIS/EURODAC TOF LOT1 viešasis pirkimas užtikrina vienodą požiūrį ir masto ekonomiją valdant visas tris sistemas (vykdant techninę priežiūrą ir aptarnavimą). Agentūra užbaigė visų trijų sistemų infrastruktūros techninės priežiūros perėjimą prie horizontaliųjų viešųjų pirkimų modelio (TOF LOT2).

¹⁴¹ VAS ataskaita dėl neįgyvendintų audito rekomendacijų būklės 2023 m. gruodžio 31 d. Ares(2024)1713484, 2024 m. kovo 5 d.

Agentūra yra įsipareigojusi imtis skubių ir ryžtingų veiksmų, siekdama spręsti vėlavimo įgyvendinti neįgyvendintas rekomendacijas klausimą, įskaitant įgyvendinimo terminų peržiūrą. Ateityje eu-LISA informuos auditorius apie įgyvendinimo pažangą.

Siekdamos patikrinti rekomendacijas, kurias eu-LISA pažymėjo kaip „įgyvendintas“ (pažymėtos kaip „užbaigtos“), VAT ir VAS patikrino veiksmų planus, kurie buvo pažymėti kaip „įgyvendinti“, ir patvirtino, kad 19 audito rekomendacijų įgyvendintos¹⁴². EAR taip pat patikrino, ar jo ankstesniais metais pateiktos audito rekomendacijos įgyvendintos¹⁴³.

7.9. Su OLAF atliktais tyrimais susiję tolesni veiksmai¹⁴⁴

2023 m. Agentūra įgyvendino rekomendacijas, pateiktas atlikus OLAF tyrimus, susijusius su bylomis OC/2017/1121/A2 ir COM(2022)28974 (administracinė rekomendacija AR-2022-0031).

7.10. Tolesni veiksmai dėl biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabų

2023 m. Europos Parlamento Biudžeto kontrolės (CONT) komitetas atliko 2022 finansiniais metais ES agentūrų ir bendrų įmonių vykdytos veiklos biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą. Šios procedūros paskirtis – užtikrinti atitiktį atitinkamiems teisinės ir reguliavimo sistemos reikalavimams ir patikimo finansų valdymo principų, visų pirma ekonomiškumo, efektyvumo ir veiksmingumo, taikymą.

2024 m. balandžio mėn. Europos Parlamentas suteikė eu-LISA vykdomajam direktoriui patvirtino, kad Agentūros 2022 m. biudžetas įvykdytas, patvirtino 2022 finansinių metų eu-LISA ataskaitas ir savo pastabas išdėstė rezoliucijoje.¹⁴⁵

Siekdama daugiau dėmesio skirti sritims, kurios buvo nurodytos kaip tobulintos, ir spręsti kritinius klausimus, Agentūra visų pirma:

- ėmėsi būtinų veiksmų, kad sustiprintų savo vidaus kontrolę ir atnaujintų sutarčių valdymo procedūrų vidaus procesus, siekdama šalinti auditorių nustatytus trūkumus, t. y. parengti vidaus kontrolės strategiją ir stiprinti gebėjimą rengti sutartis;
- išliko įsipareigojusi kuo greičiau užbaigti likusių audito rekomendacijų įgyvendinimą ir laiku įgyvendinti visas naujas audito rekomendacijas;
- įdiegė naujos priemonių ir metodų, padedančių geriau planuoti ir stebėti biudžeto įvykdymą;
- tęsė perėjimą nuo vertikalios prie skersinio apsirūpinimo išteklių pagrindinių sistemų kūrimo, tobulinimo ir priežiūros darbams vykdyti;
- siekdama geriau spęsti su darbuotojų samda ir lyčių lygybe susijusius klausimus, patikslino savo darbuotojų samdos strategiją,
- sustiprino keletą rizikos vertinimo komponento elementų ir tęsė strateginių veiksmų gairių įgyvendinimo stebėseną, siekdama geriau suderinti strateginius ir operatyvinius tikslus, o kartu gerinti bendrą Agentūros ilgalaikės strategijos įgyvendinimą.

Atsižvelgdama į Audito Rūmų pastabas dėl eu-LISA 2022 m. finansinių ataskaitų, Agentūra parengė veiksmų planą.

¹⁴² Neįvykdytų rekomendacijų dėl eu-LISA IT saugumo valdymo patikrinimas – VAS pastaba dėl audito išvadų, Nr. Ares(2023)4482, 2023 m. birželio 28 d., Ares(2023)7132265, 2023 m. gruodžio 1 d.; VAS 2023 m. patikrinimų rezultatai, Ares(2024)1549093, 2024 m. vasario 12 d.

¹⁴³ [Audito Rūmų 2022 finansinių metų metinė ataskaita dėl ES agentūrų](#), p. 234–240.

¹⁴⁴ [Reglamento \(ES/Euratomas\) Nr. 883/2013](#) dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų 11 straipsnis.

¹⁴⁵ [2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento sprendimas](#) dėl eu-LISA 2022 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (2023/2165(DEC)): eu-LISA veiksmų planas Nr. Ares(2024)2384688, 2024 m. balandžio 2 d.

Toliau pateiktoje lentelėje pateikiamos **Audito Rūmų 2022 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo ataskaitoje** pateiktos pastabos dėl eu-LISA biudžeto vykdymo ir Agentūros atsakas ir priemonės, kurių imtasi šiems klausimams spręsti.¹⁴⁶

9 lentelė. Biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabos

Biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabos	eu-LISA atsakas ir priemonės, kurių imtasi
Biudžetas ir finansų valdymas	
- pažymi, kad dėl 2022 finansiniais metais pasiektas biudžeto įvykdymo lygis buvo 91,13 proc. įsipareigojimų asignavimų, t. y. 8,87 proc. mažesnis, palyginti su 2021 m.; - be to, pažymi, kad mokėjimų asignavimų įvykdymo lygis buvo 86,71 proc., t. y. 7,94 proc. mažesnis, palyginti su 2021 m.	Igyvendinta Agentūra pradėjo taikyti naujas biudžeto vykdymo planavimo ir stebėsenos priemones ir metodus. 2023 m. tiek biudžetinių įsipareigojimų, tiek mokėjimų asignavimų įvykdymo lygis buvo 99,9 proc., o diferencijuotųjų asignavimų perkelta nebuvo.
- su susirūpinimu pažymi, kad pagal Audito Rūmų ataskaitą Agentūra į 2023 m. perkėlė 14,4 mln. eurų (23 proc.) turėtų 2022 m. įsipareigojimų asignavimų ir kad ši suma apėmė 13,7 mln. eurų (arba 95 proc.) II antraštinės dalies asignavimų, susijusių su administracinėmis išlaidomis (97 proc. 2021 m.); - atkreipia dėmesį į pasikartojančius asignavimų perkėlimus, todėl Audito Rūmai primena, kad pasikartojantys dideli asignavimų perkėlimų rodikliai prieštarauja biudžeto metinio periodiškumo principui ir rodo struktūrines biudžeto vykdymo problemas arba silpną biudžeto planavimą; - atsižvelgdamas į tai pažymi, kad siekiant šių tikslų itin svarbu 2023 m. ketvirtąjį ketvirtį pasirašyti naują preliminarįją sutartį dėl išorės paramos paslaugų teikimo; - tikisi, kad įgyvendinus šį veiksmų planą padėtis gerokai pagerės, ir ragina eu-LISA pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie padarytą pažangą.	Vykdoma Agentūra atsižvelgia į Europos Audito Rūmų pastabą. Agentūra parengė veiksmų planą, į kurį įtrauktos kelios nuo 2023 m. įgyvendintos priemonės, kuriomis siekiama laikytis metinio periodiškumo principo ir sumažinti perkėlimų lygį. Be to, Agentūra parengė naujus procesus, kad sumažintų perkėlimų kiekį, laikydamosi metinio periodiškumo principo. 2023 m. pabaigoje eu-LISA sudarė naują bendrąją sutartį dėl išorės paramos paslaugų (LISA/2022/OP/04). Paslaugos pagal šią sutartį teikiamos nuo 2023 m. pabaigos ir bus tęsiamos iki 2027 m. pabaigos.
Veikla	
tikisi, kad Agentūra reikšmingai prisidės prie teisingumo sistemų skaitmenizacijos siekdama pagerinti Sąjungos teisminių institucijų bendradarbiavimą ir suteikti Sąjungos piliečiams ir įmonėms geresnes galimybes kreiptis į teismą.	Vykdoma eu-LISA svariai prisidėjo prie teisingumo sistemų skaitmeninimo ES lygmeniu, kad pagerintų teisminių institucijų bendradarbiavimą ir piliečiams bei įmonėms suteiktų daugiau galimybių kreiptis į teismą. eu-LISA darbas siekiant TVR sistemų sąveikumo taip pat padės skaitmeninti teisingumo sistemas. Tuo tikslu eu-LISA bendradarbiauja su Eurojustu, Europolu ir Europos prokuratūra dėl e. CODEX ir ECRIS-TCN klausimų ir rengiasi JTG bendradarbiavimo platformai. Toliau įgyvendindama ECRIS-TCN pagal naująsias sąveikumo veiksmų gaires eu-LISA jau pasiekė apčiuopiamų rezultatų – 2024 m. gegužės mėn. bus paleista pirmoji ECRIS-TCN sistemos versija. Kalbant apie e. CODEX, komponentai iki 2023 m. lapkričio 30 d. buvo visiškai perkelti į eu-LISA prieglobos aplinką, o 2024 m. kovo 27 d. Agentūra perėmė laikiną jų valdymą. Oficialiai sistema perimta 2024 m. birželio mėn., kaip nurodyta Komisijos deklaracijoje dėl sėkmingo perdavimo-perėmimo proceso užbaigimo. eu-LISA taip pat pradėjo pasirengimą plėtoti JTG bendradarbiavimo platformą. Projektas prasidės 2024 m., tačiau gegužės mėn. su Komisija pasirašius susitarimą dėl įnašo už projekto plėtrą, eu-LISA nedelsdama oficialiai suformavo projekto komandą ir pradėjo sudarinėti sutartis.
ragina Agentūrą tęsti bendradarbiavimą su kitomis Sąjungos agentūromis.	Vykdoma Agentūra atsižvelgia į Europos Audito Rūmų pastabą. eu-LISA sudarė darbo susitarimus, susitarimo memorandumus ir bendradarbiavimo planus su dauguma TVR agentūrų: CEPOL, EUAA, Eurojustu, Europolu, FRA, FRONTEX ir ENISA. Šiomis priemonėmis nustatoma dvišalio bendradarbiavimo horizontali tvarka, kuria siekiama palengvinti veiksmingesnį ir visapusiškesnį ES reglamentų įgyvendinimą. Dvišalis bendradarbiavimas taip pat vykdomas su Baltijos šalyse įsikūrusiomis partnerėmis BEREC ir EIGE, kurioms kyla tokių pačių iššūkių. Siekdama stiprinti bendradarbiavimą su kitomis ES agentūromis ir pagal pirmininkaujančių valstybių narių trejeto formatą eu-LISA ruošėsi perimti pirmininkavimą TVRAT 2024 m. Be to, eu-LISA

¹⁴⁶ Europos Audito Rūmų 2022 finansinių metų metinė ataskaita dėl ES agentūrų, C/2023/594, 2023 m. spalio 27 d.

aktyviai dalyvauja įvairių ES agentūrų tinklui (ESAT) priklausančių grupių veikloje.

Biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabos

eu-LISA atsakas ir priemonės, kurių imtasi

Efektivitymo didinimas

- ragina Agentūrą toliau bendradarbiauti su kitomis Sąjungos agentūromis, kad būtų galima panaudoti visus turimus išteklius.

Vykdoma

Agentūra atsižvelgia į Europos Audito Rūmų pastabą.

Agentūra eu-LISA sudarė susitarimus dėl paslaugų lygio su keliomis ES agentūromis dėl paramos teikimo veiklos tęstinumo klausimais, taip pat dėl veiksmingumo ir sinergijos didinimo kitose bendradarbiavimo srityse. Su FRONTEX ir EUAA sudaryti susitarimai dėl veiklos atkūrimo duomenų sistemų prieglobos. Nuo 2016 m. eu-LISA teikia duomenų centro prieglobos paslaugas savo stotyje Strasbūre, Prancūzijoje, EUAA, o nuo 2019 m. – FRONTEX, įskaitant palaikymo paslaugas.

Su ENISA sudarytas susitarimas dėl eu-LISA metinių kibernetinio saugumo pratybų vykdymo; su Europolu sudarytas susitarimas dėl jungtinio saugumo komiteto organizavimo.

- ragina Agentūrą dėti daugiau pastangų viešųjų pirkimų valdymo priemonei galutinai įdiegti.

Įgyvendinta

2023 m. spalio 9 d. gavusi prieigą prie gamybinės aplinkos eu-LISA baigė viešųjų pirkimų valdymo priemonės diegimo procesą. Nuo 2024 m. sausio 1 d. ši priemonė naudojama visoms viešųjų pirkimų procedūroms, kurių vertė viršija 15 000 EUR.

Personalo politika

- pažymi, kad, nepaisant Agentūros pastangų, darbuotojų kaita padidėjo nuo 5,5 proc. 2021 m. iki 7,1 proc. 2022 m., o darbo vietų užimtumas sumažėjo iki 82 proc., t. y. labiau nei Agentūra planavo – 94 proc., visų pirma dėl Agentūros siūlomų trumpalaikių ir žemesnės kategorijos pareigybių skaičiaus.

Vykdoma

Agentūra atsižvelgia į šią pastabą ir toliau stengiasi pagerinti darbo vietų užimtumo lygį ir sumažinti darbuotojų kaitą.

- su susirūpinimu atkreipia dėmesį į lyčių nelygybę tarp Agentūros vyresniosios ir vidurinės grandies vadovų: 12 vyrų (86 proc.) ir 2 moterys (14 proc.); Valdančiosios tarybos narių – 50 vyrų (82 proc.) ir 11 moterų (18 proc.); darbuotojų – 209 vyrų (67 proc.) ir 101 moteris (33 proc.);

Vykdoma

Agentūra atsižvelgia į šią pastabą ir toliau deda pastangas gerinti darbuotojų lyčių pusiausvyrą.

- primena, kad svarbu užtikrinti lyčių pusiausvyrą, ir ragina Agentūrą toliau dėti pastangas siekiant lyčių pusiausvyros visais lygmenimis, imantis konkrečių veiksmų, kurie paskatintų moteris kandidatuoti į Agentūros siūlomas darbo vietas;

Agentūra dėjo daug pastangų, kad pritrauktų kuo daugiau moterų kandidačių, pavyzdžiui, dalyvaudama pramonės mugėse ir platindama pranešimus apie laisvas darbo vietas specialiuose forumuose.

- prašo Komisijos ir valstybių narių skiriant savo narius į Agentūros valdančiąją tarybą atsižvelgti į lyčių pusiausvyros užtikrinimo svarbą.

2022 m. vienos vadovės iniciatyva sudaryta neformali grupė, kuri aptarė galimybes spręsti lyčių pusiausvyros klausimą tiek vadovų, tiek kitų darbuotojų lygmenyje.

Be to, buvo toliau siekiama į eu-LISA pritraukti daugiau moterų, taip pat šiomis priemonėmis:

- peržiūrėti ir siekiant įtrauktis tikslingai performuluoti pranešimų apie laisvas darbo vietas tekstai, pranešimai skelbiami specialiuose IRT moterims profesionalėms skirtuose forumuose,
- darbuotojai skatinami organizuoti internetinius renginius su kitomis ES agentūromis ir Komisija ir kalbėti apie iniciatyvas, kuriomis siekiama gerinti lyčių pusiausvyrą ES institucijose ir įstaigose.

Be to, eu-LISA savo pastangas derina ir patirtimi dalijasi su kitomis ES agentūromis ir Europos Komisija dėl iniciatyvų, kuriomis siekiama užtikrinti lyčių lygybę ES viešajame sektoriuje. 2023 m. surengti susitikimai su EIGE ir Europos Audito Rūmais, siekiant pasimokyti iš jų geriausios praktikos įvairovės ir įtraukties srityje. Agentūra dalyvavo internetinėje pasaulinėje moterų karjeros mugėje, kurioje daug kalbėta apie tai, kaip STEM (gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos) profiliais sudominti kuo įvairesnius kandidatus.

Vis daugiau eu-LISA valdančiosios tarybos narių ir pakaitinių narių paskiriamos moterys, nes valstybės narės ir Komisija supranta lyčių pusiausvyros svarbą. Šiuo metu 10 iš 33 Valdančiosios tarybos narių arba pakaitinių narių yra moterys. Komisija, kuriai atstovauja du nariai, 2023 m. gruodžio mėn. į Valdančiąją tarybą paskyrė moterį.

Vykdoma / įgyvendinama

Agentūra atsižvelgia į šią pastabą ir toliau stengsis skatinti pagarbą ir orumą darbo vietoje bei netoleruoti priekabiavimo.

- atkreipia dėmesį į tai, kad 2022 m. buvo atlikti ir viduje užbaigti trys administraciniai tyrimai, susiję su priekabiavimu, o dar viena byla buvo perduota teismui;

- ragina Agentūrą nedelsiant patraukti atsakomybėn už netinkamą elgesį atsakingus asmenis.

Biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabos	eu-LISA atsakas ir priemonės, kurių imtasi
Viešieji pirkimai	
■ atsižvelgdama į Audito Rūmų ataskaitoje pateiktas pastabas ir pareikštą sąlyginę nuomonę dėl kelių 2022 m. atliktų mokėjimų, kurių bendra suma, susijusi su septyniomis konkrečiomis sutartimis, buvo 17,8 mln. EUR, t. y. 4,8 proc. visų 2022 m. turėtų mokėjimų asignavimų, pažeidimų; ■ pažymi, kad šių mokėjimų trūkumai daugiausia susiję su nukrypimais nuo atitinkamų preliminarinių sutarčių; ■ pažymi, kad, kaip nurodyta Agentūros atsakymuose į Parlamento raštu pateiktus klausimus, pažeidimus, susijusius su 2022 m. atliktais mokėjimais, galima suskirstyti į tris kategorijas: terminuotų sutarčių pakeitimas (6,5 mln. EUR), konkrečių sutarčių pratęsimas ilgesniam nei ilgiausias leidžiamas laikotarpis (3,7 mln. EUR) ir informacijos apie konkrečių sutarčių reikalavimus trūkumą (7,5 mln. EUR); ■ pažymi, kad kai kurie iš šių neteisėtų mokėjimų, kurių bendra suma yra 10,5 mln. EUR, susiję su trimis konkrečiomis sutartimis, pagal kurias mokėjimai buvo atliekami ir 2021 m. ir kuriuos Audito Rūmai savo tų metų metinėje ataskaitoje dėl Sąjungos agentūrų pripažino neteisėtais; ■ pažymi, kad, remiantis Agentūros vykdomojo direktoriaus 2023 m. lapkričio 29 d. posėdyje su Parlamento Biudžeto kontrolės komitetu (toliau – vykdomojo direktoriaus pareiškimai) padarytais pareiškimais, šešios iš septynių Audito Rūmų ataskaitoje nurodytų konkrečių sutarčių baigė galioti be neįvykdytų mokėjimų; ■ pabrėžia, kad tai yra pasikartojanti Agentūros problema; ■ ragina Agentūrą toliau nuosekliai spręsti šią problemą ir biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai pranešti apie padarytą pažangą.	Iš dalies įgyvendintos Agentūra atkreipė dėmesį į šias pastabas ir atitinkamai tobulina sutarčių rengimą. Siekdama užkirsti kelią panašioms atvejams ateityje, Agentūra į naujus konkursus įtraukė papildomas ir konkretesnes sąlygas, kad geriau atspindėtų veiklos reikalavimus ir palengvintų pokyčių valdymą. eu-LISA yra įsipareigojusi savo įgaliojimus vykdyti nuosekliai laikydamosi reikalavimų. Todėl, naujosios Vykdomosios direktorės vadovaujama ir atsižvelgdama į Audito Rūmų pateiktas svarbias pastabas, Agentūra pradėjo nuodugnią savo procesų peržiūrą, kad nustatytų ir pašalintų pagrindines šių pastabų priežastis: ■ atlikusi organizacinę pertvarką sustiprino savo viešųjų pirkimų pajėgumus, paspartino naujų darbuotojų įdarbinimą ir nustatė specialius išorės konsultantus, kurie gali teikti nepriklausomas ekspertines žinias konkrečiais ir labai sudėtingais atvejais; ■ išanalizuotos daugiau nei 500 sutarčių (iš kurių 160 dar galioja) priežastys, siekiant nustatyti pagrindinius trūkumus ir kokiomis priemonėmis juos šalinti. Tarp nustatytų sprendimų: specialūs mokymai, kontrolinių sąrašų įvedimas, geresnis vaidmenų apibrėžimas ir geresnis darbuotojų informavimas apie sutarčių valdymą; ■ naudojant naujus sutarčių valdymo patikros sąrašus sustiprintos kontrolės priemonės, siekiant užtikrinti, kad preliminariosios sutartys nebūtų iš esmės keičiamos; ■ parengta vidaus kontrolės strategija, kuri turi būti oficialiai patvirtinta 2024 m. viduryje. Ji apims: rizikos vertinimą, sąnaudų ir naudos analizę, organizacinių pajėgumų stiprinimo priemones, darbuotojų lygio ir kontrolės intensyvumo nustatymą; ■ Vykdomajai direktorei palaikant sudaryta sutarčių valdymo kokybės užtikrinimo darbo grupė, kuri stebės, kontroliuos ir užtikrins, kad sudaromos sutartys ir visi jų pakeitimai atitiktų nustatytus poreikius dar jų nepasirašius.
■ su dideliu susirūpinimu pažymi, kad 2022 m. buvo tretieji metai iš eilės, kai Audito Rūmai pateikė sąlyginę nuomonę dėl Agentūros viešųjų pirkimų ir sutarčių valdymo, o eu-LISA patyrė daugiau išlaidų dėl pažeidimų, uždelstų ir netinkamų viešųjų pirkimų procedūrų ir nepakankamai kruopštaus viešųjų pirkimų taisyklių laikymosi; ■ atkreipia dėmesį į Agentūros veiksmų planą, kuriuo siekiama nuodugniai peržiūrėti jos procesus ir nustatyti bei pašalinti pagrindines priežastis, dėl kurių nuolat Audito Rūmai nuolat pateikia pastabas šioje srityje, kaip nurodyta atsakymuose į Parlamento rašytinius klausimus, Agentūros tolesnių veiksmų ataskaitoje ir Vykdomojo direktoriaus pareiškimuose; ■ todėl tikisi, kad įgyvendinamas veiksmų planas ilgainiui pagerins padėtį, ypač atsižvelgiant į tai, kad šešios iš septynių konkrečių sutarčių, kurias Audito Rūmai pripažino netvarkingomis, baigė galioti be neįvykdytų mokėjimų; ■ ragina Agentūrą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai periodiškai teikti ataskaitas apie veiksmų plano įgyvendinimo pažangą ir visus taisomuosius veiksmus, kurių imtasi.	Vykdoma Kaip paaiškinta ankstesniuose skirtniuose, Agentūra nuolat tobulina savo procesus ir patikras, kad paremtų savo sudėtingą apsirūpinimo ištekliais modelį.
■ pabrėžia, kad pagal Audito Rūmų ataskaitą 2022 m., kaip ir 2021 m., Agentūra atliko mokėjimus (iš viso 40 mln. EUR), vykdydama konkrečią sutartį, kuri nebuvo tinkama atitinkamai preliminariniam sutarčiai vykdyti, nes joje nebuvo tikslios informacijos apie įsigyjamas paslaugas (kiekius ir pristatymo data); ■ pažymi, kad pagal šią sutartį 2022 m. Agentūra išmokėjo 7,5 mln. EUR; ■ pripažįsta, kad, remiantis Agentūros pastabomis, įtrauktomis į 2023 m. lapkričio 13 d. pranešimą „2022 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimas. Audito Rūmų išvados dėl eu-LISA“. Trumpa pastaba Europos Parlamento nariams: „Pagrindinė 2018 m. pabaigoje pasirašytos sutarties netikslumo priežastis buvo būtinybė išsaugoti AIS-VIS sąveikumo finansavimą, kurio biudžeto planavimas, nepriklausantis nuo Agentūros valios, gerokai skyrėsi nuo faktinio atitinkamų teisės aktų priėmimo; ■ pažymi, kad be šios sutarties sąveikumui užtikrinti būtina susijusi suma būtų prarasta;	Įgyvendinta Agentūra patvirtina, kad pagrindinė problemos priežastis buvo poreikis užtikrinti finansavimą AIS projektams, nepaisant to, kad vėluojama gauti informaciją, reikalingą sistemai kūrimui pradėti. Sustiprinus vidaus kontrolę, kaip aprašyta ankstesnėse dalyse, labai sumažėja tikimybė, kad ši 2018 m. sutartis (jau nebegaliojanti) padėtis pasikartos.

- atkreipia dėmesį į Agentūros atsakyme į Audito Rūmų pastabą nurodytas taisomąsias priemones, kurių Agentūra ėmėsi, kad iš dalies pakeistų minėtą sutartį – į ją įtrauktas išsamesnis teikiamų paslaugų aprašymas;
- pažymi, kad Agentūra nepratęsė šios sutarties, kuri baigė galioti 2022 m.;
- primena, kad atitinkamų teisės aktų priėmimo ir įgyvendinimo vėlavimas yra pagrindinis veiksnys, lemiantis išsamumo ir tikslumo lygį, kurį eu-LISA gali užtikrinti iš pradžių sudarydama preliminarįsias sutartis;
- atkreipia dėmesį į Agentūros tolesnių veiksmų ataskaitoje išdėstytą nuomonę, kad įgyvendinimo aktų rengimo laikotarpio sutrumpinimas turės tiesioginį poveikį Agentūros gebėjimui geriau planuoti viešuosius pirkimus ir užtikrinti, kad sutartys būtų keičiamos kuo mažiau.

- susirūpinęs pažymi, kad, kaip teigiama Audito Rūmų ataskaitoje, Agentūra, siekdama sudaryti sutartį, taikė derybų procedūrą, prieš tai nepaskelbusi skelbimo apie pirkimą;
- pažymi, kad Agentūra šį sprendimą pagrindė ypatinga skuba, nesilaikydama Agentūros viešųjų pirkimų ir teisės tarnybų rekomendacijų;
- atkreipia dėmesį į Audito Rūmų priežastis, kodėl šios procedūros taikymas buvo nepagrįstas;
- atkreipia dėmesį į eu-LISA atsakymą, kad kelių mėnesių techninės priežiūros atotrūkio rizika būtų atsiradusi, nes AIS programos įgyvendinimo terminai oficialiai pasikeitė vėlesniame etape, o numatytas bendras laikas, reikalingas sutarčiai sudaryti ir pereiti prie naujo rangovo, buvo mažiausiai aštuoni mėnesiai;
- atsižvelgdamas į tai, mano, kad Agentūros požiūris buvo protingas;
- atkreipia dėmesį, kad, kaip nurodyta Agentūros atsakyme, sudarytos sutarties galiojimas jau pasibaigęs.

- atkreipia dėmesį į dar dvi pastabas dėl Agentūros valdymo ir kontrolės sistemų, pateiktas Audito Rūmų ataskaitoje;
- atkreipia dėmesį į pirmąją pastabą, susijusią su aparatinės įrangos įsigijimu (27,7 mln. EUR), kurio aparatinės įrangos pardavėjų kainoraščiai nebuvo gauti ir nebuvo atliktos *ex ante* patikros;
- atkreipia dėmesį į antrąją pastabą dėl įvairių operacijų įsigijimo preliminariosios sutarties (apskaičiuotoji vertė – 490 mln. EUR), kadangi šešiuose vertinimo komiteto posėdžiuose nebuvo saugomi posėdžių protokolai ir buvo pasirašyta tik galutinė ataskaita;
- ragina Agentūrą tobulinti savo vidaus kontrolės sistemas, kad ateityje tokių trūkumų būtų išvengta.

- pažymi, kad aštuonios ankstesnių metų (2017, 2018 ir 2021 m.) Audito Rūmų ataskaitose Agentūrai pateiktos pastabos dar yra „neįgyvendintos“;
- primygtinai ragina Agentūrą nedelsiant įgyvendinti šias pastabas ir informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pažangą, padarytą siekiant išspręsti šį klausimą.

Vidaus kontrolė

- pažymi, kad jau trečius metus iš eilės stebimas reikšmingas komponento „Kontrolės veikla“ 10 principo „Pasirenka ir plėtoja kontrolės veiklą“ trūkumas;
- ragina Agentūrą toliau stengtis spręsti trūkumus kontrolės veiklos srityje, kad būtų sumažinta rizika, susijusi su politikos, veiklos ir vidaus kontrolės tikslų įgyvendinimu.

Įgyvendinta

Agentūra nutraukė atitinkamą preliminarįją sutartį. Sistemų techninei priežiūrai ir sąveikai užtikrinti reikalingos paslaugos buvo perkamos pagal preliminarįją sutartį po atviro konkurso.

Vykdoma

Kainos, sumokėtos pagal aparatinės įrangos įsigijimo ir priežiūros sutartį, buvo suderintos *ex post* su bendrosiomis sąlygomis. Patobulintas vertinimo komiteto įrašų dokumentavimas. Agentūra nuolat tobulina savo procesus ir patikras, kad paremtų savo sudėtingą tiekimo modelį.

Įgyvendinta

Visoms likusios pastaboms įgyvendinti parengti veiksmų planai, kurių tikslas – tai padaryti iki 2023 m. pabaigos (2024 m. vidurio).

Iš dalies įgyvendinta

2024 m. eu-LISA vidaus kontrolės sistemos ataskaitoje nurodyta, jog 2023 m. nebuvo jokių didelių trūkumų, visų pirma dėl aukšto neįvykdytų audito rekomendacijų įgyvendinimo lygio ir vidaus kontrolės trūkumų šalinimo veiksmų.

Be to, Agentūra rengia savo vidaus kontrolės strategiją, siekdama ją užbaigti iki 2024 m. vasaros. Strategija bus pateikta Valdanciosios tarybos Audito, atitikties ir finansų komitetui (AAFK) 2024 m. spalio mėn.

Atitikties gerinimas yra vienas pagrindinių Agentūros prioritetų ir ji toliau aktyviai stengsis mažinti likusius trūkumus.

■ ragina Agentūrą įgyvendinti likusias rekomendacijas ir biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai pranešti apie padarytą pažangą.

Iš dalies įgyvendinta

2023 m. pabaigoje 14 iš 16 neįgyvendintų audito rekomendacijų (87 proc.) buvo įgyvendintos ir patvirtintos. Likusias dvi rekomendacijas, kurios yra sudėtingesnės ir priklauso nuo kitų patobulinimų, planuojama įgyvendinti atitinkamai iki 2024 m. gruodžio ir 2025 m. kovo. Agentūra yra tvirtai pasiryžusi kuo greičiau įgyvendinti visas likusias rekomendacijas ir laiku įgyvendinti visas naujas rekomendacijas.

7.11. Aplinkosaugos vadyba

2022 m. patvirtinus **aplinkosaugos politiką**, eu-LISA yra įsipareigojusi įdiegti vidaus aplinkosaugos vadybos sistemą (AVS), atitinkančią ES **aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą (EMAS)**, ir siekia iki 2024 m. gauti EMAS sertifikatą. Taip bus užtikrinta, kad eu-LISA veikla būtų suderinta su **Europos žaliajo kurso** iniciatyva, kuria siekiama sumažinti išmetamą ŠESD kiekį visose veiklos srityse.

2023 m. Agentūra paskelbė **pirmąją oficialią 2022 m. aplinkosaugos ataskaitą**, kurioje išsamiai aprašė savo tikslus, stebėseną ir pažangą.¹⁴⁷ Ataskaitoje taip pat pateikta suvestinė lentelė, kurioje visais su aplinka susijusiais aspektais išdėstyti poveikio aplinkai šaltiniai, veiksmų planai ir veiklos rezultatų rodikliai. Siekdama įtraukti darbuotojus į šią EMAS kelionę, Agentūra sudarė vidaus savanorių darbo grupę, organizacijos viduje vadinamą **žaliaja komanda**, kuri dalyvauja specialiose darbo grupėse.

7.12. Vadovybės atliktas vertinimas

Agentūros vadovybė **yra pagrįstai įsitikinusi**, kad yra taikomos tinkamos kontrolės priemonės ir kad jos veikia taip, kaip numatyta, kad rizika yra tinkamai kontroliuojama ir mažinama ir kad būtini patobulinimai ir stiprinimo priemonės yra įgyvendinami. Ateityje Agentūra stengsis gerinti savo valdymą, kontrolės sistemas ir biudžeto, viešųjų pirkimų ir sutarčių valdymą.

2023 m. nustatyta didelių pavojų, jie buvo valdomi, tai patvirtino per metus atliktų vidaus ir išorės auditų rezultatai. Atsižvelgdama į pastabas ir siekdama įgyvendinti likusias rekomendacijas Agentūra parengė būtinus veiksmų planus.

Be to, eu-LISA vadovybė pripažįsta, kad reikia išlaikyti savo vidaus kontrolės sistemos veiksmingumą ir užtikrinti jos įgyvendinimo stebėseną bei vertinimą siekiant Agentūros tikslų, nustatytų Steigimo reglamente ir ilgalaikėje strategijoje.

7.13. Išorinis vertinimas

Pagal eu-LISA steigimo reglamento 39 straipsnį Agentūros veiklos rezultatai turi būti vertinami kas penkerius metus. Kitą vertinimą Europos Komisija planuoja rengti 2023 m. Bus vertinama eu-LISA veikla atsižvelgiant į jos įgaliojimus, tikslus, veiklos vietas ir užduotis. Be to, bus vertinama, ar sėkmingai Agentūra prisideda prie ES didelės apimties TVR IT sistemų valdymo ir ar suteikia jam pridėtinės vertės ir kaip jai sekasi kurti koordinuojamą, ekonomiškai efektyvią ir darnią TVR informacinių sistemų IT aplinką.

Komisijos prašymu Agentūra atliko **nepriklausomą lyginamąją analizę, kad** pasirengtų Komisijos išorės vertinimui. Išorės rangovas įvertino bendrą eu-LISA našumą, žmogiškųjų išteklių paskirstymo ir naudojimo tinkamumą ir jos indėlį siekiant atitinkamų ES politikos tikslų teisingumo ir vidaus reikalų srityje. Kad galėtų pateikti išsamių įžvalgų apie tai, kokia galėtų būti eu-LISA plėtros trajektorija ir raida ateinančiais metais, Agentūra rangovui pavedė papildomų užduočių, siekdama papildyti ataskaitą strateginėmis rekomendacijomis dėl patobulinimų, įgyvendintinų vidutinės trukmės laikotarpiu. Kadangi projekto apimtis buvo išplėsta, galutinė ataskaita parengta 2024 m. sausio mėn.

¹⁴⁷ 2022 m. eu-LISA aplinkosaugos ataskaita, paskelbta 2023 m. spalio 10 d.

VKS VEIKSMINGUMO VERTINIMAS

Vidaus kontrolės sistemos (VKS) veiksmingumas ir didelės
rizikos ataskaitiniu laikotarpiu

VKS veiksmingumo vertinimas

8.

8.1. Vidaus kontrolės sistemos veiksmingumas

Vidaus kontrolės sistemos organizacijoms padeda siekti pagrindinių tikslų, sėkmingai vykdyti veiklą ir tvarkyti finansus, laikantis atitinkamų taisyklių ir teisės aktų. Gerai veikianti vidaus kontrolės sistema padeda priimti pagrįstus sprendimus ir iki priimtino lygio sumažinti riziką taikant ekonomiškai efektyvias kontrolės priemones.

2019 m. eu-LISA valdančioji taryba vykdomajam direktoriui pavedė įdiegti vidaus kontrolės sistemą (VKS) pagal Valdančiosios tarybos patvirtintus principus ir charakteristikas.

Agentūros VKS sudaro šie penki komponentai: 1) kontrolės aplinka, 2) rizikos vertinimas, 3) kontrolės veikla, 4) informavimas ir komunikacija ir 5) stebėsenos veikla. Kad veikla būtų veiksmingai kontroliuojama, šie penki tarpusavyje susiję komponentai turi būti įdiegti ir tinkamai veikti visais organizacijos lygmenimis. VKS taip pat nustatomi pagrindiniai kiekvieno komponento principai ir susijusios charakteristikos, apibrėžiamos atsižvelgiant į konkrečią Agentūroje nustatytą valdymo tvarką. Šie vidaus kontrolės principai ir charakteristikos yra būtinausi standartai, nurodyti eu-LISA finansinių taisyklių 45 straipsnio 2 dalyje.

Vykdomasis direktorius yra įgaliotas atlikti **metinį VKS veiksmingumo vertinimą**. Tuo tikslu Agentūros vykdomojo direktoriaus pavaduotojas yra atsakingas už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę ir padeda kurti, stebėti, įgyvendinti, vertinti eu-LISA VKS ir teikti su ja susijusias ataskaitas.

2023 m. rizikos valdymo ir vidaus kontrolės funkcijas nuo 2023 m. kovo 16 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. vykdė vykdomojo direktoriaus pavaduotojas. Nuo 2022 m. lapkričio mėn. iki kovo 16 d. Vykdomojo direktoriaus pavaduotojas buvo paskirtas laikinai eiti vykdomojo direktoriaus pareigas. Šiuo laikotarpiu rizikos valdymo ir vidaus kontrolės pareigos buvo perduotos Valdymo ir gebėjimų skyriaus vadovui. 2024 m. sausio 16 d. vykdomojo direktoriaus pavaduotojas atsistatydino. Siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą ir reikiamą vykdomojo direktoriaus ir rizikos valdymo ir vidaus kontrolės pareigų atskyrimą, Vykdomojo direktoriaus sprendimu rizikos valdymo ir vidaus kontrolės pareigos vėl buvo laikinai pavestos Valdymo ir gebėjimų skyriaus vadovui Philippe Harant. Deleguoti įgaliojimai galios tol, kol bus paskirtas naujas vykdomojo direktoriaus pavaduotojas, o deleguotosios pareigos apima dabartinio VKS vertinimo užbaigimą.

8.1.1. Metodika

Metinis VKS vertinimas apima šiuos etapus: kiekvieno vidaus kontrolės principo stebėsenos kriterijų nustatymas, stipriųjų ir tobulintinių sričių nustatymas, vertinimas atskirų principų ir komponentų lygmeniu ir bendro vertinimo pateikimas.¹⁴⁸ Vertinant rizikos valdymą ir vidaus kontrolę, pagal iš anksto apibrėžtus stebėsenos kriterijus renkami ir analizuojami įvairių vidinių šaltinių duomenys, įskaitant darbuotojų apklausą, išimčių ir reikalavimų nesilaikymo atvejų registrą, vidaus ir išorės audito ataskaitas ir kitus Agentūros veiklos procesų dokumentus.

8.1.2. Vertinimo rezultatai

Vidaus kontrolės stebėsenos kriterijai

2024 m. atlikus įsivertinimą nustatyta, kad 2023 m. pasiekta arba iš dalies pasiekta 88 proc. vidaus kontrolės stebėsenos kriterijų.

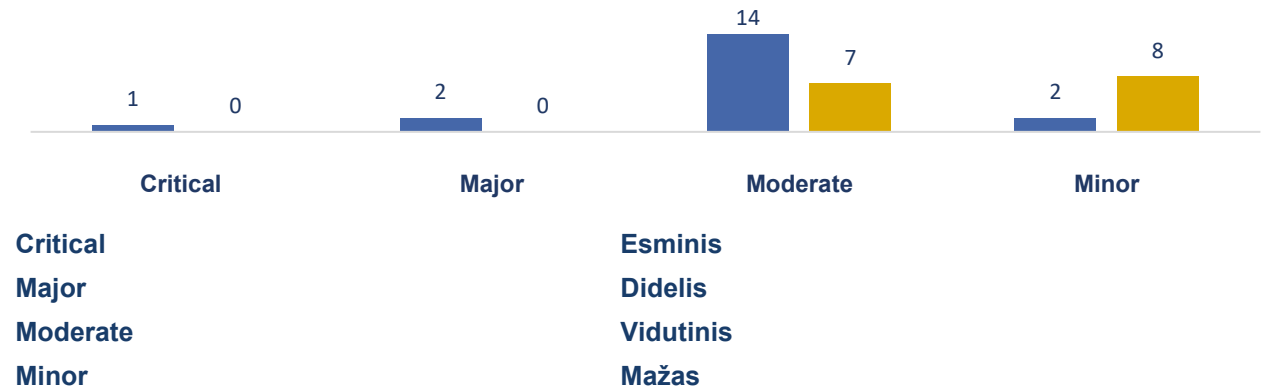
Vidaus kontrolės stebėsenos kriterijai	2023 m.	2024 m.
Bendras rodiklių skaičius	79	79
■ pasiekta	56 (71 %)	62 (78 %)
■ iš dalies pasiekta	8 (10 %)	8 (10 %)
■ nepasiekta	15 (19 %)	9 (10 %)
■ nėra	0 (0 %)	1 (1 %)

¹⁴⁸Kiekvieno VKS principo rodikliai, taip pat atskaitinės vertės ir tikslai yra apibrėžti Vykdomojo direktoriaus sprendimo dėl vidaus kontrolės stebėsenos kriterijų priėmimo ir rizikos valdymo ir vidaus kontrolės pareigų paskyrimo 2 priede.

Vidaus kontrolės stipriosios pusės ir trūkumai

Atliekant 2024 m. vertinimą, 6 trūkumai buvo pašalinti, o 12 – sušvelninti. Nustatyti du nauji trūkumai – vienas vidutinis ir vienas nedidelis, todėl iš viso yra 15 vidaus kontrolės trūkumų: 7 vidutiniai ir 8 maži. Atlikus auditą ir įsivertinimą nustatyti du nauji trūkumai. Pirmą kartą nuo 2021 m. nėra jokių nepašalintų esminių ar didelių trūkumų.

13 pav. VKS trūkumų reikšmingumo vertinimas 2023 m. ir 2024 m.

2023 m. Agentūra įvairiomis priemonėmis siekė įgyvendinti trūkumų šalinimo planus ir pašalinti vidaus kontrolės trūkumus.

2024 m. vertinimo rezultatai bendrai patvirtina, kad Agentūros vidaus kontrolės sistema yra įdiegta, veikianti ir veiksminga, nors keli būtina atlikti keletą patobulinimų (2 kategorija).

VKS komponentų vertinimas

VKS komponentai	Stipriosios pusės	Trūkumai
I. Kontrolės aplinka	- Valdančiosios tarybos ir jos Audito, atitikties ir finansų komiteto (AAFK) vykdoma vidaus kontrolės priežiūra - veiklos tęstinumas ir pareigų atskyrimas	- užtikrinti dalyvavimą etikos ir sąžiningumo gebėjimų mokymuose - užtikrinti atskaitomybę ir žinių perdavimą
II. Rizikos vertinimas	- peržiūrėtos rizikos valdymo strategijos priėmimas - įvykdyta 87 proc. audito rekomendacijose nustatytų trūkumų šalinimo veiksmų - apibrėžtas informavimo apie pažeidimus procesas ir įgyvendinta 75 proc. kovos su sukčiavimu strategijos veiksmų plano - paskirtas naujas eu-LISA apskaitos pareigūnas	- padalinių rizikos ir problemų registro sudarymas ir tolesni veiksmai - stiprinti vidaus kontrolę įgyvendinant Kovos su sukčiavimu strategijos įgyvendinimo ataskaitoje pateiktas rekomendacijas
III. Kontrolės veikla	- sėkmingas trūkumų šalinimo planų įgyvendinimas ir kritinių audito rekomendacijų įgyvendinimas - turto valdymo politikos priėmimas - saugumo tikslų, veiklos tęstinumo ir veiklos pažeidžiamumo skenavimas	- atitiktis, ypač sutarčių valdymo ir stebėsenos srityje - sustiprintas saugumo rizikos valdymas - Vidaus kontrolės sistemos parengimas
IV. Informavimas ir komunikacija	- informavimo apie pažeidimus proceso nustatymas ir informavimo apie pažeidimus gairių peržiūra - metinė paskirtųjų galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais kontaktinių asmenų peržiūra - visos po EDAPP audito pateiktos rekomendacijos įvykdytos - vidaus ir išorės komunikacijos kanalai yra nustatyti ir veikiantys	visi trūkumai pašalinti
V. Stebėsenos veikla	reguliari trūkumų stebėsenos ir tolesni trūkumų šalinimo veiksmai	baigti galimų trūkumų ir išlygų reikšmingumo vertinimo procesą

I Kontrolės aplinka

Kontrolės aplinkos komponentą sudaro elgesio standartų, procesų ir struktūrų rinkinys, kuriuo grindžiama vidaus kontrolės veikla organizacijoje. Vadovybės lygmeniu bendrą vidaus kontrolės svarbos lygį, įskaitant elgesio standartus, nustato Valdančioji taryba, vykdomasis direktorius ir kiti vyresnieji vadovai.

VKS kontrolės aplinkos komponentas yra įdiegtas ir deramai veikia (**1 kategorija**).

eu-LISA turi patikimą kontrolės aplinką, susidedančią iš elgesio standartų, procesų ir priemonių, suteikiančią pagrindą vidaus kontrolės priemonėms vykdyti. Agentūra nuolat peržiūri ir atnaujiną savo kontrolės aplinką, siekdama didinti jos veiksmingumą ir efektyvumą. Agentūra užtikrina, kad jos struktūra, atskaitomybės ryšiai, įgaliojimai ir pareigos būtų tinkamai nustatytos, o prireikus – peržiūrėtos. Nors Agentūra deda pastangas, darbuotojų kaitos rodiklis vis dar viršija tikslinę vertę. Didelis darbo krūvis neleidžia dalyvauti etikos ir sąžiningumo srities mokymuose ir naudotis gebėjimų stiprinimo galimybėmis. Asmeninė atsakomybė už vidaus kontrolę ir žinių perdavimą įvardyta kaip eu-LISA prioritetas.

Principas	Vertinimas
1. Demonstruoja įsipareigojimą užtikrinti sąžiningumą ir etikos vertybes	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)
2. Vykdo priežiūros pareigas	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)
3. Nustato struktūrą, įgaliojimus ir atsakomybę	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)
4. Demonstruoja įsipareigojimą siekti kompetencijos	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)
5. Užtikrina atskaitomybę	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)

II Rizikos vertinimas

Rizikos vertinimas yra dinamiškas ir kartotinis procesas, leidžiantis nustatyti ir įvertinti riziką, kuri gali daryti poveikį tikslų pasiekimui, ir išsiaiškinti, kaip tokią riziką valdyti.

VKS rizikos vertinimo komponentas yra įdiegtas ir veikia, tačiau reikalingi tam tikri patobulinimai (**2 kategorija**).

eu-LISA taiko rizikos valdymo strategiją ir rizikos vertinimo procesus, kad galėtų veiksmingai nurodyti savo tikslus ir nustatyti bei analizuoti rizikos veiksnius. 2022 m. patvirtinus Strategijos įgyvendinimo veiksmų gaires, parengta pirmoji 2021 ir 2022 m. suplanuotų uždavinių (padedančių siekti strateginių tikslų) įgyvendinimo ataskaita. Agentūra peržiūrėjo ir patvirtino savo **naują Rizikos valdymo strategiją**. Strategijoje tiksliau apibrėžiamas standartizuotas požiūris į rizikos realizavimąsi ir priimtinos rizikos riba ir pateikiamos gairės dėl jo įgyvendinimo programų valdybose. Agentūra visa dar neapibrėžė ir nepatvirtino padalinių rizikos ir padalinių problemų registro. Sukčiavimo prevencijos ir nustatymo srityje apibrėžtas pranešimo apie pažeidimus procesas. Agentūrai pavyko įgyvendinti 75 proc. savo 2022–2024 m. kovos su sukčiavimu strategijos veiksmų plano. Įgyvendintos Kovos su sukčiavimu strategijos ataskaitoje pateiktos rekomendacijos 2024 m. padės dar labiau sustiprinti vidaus kontrolę. Buvo dedamos didelės pastangos, kad būtų įvykdytos visos neįgyvendintos audito rekomendacijos. Iki 2023 m. pabaigos įgyvendinta 87 proc. visų audito rekomendacijų trūkumų šalinimo veiksmų. Tačiau dar reikia įgyvendinti 8 labai svarbias audito rekomendacijas, susijusias su finansų valdymu. 2023 m. sausio mėn. paskirtas Agentūros apskaitos pareigūnas, o naujoji vykdomoji direktorė nuo 2023 m. kovo 16 d. perėmė įgaliojimus suteikiančio pareigūno pareigas.

Principas	Vertinimas
6. Nurodo tinkamus tikslus	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)
7. Nustato ir analizuoja riziką	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)
8. Vertina sukčiavimo riziką	Principas įdiegtas ir veikia, bet būtini tam tikri patobulinimai (2 kategorija).
9. Nustato ir analizuoja svarbius pokyčius	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)

III Kontrolės veikla

Kontrolės veikla mažina riziką, susijusią su tikslų (politikos, veiklos, vidaus kontrolės) įgyvendinimu, taikoma visiems organizacijos lygiams, įvairiems veiklos procesų etapams ir visai technologinei aplinkai. Ji gali būti prevencinė arba tiriamojo pobūdžio ir apimti įvairius rankinius ir automatizuotus veiksmus bei pareigų atskyrimą.

VKS kontrolės aplinkos komponentas yra įdiegtas ir veikia, tačiau būtini tam tikri patobulinimai (**2 kategorija**).

2024 m. atlikus komponento vertinimą padaryta išvada, kad jis iš dalies egzistuoja, veikia ir yra veiksmingas, tačiau jį reikia šiek tiek patobulinti: kategorija pakelta į 2 (palyginti su 3 kategorija 2023 m.). Tai daugiausia susiję su sėkmingu taisomųjų priemonių planų įgyvendinimu ir „kritinių“ (susijusių su AIS) bei „svarbių“ audito rekomendacijų įgyvendinimu, taip pat kitų likusių „svarbių“ rekomendacijų perklasifikavimu į „vidutines“. Pirmą kartą nuo 2021 m. nėra jokių nepašalintų esminių ar didelių trūkumų.

Agentūra dėjo daug pastangų atitikčiai užtikrinti svarbiausiose srityse, kaip antai sutarčių valdymo, viešųjų pirkimų ir tiekimo, taip pat perėjimo prie horizontaliojo veiklos modelio. Vykdydama taisomuosius veiksmus, Agentūra kaip prevencinį kontrolės mechanizmą patvirtino **Turto valdymo politiką**. eu-LISA toliau stiprino pranešimų apie išimtis teikimo procesą, visų pirma užtikrindama sistemingą taisomųjų veiksmų vykdymo priežiūrą. Vidaus kontrolė bus tiksliau apibrėžta ir sustiprinta 2024 m. baigus rengti Vidaus kontrolės strategiją, kurios įgyvendinimas užtikrins projektų atitiktį nuo jų įgyvendinimo pradžios iki pabaigos. Agentūra toliau stiprino savo technologijų ir IT saugumo kontrolę ir pasiekė gerų rezultatų.

Principas	Vertinimas
10. Atrenka ir tobulina kontrolės veiklą	Principas įdiegtas ir veikia, bet būtini tam tikri patobulinimai (2 kategorija)
11. Atrenka ir tobulina technologijų bendros kontrolės priemonės	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)
12. Įgyvendina per politiką ir procedūras	Principas įdiegtas ir veikia, bet būtini tam tikri patobulinimai (2 kategorija)

IV Informavimas ir komunikacija

Komunikacijos priemonėmis užtikrinamas informavimas yra būtinas visoms organizacijoms, kad jos galėtų vykdyti vidaus kontrolės veiklą ir padėti siekti tikslų. Vidaus komunikacijos priemonėmis personalui suteikiama informacija, būtina tikslams pasiekti ir kasdieniui kontrolei vykdyti, o išorės komunikacijos priemonėmis visuomenei ir suinteresuotiesiems subjektams teikiama informacija apie Agentūros politinius tikslus ir veiksmus.

Informavimo ir komunikacijos komponentas yra įdiegtas ir veikiantis (**1 kategorija**).

Agentūros informavimo ir komunikacijos veikla vykdoma laikantis patikimų procedūrų ir procesų, padedančių siekti platesnių organizacinių tikslų. 2023 m. vidaus ir išorės komunikacija buvo vykdoma laikantis patvirtinto metinio plano. eu-LISA toliau griežtino informacijos valdymo kontrolę atlikdama metinę kontaktinių asmenų, atsakingų už prieigą prie dokumentų, paskyrimo peržiūrą ir Agentūroje paskirdama galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais kontaktinius asmenis. Pirmą kartą sėkmingai įvykdytos visos po Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno (EDAPP) audito pateiktos rekomendacijos dėl duomenų valdymo ir apsaugos. Agentūros darbuotojams (2024 m. vasario mėn.) surengta VKS informavimo sesija ir šeši mokymai apie išimčių ir reikalavimų nesilaikymo atvejus.

Principas	Vertinimas
13. Naudoja aktualią informaciją	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)
14. Vykdo vidaus komunikaciją	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)
15. Vykdo išorės komunikaciją	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)

V Stebėsenos veikla

Agentūra atlieka nuolatinis ir specialius vertinimus, kad įsitikintų, ar kiekvienas iš penkių VKS komponentų yra ir veikia. Į procesus integruoti tęstiniai vertinimai įvairiais organizacijos lygmenimis suteikia savalaikės informacijos apie bet kokius trūkumus. Agentūra reguliariai vertina visas išvadas ir nedelsdama praneša apie nustatytus trūkumus ir juos šalina.

Informavimo ir komunikacijos komponentas yra įdiegtas ir veikiantis (**1 kategorija**).

Agentūra toliau stiprino savo vidaus kontrolės priemonių stebėseną ir vertinimą, remdamasi informacija, pateikta ataskaitose, vidaus ir išorės auditais, išimčių ir reikalavimų nesilaikymo atvejų analize, organizacijos rizikos registru, įgyvendinta kovos su sukčiavimu strategija ir darbuotojų įsivertinimais atitinkamose savo atsakomybės srityse.

Principas	Vertinimas
16. Vykdo tęstinius ir (arba) atskirus vertinimus	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)
17. Vertina trūkumus ir apie juos praneša	Principas įdiegtas ir tinkamai veikia (1 kategorija)

8.1.3. Didelė rizika

Agentūra toliau nuolat aktyviai ir standartizuotai stebėjo jai kylančią riziką ir problemas. 2022 m. už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę atsakingas vadovas patikslino ir patvirtino poveikio ir tikimybės kriterijus, siekdamas standartizuoti ir automatiškai klasifikuoti punktus organizacijos lygmeniu. Atsižvelgiant į 2021 m. VKS vertinimo išvadas, rizikos ir problemų registrai tvarkomi skyriaus lygmeniu.

2023 m. spalio mėn. Valdymo komitetas patvirtino **naują rizikos valdymo paketą**, kurį sudaro rizikos valdymo

politika, rizikos ir problemų klasifikavimo kriterijai, rizikos valdymo proceso apibrėžimas, darbo instrukcijos (įgyvendinimas „Planview“ portfelioose) ir susitarimas dėl PVRR.

2023 m. Valdymo komitetui kas ketvirtį – balandžio, liepos ir lapkričio mėn. – buvo teikiama informacija apie rizikos veiksmus ir problemas. Be to, kas mėnesį visiems darbuotojams siunčiama naujausia informacija apie riziką ir problemas; su ja galima susipažinti intranete.

Per metus Agentūra pašalino penkias rizikas, dvi sumažino iki skyriaus lygmens ir įtraukė keturis naujus punktus (du iš jų per metus buvo perklasifikuoti į problemas).

Toliau pateiktoje lentelėje išdėstytos 2023 m. gruodžio mėn. duomenys apie rizikos veiksmus. Be toliau pateiktos informacijos, išsamiaje rizikos veiksmų registre taip pat pateikiamas reagavimo į riziką aprašymas ir reguliariai peržiūrimas ir atnaujinamas veiksmų tvarkaraštis.

10 lentelė. Agentūrai kylanti rizika 2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis

ID	Rizikos įvardijimas	Tikimybė	Poveikis	Atsakingas asmuo ir kiti
2017-01	Tikslingas ir sėkmingas išorės kibernetinis išpuolis prieš eu-LISA infrastruktūrą	3 – didelė	4 – labai didelė	Saugumo skyriaus vadovas
2018-01	Jau įgyvendintos priemonės gali būti nepakankamos siekiant užtikrinti, kad duomenų centro pajėgumas leistų Agentūrai vykdyti papildomų sistemų prieglobą	3 – didelė	4 – labai didelė	Infrastruktūros valdymo skyriaus vadovas ir Bendrųjų paslaugų skyriaus vadovas
2018-06	Konfidencialumo pažeidimas – netyčinis neskelbtinų duomenų atskleidimas atsakant į prašymus leisti susipažinti su informacija	2 – vidutinė	4 – labai didelė	Bendrųjų paslaugų skyriaus vadovas
2019-05	Nepakanka fizinės erdvės, kuria būtų galima laiku pasinaudoti esminiams Agentūros poreikiams tenkinti	3 – didelė	3 – didelė	Bendrųjų paslaugų departamento vadovas, Bendrųjų paslaugų skyriaus vadovas ir Žmogiškųjų išteklių skyriaus vadovas
2019-08	Techninio paramos modelis ir pajėgumai. Pradėjus veikti naujoms sistemoms ir reikšmingai padaugėjus eu-LISA teikiamų techninės paramos prašymų gali labai suprastėti naujų ir esamų sistemų techninio aptarnavimo kokybė	3 – didelė	4 – labai didelė	Sistemų operacijų skyriaus vadovas, Saugumo skyriaus vadovas, Žmogiškųjų išteklių skyriaus vadovas
2020-01	Nepakankami teisiniai patikrinimai	3 – didelė	4 – labai didelė	Bendrųjų paslaugų departamento
2020-06	Sunku rasti Agentūros poreikius atitinkančių darbuotojų – rizika, kad nebus rasta eu-LISA tinkamų darbuotojų	3 – didelė	4 – labai didelė	Žmogiškųjų išteklių skyriaus vadovas
2020-08	Gyvavimo ciklo pabaigą pasiekusios aparatinės ir programinės įrangos techninės priežiūros sutartys nepakankamai veiksmingos	3 – didelė	4 – labai didelė	Planavimo ir standartų skyriaus vadovas ir Infrastruktūros valdymo skyriaus vadovas
2021-02	Tikslūs, išsamūs ir atnaujinami sistemos dokumentai nėra saugomi eu-LISA administruojamoje centrinėje saugykloje	3 – didelė	4 – labai didelė	Planavimo ir standartų skyriaus vadovas, Programų ir projektų įgyvendinimo skyriaus vadovas
2022-04	Nepakankami EXTRA sutarčių valdymo ištekliai	3 – didelė	4 – labai didelė	Bendrųjų paslaugų skyriaus vadovas
2022-07	Dabartinis konfliktas tarp Rusijos ir Ukrainos paveikė geopolitinę padėtį Europoje, dėl to padidėjo rizika ES institucijoms, įstaigoms ir agentūroms suintensyvėjusi kibernetinė veikla daro poveikį eu-LISA ir poreikiui stiprinti fizinę stočių / patalpų apsaugą	3 – didelė	4 – labai didelė	Saugumo skyriaus vadovas ir vykdomasis direktorius
2023-03	Rizika, kad dėl TESTA-ng III preliminariosios sutarties persvarstymo nebus skirta pakankamai lėšų ryšių infrastruktūrai	3 – didelė	4 – labai didelė	Infrastruktūros valdymo skyriaus vadovas
2023-04	Teisinė rizika, susijusi su galimu kai kurių EXTRA (išorės pagalbos) sutarčių pakeitimu darbuotojų etatais	3 – didelė	4 – labai didelė	Bendrųjų paslaugų skyriaus vadovas, Žmogiškųjų išteklių skyriaus vadovas

8.1.4. 2023 m. Agentūros kovos su sukčiavimu strategijos veiksmų plano įgyvendinimas

Agentūros 2022–2024 m. kovos su sukčiavimu strategijoje numatyti trys strateginiai tikslai:

- užtikrinti visapusišką kovos su sukčiavimu principų laikymąsi,
- nustatyti ir išlaikyti aukštą etikos lygį visose eu-LISA veiklos srityse,
- plėtoti ir naudoti duomenų rinkimą ir analizę.

2022–2024 m. kovos su sukčiavimu strategijos įgyvendinimo reguliarios stebėsenos rezultatai atskleidė, kad

2023 m. nė viena sukčiavimo rizika nesirealizavo.¹⁴⁹ Veiksmų plane numatyta 13 veiksmų, kurių kiekvienas buvo skirtas vienai ar kelioms sukčiavimo rizikoms mažinti. 2023 m. gruodžio mėn. stebėsenos rezultatai atskleidė, kad Agentūra įgyvendino septynis iš dešimties numatytų veiksmų (trys veiksmai tebevykdomi, jų terminas dar nesukako), taigi įgyvendinimo lygis siekė 70 proc.

Bendras kiekybinis eu-LISA kovos su sukčiavimu strategijos veiksmų plano įgyvendinimas 2023 m. buvo pakankamas. Tačiau, nors įtariamo sukčiavimo atvejų vykdant šią užduotį nenustatyta, atkreipiamas dėmesys į šias vidaus kontrolės stiprinimo galimybes:

- už veiksmus atsakingi asmenys turėtų dėti daugiau pastangų, kad veiksmų planas būtų visiškai įgyvendintas kitais metais. Dėl atidėtų veiksmų sudėtingumo susitarta dėl patikslintų įgyvendinimo terminų;
- turėtų būti sustiprintas Agentūros patvirtintų komandiruočių vadovo įgyvendinimo taisyklių įgyvendinimas;
- turėtų būti nustatytos finansinės viršutinės ribos ir socialinių renginių organizavimo taisyklės, apie kurias turėtų būti informuoti atitinkami suinteresuotieji subjektai

8.2. VKS veiksmingumo vertinimo išvados

Apskritai vertinimo rezultatai patvirtina, kad **eu-LISA vidaus kontrolės sistema yra įdiegta, veikianti ir veiksminga, tačiau būtini tam tikri patobulinimai (2 kategorija).**

8.3. Už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę atsakingo vadovo pareiškimas

Už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę atsakingo vadovo pareiškimas

Aš, toliau pasirašęs,

Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA) vadovas, atsakingas už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę,

vykdydamas už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę atsakingo vadovo pareigas, pareiškiu, kad pagal eu-LISA vidaus kontrolės tvarką vykdomajam direktoriui pateikiau savo patarimus ir rekomendacijas dėl bendros Agentūros vidaus kontrolės.

Patvirtinu, kad šioje konsoliduotoje metinėje veiklos ataskaitoje ir jos prieduose pateikta informacija apie vidaus kontrolės sistemą, mano žiniomis, yra tiksli, patikima ir išsami.

Philippe Harant

Laikinais atsakingas už rizikos valdymą ir vidaus kontrolę

[Kvalifikuotas elektroninis parašas]

¹⁴⁹ 2023 m. kovos su sukčiavimu strategijos veiksmų plano įgyvendinimo stebėsenos ataskaita, Nr. Ares(2024)1056755, 2024 m. vasario 12 d.

IV.

VADOVYBĒS PATIKINIMAS

Vadovybės patikrinimas

9. Elementų, kuriais grindžiamas patikrinimas, apžvalga

Šiame skirsnyje apžvelgiami pagrindiniai elementai, kuriais grindžiamas metinėje veiklos ataskaitoje pateiktas leidimus suteikiančio pareigūno pateiktas pagrįstas patikrinimo pareiškimas.

➤ 1 elementas. Vadovybės vertinimas

Agentūros vadovybė yra pagrįstai įsitikinusi, kad yra įdiegtos tinkamos kontrolės priemonės ir jos veikia taip, kaip numatyta, o rizika tinkamai stebima ir mažinama, prireikus įgyvendinant įvairius tobulinimo ir stiprinimo priemones. eu-LISA vadovybė pripažįsta, kad reikia išlaikyti savo vidaus kontrolės sistemos veiksmingumą ir vykdyti jos įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą siekiant Agentūros tikslų, nustatytų Steigimo reglamente ir ilgalaikėje strategijoje.

2013 m. Agentūra nustatė procedūrą, pagal kurią **registruoja išimtis ir neatitiktis**, o atitinkamos gairės parengtos 2021 m. Pagal šią procedūrą nustatomos reikiamos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad bet kokie išimtiniai atvejai, kai nesilaikoma kontrolės reikalavimų arba nukrypstama nuo teisės aktuose nustatytos sistemos, būtų išsamiai paaiškinami, registruojami ir apie juos būtų pranešama laikantis skaidrumo principo. Prieš imantis bet kokių veiksmų, visos išimtys ir neatitiktys turi būti dokumentuojamos, registruojamos ir tinkamai patvirtinamos. Pagal eu-LISA gaires vadovybė turi du kartus per metus pateikti specialią analitinę ataskaitą apie visus praneštus atvejus.

2023 m. eu-LISA iš viso užregistravo 21 išimtį ir 12 neatitikčių. Visus užregistruotus atvejus, taip pat taisomuosius ir rizikos mažinimo veiksmus Agentūros vadovybė išanalizavo ir peržiūrėjo 2023 m. 3 ketvirtį ir 2024 m. 1 ketvirtį, po to atlikti taisomieji veiksmai, kad tokių atvejų ateityje būtų kuo mažiau. Šios analizės taip pat buvo naudojamos VKS veiksmingumo vertinimui atlikti ir trūkumams nustatyti.

➤ 2 elementas. Išorės auditų rezultatai

Europos Audito Rūmai Europos Parlamentoui ir Tarybai pateikė šį patikrinimo pareiškimą:

Nuomonė dėl finansinių ataskaitų patikimumo: Audito Rūmų nuomone, eu-LISA 2022 m. finansinėse ataskaitose visais reikšmingais aspektais teisingai atspindėta jos 2022 m. gruodžio 31 d. finansinė būklė (operacijų rezultatai, pinigų srautai, grynojo turto pokyčiai) pagal jos Finansinį reglamentą ir Komisijos apskaitos pareigūno priimtas apskaitos taisyklės. Jos grindžiamos tarptautiniu mastu pripažintais viešojo sektoriaus apskaitos standartais. Tačiau išskirtoje antraštėje dalyje Audito Rūmai atkreipia dėmesį į 2022 m. metinių finansinių ataskaitų 2.1.5.3 pastabą, kurioje aprašomas atvykimo ir išvykimo sistemos įgyvendinimo vėlavimas ir jo poveikis eu-LISA operacijoms.

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų pajamų teisėtumo ir tvarkingumo: Audito Rūmų nuomone, 2022 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų finansinėse ataskaitose atspindimos pajamos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisėtos ir tvarkingos.

Nuomonė dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo: Kalbant apie mokėjimus, Audito Rūmai nustatė, kad iš viso 17,8 mln. EUR mokėjimų, t. y. 4,8 proc. 2022 m. numatytų mokėjimų asignavimų, neatitiko reikalavimų, t. y. šis rodiklis viršijo auditui nustatytą reikšmingumo ribą, todėl pateikė sąlyginę nuomonę dėl finansinėse ataskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo.

Audito Rūmai taip pat pateikė pastabų dėl valdymo, kontrolės sistemų ir biudžeto valdymo, kurios nekėlė abejonių dėl pirmiau pateiktų nuomonių. Atsižvelgdama į šias pastabas, Agentūra parengė veiksmų planą.

➤ 3 elementas. Tolesni veiksmai dėl ankstesnių ataskaitinių laikotarpių pastabų

2022 m. bendroje metinėje veiklos ataskaitoje leidimus suteikiančio pareigūno pateiktame patikrinimo pareiškiame buvo šios pastabos:

- atnaujintos SIS veikimo pradžia nukelta iš 2022 m. lapkričio mėn. į 2023 m. kovo mėn.,

- atsižvelgiant į pastabas, pateiktas atlikus vidaus ir išorės auditus, esama kontrolės trūkumų, susijusių su veiksmų programomis ir projektais, kurie daro poveikį 2022 finansiniais metais vykdytos viešųjų pirkimų ir sutarčių valdymo veiklos tvarkingumui. Siekdama atsižvelgti į neįvykdytas audito rekomendacijas, susijusias su viešųjų pirkimų ir sutarčių valdymu, Agentūra pradėjo peržiūrėti 2021 m. patvirtintas viešųjų pirkimų gaires ir (arba) procedūras. eu-LISA taip pat rengia naujas sutarčių valdymo gaires (procedūras) ir numato jas patvirtinti iki 2024 m. rugsėjo mėn.;
- bylinėjimosi su pastato rangovu procesas (susijęs su pirmuoju eu-LISA techninės stoties Strasbūre išplėtimu), kuris buvo tęsiamas antrosios instancijos teisme Strasbūre, baigtas 2023 m. pradžioje (neteisminio tarpininkavimo būdu, netrukus turi būti pasirašytas dvišalis susitarimas).

9.1. Išvados

Remiantis šios ataskaitos 3 skyriuje pateikta informacija, galima daryti išvadą, kad vidaus kontrolės sistemoje nėra jokių reikšmingų trūkumų, kurie galėtų daryti poveikį patikinimo pareiškimui. Tačiau Audito Rūmai atkreipė dėmesį į 2022 m. metinių finansinių ataskaitų 2.1.5.3 pastabą, kurioje aprašytas atvykimo ir išvykimo sistemos įgyvendinimo vėlavimas ir jo poveikis eu-LISA veiklai.

Audito Rūmai taip pat pateikė pastabų dėl valdymo, kontrolės sistemų ir biudžeto valdymo, kurios nekėlė abejonių dėl jų nuomonės. Atsižvelgdama į šias pastabas, Agentūra parengė veiksmų planą.

Be to, siekdama įgyvendinti neįgyvendintas audito rekomendacijas, susijusias su viešaisiais pirkimais ir sutarčių valdymu, Agentūra pradėjo savo 2021 m. patvirtintų viešųjų pirkimų gairių / procedūrų peržiūrą ir tuo pat metu parengė naujas sutarčių valdymo gaires / procedūras.

9.2. Pastabos

Remdamasis pirmiau pateikta informacija, leidimus suteikiantis pareigūnas pateikė šias pastabas dėl 2023 m. vadovybės patikinimo pareiškimo:

- 2023 m. sausio mėn. eu-LISA valdančioji taryba padarė išvadą, kad atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžia 2023 m. gegužės mėn. buvo neįmanoma. Ieškodama išeities Agentūra įgyvendino naują strategiją 3R (angl., *Remobilise, Resolve, Renew*). Ji leido parengti patikimas sąveikumo veiksmų gaires, kurios bus įgyvendinamos palaipsniui – keturiais etapais nuo 2024 iki 2026 m. Valdančiosios tarybos patvirtintas naujas veiksmų gaires 2023 m. spalio 19 d. patvirtino TVR taryba. 2024 m. gegužės 1 d. duomenimis, Agentūra jas sėkmingai įgyvendina. Agentūros žiniomis, visos šalys dalyvauja testavimo kampanijose.
- Atsižvelgiant į pastabas, pateiktas atlikus vidaus ir išorės auditus, vis dar išlieka likutinė rizika ir kontrolės trūkumai, susiję su žmogiškųjų išteklių samdymu, viešųjų pirkimų ir sutarčių valdymo veiklos kontrole vykdant veiklos programas ir projektus, kurie gali daryti poveikį 2023 finansiniais metais atliktų operacijų tvarkingumui. Šiuo metu Agentūra šias problemas nagrinėja siekdama jas kuo greičiau išspręsti. Valdančioji taryba reguliariai peržiūri neįgyvendintos audito rekomendacijos įgyvendinimo pažangą.

Be to, atsižvelgdama į Europos Audito Rūmų sąlyginę nuomonę dėl 2022 m. sąskaitose atspindimų mokėjimų teisėtumo ir tvarkingumo, Agentūra parengė veiksmų planą, parengtą atsižvelgiant į pastabas dėl valdymo, kontrolės sistemų ir biudžeto valdymo.

V

PATIKINIMO PAREIŠKIMAS

Patikinimo pareiškimas

Aš, toliau pasirašiusi,

Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA) vykdomoji direktorė,

vykdanti leidimus suteikiančio pareigūno pareigas,

pareiškiu, kad šioje ataskaitoje pateikta informacija yra tikra ir teisinga.

Pareiškiu, jog esu pagrįstai įsitikinusi, kad šioje ataskaitoje aprašyti veiklai skirtos lėšos panaudotos pagal paskirtį ir laikantis patikimo finansų valdymo principų ir kad įdiegtomis kontrolės procedūromis pakankamai garantuojamas finansinėse ataskaitose atspindėtų operacijų teisėtumas ir tvarkingumas.

Šis pagrįstas patikinimas grindžiamas mano pačios vertinimu, konsultacijomis su įgaliotais leidimus suteikiančiais pareigūnais ir mano turima informacija, pavyzdžiui, vidaus kontrolės sistemos veiksmingumo metinio vertinimo rezultatais, metine išimčių ir neatitikties atvejų peržiūra, metine audito rekomendacijų įgyvendinimo peržiūra ir Audito Rūmų preliminarine nuomone dėl 2023 finansiniais metais atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo.

Pavirtinu, kad nežinau jokių čia nepateiktų faktų, kurie galėtų pakenkti Agentūros arba jos suinteresuotųjų subjektų interesams.

Tačiau reikėtų atkreipti dėmesį į šias išlygas:

2023 m. sausio mėn. eu-LISA valdančioji taryba padarė išvadą, kad atvykimo ir išvykimo sistemos veikimo pradžia 2023 m. gegužės mėn. nebėra įmanoma. 2023 m. Agentūra parengė naują strategiją (angl., *Remobilise, Resolve, Renew* – 3R), kuria siekiama rasti išeitį iš susiklosčiusios padėties. Ji leido parengti patikimas sąveikumo veiksmų gaires, kurios bus įgyvendinamos palaipsniui – keturiais etapais nuo 2024 iki 2026 m. eu-LISA valdančiosios tarybos patvirtintas veiksmų gaires 2023 m. spalio 19 d. patvirtino Teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) taryba. 2024 m. gegužės 1 d. duomenimis, Agentūra jas sėkmingai įgyvendina. Agentūros žiniomis, visos šalys dalyvauja testavimo kampanijose.

Atsižvelgiant į pastabas, pateiktas atlikus vidaus ir išorės auditus, vis dar išlieka likutinė rizika ir nekontroliuojami sunkumai, susiję su žmoniškųjų išteklių samdymu, viešųjų pirkimų ir sutarčių valdymo kontrole vykdant programas ir projektus, o tai gali daryti poveikį 2023 finansiniais metais atliktų operacijų tvarkingumui. Šiuo metu Agentūra šias problemas nagrinėja siekdama jas kuo greičiau išspręsti. Valdančioji taryba reguliariai peržiūri neįgyvendintos audito rekomendacijos įgyvendinimo pažangą.

Taip pat norėčiau pabrėžti, kad eu-LISA vykdomosios direktorės pareigas pradėjau eiti 2023 m. kovo 16 d.

Agnès Diallo

Vykdomoji direktorė

[Kvalifikuotas elektroninis parašas]

VI

PRIEDAI

Prieduose pateikiama išsamesnė išteklių naudojimo apžvalga, užtikrinanti didesnę Agentūros darbo ir operacijų skaidrumą

I priedas Pagrindinės veiklos statistiniai duomenys

Pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai (PVRR)¹⁵⁰ skirti Agentūros suinteresuotiesiems subjektams informuoti apie eu-LISA veiklos rezultatus pagrindinėse veiklos srityse. 2023 m. kovo 21 d. eu-LISA valdančioji taryba patvirtino Agentūros 2023 m. pagrindinių veiklos rodiklių ataskaitą.

TVR informacinių sistemų valdymas

Sistemos prieinamumas

PVRR	Tikslas	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Būsena
3	EURODAC centrinės sistemos prieinamumas					
	žalia ≥ 99,99 % 99,99 % > gintaro ≥ 99,50 % raudona < 99,50 %	99,87 %	99,80 %	99,88 %	99,47 %	Tikslas nepasiektas: Šiek tiek žemiau tikslo dėl incidentų, įskaitant numatytą neprieinamumą įgyvendinant projektą Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos
6	SIS centrinės sistemos prieinamumas					
	žalia ≥ 99,99 % 99,99 % > gintaro ≥ 99,50 % raudona < 99,50 %	99,94 %	99,98 %	99,94 %	99,67 %	Iš dalies pasiektas: dėl incidentų, kurie turėjo įtakos prieinamumui Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos
8	VIS centrinės sistemos prieinamumas					
	žalia ≥ 99,99 % 99,99 % > gintaro ≥ 99,50 % raudona < 99,50 %	99,93 %	99,98 %	99,69 %	99,97 %	Iš dalies pasiektas: dėl perjungimo prie atsarginės centrinės stoties Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos

Atsako trukmė

PVRR	Tikslas	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Būsena
4	EURODAC centrinės sistemos atsako trukmė ¹⁵¹					
	žalia ≥ 99,45 % 99,45 % > gintaro ≥ 90 % raudona < 90 %	99,95 %	100,00 %	99,99 %	99,98 %	Tikslas pasiektas Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos
7	SIS centrinės sistemos atsako trukmė ¹⁵²					
	žalia ≥ 99,5 % 99,5 % > gintaro ≥ 99 % raudona < 99 %	99,86 %	99,85 %	98,98 %	99,99 %	Tikslas pasiektas Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos
9	VIS centrinės sistemos atsako trukmė ¹⁵³					
	žalia = 100 % 100 % > gintaro ≥ 90 % raudona < 90 %	99,98 %	99,90 %	99,70 %	99,98 %	Iš dalies pasiektas Šaltinis: Susitarimai dėl paslaugų lygio ir mėnesinės paslaugų ataskaitos

Ryšių infrastruktūros prieinamumas

PVRR	Tikslas	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Būsena
5	Plačiojo tinklo (WAN) prieinamumas (SIS ir VIS sistemoms)					
	žalia ≥ 99,99 % 99,99 % > gintaro ≥ 99,50 % raudona < 99,50 %	99,9931 %	99,9988 %	99,9984 %	99,9994 %	Tikslas pasiektas

¹⁵⁰ Naujausius eu-LISA PVRR Valdančioji taryba patvirtino 2020 m. balandžio 9 d. Po 2021 m. vasario mėn. atliktos peržiūros Agentūra įgyvendino keletą pakeitimų, kuriuos Valdančioji taryba patvirtino 2021 m. kovo mėn.

¹⁵¹ Svarbiausios EURODAC funkcijos skirstomos į dvi kategorijas: a) didelio prioriteto operacijos (standartinė atsako trukmė – 1 valanda) ir b) įprastos operacijos (24 valandos). Atsako trukmės rodiklis (4 PVRR) yra šių dviejų kategorijų vidurkis: „žalia“, jei 99,45 proc. operacijų įvykdyta per standartinę atsako trukmę, „geltona“, jei tokių operacijų yra 90–99,45 proc. ir „raudona“, jei tokių operacijų yra mažiau nei 90 proc.

¹⁵² 1 kategorijos užklausų (tikslų), į kurias atsakyta per vieną sekundę, procentinė dalis.

¹⁵³ Bendra per sutartyje nustatytą laiką pateikto atsako procentinė dalis (piko valandos, pažeidimų ir įrašų rodikliai) pagal kiekvieną veiklos grupę (prieglobstis, siena, konsuliniai reikalai, teisėsauga ir teritorija).

Veiklos parama ir mokymas

PVRR	Tikslas	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Būsena
16	Valstybėms narėms surengti mokymai apie TVR sistemas					
	pasitenkinimo lygis (1–6 balų skalė) vidutinis > 4	4,5	5,4	5,4	5,26	Tikslas pasiektas
19	Klientų pasitenkinimas: Galutinių naudotojų, kurie liko patenkinti arba labai patenkinti bendru TVR sistemų veikimu, procentinė dalis					
	≥ 80 %	95 %	95 %	97 %	97,33 %	Tikslas pasiektas
20	eu-LISA pagalbos centro veikla					
	≥ 75 %	99,90 %	95,00 %	82,37 %	100 %	Tikslas pasiektas

Saugumas

PVRR	Tikslas	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Būsena
1	Įgyvendintų teisės aktuose nustatytų saugumo tikslų procentinė dalis					
	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	Tikslas pasiektas
2	Kasmet rengiamų ekstremalios situacijos pratybų ir veiklos tęstinumo pratybų skaičius					
	2	2	2	3	3	Tikslas pasiektas: 1 veiklos tęstinumo pratybos ir dvejų priešgaisrinio saugumo pratybų (TLL ir SXB)

Valdymas ir atitiktis

PVRR	Tikslas	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Būsena
21	Projektų vertinimas: užbaigtumas pagal nustatytą kokybę, sąnaudų ir laiko parametrų pradinius tikslus, atsižvelgiant į pagal projektą leistinus nuokrypius					
	< 10 %	9,19 %	15,75 %	16,59 %	9,83 %	Tikslas pasiektas: 2023 m. užbaigti 4 projektai (įskaitant 3 vidaus projektus)
22	Projektų valdymas: įgyvendintų projektų atitikties įvertinimas pagal eu-LISA projektų valdymo metodiką projekto gyvavimo ciklo metu					
	maži projektai: > 75 %	Nėra duomenų	20 %	Nėra duomenų	Nėra duomenų	Netaikoma: 2023 m. mažų nebuvo
	vidutinio masto projektai: > 80 %	71 %	76,2 %	66 %	76 %	Tikslas nepasiektas
	dideli projektai: > 85 %	73,5 %	Nėra duomenų	74 %	75 %	Tikslas nepasiektas
23	Auditas: (A) Iki nustatyto termino įgyvendintų audito rekomendacijų procentinė dalis					
	kritinės: 100 %	Nėra duomenų	Nėra duomenų	Nėra duomenų	100 %	Tikslas pasiektas: (3 iš 3)
	labai svarbi: ≥ 90 %	67 %	72 %	63 %	80 %	Tikslas nepasiektas: (16 iš 20) didelė pažanga siekiant tikslo, 2023 m. pasiekti geriausi pastarųjų metų rezultatai
	svarbi: ≥ 80 %	60 %	85 %	62 %	93 %	Tikslas pasiektas: 14 iš 15
23	Auditas: (B) Neįgyvendintų rekomendacijų skaičius ir neįgyvendinimo trukmė					
	Rekomendacijos, kurių terminas suėjo prieš mažiau kaip 6 mėnesius: ≤ 4	2	3	4	0	Tikslas pasiektas
	Rekomendacijos, kurių terminas suėjo prieš 6–12 mėn.: ≤ 2	1	0	0	2	Tikslas pasiektas
	Rekomendacijos, kurių terminas suėjo prieš daugiau kaip 1 metus: ≤ 1	10	6	8	3	Tikslas nepasiektas: didelė pažanga siekiant tikslo, 2023 m. pasiekti geriausi pastarųjų metų rezultatai

Administravimas ir bendra parama

PVR R	Tikslas	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	Būsena	
15	Aplinkosauginis rodiklis – anglies pėdsakas						
	atskaitos taškas ¹⁵⁴	341,04 tonos	401 tona	570 tonų ¹⁵⁵	3 506 CO ₂ ekv. t 2023 m.	Kitas išmetamas ŠESD kiekis, apskaičiuotas pagal GIME rekomendacijas ir ŠESD protokolą.	
10	Panaikintų mokėjimų asignavimų dalis						
	< 5 %	13,60 %	7 %	10,6 %	5,8 %	Iš dalies pasiektas, dalis gerokai sumažinta	
11	Biudžeto įsipareigojimų įvykdymo lygis (%)						
	95–99 %	99,1 %	100 %	99 % (įskaitant neautomatinį perkėlimą)	99,9 %	Tikslas pasiektas	
12	Mokėjimų įvykdymo lygis (%)						
	> 95 %	99 %	99 %	91,6 %	99,9 %	Tikslas pasiektas	
13	Administracijos ir veiklos išteklių ir visų žmogiškųjų išteklių (įdarbintų ir DNE) santykis (%)						
	Administracija: 20 %	16,5 %	16,9 %	16,3 %	17,2 %	Iš dalies pasiektas	
	Pagrindinė veikla 70 %	72,5 %	73,2 %	74,7 %	74 %	Iš dalies pasiektas	
14	Per teisės aktuose nustatytą terminą atliktų mokėjimų dalis (%)						
	>87.5%	95,9 %	99 %	90,1 %	96,4 %	Tikslas pasiektas	
17	Viešųjų pirkimų proceso efektyvumas						
	< 25 %	11 %	21,4 %	9,5 %	16,7 %	Tikslas pasiektas	
18	Įsigijimų valdymas: kaip numatyta įgyvendinami viešųjų pirkimų projektai						
	> 60 %	163,6 %	80,1 %	140 %	80 %	Tikslas pasiektas	
24	Metinis nebuvimo darbe rodiklis:						
	a) vidutinis nedarbingumo dienų skaičius	< 15 dienų vienam darbuotojui);	5,6 dienos	4,1 dienos	7,5 dienos	9,7 dienos	Tikslas pasiektas
	b) ilgalaikio nedarbingumo atostogų %	<10 %	4,4 %	3,2 %	4,6 %	5,3 %	Tikslas pasiektas
	c) darbuotojų, nesinaudojusių atostogomis dėl ligos, %	> 15 %	52,9 %	51,6 %	42 %	42,7 %	Tikslas pasiektas
25	Metinė darbuotojų kaita (%)						
	≤ 5 %	3,70 %	5,48 %	7,1 %	4,09 %	Tikslas pasiektas	
26	Metinis darbo vietų užimtumo rodiklis (%)						
	> 94 %	91 %	94,2 %	82 %	94,2 %	Iš dalies pasiektas: ¹⁵⁶ šiek tiek mažiau nei planuota dėl 2 etatų, kurių nebuvo galima užimti (EURODAC)	
27	Specialistų išlaikymo rodiklis						
	>0	0,9	0,2	0,3	1,8	Tikslas pasiektas	
28	Darbuotojų motyvacijos lygis						
	≥ 6,3	7,4	7,3	7,3	7,4	Tikslas pasiektas	
29	eu-LISA išorės komunikacijos poveikis						
	a) socialiniai tinklai:	+200 sekų vienoje platformoje per metus	„LinkedIn“: +1888 „Twitter“: +477 „Facebook“: +332	„LinkedIn“: +5490 „Twitter“: +602 „Facebook“: +315 „YouTube“: +389	„LinkedIn“: +3 127 Twitter: +405 „Facebook“: +285 „YouTube“: +99	„LinkedIn“: +4013 „Twitter“: +404 „Facebook“: +403 „YouTube“: +89	Iš dalies pasiektas: „YouTube“ dėl prioritetų persikirstymo atsilieka, t. y. informacija visų pirma skelbiama „Twitter“, „LinkedIn“, „Facebook“
	b) pasitenkinimas renginiais	> 90 %	84 %	80 %	86,3 %	Nėra duomenų	Kita: 2023 m. metinė konferencija nebuvo rengiama
	c) dalyvavimo aktyvumas	> 95 %	105 % ¹⁵⁷	95 %	95,3 %	Nėra duomenų	Kita: 2023 m. metinė konferencija nebuvo rengiama

¹⁵⁴Kaip atskaitos taškas bus naudojami 2023 m., nes ankstesni rezultatai dėl COVID-19 apribojimų nėra reprezentatyvūs.

¹⁵⁵Įskaičiuotas laikinųjų patalpų Ilkirše (Strasbūras, Prancūzija) išmetamas CO₂ kiekis.

¹⁵⁶Įskaičiuoti pateikti darbo pasiūlymai; be pateiktų darbo pasiūlymų užimtumo lygis yra 85,7 proc.

¹⁵⁷Dėl pasikeitusio dalyvavimo formato pradinė reikšmė buvo dalyvavimas asmeniškai, tačiau dėl COVID-19 apribojimų renginį teko rengti tik internetu, dėl to dalyvių skaičius buvo gerokai didesnis.

30 eu-LISA vidaus komunikacijos poveikis (pasitenkinimo tyrimas)						
a) dalyvavimo aktyvumas	> 51 %	52 %	55 %	59 %	58 %	Tikslas pasiektas
b) pasitenkinimo lygis	> 70 %	93 %	93 %	91 %	89 %	Tikslas pasiektas

II priedas Finansų valdymo statistiniai duomenys

Pradinis biudžetas, perkėlimai ir taisomieji biudžetai

Toliau pateiktoje lentelėje apibendrinami 2023 m. atlikti vidaus C1 lėšų perkėlimai tarp skyrių.

Biudžeto skyrius		Įsipareigojimų asignavimai (mln. eurų)				Mokėjimų asignavimai (mln. eurų)			
		Pradinis biudžetas	Perkėlimai	Taisomasis biudžetas	Galutinis biudžetas	Pradinis biudžetas	Perkėlimai	Taisomasis biudžetas	Galutinis biudžetas
A-11	Darbo užmokestis ir išmokos	43,51	-5,29		38,22	43,51	-5,29		38,22
A-12	Su įdarbinimu susijusios išlaidos	0,49	-0,19		0,30	0,49	-0,19		0,30
A-13	Komandiruočių išlaidos	0,66	-0,07		0,59	0,66	-0,07		0,59
A-14	Socialinė ir medicinos infrastruktūra	2,52	-0,98		1,54	2,52	-0,98		1,54
A-15	Darbuotojų mokymas	1,48	-0,45		1,03	1,48	-0,45		1,03
1 ANTRAŠTINĖ DALIS. PERSONALO IŠLAIDOS		48,66	-6,99		41,67	48,66	-6,99		41,67
A-20	Išlaidos patalpoms	5,33	-0,67		4,65	5,33	-0,67		4,65
A-21	IT ir telekomunikacijos	8,15	0,15		8,30	8,15	0,15		8,30
A-22	Kilnojamasis turtas ir susijusios išlaidos	0,58	-0,44		0,14	0,58	-0,44		0,14
A-23	Einamosios administracinės išlaidos	2,29	-0,79		1,51	2,29	-0,79		1,51
A-25	Valdančioji taryba	0,62	-0,06		0,57	0,62	-0,06		0,57
A-26	Informacija ir leidiniai	0,45	0,57		1,02	0,45	0,57		1,02
A-27	Išorės paramos paslaugos	7,33	-1,15		6,19	7,32	-1,15		6,19
A-28	Saugumas	5,46	-0,05		5,40	5,46	-0,05		5,40
2 ANTRAŠTINĖ DALIS. INFRASTRUKTŪROS IR VEIKLOS IŠLAIDOS		30,21	-2,44		27,77	30,21	-2,44		27,77
B3-0	Infrastruktūra	43,27	6,87		50,13	74,28	2,15	-20,00	56,42
B3-1	Vidaus reikalai	117,26	5,70		122,94	150,74	15,89	-12,80	153,83
B3-2	Teisingumas	2,52	3,76		6,29	9,55	-6,24		3,31
B3-8	Aptarnavimas	20,32	-6,90		13,42	13,55	-2,37		11,18
3 ANTRAŠTINĖ DALIS. VEIKLOS IŠLAIDO		183,36	9,43		192,79	248,11	9,43	-32,80	224,74
IŠ VISO		262,23	0,00		262,23	326,98	0,00	-32,8	294,18

2023 m. eu-LISA metinio biudžeto vykdymas (finansavimo šaltinis C1)

Kiek tai susiję su 2023 m. asignavimais (finansavimo šaltinis C1 – 2023 m. ES subsidija).

Biudžeto antraštinė dalis	Įsipareigojimai (C1, mln. eurų)			Mokėjimai (C1, mln. eurų)		
	Suplanuota biudžete	Panaudota	%	Suplanuota biudžete	Panaudota	%
1 antraštinė dalis. Personalo išlaidos	41,67	41,67	100,0 %	41,67	41,67	100,0 %
<i>iš jų įvykdyta</i>		41,67	100,0 %		40,79	97,9 %
<i>iš jų perkelta automatiškai</i>					0,88	2,1 %
2 antraštinė dalis. Infrastruktūros ir veiklos išlaidos	27,77	27,45	98,8 %	27,77	27,45	98,8 %
<i>iš jų įvykdyta</i>		27,45	100,0 %		15,11	54,4 %
<i>iš jų perkelta automatiškai</i>					12,34	44,4 %
3 antraštinė dalis. Veiklos išlaidos	192,79	192,79	100,0 %	224,74	224,74	100,0 %
<i>iš jų įvykdyta</i>		192,79	100,0 %		224,74	100,0 %

IŠ VISO	262,23	261,91	99,9 %	294,18	293,85	99,9 %
<i>iš jų įvykdyta</i>		261,91	99,9 %		280,64	95,4 %
<i>iš jų perkelta automatiškai</i>					13,22	4,5 %

Kitų finansavimo šaltinių biudžeto vykdymas

Be metinio biudžeto (finansavimo šaltinis C1) Agentūra naudojo asignavimus:

- iš asignavimų, perkeltų į 2023 m. pagal Valdančiosios tarybos sprendimą (finansavimo šaltinis C3);¹⁵⁸
- iš vidaus asignuotųjų pajamų (finansavimo šaltinis C4);¹⁵⁹
- iš perkeltų įsipareigojimų (diferencijuotieji 3 antraštinėje dalyje, nediferencijuotieji 1 ir 2 antraštinėse dalyse) ir atitinkamus mokėjimų (tik nediferencijuotieji) asignavimus iš ankstesnių metų (šaltinis C8)¹⁶⁰,
- iš išorės asignuotųjų pajamų, kurias sudaro asocijuotųjų šalių įnašai pagal eu-LISA steigimo reglamento 46 straipsnio 3 dalies b punktą (finansavimo šaltinis R0¹⁶¹, tik 3 antraštinė dalis).

Biudžeto antraštinė dalis	Finansavimo šaltinis	Įsipareigojimai			Mokėjimai		
		Numatyta biudžete (mln. eurų)	Panaudota (mln. eurų)	%	Numatyta biudžete (mln. eurų)	Panaudota* (mln. eurų)	%
A-1 Personalo išlaidos	C1	41,67	41,67	100,0 %	41,67	40,79	97,9 %
	C8	0,67	0,56	83,5 %	0,67	0,56	83,5 %
	Tarpinė suma	42,34	42,23	99,7 %	42,34	41,35	97,7 %
A-2 Infrastruktūra ir veiklos išlaidos	C1	27,77	27,45	98,8 %	27,77	15,11	54,4 %
	C4	0,02	0,02	100 %	0,02		0,0 %
	C8	13,73	13,00	94,7 %	13,73	13,00	94,7 %
	Tarpinė suma	41,51	40,46	97,5 %	41,51	28,11	67,7 %
B0-3 Veiklos išlaidos	C1	192,79	192,79	100,0 %	224,74	224,74	100,0 %
	C3	25,15	25,15	100,0 %			
	C4	0,04	0,04	100,0 %	0,04	0,04	100,0 %
	C8	368,07	357,62	97,2 %			
	R0	79,82	7,42	9,3 %	79,82		0,0 %
	Tarpinė suma	665,87	583,03	87,6 %	304,60	224,78	73,8 %
IŠ VISO		749,73	665,72	88,8 %	388,45	294,24	75,7 %

¹⁵⁸ 2023 m. vasario 9 d. eu-LISA valdančiosios tarybos sprendimas Nr. 2023-040; [eu-LISA finansinių taisyklių 12 straipsnis](#).

¹⁵⁹ Asignavimai iš metų vidaus asignuotųjų pajamų.

¹⁶⁰ Kai įsipareigojimai yra prisiimti dėl nediferencijuotųjų asignavimų ir atitinkamos sumos nėra visos išmokėtos, mokėjimų asignavimai, atitinkantys likusią įsipareigojimų sumą, automatiškai perkeliama tik į kitus finansinius metus. Šiuo atveju finansavimo šaltinis pakeičiamas iš C1 į C8. Asignavimai perkeliama į kitus metus, o atitinkami įsipareigojimai perkeliama į kitą laikotarpį. Diferencijuotųjų asignavimų, kurių įsipareigojotos sumos dar neišmokėtos, atveju įsipareigojimai perkeliama automatiškai, kaip ir atitinkami įsipareigojimų asignavimai (finansavimo šaltinis C8). Kita vertus, mokėjimų asignavimai nėra perkeliama, ir kitais metais reikia rasti kitus finansavimo šaltinius (finansavimo šaltinis C1).

¹⁶¹ Asignavimai iš išorės asignuotųjų pajamų (tų metų ir perkelti).

Biudžeto asignavimų perkėlimai 2023 m.

2023 m. pagal Agentūros finansinių taisyklių 26 straipsnį buvo atlikti toliau nurodyti vidaus perkėlimai, siekiant užtikrinti optimalų biudžeto įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimų paskirstymą. 11 perkėlimų atlikta pagal 26 straipsnio 1 dalį ir nė vieno pagal 26 straipsnio 2 dalį.

Asignavimų perkėlimas ¹⁶²	Biudžeto antraštinė dalis		1 antraštinė dalis. Personalo išlaidos		2 antraštinė dalis. Infrastruktūros ir veiklos išlaidos		3 antraštinė dalis. Veiklos išlaidos	
	Numeris		Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai
1	LIS.5075							Perkėlimas toje pačioje antr. dal
2	LIS.5086		-650 000	-650 000	650 000	650 000		Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje
3	LIS.5095							Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje
4	LIS.5117		-3 042 660	-3 042 660	Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje		3 042 660	3 042 660
5	LIS.5127		Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje		Perkėlimas toje pačioje antraštinėje dalyje		Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje	
6	LIS.5141		-1 172 500	-1 172 500	-772 500	-772 500	1 945 000	1 945 000
7	LIS.5161		-1 081 017	-1 081 017	-1 416 762	-1 416 762	2 497 779	2 497 779
8	LIS.5167		-1 001 074	-1 001 074	-896 309	-896 309	1 897 382	1 897 382
	LIS.5168							Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje
9	LIS.5204		-34 460	-34 460			34 460	34 460
	LIS.5207							Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje
	LIS.5208							Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje
10	LIS.5244							Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje
	LIS.5247		-10 657	-10 657			10 657	10 657
11	LIS.5253							Perkėlimas toje pačioje antr. dal
	LIS.5254							Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje
	LIS.5261							Perkėlimas toje pačioje antr. dalyje
IŠ VISO			-6 992 369	-6 992 369	-2 435 571	-2 435 571	9 427 940	9 427 940

Biudžeto asignavimų perkėlimų sąrašas (visi finansavimo šaltiniai)

Nr.	Numeris	Data	Biudžeto eilutė	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai
1	LIS.5075	2023-05-23	B03110 VIS	0,00	-6 000 000,00
			B03111 AIS	0,00	6 000 000,00
2	LIS.5086	2023-07-24	A01100 TA darbo užmokestis ir išmokos	-820 000,00	-820 000,00
			A01120 Išmokos DNE ir stažuotojams	120 000,00	120 000,00
			A01401 Ikimokyklinio amžiaus vaiko priežiūrai skirta išmoka	50 000,00	50 000,00
			A02000 Patalpoms skirtos išlaidos	425 676,68	425 676,68
			A02200 Biuro įranga ir logistikos paslaugos	-425 676,68	-425 676,68

¹⁶² Iš vienos antraštinės dalies į kitą perkelti biudžeto asignavimai nurodomi eurai.

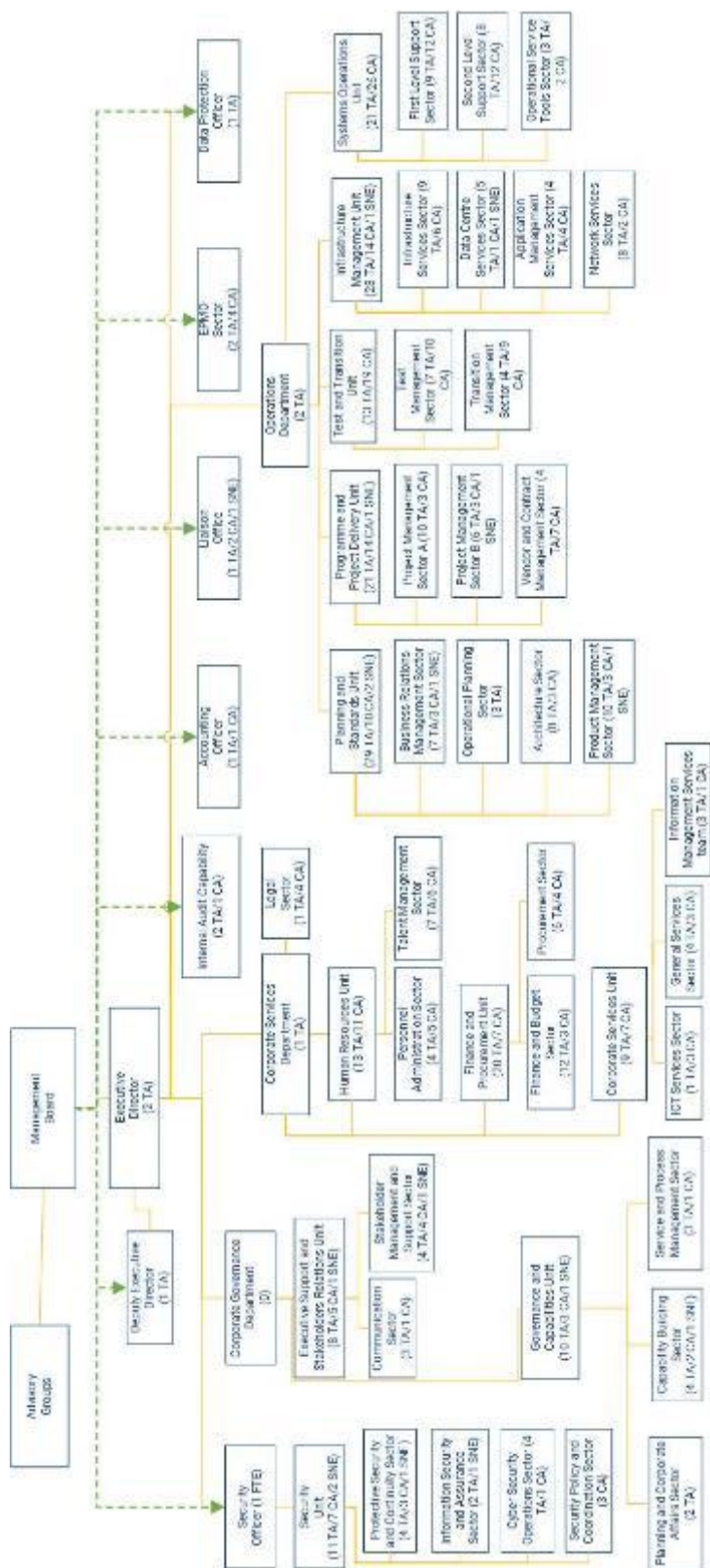
Nr.	Numeris	Data	Biudžeto eilutė	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai
			A02600 Informacija ir leidiniai	650 000,00	650 000,00
			B03000 Bendra sistemų infrastruktūra	0,00	-3 000 000,00
			B03110 VIS	0,00	-12 000 000,00
			B03111 AIS	0,00	15 000 000,00
			B03120 EURODAC	0,00	3 000 000,00
			B03130 Sąveikumas	0,00	-3 000 000,00
3	LIS.5095	2023-09-22	B03000 Bendra sistemų infrastruktūra	9 058 000,00	9 058 000,00
			B03100 SIS II projektai	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			B03110 VIS	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			B03111 AIS	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			B03120 EURODAC	-2 264 500,00	-2 264 500,00
4	LIS.5117	2023-09-28	A01100 TA darbo užmokestis ir išmokos	-580 000,00	-580 00,00
			A01110 CA darbo užmokestis ir išmokos	-825 000,00	-825 000,00
			A01200 Įdarbinimo ir perkėlimo išlaidos	-100 000,00	-100 000,00
			A01402 Europos mokykla	-1 212 660,30	-1 212 660,30
			A01500 Darbuotojų mokymas	-325 000,00	-325 000,00
			A02100 IT ir ryšių sistema	220 000,00	220 000,00
			A02320 Teisinės išlaidos	-220 000,00	-220 000,00
			A02500 Valdančiosios tarybos posėdžiai	55 000,00	55 000,00
			A02510 Kiti posėdžiai	-55 000,00	-55 000,00
			B03000 Bendra sistemų infrastruktūra	0,00	-3 000 000,00
			B03010 Platieji tinklai	0,00	-3 500 000,00
			B03100 SIS II projektai	0,00	-2 069 751,00
			B03110 VIS	0,00	-9 000 000,00
			B03111 AIS	4 142 660,30	17 512 411,30
			B03112 ETIAS	0,00	11 300 000,00
			B03130 Sąveikumas	0,00	-4 200 000,00
			B0320 ECRIS	906 964,39	-4 000 000,00
			B03801 Testavimas ir perėjimas	0,00	-500 000,00
			B03802 Valstybėms narėms skirtas mokymas	-600 000,00	-600 000,00
			B03810 Išorės parama	0,00	2 500 000,00
			B03811 Konsultacijos ir tyrimai	-656 964,39	-400 000,00
			B03820 Patariamiosios grupės	-700 000,00	-1 000 000,00
			B03821 Kiti posėdžiai ir komandiruotės	-50 000,00	0,00
5	LIS.5127	2023-10-30	A01110 CA darbo užmokestis ir išmokos	-269 000,00	-269 000,00
			A01403 Socialinė veikla	269 000,00	269 000,00
			A02000 Patalpoms skirtos išlaidos	-125 107,41	-125 107,41
			A02100 IT ir ryšių sistema	125 107,41	125 107,41
			A02330 Kitos einamosios išlaidos	-7 804,61	-7 804,61
			A02331 Žl mokesčiai ir rinkliavos	7 804,61	7 804,61
			B03010 Platieji tinklai	0,00	3 560 873,00
			B03110 VIS	-1 724 581,40	-3 090 000,00
			B03201 e. CODEX	1 724 581,40	-470 873,00
6	LIS.5141	2023-11-13	A01110 CA darbo užmokestis ir išmokos	-1 150 000,00	-1 150 000,00
			A01500 Darbuotojų mokymas	-22 500,00	-22 500,00
			A02000 Patalpoms skirtos išlaidos	-250 000,00	-250 000,00
			A02320 Teisinės išlaidos	-150 000,00	-150 000,00
			A02330 Kitos einamosios išlaidos	-150 000,00	-150 000,00
			A02600 Informacija ir leidiniai	-25 000,00	-25 000,00

Nr.	Numeris	Data	Biudžeto eilutė	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai
7	LIS.5161	2023-12-01	A02700 Išorės pagalbinės paslaugos	-172 500,00	-172 500,00
			A02800 Bendras saugumas	-25 000,00	-25 000,00
			B03100 SIS II projektai	-800 000,00	0,00
			B03110 VIS	-18 000 000,00	0,00
			B03111 AIS	10 000 000,00	0,00
			B03112 ETIAS	-6 000 000,00	0,00
			B03120 EURODAC	-2 000 000,00	0,00
			B03130 Sąveikumas	22 022 500,00	1 945 000,00
			B03800 Sistemos saugumas ir veiklos tęstinumas	-200 000,00	0,00
			B03802 Valstybėms narėms skirtas mokymas	-576 000,00	0,00
			B03810 Išorės parama	-1 290 000,00	0,00
			B03811 Konsultacijos ir tyrimai	-640 000,00	0,00
			B03820 Patariamiosios grupės	-408 000,00	0,00
			B03821 Kiti posėdžiai ir komandiruotės	-160 000,00	0,00
			B03822 Šengeno vertinimai	-3 500,00	0,00
			A01100 TA darbo užmokestis ir išmokos	-931 000,00	-931 000,00
			A01200 Įdarbinimo ir perkėlimo išlaidos	-71 541,30	-71 541,30
			A01400 Metinė sveikatos patikra	-20 000,00	-20 000,00
			A01403 Socialinė veikla	-6 000,00	-6 000,00
			A01500 Darbuotojų mokymas	-52 475,80	-52 475,80
			A02000 Patalpoms skirtos išlaidos	-529 599,80	-529 599,80
			A02100 IT ir ryšių sistema	-50 000,00	-50 000,00
			A02200 Biuro įranga ir logistikos paslaugos	-6 022,46	-6 022,46
			A02220 Dokumentacijos ir bibliotekos išlaidos	-1 396,57	-1 396,57
			A02320 Teisinės išlaidos	-192 806,00	-192 806,00
			A02330 Kitos einamosios išlaidos	-50 000,00	-50 000,00
			A02500 Valdančiosios tarybos posėdžiai	-3 126,15	-3 126,15
			A02510 Kiti posėdžiai	-26 963,59	-26 963,59
			A02600 Informacija ir leidiniai	-27 674,46	-27 674,46
			A02700 Išorės pagalbinės paslaugos	-500 000,00	-500 000,00
			A02800 Bendras saugumas	-29 173,24	-29 173,24
			B03000 Bendra sistemų infrastruktūra	0,00	393 838,96
			B03010 Platieji tinklai	2 497 779,37	3 075 137,21
			B03100 SIS II projektai	2 329 739,70	-4 130 765,19
			B03110 VIS	-1 467 186,57	331 966,03
			B03112 ETIAS	0,00	744 445,72
			B03130 Sąveikumas	0,00	3 141 666,67
			B0320 ECRIS	0,00	-577 702,57
			B03201 e. CODEX	0,00	-0,60
			B03800 Sistemos saugumas ir veiklos tęstinumas	0,00	-146 360,37
			B03801 Testavimas ir perėjimas	274 062,05	283 062,48
			B03802 Valstybėms narėms skirtas mokymas	-122 864,09	-217 600,77
			B03810 Išorės parama	-941 413,82	-150 000,00
			B03811 Konsultacijos ir tyrimai	-13 555,85	160 091,80
			B03820 Patariamiosios grupės	-50 000,00	-200 000,00
			B03821 Kiti posėdžiai ir komandiruotės	-8 781,42	-210 000,00
8	LIS.5167	2023-12-13	A01100 TA darbo užmokestis ir išmokos	-464 581,92	-464 581,92
			A01110 CA darbo užmokestis ir išmokos	-284 725,09	-284 725,09
			A01120 Išmokos DNE ir stažuotojams	-89 047,74	-89 047,74

Nr.	Numeris	Data	Biudžeto eilutė	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai
			A01200 Įdarbinimo ir perkėlimo išlaidos	-23 300,00	-23 300,00
			A01301 Komandiruočių išlaidos	-74 154,35	-74 154,35
			A01400 Metinė sveikatos patikra	-5 295,61	-5 295,61
			A01403 Socialinė veikla	-39 325,19	-39 325,19
			A01500 Darbuotojų mokymas	-20 643,90	-20 643,90
			A02000 Patalpoms skirtos išlaidos	-195 926,89	-195 926,89
			A02100 IT ir ryšių sistema	-144 931,97	-144 931,97
			A02200 Biuro įranga ir logistikos paslaugos	-6 421,78	-6 421,78
			A02330 Kitos einamosios išlaidos	-24 792,92	-24 792,92
			A02510 Kiti posėdžiai	-25 114,82	-25 114,82
			A02600 Informacija ir leidiniai	-25 000,00	-25 000,00
			A02700 Išorės pagalbinės paslaugos	-473 348,43	-473 348,43
			A02800 Bendras saugumas	-771,70	-771,70
			B03000 Bendra sistemų infrastruktūra	7 354 247,50	4 168 534,56
			B03002 Atsarginės stoties einamosios išlaidos	-214 752,00	-92 000,00
			B03010 Platieji tinklai	-854 316,53	0,00
			B03100 SIS II projektai	1 428 431,83	-2 148 497,39
			B03110 VIS	-17 084 985,35	-2 271 152,25
			B03111 AIS	5 214 279,83	-1 670 867,65
			B03112 ETIAS	2 178 583,58	-718 907,01
			B03120 EURODAC	-1 328 190,43	0,00
			B03130 Sąveikumas	4 232 767,04	7 521 933,61
			B0320 ECRIS	1 629 398,86	-1 431 661,56
			B03201 e. CODEX	-495 042,14	4 425,65
			B03800 Sistemos saugumas ir veiklos testinumas	-6 073,68	-352 523,96
			B03801 Testavimas ir perėjimas	-5 616,90	0,00
			B03802 Valstybėms narėms skirtas mokymas	-43 875,26	-113 035,95
			B03810 Išorės parama	-48 213,71	-1 016 747,69
			B03811 Konsultacijos ir tyrimai	0,00	30 475,00
			B03820 Patariamiosios grupės	-58 923,36	0,00
			B03821 Kiti posėdžiai ir komandiruotės	-243,92	-9 000,00
			B03822 Šengeno vertinimai	-93,05	-3 593,05
	LIS.5168		B03000 Bendra sistemų infrastruktūra	40 000,00	40 000,00
			B03810 Išorės parama	-40 000,00	-40 000,00
			A01400 Metinė sveikatos patikra	-1 966,87	-1 966,87
			A01403 Socialinė veikla	-9 793,42	-9 793,42
			A01500 Darbuotojų mokymas	-22 700,00	-22 700,00
			B03000 Bendra sistemų infrastruktūra	-1 917 691,86	1.655.594,53
			B03002 Atsarginės stoties einamosios išlaidos	0,00	-42 195,67
			B03010 Platieji tinklai	0,00	-159 513,02
			B03100 SIS II projektai	-766 621,98	-279 900,00
9	LIS.5204	2023-12-19	B03110 VIS	0,00	50 223,00
			B03111 AIS	-1 215 977,33	-3 190 558,51
			B03112 ETIAS	-1 660 862,19	282 000,00
			B03130 Sąveikumas	5 858 139,92	1 383 460,29
			B0320 ECRIS	-1 578,52	727 000,00
			B03201 e. CODEX	0,00	-4 425,65
			B03800 Sistemos saugumas ir veiklos testinumas	-1 537,85	-101 681,09
			B03801 Testavimas ir perėjimas	0,00	97 249,23

Nr.	Numeris	Data	Biudžeto eilutė	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai
10	LIS.5207		B03802 Valstybėms narėms skirtas mokymas	-56 560,73	-123 212,40
			B03810 Išorės parama	-135 778,92	-158 110,04
			B03820 Patariamiosios grupės	-36 933,02	-59 522,87
			B03821 Kiti posėdžiai ir komandiruotės	-30 137,23	-30 146,89
			B03822 Šengeno vertinimai	0,00	-11 800,62
			B03000 Bendra sistemų infrastruktūra	-40 000,00	-40 000,00
			B03130 Sąveikumas	40 000,00	40 000,00
			B03100 SIS II projektai	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			B03110 VIS	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			B03111 AIS	-1 000 000,00	-1 000 000,00
	LIS.5208		B03112 ETIAS	-1 000 000,00	-1 000 000,00
			B03120 EURODAC	-536 358,78	-536 358,78
			B03130 Sąveikumas	4 536 358,78	4 536 358,78
			B03000 Bendra sistemų infrastruktūra	0,00	-911 129,68
	LIS.5244	2023-12-21	B03010 Platieji tinklai	0,00	-2 771,60
			B03100 SIS II projektai	0,00	-31 479,62
			B03110 VIS	0,00	-812 420,95
			B03111 AIS	0,00	-6 706 620,96
			B03112 ETIAS	0,00	14 272 352,24
			B03120 EURODAC	0,00	-4 680 346,28
			B03130 Sąveikumas	0,00	-602 495,31
			B0320 ECRIS	0,00	-491 140,17
			B03810 Išorės parama	0,00	-21 854,00
			B03820 Patariamiosios grupės	0,00	-12 093,67
11	LIS.5247		A01401 Išmoka ikimokyklinio amžiaus vaiko priežiūrai	-6 500,00	-6 500,00
			A01403 Socialinė veikla	-1 961,47	-1 961,47
			A01500 Darbuotojų mokymas	-2 196,00	-2 196,00
			B03112 ETIAS	10 657,47	10 657,47
	LIS.5253		B03120 EURODAC	0,00	40 000,00
			B03130 Sąveikumas	0,00	-40 000,00
			B03111 AIS	0,00	242 538,16
	LIS.5254	2023-12-22	B03112 ETIAS	-10 657,47	-581 792,94
			B03120 EURODAC	0,00	339 254,78
			B03130 Sąveikumas	336 685,96	0,00
			B03810 Išorės parama	-34 247,80	0,00
			B03811 Konsultacijos ir tyrimai	-291 780,69	0,00
			B03100 SIS II projektai	-13 324,52	0,00
	LIS.5261		B03130 Sąveikumas	13 324,52	0,00

Paveikslas. Organizacinė struktūra (padėtis 2023 m. gruodžio mėn.)

IV priedas Etatų planas ir papildoma informacija apie žmogiškųjų išteklių valdymą

eu-LISA 2023 m. etatų planas

2023 m. etatų plane buvo 222 laikinieji (TA) etatai – 169 AD ir 53 AST.

AD kategorija ir lygis	Laikinieji darbuotojai	AST kategorija ir lygis	Laikinieji darbuotojai
AD 16	0	Nėra duomenų	Nėra duomenų
AD 15	1	AST 11	0
AD 14	1	AST 10	0
AD 13	3	AST 9	1
AD 12	4	AST 8	4
AD 11	11	AST 7	6
AD 10	12	AST 6	12
AD 9	22	AST 5	11
AD 8	38	AST 4	13
AD 7	11	AST 3	6
AD 6	46	AST 2	0
AD 5	20	AST 1	0
Iš viso AD	169	Iš viso AST	53

Informacija apie kiekvienos rūšies pareigybės pradinį lygį (orientacinė)

Toliau pateiktoje lentelėje nurodyti eu-LISA esantys Komisijos surašytų pagrindinių pareigybių lygiai. Jei Komisijos ir eu-LISA formuluotės skiriasi, nurodyti vidiniai pareigybių pavadinimai. Kai kurie pradiniai pareigybių lygiai yra aukštesni už nurodytuosius Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų ir kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 53 straipsnyje, nes darbuotojai buvo samdomi pradinio Agentūros veiklos etapu, kai eu-LISA etatų plane pareigybėms buvo priskiriami aukštesni lygiai. Jei kuri nors iš šių pareigybių taps laisva, bus pradėta atranka pagal 2019 m. birželio 26 d. eu-LISA Valdančiosios tarybos sprendimą Nr. 2019-32 dėl eu-LISA pareigybių rūšių ir pavadinimų.¹⁶³

Pagrindinės pareigybės	Sutarties rūšis (pareigūnas, TA arba CA)	Pareigų grupė, lygis įdarbinus	Administracinė parama arba operacijos
Departamento vadovas (2 lygis)	TA	AD 12	administracinė / operatyvinė
Skyriaus vadovas (3 lygis)	TA	AD 9	administracinė / operatyvinė
Sektoriaus vadovas (4 lygis) (nėra subjekto vadovo pareigų)	TA, CA	AD 5, AD 7	administracinė / operatyvinė
Vyresnysis pareigūnas	TA	AD 7	administracinė / operatyvinė
Pareigūnas	TA, CA	AD 5, AD 6, IV FG	administracinė / operatyvinė
Bendrųjų paslaugų skyriaus vadovas	TA	AD 12	administracinė
Žmogiškųjų išteklių skyriaus vadovas	TA	AD 9	administracinė
Finansų ir viešųjų pirkimų skyriaus vadovas ¹⁶⁴	TA	AD 10	neutrali
Vidaus audito skyriaus vadovas	TA	AD 9	administracinė / neutrali
Apskaitos pareigūnas	TA	AD 9	neutrali
Duomenų apsaugos pareigūnas	TA	AD 8	administracinė
Vykdomojo direktoriaus asmeninis padėjėjas ¹⁶⁵	TA	AST 5	administracinė

¹⁶³ Kaip nurodyta Valdančiosios tarybos dokumente Nr. 2019–149.

¹⁶⁴ Lentelėje nurodytas lygis yra aukštesnis nei 2019 m. birželio 26 d. Valdančiosios tarybos sprendime Nr. 2019-32 dėl eu-LISA pareigybių rūšių ir pavadinimų nurodytas lygis, o tai reiškia, kad asmuo buvo įdarbintas eu-LISA pradinioje veiklos etape, kai buvo siūlomi aukštesni pradiniai lygiai.

¹⁶⁵ Asmuo buvo įdarbintas, kai eu-LISA pradėjo savo veiklą ir buvo siūlomi aukštesni pradiniai lygiai.

2023 m. eu-LISA lyginamoji analizė

2023 m. pabaigoje eu-LISA atliko lyginamąją analizę, taikydama 2014 m. ES agentūrų administracijų vadovų suderintą metodiką. Ši metodika parengta pritaikius, patikslinus ir patobulinus Komisijos tikrinimo metodiką. Atliekant analizę žmogiškieji ištekliai suskirstomi į kategorijas pagal kiekvienos pareigybės funkciją organizacijoje. Pagrindinis šios analizės tikslas – surinkti duomenis apie administracinės paramos ir koordinavimo, operatyvinės veiklos ir neutralių pareigybių skaičių visuose organizacijos padaliniuose ir rezultatą palyginti su ankstesniais metais. Atlikta visų eu-LISA pareigybių lyginamoji analizė. Šios analizės rezultatai išdėstyti toliau pateiktose lentelėse.

2023 m. lyginamosios analizės rezultatai rodo, kad operatyvinės veiklos pareigybių dalis šiek tiek (0,7 proc.) sumažėjo (nuo 74,7 proc. iki 74,0 proc.) ir bendra su operacijomis susijusi veikla sumažėjo 0,8 proc., programų valdymas sumažėjo 0,4 proc., o aukščiausio lygio koordinavimas padidėjo 0,6 proc. Administracinių ir koordinavimo pareigybių procentinė dalis šiek tiek (0,3 proc.) padidėjo – nuo 16,3 proc. iki 17,1 proc. Neutralių pareigybių skaičius sumažėjo 0,1 proc. nuo 9,0 proc. iki 8,9 proc.

11 lentelė. 2023 m. eu-LISA lyginamoji analizė: darbuotojai

Pareigybės rūšies kategorija (pakategorė)	2020 m. (%)	2021 m. (%)	2022 m. (%)	2023 m. (%)
Pagalbinė administracinė veikla ir koordinavimas	16,5 %	16 %	16,3 %	17,1 %
administracinė parama	12 %	11,1 %	11,3 %	12,1 %
koordinavimas	4,5 %	4,9 %	5,0 %	5,0 %
Pagrindinė veikla	72,5 %	74,2 %	74,7 %	74,0 %
operatyvinis koordinavimas aukščiausiu lygmeniu	7 %	5,3 %	5,1 %	5,7 %
programų valdymas ir įgyvendinimas	4 %	3,5 %	3,9 %	3,5 %
vertinimas ir poveikio vertinimas	0 %	0 %	0,0 %	0,0 %
bendra operatyvinė veikla	61,5 %	65,4 %	65,6 %	64,8 %
Neutrali	11 %	9,8 %	9,0 %	8,9 %
finansai / kontrolė	11 %	9,8 %	9,0 %	8,9 %
lingvistika	0 %	0 %	0,0 %	0,0 %

Agentūra taip peržiūrėjo vietoje dirbančių rangovo darbuotojų užimamas pareigybes ir nustatė šiuos rezultatus: palyginti su pastaraisiais dvejais metais, rangovui patikėta mažiau administracinės paramos ir koordinavimo užduočių (53,5 proc. palyginti su 60,5 proc.), bet daugiau operatyvinių užduočių 43,3 proc. palyginti su 36,1 proc. Neutralias užduotis vykdančių pareigybių skaičius taip pat sumažėjo – nuo 3,4 proc. iki 3,2 proc.

12 lentelė. 2023 m. eu-LISA lyginamoji analizė. Rangovai (vietoje dirbantys rangovo darbuotojai)

Pareigybės rūšies kategorija (pakategorė)	2020 m. (%)	2021 m. (%)	2022 m. (%)	2023 m. (%)
Pagalbinė administracinė veikla ir koordinavimas	52,2 %	55,8 %	60,5 %	53,5 %
administracinė parama	40,2 %	37,5 %	33 %	36 %
koordinavimas	12 %	18,3 %	28 %	17 %
Pagrindinė veikla	42,4 %	40,4 %	36,1 %	43,3 %
operatyvinis koordinavimas aukščiausiu lygmeniu	2,2 %	1,9 %	0,0 %	0,6 %
programų valdymas ir įgyvendinimas	2,2 %	1,5 %	12,3 %	10,2 %
vertinimas ir poveikio vertinimas	2,2 %	1,4 %	0,0 %	2,6 %
bendra operatyvinė veikla	35,8 %	35,6 %	23,8 %	29,9 %
Neutrali	5,4 %	3,8 %	3,4 %	3,2 %

¹⁶⁶ eu-LISA etatų plane sekretorių arba raštinės darbuotojų pareigybių nėra. Vadovaudamasi nuo 2014 m. sausio 1 d. galiojančiais Tarnybos nuostatais, eu-LISA nusprendė palikti etatų plane patvirtintus lygius ir pakelti į AST 2 ir 3 lygius įdarbintų padėjėjų užduočių lygį. Prireikus sekretoriato užduotis atlieka ir išorės paslaugų teikėjai (*intramuros*).

¹⁶⁷ Asmuo įdarbintas, kai eu-LISA pradėjo savo veiklą ir buvo siūlomi aukštesni pradiniai lygiai.

finansai / kontrolė	5,4 %	3,8 %	3,4 %	3,2 %
lingvistika	0 %	0 %	0 %	0 %

2023 m. patvirtintos žmogiškųjų išteklių įgyvendinimo taisyklės

eu-LISA paprašė leisti nukrypti nuo Komisijos darbo laiko ir hibridinio darbo modelio taisyklių, kad turėtų pakankamai laiko jas pritaikyti prie eu-LISA ypatumų, visų pirma susijusių su vidaus struktūra ir operacijomis, kurios vykdomos kitu darbo laiku. 2023 m. lapkričio mėn. Valdančioji taryba priėmė sprendimą dėl darbo laiko ir hibridinio darbo modelio eu-LISA¹⁶⁸, kuris turėtų įsigalioti 2024 m. sausio 1 d.

Kompensuojamųjų atostogų sistema

Pagal Europos Parlamento 2011 m. pranešimą apie biudžeto įvykdymą¹⁶⁹ visos ES agentūros privalo informuoti apie atostogų dienų skaičių, kiekvieno lygio darbuotojams kasmet leidžiamą pagal lankstaus darbo ir kompensuojamųjų atostogų sistemas.

Lankstaus darbo laiko tvarka eu-LISA taikoma pagal analogiją pagal neseniai patvirtintas darbo laiko ir hibridinio darbo modelio įgyvendinimo taisykles. Agentūros įpareigojimas nuolat (visą parą kasdien) teikti paslaugas valstybėms narėms reiškia, kad dalis darbuotojų turi dirbti pamainomis arba vykdyti budėjimo pareigas. Vykdam interencijas į Agentūros valdomas IT sistemas, darbuotojams retsykiais tenka dirbti ne darbo valandomis, taip pat nakties metu ar švenčių dienomis. Todėl atlygis už viršvalandžius, susidariusius dirbant pagal lankstaus darbo laiko tvarką arba budint, yra neatsiejamas Agentūros kasdienės veiklos ypatumas.

Toliau pateiktoje lentelėje parodytas kompensuojant už viršvalandžius suteiktų laisvadienų skaičius (dienomis) pagal kiekvieną pareigų grupę, kategoriją ir vidutinis kompensuojamųjų dienų skaičius. Palyginti su 2022 m., apmokamų darbo valandų pagal lankstaus darbo laiko tvarką ir viršvalandžių skaičius padidėjo, todėl 0,7 dienos padidėjo bendras vidutinis kompensuojamųjų atostogų dienų skaičius (nuo 5,8 iki 6,5). Į apžvalgą neįtrauktas budėjimo laikas, nes darbuotojams mokama kompensacija. Tačiau komandiruotiems nacionaliniams ekspertams (DNE) kompensuojama atostogų laiku pagal lankstaus darbo laiko ar viršvalandžių tvarką, atsižvelgiant į tai, kiek valandų ar dienų turi būti kompensuota už budėjimą.

13 lentelė. Kompensacija už viršvalandinį darbą (pagal pareigų grupę)

Pareigų grupė	Kompensacijos rūšis	Iš viso dienų	Darbuotojų skaičius	Vidutiniškai dienų vienam asmeniui	Vidutiniškai dienų vienam asmeniui (iš viso)
TA AD	viršvalandžiai	19	5	3,8	6,5
	lankstus darbo laikas	1 020	125	8,2	
TA AST	viršvalandžiai	0	0	0,0	5,2
	lankstus darbo laikas	186,5	36	5,2	
CA FGII	viršvalandžiai	0	0	0,0	2,8
	lankstus darbo laikas	5,5	2	2,8	
CA FGIII	viršvalandžiai	4	1	4,0	4,7
	lankstus darbo laikas	123	26	4,7	
CA FGIV	viršvalandžiai	0	0	0,0	5,4
	lankstus darbo laikas	386,5	72	5,4	
DNE	viršvalandžiai	3	1	3,0	7,2
	lankstus darbo laikas	71,5	10	7,2	

¹⁶⁸ eu-LISA Valdančiosios tarybos 2023 m. lapkričio 16 d. sprendimas Nr. 2023-333.

¹⁶⁹ 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Sąjungos agentūrų 2011 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo: Europos Sąjungos agentūrų veikla, finansų valdymas ir kontrolė (2012/2214(DEC)).

V priedas Žmogiškieji ir finansiniai ištekliai pagal veiklos sritis

Žmogiškieji ištekliai pagal veiklos sritis

2023 m. iš visų turimų 342 etatų, 249,9 etato ekvivalentų (EE) (73,1 proc. darbuotojų) buvo panaudota operatyvinei veiklai, o 32,1 EE (9,4 proc. darbuotojų) – su ja susijusiai viešųjų pirkimų ir finansinei veiklai. 60 EE (17,5 proc. darbuotojų) panaudoti horizontaliajai veiklai (bendrasis koordinavimas ir administracinė parama).

Toliau pateiktoje lentelėje apžvelgiamas eu-LISA personalas pagal kiekvieną pasiūlytą teisės aktą, numatytas patvirtintame 2023 m. biudžete ir etatų plane.

14 lentelė. Žmogiškieji ištekliai pagal veiklos sritį

Veiklos sritis	Patvirtinta 2023 m.			Faktinė padėtis 2023 m. ¹⁷⁰		
	TA	CA	DNE	TA	CA	DNE
eu-LISA reglamentas						
Bazinis personalas (patvirtinta 2020 m. biudžete)	113	30	9	109	34	8
Peržiūrėtas eu-LISA reglamentas (papildomi etatai)	23	27	2	22	23	1
Sistemų reglamentai (priimti)						
AIS	32			29		
ETIAS	7	35		6	27	
AIS-ETIAS vežėjų aptarnavimas ¹⁷¹		21			13	
ECRIS-TCN		5			5	
e. CODEX	2	3			1	
Sąveikumas	31	34		26	22	
Naujos redakcijos SIS (grąžinimas ir sienos)		4			4	
Peržiūrėtas VIS reglamentas	6	7		6	6	
2023 m. patvirtintos saugumo pareigybės	6					
Dar nepriimti pasiūlyti teisės aktai¹⁷²						
Peržiūrėtas EURODAC reglamentas	2			0		
Iš viso EE	222	166	11	198	135	9

Išlaidos pagal veikla grindžiamo sąnaudų apskaičiavimo metodiką

2018 m. eu-LISA parengė veikla grindžiamo sąnaudų apskaičiavimo metodiką, leidžiančią nustatyti bendras kiekvienos Agentūros valdomos sistemos išlaidas. Bendros sistemų išlaidos yra:

- tiesioginės išlaidos, susijusios su technine priežiūra ir projektų išlaidomis,
- tinklo išlaidos;
- horizontaliosios išlaidos, apimančios bendros infrastruktūros ir susijusios veiklos išlaidas, taip pat bendrosios ir horizontaliosios išlaidos – daugiausia personalo ir einamosios išlaidos.

Bendrųjų ir horizontaliųjų veiklos išlaidų perskirstymas grindžiamas šiais sąnaudų veiksniais:

- tiesioginėmis sistemų išlaidomis;
- sistemoms skirtu laiku (darbo jėgos sąnaudos).

Per ataskaitinius metus Agentūra įvykdė 287,1 mln. EUR biudžetą, kurio:

- 75 proc. buvo skirta operatyvinei veiklai ir

¹⁷⁰ Dirbantys darbuotojai, išskyrus pateiktus darbo pasiūlymus.

¹⁷¹ Šie etatai laikinai perkelti iš FRONTEX į eu-LISA pradiniam trejų metų laikotarpiui – 2022–2024 m. 2023 m. pabaigoje susitarimas pratęstas iki 2027 m.

¹⁷² Nurodyti personalo skaičiai yra preliminarūs, nustatyti patvirtinta finansine teisės akto pasiūlymo pažyma.

- 26 proc. buvo horizontaliosios išlaidos, įskaitant atitinkamų sistemų tinklo ir infrastruktūros bei sąveikumo išlaidas.

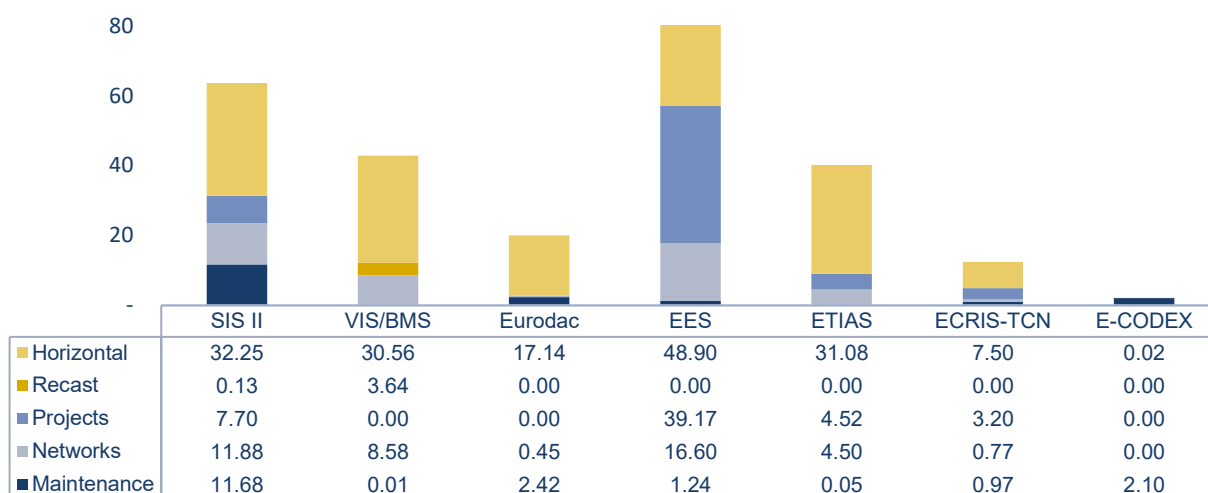
15 lentelė. 2023 m. sistemų veikla grindžiamos išlaidos (visos sistemų išlaidos)

Sistemos	Bendros išlaidos (mln. EUR)	Bendrų išlaidų dalis (%)
SIS	63,63	22 %
VIS / BDANP	42,79	15 %
EURODAC	20,02	7 %
AIS	105,91	37 %
ETIAS	40,15	14 %
ECRIS-TCN	12,44	4 %
e. CODEX	2,12	1 %
IŠ VISO	287,06	100 %

Didžioji dalis pagrindinės Agentūros veiklos yra ne pasikartojanti, o grindžiama projektais. Todėl jos sąnaudų negalima standartizuoti, kaip tai daroma taikant standartinį procesą grindžiamą veiklos modelį.

Toliau pateikiamose diagramose nurodomos visų sistemų išlaidos (mln. EUR) ir kiekvienos sistemos išlaidų procentinė dalis:

14 pav. Išlaidos pagal sistemas (mln. EUR)

Išlaidos, susijusios su keliose vietose vykdoma veikla

Tiesioginės išlaidos, susijusios su Agentūros keliose vietose vykdoma veikla, apibendrintos toliau pateiktoje lentelėje.

15 pav. 2023 m. tiesioginių išlaidų, susijusių su eu-LISA keliose vietose vykdoma veikla, dalis (mln. EUR)

Biudžeto antraštinė dalis	Iš viso įvykdytų mokėjimų	Mokėjimai, susiję su keliose vietose vykdoma veikla	Dalis (%)
A-1 Personalo išlaidos	40,79	0,19	0,5 %
A-2 Infrastruktūra ir veiklos išlaidos	15,11	Nėra duomenų	Nėra duomenų
B0-3 Veiklos išlaidos	224,74	0,05	0,0 %
IŠ VISO	280,64	0,24	0,1 %

Tiesiogines išlaidas, susijusias su eu-LISA keliose vietose vykdoma veikla, sudaro statutinių darbuotojų, vykstančių iš Agentūros būstinės Taline į techninę stotį Strasbūre, komandiruočių išlaidos. 2023 m. tai sudarė 0,01 proc. visų atliktų mokėjimų.

VI priedas Įnašas, dotacija ir susitarimai dėl paslaugų lygio

2023 m. eu-LISA netaikoma.

VII priedas Aplinkosaugos vadyba

Aplinkosaugos aspektų poveikis organizacijos veiklai vis didėja ir didės. Agentūra yra pasiryžusi gerinti savo aplinkosaugos rodiklius ir siekia registracijos ES aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) 2024 m. 2022 m. patvirtinus eu-LISA aplinkosaugos politiką, Agentūra įgyvendino EMAS principais ir Europos žaliojo kurso tikslais pagrįstą vidaus aplinkosaugos vadybos sistemą (EVS).

EVS padės siekti Agentūros strateginio tikslo „toliau siekti tapti veiksminga, lanksčia ir atsparia organizacija ES reguliavimo sistemoje“.

Efektyvus išteklių naudojimas ir tvarumas:

- EVS padeda siekti eu-LISA efektyvaus išteklių naudojimo tikslų, atitinkančių platesnį veiksmingos organizacijos tikslą;
- atliekų, energijos suvartojimo ar kitokio poveikio aplinkai mažinimo strategijos turėtų būti išteklių derinimo pastangų dalis.

Atitiktis aplinkos apsaugos reglamentams:

- kaip numatyta eu-LISA aplinkos apsaugos politikoje, ji yra įsipareigojusi laikytis atitinkamų teisės aktų ir suinteresuotųjų subjektų reikalavimų,
- aplinkosaugos vadybos praktika užtikrina, kad organizacija laikytųsi aplinkosaugos taisyklių ir standartų.

Misija ir vertybės:

- Agentūros misijos ir vertybių propagavimas turėtų apimti įsipareigojimą siekti aplinkosauginio tvarumo,
- atsakinga aplinkosauginė vadyba atitinka organizacijos socialinės atsakomybės vertybes.

Reputacijos stiprinimas:

- atsižvelgiant į didėjančią tvarumo svarbą organizacijų reputacijai, aplinkosauginės atsakomybės prisiėmimas gali padėti Agentūrai augti ES kontekste.

Pastaraisiais metais eu-LISA pradėjo taikyti naujus rodiklius savo aplinkosauginės veiklos veiksmingumui matuoti. Nuspręsta, kad visų būsimų vertinimų **atskaitos taškas bus 2023 m. duomenys**, nes iki 2022 m. trečiojo ketvirčio buvo taikomas nuo COVID-19 pandemijos įvestas nuotolinio darbo modelis. Be to, 2019 m. duomenys nėra tinkami, nes nuo to laiko Agentūros patalpose dirbančių darbuotojų skaičius išaugo.

Pagal EMAS reglamentą eu-LISA turi pateikti duomenis apie šiuos veiklos rodiklius:

- pastatų energijos vartojimo efektyvumas (elektros energijos suvartojimas),
- energijos vartojimo efektyvumas duomenų centre (elektros energijos vartojimo efektyvumas),
- atliekų susidarymas,
- vandens suvartojimas,
- popieriaus suvartojimas,
- komandiruotės (skaičius),
- išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis,
- biologinė įvairovė.¹⁷³

Išmetamo CO₂ kiekio apskaitą eu-LISA pradėjo vesti 2020 m., tačiau registruojamas tik elektros energijos suvartojimui ir komandiruotėms tenkantis kiekis. Nuo 2023 m. Agentūra, padedama konsultantų, naudoja specialia **išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo** platforma. Išmetamųjų ŠESD kiekis buvo apskaičiuojamas priemone „Aktio“, naudojančią ŠESD protokolą. 1 ir 2 lygių išmetamieji teršalai nurodomi išsamiai, o 3 lygio duomenys pateikiami pagal GIME rekomendacijas,¹⁷⁴ kai turima duomenų, ir apima:

¹⁷³ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1221/2009 dėl **organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS)** taikymo, panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ir Komisijos sprendimus 2001/681/EB bei 2006/193, OL L 342, 2009 12 22, p. 1–45.

¹⁷⁴ ES Tarpinstitucinė aplinkosauginės vadybos grupė (GIME), kurią Komisija įsteigė siekdama keistis geriausia aplinkosaugos praktika pagal **Europos žaliąjį kursą**; GIME rekomendacijos: Nr. ARES (2017) 6028470, 2017 m. gruodžio 8 d.

- materialų turtą,
- produktų ir paslaugų pirkimus,
- atliekas,
- komandiruotes,
- važinėjimą į darbą,
- kitus netiesiogiai išmetamus teršalus.

16 lentelė. Išmetamųjų ŠESD kiekio raida

Išmetamųjų teršalų rūšys	2020 m. CO ₂ t	2021 m. CO ₂ t	2022 m. CO ₂ t	2022 m. CO ₂ ekv. t	2023 m. CO ₂ ekv. t
elektros energija	296	355	425	831,2	883,2
dujos, mazutas ir kitas kuras				7,1	7,1
oro kondicionavimas ir šaldymo medžiagos				86,8	86,8
degalai				17,3	17,3
komandiruotės	45	56	143	143,7	294,0
darbuotojų važinėjimas į darbą				417,6	582,0
įsigytos prekės ir paslaugos				2,7	35,9
IT inventorių				1632,0	378,2
kitas materialusis turtas				323,8	1190,1
atliekos				28,2	31,5
nuotekos				0,6	0,7
IŠ VISO	341	411	568	3 491	3 507

2023 m. Agentūra paskelbė **pirmąją oficialią 2022 m. aplinkosaugos ataskaitą**, kurioje išdėstyti jos tikslai, stebėsena ir pažanga.¹⁷⁵ Ataskaitoje taip pat pateikta suvestinė lentelė, kurioje visais su aplinka susijusiais aspektais išdėstyti poveikio aplinkai šaltiniai, veiksmų planai ir veiklos rezultatų rodikliai.

Šiuo metu rengiama **2023 m. aplinkosaugos ataskaita**, kurioje, be 2022 m. ataskaitoje pateiktos informacijos, bus aprašytos veiklos, kurias įgyvendinant bus siekiama naujų ateinančių metų aplinkosaugos tikslų:

- eu-LISA suinteresuotųjų subjektų aplinkosaugos poreikių ir lūkesčių apibrėžimas,
- rizikos ir galimybių nustatymas remiantis PESTEL analize¹⁷⁶;
- eu-LISA aplinkosauginių aspektų ir poveikio aplinkai nustatymas atliekant aplinkos analizę,
- naujos išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo priemonės.

Siekdama įtraukti darbuotojus į šią EMAS kelionę, Agentūra sudarė vidaus savanorių darbo grupę, organizacijos viduje vadinamą **žaliaja komanda**, kuri dalyvauja specialiose darbo grupėse.

¹⁷⁵ 2022 m. eu-LISA aplinkosaugos ataskaita, paskelbta 2023 m. spalio 10 d.

¹⁷⁶ PESTEL – tai organizacinės analizės metodas, skirtas makroaplinkai, apimantis šias sritis: politinę, ekonominę, socialinę (arba sociokultūrinę), technologinę, aplinkosauginę ir teisinę.

VIII priedas Metinės ataskaitos

BALANSAS– 2023 m. (EUR)

Turtas

ILGALAIKIS TURTAS	2023-12-31	2022-12-31	Pokytis	Pokytis proc.
Kompiuterių programinė įranga	47 211 505	43 427 266	3 784 239	9 %
Kuriamas nematerialusis turtas	63 861 190	66 969 819	(3 108 629)	(5 %)
Nematerialusis turtas	111 072 695	110 397 085	675 610	1 %
Žemė ir pastatai	34 341 167	32 017 632	2 323 535	7 %
Įranga ir įrenginiai	71 312	87 067	(15 755)	(18 %)
Baldai ir transporto priemonės	148 499	159 628	(11,129)	(7 %)
Kompiuterių aparatinė įranga	54 926 400	79 616 674	(24 690 274)	(31 %)
Kiti įrenginiai ir įtaisai	1 301 144	1 020 658	280 486	27 %
Turtas. Įranga ir įrenginiai	90 788 522	112 901 659	(22 113 137)	(20 %)
Ilgalaikis išankstinis finansavimas	-	2 546 822	(2 546 822)	(100 %)
Ilgalaikės iš prekybos gautinos sumos	154 575	137 797	16 778	12 %
IŠ VISO ILGALAIKIO TURTO	202 015 792	225 983 363	(23 967 571)	(11 %)
TRUMPALAIKIS TURTAS				
Iš klientų gautinos sumos	476 995	-	476 995	
Būsimųjų laikotarpių sąnaudos	25 906 041	13 307 960	12 598 081	95 %
Kitos iš prekybos gautinos sumos	91 877 664	97 332 433	(5 454 769)	(6 %)
Trumpalaikės iš prekybos gautinos sumos	118 260 700	110 640 393	7 620 307	7 %
Iš PVM gautinos sumos	1 709 593	1 325 357	384 236	29 %
Asocijuotųjų šalių įnašas	9 962 171	6 343 406	3 618 765	57 %
Neprekybinės susigrąžintinos sumos	11 671 764	7 668 763	4 003 001	52 %
IŠ VISO TRUMPALAIKIO TURTO	129 932 464	118 309 155	11 623 308	10 %
IŠ VISO TURTO	331 948 256	344 292 518	(12 344 262)	(4 %)

Įsipareigojimai

GRYNASIS TURTAS	2023-12-31	2022-12-31	Pokytis	Pokytis proc.
Sukauptas perteklius	244 066 659	201 187 412	42 879 247	21 %
Metų ekonominis rezultatas (+ pelnas)	6 605 912	42 879 247	36 273 335)	(85 %)
GRYNASIS TURTAS	250 672 571	244 066 659	6 605 913	3 %
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI				
Trumpalaikiai atidėjiniai	49 000	-	49 000	
Trumpalaikiai atidėjiniai	49 000	-	49 000	
Trumpalaikės mokėtinos sumos	27 075 383	32 419 850	5 344 467)	(16 %)
Konsoliduotiems subjektams mokėtinos sumos	1 107 604	26 281 667	(25 174 063)	(96 %)
Mokėtinos sumos	28 182 987	58 701 517	(30 518 530)	(52 %)
Sukaupti mokėjimai	53 043 698	41 524 343	11 519 355	28 %
IŠ VISO TRUMPALAIKIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ	81 275 685	100 225 859	(18 950 175)	(19 %)
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ	331 948 256	344 292 518	(12 344 262)	(4 %)

2023 m. pelno ir nuostolio ataskaita (eurais)

PAJAMOS	2023 m.	2022 m.	Pokytis	Pokytis proc.
ES įnašas	293 073 132	270 226 598	22 846 534	8 %
ELPA šalių įnašas	24 982 568	16 474 672	8 507 896	52 %
Pajamos iš neprekybinių operacijų	318 055 700	286 701 270	31 354 430	11 %
Įvairios pajamos	532 370	8 613	523 757	6 081 %
Iš viso pajamų	318 588 070	286 709 883	31 878 187	11 %
IŠLAIDOS				
Veiklos išlaidos	(184 569 703)	(127 063 564)	(57 506 139)	45 %
Personalo išlaidos	(39 194 301)	(36 101 247)	(3 093 054)	9 %
Pavėluotų mokėjimų išlaidos	(12 921)	(9 048)	(3 873)	43 %
Administracinės ir IT išlaidos	(10 670 587)	(8 988 906)	(1 681 681)	19 %
Kitos išorės paslaugų teikėjo išlaidos	(7 463 280)	(6 360 820)	(1 102 460)	17 %
Su konsoliduotais subjektais susijusios išlaidos	(2 320 682)	(2 807 104)	486 422	(7 %)
Su ilgalaikiu turtu susijusios išlaidos	(66 960 630)	(61 780 865)	(5 179 765)	8 %
Nuomos išlaidos	(741 050)	(713 280)	(27 770)	4 %
Teisinės išlaidos	(49 000)	-	(49 000)	
Valiutos keitimo nuostoliai	(5)	(5 803)	5 798	(100 %)
Administracinės išlaidos	(127 412 455)	(116 767 072)	(10 645 383)	9 %
Iš viso išlaidų	(311 982 158)	(243 830 636)	(68 151 522)	28 %
METŲ EKONOMINIS REZULTATAS	6 605 912	42 879 247	36 273 335)	(85 %)

2023 m. pinigų srautų suvestinė (netiesioginis metodas eurais)

Pagrindinės veiklos pinigų srautai	2023 m.	2022 m.
Metų ekonominis rezultatas (pelnas / nuostolis)	6 605 912	42 879 247
Nematerialiojo ilgalaikio turto amortizacija	21 276 299	21 480 761
Materialiojo ilgalaikio turto nusidėvėjimas ir nurašymas	39 220 794	35 073 305
Atidėjinių padidėjimas/ (sumažėjimas)	49 000	-
Išankstinio finansavimo (padidėjimas) sumažėjimas	2 546 822	-
Ilgalaikio išankstinio finansavimo (padidėjimas) sumažėjimas / užstatai	(16 778)	-
Trumpalaikių gautinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)	(11 623 308)	(39 452 668)
Mokėtinų sumų ir sukauptų mokėjimų padidėjimas / (sumažėjimas)	6 174 888	4 423 209)
Su konsoliduotais ES subjektais susijusių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)	(25 174 063)	23 205 937
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	39 059 566	78 763 373
Investicinės veiklos pinigų srautai		
Materialiojo ir nematerialiojo ilgalaikio turto padidėjimas	(39 059 566)	(78 763 373)
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(39 059 566)	(78 763 373)
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas / (sumažėjimas)		
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	-	-

IX priedas Ataskaita dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais

Siekdama užtikrinti savo veiklos skaidrumą, Agentūra privalo viešai atskleisti informaciją apie visą savo veiklą, jei tai nekelia pavojaus jos veiklos tikslų įgyvendinimui. 2023 m. eu-LISA toliau laikėsi įsipareigojimo užtikrinti savo veiklos, procesų ir sprendimų priėmimo skaidrumą. Agentūra laikėsi aukščiausio lygio gerosios administracinės praktikos ir visų teisinių reikalavimų.

Prašymų leisti susipažinti su dokumentais ataskaita

Agentūra yra įsipareigojusi užtikrinti visos savo veiklos, procesų ir sprendimų priėmimo proceso, taip pat galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais procedūros skaidrumą.¹⁷⁷ 2023 m. Agentūra išlaikė aukščiausią gero administracinio elgesio lygį ir laikėsi visų Reglamente (EB) Nr. 1049/2001 nustatytų terminų.

2023 m. Agentūra gavo 23 prašymus susipažinti su dokumentais – daugiau nei ankstesniais metais. 3 iš 23 atvejų Agentūra prašytojų paprašė patikslinti savo prašymą pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 6 straipsnio 2 dalį.

Be to, 7 prašymų suteikti galimybę visuomenei susipažinti su dokumentais atveju Agentūra neturėjo visų arba kai kurių prašomų dokumentų ir atitinkamai negalėjo tokios galimybės suteikti (arba atsisakyti ją suteikti). Prašytojai buvo tinkamai apie tai informuoti ir, kai įmanoma, nukreipti į kitas tinkamas institucijas arba viešai prieinamos informacijos šaltinius. 2023 m. eu-LISA išanalizavo 77 dokumentus, iš kurių 25 buvo visiškai atskleisti pareiškėjams, 49 – pateikti ne visi arba išbraukus tam tikrą informaciją ir tik 3 atvejais galimybė susipažinti nebuvo suteikta. Šie dokumentai iš viso apėmė 1 660 puslapių, iš kurių 497 puslapiai buvo visiškai atskleisti, 1 141 puslapis – tik iš dalies, o su likusiais 22 puslapiais atsisakyta leisti susipažinti.

16 pav. 2023 m. išanalizuotų dokumentų skaičius

17 pav. 2023 m. išanalizuotų puslapių skaičius

eu-LISA dokumentus kupiūravo arba nesuteikė galimybės su jais susipažinti vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnyje nurodytomis išimtimis, visų pirma dėl asmens privatumo ir neliečiamumo apsaugos (pagal atitinkamus ES teisės aktus dėl asmens duomenų apsaugos)¹⁷⁸, viešojo intereso, susijusio su visuomenės saugumu, vykstančių sprendimų priėmimo procesų ir komercinių interesų apsaugos.

Verta paminėti, kad visi 3 dokumentai, su kuriais Agentūra prašytojams neleido susipažinti 2023 m., buvo susiję su techniniais didelės apimties IT sistemų, kurias kuria ir valdo Agentūra, aspektais. Šiuos dokumentus pateikus visuomenei susipažinti, būtų atskleista techninė ir neskelbtina informacija apie sistemas. Todėl atsižvelgiant į būtinybę užtikrinti viešojo intereso, susijusio su visuomenės saugumu, apsaugą, teko atsisakyti leisti susipažinti su prašomais dokumentais.

Po Agentūros pradinio sprendimo 1 prašymas pateiktas pakartotinai. Agentūros sprendimai dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais ES teismuose nebuvo ginčijami. Europos ombudsmenas taip pat negavo jokių skundų dėl to, kaip Agentūra tvarkė prašymus susipažinti su dokumentais.

2023 m. Agentūra taip pat gavo 13 prašymų susipažinti su dokumentais iš kitų ES subjektų pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 4 dalį. Šis skaičius gerokai didesnis nei ankstesniais metais.

¹⁷⁷ Pagal 2012 m. birželio 28 d. eu-LISA valdančiosios tarybos sprendimo 17 straipsnį, kuriame pateikta [Reglamento \(EB\) Nr. 1049/2001](#) dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais 17 straipsnio formuluotė, ir pagal jos steigimo reglamento ([Reglamentas \(ES\) 2018/1726](#)) 34 straipsnį metinėje eu-LISA ataskaitoje turi būti pateikta galimybės susipažinti su dokumentais ataskaita, kurioje turi būti nurodytas atvejis, kai buvo atsisakyta leisti susipažinti su dokumentais, skaičius ir tokio atsisakymo priežastys.

¹⁷⁸ [Reglamentas \(ES\) 2018/1725](#) dėl fizinių asmenų apsaugos **Sajungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis** ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, OL L 295, 2018 11 21, p. 39–98.

Kita veikla, susijusi su galimybe susipažinti su dokumentais

Agentūra visada stengiasi užtikrinti visišką teisinių reikalavimų laikymąsi ir pagerinti prašymų visuomenei susipažinti su dokumentais tvarkymo praktiką. Tuo tikslu Agentūra vis peržiūri viešos prieigos prie dokumentų praktinę tvarką, kad pagerintų proceso veiksmingumą ir efektyvumą. 2023 m. Agentūra taip pat užtikrino sklandesnį būsimų prašymų dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais nagrinėjimą.

Priėmus eu-LISA valdančiosios tarybos sprendimą dėl galimybės visuomenei susipažinti su Agentūros turimais dokumentais suteikimo praktinės tvarkos, siekiant nustatyti praktinę Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 taikymo tvarką, užtikrinti gerą administracinę praktiką ir aukštus galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais standartus, atsižvelgiant į specifinį Agentūros pobūdį ir jos įgaliojimus, Teisės sektorius (paskirtas vykdyti eu-LISA galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais funkcijas) toliau stiprino galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais teisinės nuostatas.¹⁷⁹

2023 m. spalio 27 d. eu-LISA vykdomoji direktorė patvirtino Sprendimo dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais kontaktinių asmenų paskyrimo pakeitimą ir priedą, kad jie taptų Agentūros darbą koordinuojančio Teisės sektoriaus, atliekančio galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais koordinatoriaus funkcijas, tinklo, kurio pagrindinis tikslas – nagrinėti prašymus leisti susipažinti su dokumentais jų teminėse srityse, dalimi.

¹⁷⁹ eu-LISA valdančiosios tarybos 2022 m. kovo 24 d. sprendimas Nr. 2022-090.

X priedas Tvarumo ataskaita

Šiuo metu visoms organizacijoms itin svarbu spręsti tvarumo klausimus, ypač siekiant Europos žaliajame kurse nustatytų tikslų.¹⁸⁰ Tuo tikslu organizacijos teikia tvarumo ataskaitas, savanoriškai atskleidžia rodiklius, atspindinčius jų aplinkosauginius, socialinius ir ekonominius veiklos rezultatus, kad nuosekliai informuotų apie savo veiklos poveikį. Šiose ataskaitose pateikiama informacija apie atitinkamus veiksmų planus, rizikos mažinimo priemonės ir praktiką, kuriomis siekiama sumažinti neigiamą poveikį ir modernizuoti sistemas, kurios laikomos netvariomis. Ilguoju laikotarpiu šios ataskaitos padeda vykdyti nuoseklų įgyvendinimo ir pažangos stebėseną, kad būtų galima nustatyti tobulintinas sritis.

ES agentūros buvo pakviestos **rodyti pavyzdį – aktyviai ir skaidriai** atskleisti savo veiklos rezultatus ir poveikį ne tik aplinkai, bet ir visai visuomenei.¹⁸¹ Pripažindama savo, kaip viešojo subjekto, vaidmenį ir pareigas, eu-LISA yra įsipareigojusi skatinti tvarumo pastangas kaip neatsiejamą mūsų atsakomybės visuomenei ir ateities kartoms dalį.

Tvarumo ataskaitų teikimo sistema

Tai pirmas kartas, kai eu-LISA atskleidžia informaciją apie tvarumą savo metinėje veiklos ataskaitoje. Išnagrinėjusi dažniausiai naudojamus tvarumo ataskaitų teikimo modelius, Agentūra nusprendė naudoti standartą, kurį parengė Pasaulinė atsiskaitymo iniciatyva (GRI).¹⁸² GRI tvarumo standartai pasirinkti ne tik todėl, kad jie atspindi geriausią pasaulinę praktiką, bet ir todėl, kad tai yra tinkamiausia metodika viešosioms institucijoms, kurią rekomenduoja **ES agentūrų tinklo (ESAT)** veiklos tobulinimo tinklas.

GRI standartai – tai pagrindas organizacijoms viešai struktūriškai, sistemingai ir skaidriai informuoti suinteresuotuosius subjektus apie savo veiklos poveikį ir pateikti išsamią organizacijos esminių temų, jų poveikio ir jų valdymo apžvalgą.¹⁸³

Yra du GRI standartų taikymo būdai:

- ataskaitų teikimas pagal GRI standartus, t. y. visų GRI reikalavimų laikymasis ir ataskaitų teikimas pagal visus GRI standartus, ir
- ataskaitų teikimas pagal GRI standartus, t. y. ataskaitų teikimas tik pagal pasirinktus GRI standartus ar jų dalis.

2023 m. eu-LISA tvarumo ataskaita

Agentūros 2023 m. tvarumo ataskaita apima laikotarpį nuo 2023 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. Kadangi eu-LISA dar tik pradeda savo kelionę tvarumo ataskaitų teikimo srityje, jos pirmoje tvarumo ataskaitoje, parengtoje **remiantis GRI standartais**, daugiausia dėmesio skiriama temoms, apie kurias turime patikimų duomenų.

Duomenys pateikiami GRI turinio indekse, trumpai apžvelgiant eu-LISA veiklą toje konkrečioje srityje ir nurodant kitus dokumentus, kuriuose galima rasti papildomos informacijos. Pagrindinės Agentūros tvarumo pastangos apibendrinamos kitame puslapyje, o išsamią **2023 m. eu-LISA tvarumo ataskaitą** galima atsisiųsti iš eu-LISA interneto svetainės.¹⁸⁴

¹⁸⁰ Daugiau informacijos apie **Europos žaliąjį kursą** rasite specialiuose [Europos Komisijos](#) ir [ES Tarybos](#) puslapiuose.

¹⁸¹ Europos Audito Rūmai (2019 m.) [Tvarumo ataskaita. ES institucijų ir agentūrų pažangos įvertinimas](#).

¹⁸² Išsamesnę informaciją apie **Pasaulinės atsiskaitymo iniciatyvos (GRI) standartus** rasite www.globalreporting.org.

¹⁸³ Pagal GRI standartus **esminės temos** yra tai, koks yra didžiausias organizacijos ekonominis, aplinkosauginis ir socialinis poveikis.

¹⁸⁴ [eu-LISA 2023 m. tvarumo ataskaita](#).

Pastaraisiais metais eu-LISA ėmėsi ryžtingų veiksmų – įgyvendino įvairias išteklių naudojimo optimizavimo ir neigiamo poveikio mažinimo priemones, kartu gerindama savo finansinius rezultatus, suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą ir skatindama įvairovę. Savo pirmojoje tvarumo ataskaitoje Agentūra nurodė tokius veiksmus:

- eu-LISA siekė galimą dėl klimato kaitos kylančią finansinę ir veiklos riziką atremti investuodama į **efektyviai energiją vartojančius ir klimato kaitai atsparius sprendimus** atsižvelgdama į ES žaliąsias iniciatyvas. Apie tai byloja jos ekologiška būstinė Taline ir vykdomi infrastruktūros, įskaitant naujas patalpas Strasbūre, Prancūzijoje ir Briuselyje (Belgija), atnaujinimai. *Daugiau informacijos apie tai rasite 2023 m. eu-LISA tvarumo ataskaitos 201–2 skirsnyje apie Klimato kaitos finansinį poveikį ir kitus jos keliamus pavojus ir galimybes;*
- 2023 m. Agentūra toliau siekė registracijos ES **aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS)**¹⁸⁵ – įgyvendino ES standartus atitinkančią aplinkosaugos valdymo sistemą, tiksliai apskaičiavo išmetamą ŠESD kiekį ir paskelbė savo **pirmąją oficialią aplinkosaugos ataskaitą**¹⁸⁶. Siekiant šio tikslo pasitelkti ir Agentūros darbuotojai – sudaryta **speciali žaliaji darbo grupė**. *Daugiau informacijos apie tai rasite 2023 m. eu-LISA tvarumo ataskaitos skyriuje „Aplinkosaugos temos (GRI 300)“;*
- Agentūra prisideda prie **ES vidaus saugumo** ir padeda užtikrinti **judėjimo laisvę** Šengeno erdvėje prižiūradama pagrindines **išorės sienų valdymo** IT sistemas (t. y. SIS, VIS ir EURODAC), palengvindama teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą ir kurdama naujas sistemas ir visuotinę sąveikumo architektūrą TVR sričiai. *Daugiau informacijos apie tai galima rasti 2023 m. eu-LISA tvarumo ataskaitos 203–2 skirsnyje „Reikšmingas netiesioginis ekonominis poveikis tvarumui“.*
- eu-LISA patvirtino **ES agentūrų tinklo įvairovės ir įtraukties chartiją**¹⁸⁷ ir veiksmų planą, kuriuo siekiama skatinti šias vertybes tarp darbuotojų¹⁸⁸. 2023 m. eu-LISA rengė seminarus apie įvairovę ir aktyviai dalyvavo „Pride“ mėnesio renginiuose. Už 2023–2024 m. **įvairovės, lygybės ir įtraukties veiksmų plane** numatytų iniciatyvų įgyvendinimą ji pagerbta ES agentūrų tinklo teikiamų įvairovės ir įtraukties apdovanojimų ceremonijoje. *Daugiau informacijos apie tai rasite eu-LISA 2023 m. tvarumo ataskaitos skyriuje „Socialiniai klausimai (GRI 400)“;*
- 2023 m. eu-LISA įgyvendino **struktūriško suinteresuotųjų subjektų įtraukimo metodą**, naudodama naują veiklos ryšių valdymo modelį atsakomybei, kontrolei ir geresniam tarpusavio supratimui užtikrinti, taip pat pradėjo **savo interneto svetainės atnaujinimą**, siekdama gerinti komunikaciją ir socialinių tinklų naudojimą. *Daugiau informacijos rasite 2–29 skirsniuose „Suinteresuotųjų subjektų įtraukimo metodas“.*
- eu-LISA patvirtino **visuotinę darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) valdymo sistemą**, reguliariai vykdė rizikos prevencijos pratybas ir tobulino darbo vietos ergonomiką, taip pat rengė susitikimus informuotumui apie DSS didinti, internetinius seminarus apie psichikos sveikatą ir vykdė naujas darbuotojų gerovės iniciatyvas, kaip antai individualias konsultacijas ir fizinio aktyvumo, pvz., važiavimo į darbą dviračiu, skatinimą. *Daugiau informacijos rasite 2023 m. eu-LISA tvarumo ataskaitoje, skyriuje „Socialinės temos (GRI 400)“;*
- Nuoseklus darbuotojų trūkumo problemos sprendimas ir veiksmingas atrankos procedūrų organizavimas padėjo pasiekti 94 proc. **darbo vietų užimtumo lygį** 2023 m. pabaigoje. Be to, eu-LISA surengė rekordinį skaičių komandinių mokymų ir išplėtė stažuočių galimybes ir vidaus judumo ir mokymo programas. *Daugiau informacijos apie tai rasite eu-LISA 2023 m. tvarumo ataskaitos skyriuje „Socialiniai klausimai (GRI 400)“;*

Tolesni veiksmai

Ateityje Agentūra sieks atskleisti kuo daugiau informacijos, todėl pradėjo rengtis rinkti papildomus duomenis, kad ateityje galėtų pateikti išsamesnę apžvalgą. Kaip jau minėta, šioje tvarumo ataskaitoje vadovaujamosi GRI standartais. Tačiau, atsižvelgdama į 2024 m. pradžioje nustatytus naujus Europos tvarumo atskaitomybės standartus (ETAS), eu-LISA atliks išsamią analizę, kad nustatytų, ar toliau taikyti GRI standartus, ar pereiti prie ETAS, kurie taikomi nuo 2024 m. sausio 1 d.¹⁸⁹

¹⁸⁵ Plačiau apie tai skaitykite specialiaame Komisijos puslapyje apie [aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą \(EMAS\)](#).

¹⁸⁶ 2022 m. eu-LISA aplinkosaugos ataskaita, paskelbta 2023 m. spalio 10 d.

¹⁸⁷ ES agentūrų tinklo įvairovės ir įtraukties chartija, 2021 m. gegužės mėn.

¹⁸⁸ 2023–2024 m. eu-LISA įvairovės, lygybės ir įtraukties veiksmų planas.

¹⁸⁹ 2023 m. liepos 31 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/2772 dėl tvarumo atskaitomybės standartų.

Pirmasis leidimas, parengtas 2024 m. birželio mėn.

Nei eu-LISA, nei joks eu-LISA vardu veikiantis asmuo nepiima atsakomybės už tai, kaip gali būti panaudota šiame leidinyje esanti informacija.

© eu-LISA, 2024

Leidžiama atgaminti nurodžius šaltinį.

Naudoti ar atgaminti šio leidinio elementus, kurių autorių teisės nepriklauso eu-LISA, galima tik gavus atitinkamų autorių teisių turėtojų leidimą..

